

AGENDA VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR OMGEVINGSDIENST VELUWE

17 april 2025, 9.30 – 11.00 uur, Gemeentehuis Epe

Deelnemers: dhr. K. Castelein (Hattem), dhr. M. van Dam (secretaris), dhr. J. Groothuis (Nunspeet), dhr. D. Huizer (Apeldoorn), dhr. P. Inberg (voorzitter, Brummen), dhr. E. 't Jong (Putten), mw. A. van Loon (Epe), mw. B. Morsink (bestuurs- en directieadviseur), dhr. S. Nienhuis (Heerde), dhr. M. Pijnenburg (Harderwijk), dhr. K. Ruitenbergh (provincie Gelderland), dhr. R. van Veen (Ermelo), dhr. L. Oosterloo (Elburg), dhr. H. van Zeijts (Voorst)

Afwezig: dhr. B. Engberts (Oldebroek)

Nummer	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
1. Opening en vaststelling agenda				
1.1.	Ter vaststelling	Vaststellen agendavoorstel.	-	Vaststellen van de agenda
2. Mededelingen, ingekomen stukken en vaststellen vorige besluitenlijst				
2.1.	Ter vaststelling	Besluitenlijst AB ODVeluwe d.d. 12 december 2024.	2.1.a concept besluitenlijst AB ODVeluwe 2024-12-12	Vaststellen van het verslag
	Ter kennisname	Brief van ODNL over de bijdrage lenW voorbereiding robuust worden. De subsidieafhandeling voor robuustheidsplannen van omgevingsdiensten heeft vertraging opgelopen door een verschil in interpretatie van de voorwaarden, maar er wordt verwacht dat dit spoedig wordt opgelost.	2.1.b Brief bijdrage lenW voorbereiding robuust worden	Kennis te nemen van de brief van ODNL
	Ter kennisname	Brief AB ODVeluwe 1e voortgangsrapportage robuustheid. De voortgangsrapportage van de omgevingsdienst is beoordeeld en de verwachting is dat deze op 1 april 2026 robuust zal zijn. Er zijn nog enkele aandachtspunten, maar de voortgang wordt positief gewaardeerd.	2.1.c Brief AB ODVeluwe 1e voortgangsrapportage robuustheid	Kennis te nemen van de brief AB ODVeluwe 1e voortgangsrapportage robuustheid
	Ter kennisname	Brief van de gemeente Apeldoorn inzake kaderbrief. De gemeente stemt in met de opgestelde begrotingskaders voor 2026, maar geeft aan niet uit te kunnen sluiten nog een financiële taakstelling mee te moeten geven bovenop de eerdere taakstelling die al is opgelegd.	2.1.d Brief Apeldoorn inz. kaderbrief	Kennis te nemen van de brief van de gemeente Apeldoorn inz. kaderbrief
	Ter kennisname	Brief van de gemeente Harderwijk inzake Reactie Kader opstelling Programmabegroting 2026 ODVeluwe. De gemeente Harderwijk verzoekt realistische bezuinigingsvoorstellen op te nemen, die een significante bijdrage leveren aan de financiële ombuigingen (bv. efficiëntere bedrijfsvoering en huisvesting).	2.1.e Brief Harderwijk reactie Kader opstelling Programmabegroting	Kennis te nemen van de brief van de gemeente Harderwijk reactie Kader opstelling Programmabegroting
	Ter kennisname	Brief van de gemeente Hattem inzake verlagen deelnemersbijdrage 2026. De gemeenteraad van Hattem geeft aan scherpe keuzes te moeten maken. Zij willen binnen ODVeluwe in gesprek over kostenbesparing en	2.1.f Brief Hattem begroting 25-28	Kennis te nemen van de brief van de gemeente Hattem begroting 25-28

Nummer	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
		vragen aandacht voor het verlagen van de deelnemersbijdragen in de AB-volgende vergadering.		
	Ter kennisname	Brief Voorst uitgangspuntennota 2026. Gemeente Voorst heeft besloten geen zienswijze in te dienen op de uitgangspuntennota 2026 van de Omgevingsdienst Veluwe.	2.1.g Brief Voorst uitgangspuntennota 2026	Kennis te nemen van de brief van de gemeente Voorst Uitgangspuntennota 2026
	Ter kennisname	Brief van de gemeente Brummen bestuurlijke toekomst van Brummen. Het onderzoek naar de bestuurlijke toekomst van Brummen is afgerond en het eindrapport, inclusief verschillende scenario's, is nu beschikbaar op www.brummen.nl/toekomst . Op basis van dit rapport adviseert het college om te kiezen voor herindeling met een andere gemeente (scenario 4a). De gemeenteraad neemt hier in april een besluit over.	2.1.h Brief bestuurlijke toekomst Brummen	Kennis te nemen van de brief bestuurlijke toekomst Brummen
	Ter kennisname	Besluit CO2-reductie werkgebonden personenmobiliteit. ODVeluwe informeert de colleges over de effecten van het 'Besluit CO2-reductie werkgebonden personenmobiliteit'. Gemeenten zijn als bevoegd gezag verantwoordelijk voor toezicht en handhaving, uitgevoerd door de Omgevingsdienst. In de gemeente valt een bepaald aantal bedrijven onder deze regeling. De kosten voor toezicht worden naar rato verdeeld, waarbij de facturering plaatsvindt bij de eindafrekening van 2025.	2.1.i Brief aan gemeenten WPM	Kennis te nemen van de brief aan de gemeenten WPM
3. Bedrijfsvoering				
	-	-	-	-
4. Financiën				
4.1.	Ter vaststelling	Jaarstukken 2024. Het dagelijks bestuur legt in de jaarstukken 2024 financiële en beleidsmatige verantwoording af, waarbij een positief resultaat van €462.678 is behaald.	4.1.a AB Voorstel Jaarstukken 2024 4.1.a.I Besluit Jaarstukken 2024 4.1.a.II ODVeluwe Jaarstukken 2024 4.1.a.III Aanbiedingsbrief Raden en Staten jaarstukken 2024	Gevraagd besluit: 1) De jaarstukken 2024 vast te stellen; 2) De jaarstukken aan te bieden aan de deelnemers
4.2.	Ter kennisname	Sociaal jaarverslag 2024 en rapportage kwaliteitscriteria 2024. Het sociaal jaarverslag 2024 en de rapportage kwaliteitscriteria 2024 worden afzonderlijk (naast de jaarstukken) aangeboden, aangezien deze niet onder de controleverplichting van de accountant vallen.	4.2.a AB voorstel sociaal jaarverslag en rapportage kwaliteitscriteria 4.2.a.I AB besluit sociaal jaarverslag en rapportage kwaliteitscriteria 4.2.a.II Sociaal jaarverslag 2024 4.2.a.III Rapportage kwaliteitscriteria 2024	Gevraagd besluit: 1) Kennis te nemen van het sociaal jaarverslag 2024 en de rapportage kwaliteitscriteria 2024

Nummer	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
4.3.	Ter kennisname	Ontwerp programmabegroting 2026. In de ontwerp programmabegroting 2026 van ODVeluwe, zijn de financiële en beleidsmatige kaders uitgewerkt binnen de vastgestelde uitgangspunten.	4.3.a AB voorstel Ontwerp programmabegroting 2026 4.3.a.I AB besluit Ontwerp programmabegroting 2026 4.3.a.II Ontwerp programmabegroting 2026 ODVeluwe 4.3.a.III Aanbiedingsbrief raden en staten Ontwerp programmabegroting 2026	Gevraagd besluit: 1) Kennis te nemen van de ontwerp-programmabegroting en de aanbiedingsbrief aan de deelnemers
4.4	Ter vaststelling	Planning & Control cyclus. De notitie over de planning- & control-cyclus van ODVeluwe beschrijft de voorgestelde systematiek voor sturing, beheersing en verantwoording van werkzaamheden, met inachtneming van de relevante wet- en regelgeving.	4.4.a AB voorstel P&C-cyclus 4.4.a.I AB besluit P&C-cyclus 4.4.a.II Planning Control-cyclus ODVeluwe 2025-2028	Gevraagd besluit: 1) De notitie over de planning & control-cyclus vast te stellen
5. Personeel				
	-	-	-	-
6. Stelsel				
6.1.	Ter vaststelling	Visitatie. De visitatiecommissie van Omgevingsdienst NL heeft ODVeluwe gepezen om de geboekte vooruitgang en adviseert gerichte ontwikkelstappen voor de toekomst. Het Actieprogramma ODVeluwe 2025-2027 bevat concrete acties om verbeterpunten aan te pakken binnen de bestaande capaciteit en middelen.	6.1.a AB voorstel visitatie 6.1.a.I AB besluit visitatie 6.1.a.II Visitatierapport ODVeluwe 6.1.a.III Actieprogramma ODVeluwe 2025-2027 (concept) 6.1.a.IV Begeleidende brief aanbieden stukken visitatie 6.1.a.V ODVeluwe Visitatie - nieuwsbericht website	Gevraagd besluit: 1) Het Visitatierapport en het bijbehorende Actieprogramma 2025-2027 vast te stellen; 2) Kennis te nemen van bijgevoegd communicatiebericht
6.2.	Ter vaststelling	Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe in Gelderse opschalingsdiscussie. Sinds de fusie op 1 januari 2024 voldoet ODVeluwe aan de minimale eisen voor een robuuste omgevingsdienst; op enkele punten zijn verdere stappen nodig. De provincie Gelderland onderzoekt opschaling naar één gezamenlijke OD om de VTH-uitvoering te versterken. Op 12 september '24 is in het Algemeen Bestuur gesproken over de notitie "Update plan van aanpak robuustheid ODVeluwe", waarna deze is vastgesteld. In bijgevoegde notitie "Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe in Gelderse opschalingsdiscussie" wordt de visie van ODVeluwe	6.2.a AB voorstel notitie "Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe in Gelderse opschalingsdiscussie" 6.2.a.I AB besluit notitie "Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe in Gelderse opschalingsdiscussie" 6.2.a.II notitie "Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe in Gelderse opschalingsdiscussie"	Gevraagd besluit: 1) De notitie "Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe in Gelderse opschalingsdiscussie" vast te stellen

Nummer	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
		verder aangescherpt.		
7. Overig				
7.1.	Ter kennisname	Gevolgen stikstofuitspraak werkvoorraad vergunningen. Door de afname van vergunningaanvragen komt capaciteit vrij binnen het team Vergunningverlening, die wordt ingezet voor het actualiseren van bestaande vergunningen.	7.1.a AB voorstel Memo gevolgen stikstofuitspraak werkvoorraad vergunningen 7.1.a.I AB besluit Memo gevolgen stikstofuitspraak werkvoorraad vergunningen 7.1.a.II Memo Gevolgen Stikstofuitspraak werkvoorraad vergunningen	Gevraagd besluit: 1) Kennis te nemen van de memo gevolgen stikstofuitspraak werkvoorraad vergunningen
7.2.	Ter kennisname	KRW en indirecte lozingen ODVeluwe informeert de partners over de noodzaak om indirecte lozingen beter te beheersen vanwege de impact op de KRW-doelstellingen. De middelen zijn beperkt en worden maximaal ingezet; extra investeringen zijn wenselijk.	7.2.a. AB voorstel Memo KRW en indirecte lozingen 7.2.a.I AB besluit Memo KRW en indirecte lozingen 7.2.a.II Memo KRW en indirecte lozingen 7.2.a.III Eindrapportage aanpak indirecte lozingen	Gevraagd besluit: 1) Kennis te nemen van de memo KRW en indirecte lozingen
8. Rondvraag				
		-		

Komende vergaderingen					
Vergadering voor	Datum		Tijd		Locatie
	Dag	Datum	Van	Tot	
DB	woensdag	04-06-2025	9.30	11:00	Kantoor ODVeluwe Apeldoorn
AB	donderdag	26-06-2025	9.30	11:00	Gemeentehuis Epe
DB	donderdag	04-09-2025	9.30	11:00	Kantoor ODVeluwe Apeldoorn
AB	donderdag	11-09-2025	9.30	11:00	Gemeentehuis Epe
DB	donderdag	27-11-2025	9.30	11:00	Kantoor OD Veluwe Harderwijk
AB	Donderdag	11-12-2025	9.30	11:00	Gemeentehuis Epe

BESLUITENLIJST VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR OMGEVINGSDIENST VELUWE

12 december 2024, Gemeentehuis Epe

Deelnemers: dhr. K. Castelein (Hattem), dhr. M. van Dam (secretaris), dhr. B. Engberts (Oldebroek), dhr. J. Groothuis (Nunspeet), dhr. P. Inberg (voorzitter, Brummen), mw. A. van Loon (Epe), dhr. G.J. Koops (controller), mw. B. Morsink (bestuurs- en directieadviseur), dhr. S. Nienhuis (Heerde), dhr. M. Pijnenburg (Harderwijk), dhr. H. van Zeijts (Voorst), dhr. B. Cornelissen (vervanging E. 't Jong, Putten)

Afmeldingen: dhr. D. Huizer (Apeldoorn), dhr. K. Ruitenbergh (provincie Gelderland), dhr. R. van Veen (Ermelo), dhr. H. Wessel (Elburg)

Nummer	Onderwerp	Besluit/ Actie
1. Opening en vaststelling agenda		
1.1.	Vaststellen agendavoorstel	Het bestuur stelt de agenda ongewijzigd vast.
2. Mededelingen, ingekomen stukken en vaststellen vorige besluitenlijst		
2.1.	Besluitenlijst AB ODVeluwe d.d. 12-09-2024	Het bestuur stelt de besluitenlijst van 12 december 2024 ongewijzigd vast.
2.2.	<u>Verhuizing (intern/extern)</u> Tijdens de vergadering licht de secretaris het onderwerp kort toe. Binnen de gemeente Apeldoorn is een toenemend tekort aan werkplekken en daarom wordt het gebouw opnieuw ingedeeld. ODVeluwe is gevraagd om ook in te schikken en intern te verhuizen naar een andere verdieping. Verhuiskosten komen voor rekening Apeldoorn (als het doorgaat). Inmiddels heeft het DB een brief gestuurd naar gemeente Apeldoorn, waarin aangegeven wordt mee te willen werken aan interne verhuizing, maar wel goed gefaciliteerd te willen zijn op het gebied van ICT (Harderwijk en Apeldoorn) en volwaardige werkplekken te verwachten. Ook is benoemd in gesprek te willen over de (externe) ontwikkelingen rondom een mogelijk Omgevingshuis (vermoedelijke periode 2028-2030).	Geen besluit, ter informatie
3. Bedrijfsvoering		
3.1.	<u>Ontwikkelingen I&W en GS</u> Het bestuur neemt kennis van de bijgevoegde stukken en praat bij over de beoordeling door I&W en de reactie daarop vanuit ODVeluwe. Het gesprek met I&W is prettig verlopen, gezien wordt dat we goed op weg zijn. In onze naaste omgeving zijn de diensten rood, zij zullen wat moeten (met ons, dan wel met de ODRA). Hierover vinden gesprekken plaats. Er is terug geblikt op de bijeenkomst van de provincie Gelderland, welke plaatsvond op 31 oktober. Dat er iets moet gebeuren is helder, maar de manier waarop de provincie	Het bestuur neemt kennis van de bijgevoegde stukken behorende bij de ontwikkelingen I&W en GS. Het bestuur besluit een brief te sturen naar de provincie.

Nummer	Onderwerp	Besluit/ Actie
	dit heeft aangevlogen is niet constructief. Ondertussen lijkt er weinig op gang te komen vanuit de diensten. De geluiden die vanuit de provincie komen dat gemeenten niet mee willen werken, doet geen recht aan alle inspanningen die zijn verricht om te komen tot een fusie. Het bestuur spreekt uit belang te hechten aan zelf pro-actief in beweging blijven en stappen richting de toekomst te zetten, terwijl ondertussen gebouwd wordt aan ODVeluwe. Besloten wordt een brief te sturen namens het AB naar zowel de gedeputeerde van de provincie, als naar provinciale staten.	
3.2.	<u>Organisatiebesluit ODVeluwe</u> In het Organisationsbesluit is beschreven hoe de organisatie van ODVeluwe op hoofdlijnen is ingeregeld. Daarnaast gaat het besluit mede in op de wijze waarop de directeur bij vervanging of ontstentenis wordt vervangen. In de aangeleverde versie is het woord “directie” gebruikt, dit is uit de aangepaste versie gehaald. De juiste versie wordt nog rond gemaaid. De secretaris deelt mee wie hij als plaatsvervangers aanwijst (conform artikel 3, lid 3 van het Organisationsbesluit). Dit zijn dhr. Romeijn als plaatsvervangend directeur operationele zaken en mw. Morsink als plaatsvervangend directeur bestuurlijke zaken.	Het bestuur neem kennis van het Organisationsbesluit ODVeluwe.
4. Financiën		
4.1.	<u>Kader opstelling programmabegroting</u> De secretaris en de controller lichten te stukken toe, die zijn aangepast na de input vanuit het vorige DB. Namens het bestuur worden de complimenten voor de voorbereiding van de stukken uitgesproken. Dhr. Castelein geeft aan dat in Hattem de raad een motie heeft aangenomen. In het kader van het ravijnjaar ook nog naar de samenwerkingsverbanden worden gekeken.	Het bestuur besluit het kader opstelling begroting 2026 incl. meerjarenraming 2027-2029 vast te stellen en dit document ter informatie toe te zenden aan de deelnemers.

Nummer	Onderwerp	Besluit/ Actie
	Dhr. Van Zeijts geeft aan dat in Voorst een dergelijke motie ook wordt verwacht. Dhr. Pijnenburg (Harderwijk) sluit zich hierbij aan. De secretaris geeft aan vanuit de organisatie hier het gesprek over te voeren. ODVeluwe voert veelal wettelijke taken uit, hierop korten leidt tot klachten aan de achterkant. In het proces rondom totstandkoming SWO's wordt over de inzet gesproken. Kijken naar planning verzending stukken begroting; dit zal sowieso voor 30 april 2025 zijn.	
4.2	<u>SWO's en UP 2025</u> De secretaris licht de stukken toe. Jaarlijks wordt voor iedere gemeente een samenwerkingsovereenkomst (SWO) opgesteld, met daarin opgenomen de verwachte productie die door ODVeluwe geleverd wordt. Daarnaast wordt een uitvoeringsprogramma (UP) opgesteld waarin de taakuitvoering van de werkzaamheden en producten door ODVeluwe voor de opdrachtgevers beschreven staat. Via kwartaalrapportages kan de voortgang door de opdrachtgevers gemonitord worden. Namens het bestuur worden de complimenten voor de voorbereiding van de stukken uitgesproken.	Geen besluit, ter informatie
5. Personeel		
	-	
6. Stelsel		
	-	
7. Overig		
	-	
8. Rondvraag		
	Secretaris: Vergaderschema wordt nog aangepast en de vergadertijd zal per 2025 worden ingekort.	

Komende vergaderingen					
Vergadering voor	Datum		Tijd		Locatie
	Dag	Datum	Van	Tot	
DB	donderdag	06-02-2025	9.30	11.00	Kantoor ODVeluwe Harderwijk
DB	donderdag	03-04-2025	9.30	11.00	Kantoor ODVeluwe Apeldoorn
AB	donderdag	17-04-2025	9.30	12.00	Gemeentehuis Epe
DB	woensdag	04-06-2025	9.30	11.00	Kantoor ODVeluwe Apeldoorn
AB	donderdag	26-06-2025	9.30	12.00	Gemeentehuis Epe
DB	donderdag	04-09-2025	9.30	11.00	Kantoor ODVeluwe Apeldoorn
AB	donderdag	11-09-2025	9.30	12.00	Gemeentehuis Epe
DB	donderdag	27-11-2025	9.30	11.00	Kantoor ODVeluwe Harderwijk
AB	donderdag	13-12-2025	9.30	12.00	Gemeentehuis Epe

Aan geadresseerde

Omgevingsdienst NL
Horapark 4
6717 LZ Ede

info@omgevingsdienst.nl
www.omgevingsdienst.nl

Datum: 13 maart 2025

Onderwerp: Bijdrage I&W voorbereiding robuust worden

KvK: 567 621 78
IBAN: NL 74 BNGH 028 515 78 76
BTW: NL8522.93.641.801

Contactpersoon: fmossink@omgevingsdienst.nl

Uw kenmerk: -

Ons kenmerk: 20250312FM.Robuust

Geachte directie,

We hebben u eind december 2024 geïnformeerd over de subsidie die het ministerie van I&W beschikbaar stelt voor uitwerken van de plannen om robuust te worden. We hebben u gemeld dat voor alle 28 omgevingsdiensten eenzelfde bedrag (€ 245.000) beschikbaar is, gerelateerd aan uw plan om robuust te worden. Er wordt geen onderscheid gemaakt, alle omgevingsdiensten krijgen hetzelfde bedrag voor de ontwikkeling en implementatie van kpi's inzake de robuustheid. Op basis hiervan heeft u eind januari een plan ingediend voor deze subsidie.

De afhandeling van deze subsidie en overmaken van het bedrag, heeft op zich laten wachten. Daarvoor onze excuses. De verklaring ligt buiten onze invloed. De vertraging is een gevolg van een interpretatie van de subsidievoorwaarden.

In gesprek met de stuurgroep (VNG, IPO, I&W) is duidelijk geworden dat er een verschil van inzicht was. Geen onoverkomelijk verschil, maar het gaat om een verfijning van de voorwaarden. We zijn daarover in gesprek met de stuurgroep en er is geen aanleiding te denken dat we er niet uitkomen. Het betekent wel dat de beschikkingen en het overmaken van een voorschot op het subsidiebedrag later plaatsvindt dan gepland.

We constateren ook dat de 28 ingediende aanvragen nogal verschillen van insteek en opbouw, gevraagd bedrag en resultaatomschrijving. Er wordt door enkele diensten meer gevraagd dan de beschikbare € 245.000, en dat er activiteiten worden opgevoerd die buiten de subsidieperiode liggen. We zullen die diensten daarover één op één informeren en aanvullende informatie vragen.

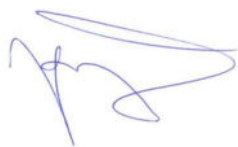

De aanvragen moeten voldoen aan de subsidievoorwaarden. Dat betekent:

- Het resultaat moet eenduidig en meetbaar zijn (beschreven);
- Resultaten moeten binnen de vastgestelde criteria en producten vallen;
- De activiteiten moeten zijn afgerond vóór 31 maart 2026;
- Indien de kosten hoger zijn dan de € 245.000, dan moet expliciet worden aangeven voor welke activiteiten de subsidie wordt aangevraagd en op welke wijze voor het (hogere) bedrag van de plannen in financiering is voorzien.

We zullen alle omgevingsdiensten komende weken een brief sturen met nauwkeurig geformuleerde voorwaarden en criteria. Op basis daarvan worden de voorstellen voorgelegd, met een advies van de begeleidingscommissie (van IPO, VNG en IenW) aan het ministerie van IenW ter besluitvorming. Dan kunnen wij als Omgevingsdienst NL overgaan tot uitkeren van een voorschot op het toegekende bedrag.

Met vriendelijke groet,
Omgevingsdienst NL

Fred Mossink, Senior controller

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe
t.a.v. de voorzitter
per e-mail

**DG Milieu en
Internationaal**
Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's

Rijnstraat 8
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon
postbusVTH@minienw.nl

Datum 1 april 2025
Betreft Beoordeling 1^e voortgangsrapportage robuuste
omgevingsdienst

Onze referentie
IENW/BSK-2025/62403

Bijlage(n)
3

Geachte heer Inberg,

Allereerst wil ik u hartelijk bedanken voor het aanleveren van de voortgangsrapportage in verband met het proces om te komen tot een robuuste omgevingsdienst. Een omgevingsdienst die voldoet aan de robuustheidscriteria is de basis voor een sterk VTH-stelsel. Hoewel een goede taakuitvoering over meer gaat dan voldoen aan de robuustheidscriteria, zijn deze criteria randvoorwaardelijk. Uw voortgangsrapportage is door het ministerie grondig geanalyseerd en beoordeeld met ondersteuning van Ambïent Advies B.V. In deze brief wordt een nieuwe inschatting gegeven over de haalbaarheid om op 1 april 2026 robuust te zijn en ga ik kort in op het bijbehorende vervolgproces.

Inschatting haalbaarheid robuuste Omgevingsdienst op 1 april 2026

De inschatting van de haalbaarheid is gebaseerd op uw voortgangsrapportage over de periode 1 april 2024 tot en met 30 november 2024. Als u aanvullende informatie heeft aangeleverd naar aanleiding van de concept-managementsamenvatting met de voorlopige inschatting over de haalbaarheid die u op 31 januari 2025 is toegezonden, is die informatie ook betrokken bij de beoordeling. Op basis van de aangeleverde informatie is bezien of de taxatie van zowel de individuele randvoorwaarden en kritische prestatie indicatoren (kpi's), als ook het oordeel over de haalbaarheid kon worden bijgesteld. De methode die gebruikt is om de haalbaarheid in te schatten met zowel aandacht voor de individuele taxatie van de kpi's als het komen tot een algemene taxatie per omgevingsdienst staat beschreven in de rapportage opgenomen in bijlage 1.

Oordeel (groen): De verwachting is dat uw omgevingsdienst op 1 april 2026 robuust is.

Toelichting

Uw voortgangsrapportage, die op 14 januari 2025 is aangeleverd en de aanvulling op 5 februari jl., bevatte voldoende informatie om een goede analyse te doen van de haalbaarheid om op 1 april 2026 te voldoen aan de robuustheidscriteria. Hierbij is ook gekeken naar de punten die o.b.v. de zelftoets reeds voldeden. Op grond van uw aangeleverde informatie, is de conclusie dat uw omgevingsdienst naar verwachting op 1 april 2026 robuust is. Hiermee is de beoordeling positief bijgesteld ten opzichte van de beoordeling van het plan van aanpak. De gedetailleerde analyse van elke randvoorwaarde en kpi, met daarbij de duiding en eventuele informatie die nog ontbreekt, vindt u in bijlage 2.

Deze conclusie komt overeen met het oordeel dat u zelf in de voortgangsrapportage aangeeft.

Op basis van de aangeleverde informatie is de inschatting dat kpi 1 (onderdeel normomzet en 80% personeel in vaste dienst) en kpi 5 (onderdeel het hebben van een BI-strategie) op 1 april 2026 zullen voldoen. Hierbij beoordeel ik de kpi BI-strategie positiever dan u zelf doet. Met het werven van voldoende fte op BI zie ik uw planning om eind Q3 2025 de BI-strategie te hebben positief tegemoet en is de inschatting dat u per 1 april 2026 voor dit criterium voldoet. Ik volg graag de voortgang in uw volgende voortgangsrapportage.

Onze referentie
IENW/BSK-2025/62403

*Algemene voorwaarden indien
van toepassing*

Net als u zelf ook constateert in uw voortgangsrapportage is het op dit moment onzeker of er op 1 april 2026 zal worden voldaan aan de vigerende kwaliteitscriteria (3.0). U geeft aan dat de trainees bij indiensttreding zullen voldoen aan de kwaliteitscriteria. Aan de andere kant spreekt u ook over een analyse naar het bestaande personeel dat nog uitgevoerd moet worden en de basis biedt voor het her- en bijscholingsplan. Aangezien de analyse nog niet is uitgevoerd, scoort u hier 'oranje'. Het voldoen aan de kwaliteitscriteria is een wettelijke verplichting die reeds bestond voor het opstellen van de robuustheidscriteria. Ik wil u dan ook vragen in de volgende voortgangsrapportage aandacht te besteden aan de manier waarop u er voor zorgt aan dit criterium te voldoen.

Tenslotte is bij het bestuderen van uw begroting geconstateerd dat u op dit moment, ondanks een positief oordeel op basis van de zelftoets, toch niet voldoet aan de randvoorwaarde om voor de omzet onderscheid te maken tussen taken. Uit uw reactie d.d. 5 februari jl. bevestigt u dit. Vanwege de fusie tussen ODNV en OVIV is het er nog niet van gekomen. U geeft aan in 2026 te gaan werken met een programmabegroting. Wij vragen u om hierin wel het onderscheid te maken tussen basistaken, milieugerelateerde plustaken en niet-milieugerelateerde taken. De verwachting is dat u in de volgende voortgangsrapportage de stand van zaken laat zien.

Monitoring en bijsturing

Ik wil u complimenteren met de voortgang die u heeft geboekt om tijdig robuust te worden. Robuuste omgevingsdiensten zijn een belangrijk onderdeel van een sterk VTH-stelsel. Ik blijf graag geïnformeerd over uw voortgang om op 1 april 2026 robuust te zijn.

U wordt verzocht in uw volgende voortgangsrapportage een update te geven over de status van alle randvoorwaarden/kpi's. Dit geldt ook voor de randvoorwaarden en kpi's die al voldoen. Het maakt hierbij niet uit of ze voldoen op basis van de zelftoets, het plan van aanpak of de 1^e voortgangsrapportage. Tevens wordt u gevraagd de eventueel ontbrekende informatie aan te leveren. Om het rapporteren voor u gemakkelijker en efficiënter te maken, is de voortgangsrapportage enigszins aangepast en gepersonaliseerd. Tevens is een toelichting op elke randvoorwaarde of kpi opgenomen zodat u kunt inzien wat er nodig is om te voldoen. De volgende rapportage over de periode 1 december 2024 tot en met 31 mei 2025 ontvang ik graag uiterlijk 30 juni 2025.

U heeft nog een jaar de tijd om aan alle robuustheidscriteria te voldoen; dit betekent dat het mijn verwachting is dat bij de volgende tussenrapportage alle informatie beschikbaar is om een goede inschatting te maken van de haalbaarheid. Ervaring leert dat bestuurlijk afstemming tussen alle opdrachtgevers en eigenaren tijd vergt. Bij de beoordeling van de volgende voortgangsrapportage zal de beschikbare tijd om nog maatregelen door te voeren en voor bestuurlijke afstemming te zorgen een belangrijk onderdeel vormen bij de inschatting van haalbaarheid.

Tot slot

Een goed functionerend stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving beschermt het milieu en zorgt voor een veilige en schone leefomgeving. De inzet van robuuste omgevingsdiensten is daarbij onontbeerlijk. Een robuuste omgevingsdienst voldoet, op z'n minst, aan de randvoorwaarden en kritische prestatie-indicatoren die door alle stelselpartijen (IPO, VNG, Omgevingsdienst NL en IenW) gezamenlijk zijn vastgesteld. Ik ben mij ervan bewust dat het voor zowel uw organisatie als de betrokken gemeenten en provincie(s) een intensief traject is. Het doet mij deugd te zien dat de omgevingsdiensten zich onder andere via dit traject inspannen om ervoor te zorgen dat zij (nog) beter toegerust zijn om hun belangrijke taken te vervullen.

Ik wens u veel succes met de uitvoering van de in het plan van aanpak opgenomen maatregelen en zie graag uw volgende voortgangsrapportage uiterlijk 30 juni 2025 tegemoet.

Hoogachtend,
DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT - OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

C.A. Jansen

Bijlagen

1. Rapportage Monitoring robuustheid omgevingsdiensten - Analyse eerste voortgangsrapportages
2. Analyse randvoorwaarden/kpi voor uw omgevingsdienst
3. Format tweede voortgangsrapportage

Dagelijks bestuur van de ODVeluwe
via email: info@odveluwe.nl

Datum: 28 januari 2025
Ons kenmerk: 5583940
Uw kenmerk: 5536663/5536664
Betreft: Reactie op Kader opstelling Programmabegroting 2026 ODVeluwe

Geacht bestuur,

In reactie op het 'Kader opstelling Programmabegroting 2026 ODVeluwe' dat wij bij brief van 16 december 2024 van u hebben ontvangen, delen wij u het volgende mee.

In uw uitgangspunten voor uw begroting voor het jaar 2026 geeft u er blijk van dat u zich bewust bent van de budgettaire context waarin wij ons gemeentelijke opdrachtgevers op dit moment verkeren. U geeft dan ook aan dat u uw bestaande en nieuwe taken die voortvloeien uit ontwikkelingen in principe kunt uitvoeren binnen de aanwezige en toegekende budgetten.

Wij hebben kennisgenomen van de door u opgestelde kaders en kunnen hier in principe mee instemmen. Dit hebben we ook onze gemeenteraad laten weten. Desondanks informeren wij middels deze brief u dat wij in het kader van de bezuinigingsopgave waar we als gemeente voor staan, niet uit kunnen sluiten om aan de ODVeluwe in onze Voorjaarsnota, een financiële taakstelling mee te moeten geven.

Tot slot brengen wij u nog in herinnering dat wij jullie m.i.v. 2026 reeds een taakstelling van 50% op een eerdere verhoging van de deelnemersbijdrage ten behoeve van de fusie c.a. hebben opgelegd die neerkomt op €69.000. Daarnaast verlagen we jullie uitbestedingsbudget met €25.000. Deze bezuinigingen worden opgenomen in onze Meerjarenbegroting voor 2026-2029.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Apeldoorn,
de secretaris,

Digitaal ondertekend door Symone Bruin, de
op 28-01-2025

S. de Bruin

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door Ton Heerts
op 28-01-2025

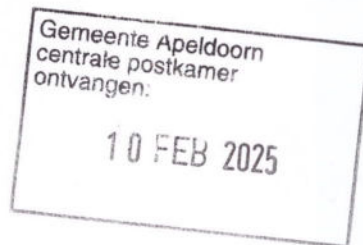
A.J.M. Heerts

Behandeld door: J. Vermeij

Bijlage(n):

Als u reageert datum en kenmerk van deze brief vermelden

Is deze brief niet duidelijk geschreven? Kijk op apeldoorn.nl/duidelijk hoe u ons dat kunt laten weten.

Omgevingsdienst Veluwe
W.M. van Dam
Marktplaats 1
7311 LG APELDOORN

datum: 5 februari 2025
ons kenmerk: 02430000201324 / 02430000707675
uw brief van: 16 december 2026
uw kenmerk: 5536663/5536664
onderwerp: Reactie Kader opstelling Programmabegroting 2026 ODVeluwe (5536663)

Geachte heer Van Dam,

Wij zien geen aanleiding voor een inhoudelijke reactie op het Kader opstelling Programmabegroting 2026 ODVeluwe met uitzondering van het onderdeel "rijksmiddelen voor 2026".

In de paragraaf 'Budgettaire context opdrachtgevers' op pagina 1 gaat u in op de "terugval in rijksmiddelen voor 2026". U noemt terecht dat de ODVeluwe verplicht is om de wettelijke taken uit te voeren. Waar u niet op in gaat, zijn potentiële ombuigingsmogelijkheden in uw bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld een efficiëntere bedrijfsvoering, huisvesting (één locatie i.p.v. twee) en het inzichtelijk maken welke keuzemogelijkheden er zijn voor deelnemers binnen niet wettelijke verplichte taken. Wij verzoeken u om in de ontwerpprogrammabegroting realistische voorstellen op te nemen die een significante bijdrage leveren aan financiële ombuigingen om invulling te geven aan de "terugval in rijksmiddelen voor 2026".

Uiteraard zijn wij bereid om over dit onderwerp met u in gesprek te gaan om gezamenlijk te onderzoeken welke ombuigingsmogelijkheden er zijn.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Harderwijk,

de heer C. Klaassen
loco-secretaris

de heer J. Joon
burgemeester

organisatie eenheid: Team Ruimtelijk Beleid
behandeld door: R.P.C. van Drunen
telefoonnummer: 0341 411 237
bijlage(n):

Havendam 56
Correspondentieadres:
Postbus 149
3840 AC Harderwijk
T 0341 411 911
E info@harderwijk.nl
W harderwijk.nl
B NL44 BNGH 0285 0033 13

gemeente harderwijk

0032533328

05-02-25 POSTNL
8 7311

PostNL
Port Betaald

Postbus 149, 3840 AC Harderwijk

Z1400 - #Y727N2C#45#2056#

Gemeente Apeldoorn
centrale postkamer
ontvangen:

11 FEB 2025

Dagelijks bestuur Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE APELDOORN

datum : 7 februari 2025
uw kenmerk :
ons nummer : 235290
Inlichtingen bij : R. Oosterhof
telefoonnr. : 038 44 316 16

Geacht Dagelijks bestuur van ODVeluwe,

Op 11 november 2024 heeft onze gemeenteraad de begroting 2025-2028 vastgesteld. Dat was geen eenvoudige taak. Het is een begroting die veerkracht vraagt van onze stad en onze partners, want de komende jaren zullen uitdagende financiële tijden worden voor Hattem. De begroting voor 2025 is dan ook de start van een periode waarin de gemeente zuiniger moet omgaan met geld. Dat betekent dat we voor 2025 scherpe en soms pijnlijke keuzes moesten maken. Maar ook voor 2026 en verder zullen opnieuw bezuinigingsmaatregelen noodzakelijk zijn om de basis voor de toekomst zeker te stellen. Waarbij de gemeenteraad ons een taakstelling opgegeven heeft op samenwerkingsverbanden.

Hattem is niet de enige gemeente met een uitdagende begroting. Daarom willen wij graag binnen ODVeluwe samen met u met de andere deelnemende gemeenten in gesprek om te kijken hoe we binnen ODVeluwe kosten kunnen besparen en hoe we de gemeenteraden goed en op tijd in positie kunnen brengen om toezicht te houden op de financiële kaders. Zoals wij in het Algemeen bestuur 12 december 2024 reeds kenbaar gemaakt hebben.

Op ambtelijk niveau is dit inmiddels onderwerp van gesprek. We spreken de verwachting uit dat in de Ontwerp Programmabegroting 2026 gehoor wordt gegeven aan de breed gedragen wens om de deelnemersbijdragen te verlagen. We vragen u in de eerstvolgende vergadering van het Algemeen Bestuur hier aandacht aan te schenken.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Hattem,

K.D.J. Castelein
Wethouder Wonen, Ruimtelijke ordening, Mobiliteit en Diversiteit

7 FEB. 2025

bezoekadres Markt 1, Hattem
postadres Postbus 93
8050 AB Hattem
telefoon (038) 443 16 16
fax (038) 444 68 39
email gemeente@hattem.nl
internet www.hattem.nl

Postbus 93 8050 AB Hattem

Retouradres

SBPost

Antwoordnr. 2500

6980 ZX Eerbeek

Z12CC - #X920XDX#DD#DDDD#

**Uitgangspuntennota 2026 van de Omgevingsdienst Veluwe
(ODVeluwe)**

Besluit

Raadsvergadering:

24 maart 2025

Nummer:

685280

De gemeenteraad, gelezen de mededeling van het college van burgemeester en wethouders van 4 februari 2025,

Besluit

Vast te stellen geen zienswijze in te dienen op de uitgangspuntennota 2026 van de Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van Voorst van 24 maart 2025.

ValidSigned door Ita Joosten
op 25-03-2025

Ita Joosten
raadsgriffier

ValidSigned door Paula Jorritsma-Verkade
op 25-03-2025

Paula Jorritsma-Verkade
burgemeester

Gemeente Brummen

Gemeente Apeldoorn
centrale postkamer
ontvangen:

31 MRT 2025

Omgevingsdienst Veluwe
t.a.v. Dagelijks bestuur
Postbus 971
7301 BE APELDOORN

Brummen	: 25 maart 2025	Verzonden: 25 maart 2025
Ons kenmerk	: Z096251/D456146	
Uw kenmerk	:	
Onderwerp	: eindrapport bestuurlijke toekomst gemeente Brummen	

Geachte Geacht bestuur,

Een jaar geleden kreeg ons college de opdracht van de Brummense gemeenteraad om onderzoek te doen naar de bestuurlijke toekomst van onze gemeente. We hebben u dit laten weten via een brief op 12 juli 2024. Met deze brief informeren we u over de actuele situatie.

Het eindrapport is gereed

Na het vaststellen van de onderzoeksopzet hebben we meerdere deelonderzoeken uitgevoerd. Deze deelonderzoeken maken onderdeel uit van het eindrapport dat we in samenwerking met Moventem hebben opgesteld, vanaf nu is dit rapport voor iedereen beschikbaar. In het eindrapport is ook een weergave te vinden van de gesprekken die we gevoerd hebben met potentiële samenwerkingspartners (deelonderzoek 7). De verzamelde informatie is naast de vijf toekomstscenario's gelegd, die we van de gemeenteraad hebben meekregen. Per scenario is beschreven of en hoe deze kan bijdragen aan het behouden en versterken van de dienstverlening en het voorzieningenniveau. Maar ook aan de (toekomstige) opgaven en uitdagingen van de gemeente. Het eindrapport, inclusief een samenvatting en een bijlagenboek met alle deelrapporten, is te raadplegen op de speciale webpagina www.brummen.nl/toekomst.

Advies aan de gemeenteraad

De gemeenteraad heeft het college gevraagd om op basis van de inhoud van het eindrapport met een advies te komen. Wij hebben alle informatie zorgvuldig bestudeerd en zijn weloverwogen tot het advies gekomen om te kiezen voor het scenario dat uitgaat van herindeling met één andere gemeente (scenario 4a). Dit scenario biedt in onze ogen de beste garanties voor de dienstverlening en voorzieningen op langere termijn en voor het behoud van de identiteit van de gemeente Brummen. Ook de onderbouwing van ons advies (met name verwoord in het raadsvoorstel) kunt u lezen op brummen.nl/toekomst.

Bespreking en besluitvorming door raad

Het is aan de gemeenteraad als volksvertegenwoordiging om op basis van alle verzamelde informatie richting te geven aan de bestuurlijke toekomst van onze gemeente. De bespreking van het eindrapport en ons advies vindt plaats in de maand april. Belangrijke momenten hierbij zijn het speciale raadsforum op donderdag 10 april, gevolgd door de besluitvormende raadsvergadering op donderdag 17 april. Over de uitkomst van deze bespreking informeren we u dan opnieuw.

Vragen?

Heeft u naar aanleiding van deze brief of het bestuderen van het eindrapport of ons collegeadvies nog vragen? Schroom dan niet en stel deze. U kunt hiervoor contact opnemen met onze bestuursadviseur de heer Alwin van Engelenburg. Hij is bereikbaar via het mailadres a.vanengelenburg@brummen.nl en het centrale telefoonnummer (0575) 56 82 33.

Met vriendelijke groet,

Namens burgemeester en wethouders,

A handwritten signature in dark ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke extending to the right.

G. van Rumund
Burgemeester (wnd)

Gemeente Brummen

26.03.2025

SBPOST

VBL-ZWO1

Postbus 5 6970 AA Brummen

Z11CC - #X92DXDX#00#0000#

Retouradres: Postbus 971, 7301 BE Apeldoorn

GEMEENTE
POSTBUS
POSTCODE PLAATS

Onderwerp:
Uitvoering besluit CO2-reductie werkgebonden personenmobiliteit

Datum
18 april 2025

Pagina
1 van 2

Ons kenmerk
5576613

Uw kenmerk

Behandeld door
L. Tekeli

Bijlage

Geacht college,

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is ook het 'Besluit CO2-reductie werkgebonden personenmobiliteit' van toepassing geworden. Wij sturen u deze brief vanwege uw rol als bevoegd gezag.

Basistaak belegd bij omgevingsdienst

Het toezicht en de handhaving op de rapportageverplichting behorende bij dit besluit, is een bevoegdheid van gemeenten en als (wettelijke) basistaak belegd bij onze Omgevingsdienst. Wij voeren deze taak uit aan de hand van de landelijke handreiking, zoals beschikbaar gesteld door Omgevingsdienst NL.

Besluit werkgebonden personenmobiliteit (WPM)

Vanaf 1 juli 2024 zijn organisaties met minimaal 100 werknemers verplicht om jaarlijks te rapporteren over alle zakelijke- en woon-werkmobiliteit. Deze organisaties zijn hierover al via diverse kanalen geïnformeerd.

Als gemeente heeft u waarschijnlijk ook die rapportageverplichting en dat betekent dat uiterlijk 30 juni 2025 de rapportage over 2024 (1 juli – 31 december 2024) ingediend moet zijn (via een digitaal formulier) bij RVO.

Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar de RVO-webpagina:
<https://www.rvo.nl/onderwerpen/rapportage-wpm>

Aantal bedrijven in onze regio

Vanuit RVO hebben wij een lijst ontvangen met organisaties die onder het nieuwe besluit vallen. Binnen ons werkgebied betreffen het circa 210 organisaties die aan de regeling moeten voldoen en waar wij vanuit toezicht en handhaving een rol bij hebben. Specifiek voor uw gemeente gaat het om ca. **AANTAL** bedrijven.

Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE Apeldoorn

T 055 5801705
E info@odveluwe.nl
www.odveluwe.nl

Locatie Apeldoorn:
Marktplaats 1
7311 LG Apeldoorn

Locatie Harderwijk:
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk

Financiering

Voor de financiering van deze nieuwe taak wordt vanuit het ministerie verwezen naar de tijdelijke regeling voor capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energiebeleid (CDOKE). RVO heeft aangegeven dat de kosten (voor toezicht en handhaving) op circa €100 per organisatie zijn geraamd. Uitgaande van de situatie dat uitsluitend een administratieve controle plaatsvindt op het indienen van de rapportages.

Daarnaast hebben wij ter voorbereiding op deze nieuwe taak reeds inspanningen verricht voor het organiseren van de werkzaamheden (inregelen systemen, voorlichting en opleiding/training).

Op termijn is de ambitie om de rapportages ook inhoudelijk te toetsen, wat uiteindelijk kan leiden tot een toename in de benodigde middelen voor toezicht en handhaving. Op dit moment is dat nog niet concreet.

Opdrachtgeversoverleg

Voorafgaand aan deze brief hebben wij alle gemeenten al via het Opdrachtgeversoverleg (OGO) geïnformeerd over deze nieuwe taak. Uitgaande van ca. 200 organisaties x € 100 gaan wij voor het uitvoeren van toezicht en handhaving uit van ca. € 20.000. Dit verdelen we naar rato over de gemeenten binnen onze regio.

Tijdens het OGO op 21 november 2024 is afgesproken dat er nog geen concrete projectovereenkomsten opgesteld worden. Dit vanwege de minimale kosten per gemeente en de onduidelijkheid over de voorbereidende kosten. De afspraak is om bij de eindafrekening van 2025 een factuur te verzenden met de werkelijke kosten (deze variëren van minimaal € 500 tot maximaal € 10.000, afhankelijk van het aantal 'grote' bedrijven per gemeente). Voor 2026 en volgende jaren wordt deze nieuwe taak structureel opgenomen in de begroting.

Communicatie

Alle bedrijven zijn al geïnformeerd over de rapportageverplichting via landelijke communicatie en hun eigen brancheverenigingen. Vanuit onze Omgevingsdienst informeren we de betreffende organisaties binnenkort ook over onze rol bij toezicht en handhaving.

Via ons Team Communicatie worden uw medewerkers Communicatie verzocht hier ook aandacht aan te besteden via uw gemeentelijke kanalen.

Vragen?

Neem dan contact op met Leyla Tekeli van Omgevingsdienst Veluwe. U kunt haar bereiken via ons algemene telefoonnummer (055) 5801 705 of per mail (info@odveluwe.nl).

Met vriendelijke groet,

W. M. van Dam
Directeur

Datum
18 april 2025

Pagina
2 van 2

Ons kenmerk

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor AB vergadering d.d.: 17 april 2024

Agendapunt: 4.1

Onderwerp: Jaarstukken 2024

Datum: 17 april 2024

Bijlagen: 4.1.a.I AB Besluit Jaarstukken 2024

4.1.a.II ODVeluwe Jaarstukken 2024

4.1.a.III Aanbiedingsbrief Raden en Staten jaarstukken 2024

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

- 1) De jaarstukken 2024 vast te stellen;
- 2) De jaarstukken aan te bieden aan de deelnemers.

Toelichting:

Hierbij treft u de jaarstukken 2024 aan. In deze jaarstukken legt het dagelijks bestuur in financiële en beleidsmatige zin verantwoording af aan het algemeen bestuur over het gevoerde beleid.

Voor een samenvatting wordt verwezen naar de nota van aanbidding op pagina 2 van de jaarstukken 2024.

Hierbij treft u de jaarstukken 2024 aan. In deze jaarstukken legt het dagelijks bestuur in financiële en beleidsmatige zin verantwoording af aan het algemeen bestuur over het gevoerde beleid.

Voor een samenvatting wordt verwezen naar de nota van aanbidding op pagina 2 van de jaarstukken 2024.

Met ingang van verslagjaar 2023 is sprake van een wijziging omtrent de controle van de accountant op de rechtmatigheid. Tot en met verslagjaar 2022 was de situatie zo dat de accountant op basis van de door hen uitgevoerde controle een verklaring gaf omtrent de rechtmatigheid. Vanwege wijzigingen in het BBV dient het Dagelijks Bestuur m.i.v. verslagjaar 2023 zelfstandig de voorgeschreven verantwoording omtrent rechtmatigheid op te nemen in de jaarrekening. De accountant richt zich vervolgens op toetsing van de getrouwheid van deze door het Dagelijks Bestuur opgenomen verantwoording. Op deze wijze leggen decentrale overheden zelfstandig verantwoording af over de naleving van geldende wet- en regelgeving bij de totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening. Door deze wijziging verandert de rol van de accountant, aangezien deze geen verklaring meer hoeft af te geven over de rechtmatigheid. De rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur bevat beweringen dat transacties en handelingen in het kader van het (financieel) beheer zijn uitgevoerd in overeenstemming met de regelgeving die is opgenomen in het normenkader. In de Jaarstukken 2024 treft u op pagina 57 de rechtmatigheidsverantwoording aan.

Het boekjaar 2024 is afgesloten met een voordelig resultaat van afgerond €462.678. Dit resultaat wijkt af van de prognose in de Tussentijdse Rapportage 2024. Een belangrijke oorzaak hiervan is de realisatie van diverse extra uitgevoerde opdrachten.

In overeenstemming met de GR-ODVeluwe wordt aan het bestuur voorgesteld om drie reserves te vormen, een algemene bestemmingsreserve van € 252.250, een bestemmingsreserve regionaal VTH-beleid van € 85.000 en een bestemmingsreserve ontwikkeling datakwaliteit en informatievoorzieningen van € 85.000. Instemming met dit voorstel resulteert in een voordelig resultaat van € 40.428 wat naar rato aan de deelnemers wordt terugbetaald. In onderstaande tabel is per partner vermeld om welk bedrag (afgerond) het gaat. Deze bedragen zijn exclusief BTW.

Deelnemer	Bijdrage (€) cf. begroting	Verdeelsleutel (%)	Aandeel in rekeningsaldo (€)
Apeldoorn	€ 5.341.867	36,04%	14.570
Brummen	€ 455.240	3,07%	1.241
Elburg	€ 823.578	5,56%	2.247
Epe	€ 1.010.438	6,82%	2.757
Ermelo	€ 1.218.020	8,22%	3.323
Harderwijk	€ 1.738.825	11,73%	4.742
Hattem	€ 258.185	1,74%	703
Heerde	€ 502.146	3,39%	1.370
Nunspeet	€ 785.323	5,30%	2.142
Oldebroek	€ 660.650	4,46%	1.803
Putten	€ 1.391.614	9,39%	3.796
Voorst	€ 621.418	4,19%	1.694
Gelderland	€ 15.100	0,10%	40
Totaal	€ 14.822.404	100,00%	40.428

In overeenstemming met de Gemeenschappelijke Regeling, de Controleverordening en het besluit van het algemeen bestuur zijn de jaarstukken 2024 gecontroleerd door De Jong & Laan Accountants.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

- 1) De jaarstukken 2024 vast te stellen;
- 2) De jaarstukken aan te bieden aan de deelnemers.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 17 april 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Jaarstukken 2024

Omgevingsdienst
Veluwe

Inhoudsopgave

NOTA VAN AANBIEDING	2
Inleiding	2
Financieel resultaat	5
A. JAARVERSLAG	6
1. PROGRAMMAVERANTWOORDING	7
1.1 Programma 1 Vergunningverlening	7
1.2 Programma 2 Toezicht & Handhaving	9
1.3 Programma 3 Advies	11
1.4 Programma 4 Stelseltaken	13
1.5 Programma 5 Projecten en Programma's	15
2. PARAGRAFEN	17
2.1 Paragraaf WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	17
2.2 Paragraaf FINANCIERING	20
2.3 Paragraaf BEDRIJFSVOERING	25
2.4 Paragraaf ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	31
2.5 Paragraaf VERBONDEN PARTIJEN	31
2.6 Paragraaf OPENBAARHEID WET OPEN OVERHEID (WOO)	31
3. OVERZICHTEN	33
3.1 Lasten en baten per taakveld	33
3.2 Overhead	34
3.3 Onvoorzien	34
3.4 Incidentele lasten en baten (art. 28 BBV)	35
B. JAARREKENING 2024	37
1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	38
2. Balans per 31 december 2024 vóór resultaatbestemming	40
3. Overzicht van lasten en baten	42
4. Toelichting op de balans	43
5. Niet uit de balans blijvende verplichtingen	51
6. Toelichting op het overzicht van lasten en baten	53
7. Verantwoording SiSa-regelingen	56
8. Rechtmatigheidsverantwoording	57
BIJLAGEN	58
Bijlage 1. Betekenis afkortingen	59
Bijlage 2. Controleverklaring	60

NOTA VAN AANBIEDING

Inleiding

Voor u liggen de Jaarstukken 2024 van Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe).

ODVeluwe is een op de Wet gemeenschappelijke regelingen gebaseerd samenwerkingsverband tussen de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Elburg, Ermelo, Epe, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Voorst en de provincie Gelderland.

ODVeluwe levert aan de eigenaren/opdrachtgevers producten en diensten op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving (VTH) aangaande milieu gerelateerde zaken, advies daaromtrent en voert in deze context eveneens projecten uit. In hoofdlijn betreft dit de uitvoering van de wettelijke basistaken op het gebied van milieu voor de gemeenten en de provincie, aangevuld met zogenaamde plustaken, waarbij de deelnemers meer vrijheid hebben om deze bij ODVeluwe te beleggen.

Opzet Jaarstukken

Met de Jaarstukken 2024 leggen wij in zowel financiële- als beleidsmatige zin verantwoording af over het door ons gevoerde beleid. De jaarstukken bestaan uit vier onderdelen:

- Nota van aanbidding
- Programmaverantwoording
- Jaarrekening
- Bijlagen

In het eerste deel, de nota van aanbidding, gaan wij in hoofdlijnen in op de bereikte resultaten. Meer gedetailleerde informatie staat vermeld in de overige hoofdstukken en paragrafen.

In de programmaverantwoording vindt u informatie over de geleverde prestaties. Er wordt een vergelijking gemaakt met de afspraken die in de samenwerkingsovereenkomsten met de partners zijn gemaakt.

Tevens zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de volgende overzichten opgenomen: lasten en baten per taakveld, overhead en incidentele lasten en baten.

In de jaarrekening treft u de balans en het overzicht van lasten en baten aan. Ook de SiSa-verantwoording en de rechtmatigheidsverantwoording zijn hier opgenomen. De toelichting op de verschillen tussen begroting en realisatie is opgenomen in de programmaverantwoording van het jaarverslag.

Programmarealisatie

Het jaar 2024 stond voor ODVeluwe in het teken van het feitelijk effectueren van de fusie tussen de voormalige Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV) en de voormalige Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ). Ook was 2024 het jaar waarin de Omgevingswet na een lange aanloopperiode daadwerkelijk in werking trad. Om deze redenen is in 2024 gestart met het nadrukkelijk herdefiniëren van onze processen; een traject dat de komende tijd zal doorlopen om de kwaliteit van onze dienstverlening verder te verbeteren en de werkprocessen te optimaliseren.

Veel aandacht en tijd is geïnvesteerd in het laten samenwerken van de medewerkers die afkomstig zijn van ODNV en OVIJ. Het leren kennen van elkaar, inzicht en begrip ontwikkelen voor elkaars werkwijzen en gewoontes, creëert vertrouwen en draagvlak voor nieuw gedrag en werkwijze. Vooral het zaak- en productgericht werken onder de nieuwe Omgevingswet heeft veel capaciteit gevraagd. Onvolledige bedrijvenbestanden, de definiëring van Milieu Belastende Activiteiten (MBA's) en hoe hier mee om te gaan, kostten veel tijd en inspanning.

De hiervoor genoemde ontwikkelingen hebben in enige mate hun weerslag gehad op de productie die in 2024 in opdracht van de deelnemers is gerealiseerd. In de prestatieafspraken (SWO's) die wij voor 2024 hebben gemaakt, was hiermee reeds rekening gehouden. In de periodieke accountgesprekken die wij hebben gevoerd met onze opdrachtgevers, is verder stilgestaan bij de realisatie van de geplande productie.

In de programmaverantwoording worden, in overeenstemming met de begroting, vijf programma's onderscheiden. De ramingen zoals die in de SWO's voor 2024 zijn opgenomen, zijn een inschatting op basis van de toen beschikbare informatie.

Uit de in dit jaarverslag gerapporteerde realisatie blijkt dat over de hele linie de geleverde productie in lijn is met de SWO's zoals die met de partners zijn overeengekomen. Binnen de programma's zijn wel verschillen zichtbaar. Deze verschillen worden in de programmaverantwoording nader toegelicht.

Binnen het programma Vergunningverlening zijn meer producten gerealiseerd dan gepland in de SWO's. Er zijn 4.646 producten gerealiseerd, terwijl 3.364 producten waren geraamd.

Het programma Toezicht & Handhaving omvat naast het (geplande) toezicht ook de levering van vraaggestuurde producten en diensten. Binnen dit programma zijn in totaal 4.184 producten gerealiseerd, terwijl in de SWO's 5.199 producten waren geraamd.

Binnen het programma Advies zijn iets minder producten gerealiseerd dan gepland in de SWO's. Er zijn 1.856 producten gerealiseerd, terwijl 3.079 producten waren geraamd.

Voor het programma Samenwerking omgevingsdiensten voert ODVeluwe twee deelprogramma's uit: Portaal en Bestuurlijke Strafbeschikking. Beiden zijn coördinerende taken.

Binnen Portaal zijn overleggen gevoerd met het Openbaar Ministerie, Politie en Omgevingsdiensten uit Gelderland en Overijssel op strategisch, tactisch en operationeel niveau over de samenwerking in bestuursrecht en strafrecht. Dit in samenwerking met Ketentoezicht. De focus lag op ondermijning in grondstromen en locaties van drugsafval. In het BOA-overleg is kennis gedeeld en inzet gecoördineerd.

Portaal verzorgt ook het beheer van de websites van de Gelderse Omgevingsdiensten en geeft vorm aan arbeidsmarktcommunicatie. Enkele in het oog springende projecten in 2024 waren:

- arbeidsmarktcampagne *Werken bij de Gelderse Omgevingsdiensten*;
- landelijke campagne *Omdat je staat voor je omgeving*;
- bijdrage aan de doorontwikkeling en promotie van het online Omgevingswet-platform PLEIO;
- externe communicatie rondom het onderzoeksrapport *fenomeenanalyse synthetische drugs*, in samenwerking met de Overijsselse Omgevingsdiensten en andere partners;

- communicatiemiddelen voor projecten zoals Theseus, Team Ketentoezicht en het GEVO (Gelders Externe Veiligheid Overleg). Denk aan promotie van de Asbest Interventie Tool, de Adviesrobot en updates over Theseus, evenals een communicatieplan en kennisnetpagina voor het GEVO.

Aan het programma Projecten & Programma's zijn ten opzichte van de begroting minder uren besteed. Het verschil is aan Apeldoorn terugbetaald in overeenstemming met de notitie Outputfinanciering.

Personeel

In 2024 zijn 11 medewerkers uit dienst gegaan en zijn 30 nieuwe medewerkers in dienst getreden. Verder is capaciteit ingehuurd van externe adviesbureaus gerelateerd aan de implementatie van de omgevingswet en de fusie. Het ziekteverzuimpercentage in 2024 bedroeg 6,31% en de meldingsfrequentie was 1,06.

Financiële realisatie op hoofdlijnen

Het boekjaar is afgesloten met een voordelig resultaat van € 462.678. Dit resultaat wijkt af van de prognose in de Halfjaarrapportage. Een belangrijke oorzaak hiervan is de realisatie van diverse extra uitgevoerde opdrachten.

In overeenstemming met de GR-ODVeluwe wordt aan het bestuur voorgesteld om drie reserves te vormen, een algemene bestemmingsreserve van € 252.250, een bestemmingsreserve regionaal VTH-beleid van € 85.000 en een bestemmingsreserve ontwikkeling datakwaliteit en informatievoorzieningen van € 85.000. Instemming met dit voorstel resulteert in een voordelig resultaat van € 40.428 wat naar rato aan de deelnemers wordt terugbetaald.

De jaarrekening 2024 van ODVeluwe omvat tevens het opnemen en samenvoegen van de financiële eindsituaties van de latende entiteiten ODNV en OVIJ, zoals uiteengezet in de jaarrekeningen 2023 van de beide fusiepartners. Hierbij is toepassing gegeven aan de door de algemene besturen van ODNV en OVIJ vastgestelde uitgangspunten voor de financiële liquidatie. De financiële liquidatie van ODNV en OVIJ is in 2024 afgerond. Nadat de financiële vereffening tussen ODVeluwe en haar rechtsvoorgangers had plaatsgevonden, is ook de juridische opheffing van de rechtspersonen ODNV en OVIJ gerealiseerd.

Afsluiting

Wij kijken met trots en dankbaarheid terug op dit eerste jaar van ODVeluwe, waarin onder continuering van de bestaande dienstverlening, ook gestalte is gegeven aan een geslaagde fusie en een eerste start van het werken onder de Omgevingswet. Inmiddels is ook voor ODVeluwe het jaar 2025 gestart, waarin wij graag samen met onze deelnemers de organisatie van ODVeluwe en de dienstverlening aan onze deelnemers doorontwikkelen.

Het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst Veluwe
17 april 2025

Financieel resultaat

Zoals u hiervoor heeft kunnen lezen, is het jaar 2024 afgesloten met een voordelig resultaat van € 462.678. In dit hoofdstuk gaan wij nader in op het bereikte financiële resultaat.

De gerealiseerde totale baten en lasten staan vermeld in onderdeel B3 van deze jaarstukken. Hieruit blijkt, dat de totale lasten € 17.062.557 en de totale baten € 17.041.735 bedragen. In de begroting voor jaarschijf 2024 waren de lasten en baten geraamd op € 16.241.700. Dit betekent dat de lasten en baten hoger zijn uitgevallen dan in de begroting geraamd.

Saldo van het overzicht van lasten en baten

In onderstaande tabel presenteren wij u het rekeningresultaat van 2024.

Bedragen x € 1

	Begroting	Realisatie	Afwijking
Gerealiseerd totaal saldo van lasten en baten	0	-20.822	20.822
Saldo mutaties in reserves	0	483.500	-483.500
Gerealiseerd resultaat	0	462.678	-462.678

Het gerealiseerde totaal saldo van lasten en baten geeft het saldo weer van de feitelijke lasten en baten, zonder dat er rekening is gehouden met stortingen in en onttrekkingen aan reserves. Dit nadelige resultaat bedraagt over 2024 afgerond € 20.822.

Het gerealiseerde resultaat is het resultaat waarin de effecten van stortingen in en onttrekkingen aan de reserves zijn verwerkt. Deze stortingen en onttrekkingen hebben plaatsgevonden in overeenstemming met uw besluiten. Dit resulteert in het voordelige gerealiseerde resultaat van afgerond € 462.678.

Voor een verklaring van verschillen op programmaniveau verwijzen wij u naar de toelichting op de financiële realisatie per programma in de programmaverantwoording.

In onderdeel A2.3 Paragraaf Bedrijfsvoering wordt bij het onderdeel Rechtmatigheid ingegaan op afwijkingen van de lasten en baten ten opzichte van de vastgestelde begroting 2024 voor zover deze de rapportagegrens van € 81.200 overschrijden. Het genoemde overzicht omvat hiermee tevens een verklaring van het saldo op hoofdlijnen.

Verder bevat onderdeel B6 een toelichting op het overzicht van lasten en baten. Onderdeel A3.4 geeft een overzicht van incidentele lasten en baten.

A. JAARVERSLAG

1 Programmaverantwoording

- 1.1 Programma 1 Vergunningverlening
- 1.2 Programma 2 Toezicht & Handhaving
- 1.3 Programma 3 Advies
- 1.4 Programma 4 Samenwerking omgevingsdiensten
- 1.5 Programma 5 Projecten & Programma's

2 Paragrafen

- 2.1 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- 2.2 Paragraaf Financiering
- 2.3 Paragraaf Bedrijfsvoering
- 2.4 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen
- 2.5 Paragraaf Verbonden partijen
- 2.6 Paragraaf Openbaarheid

3 Overzichten

- 3.1 Lasten en baten per taakveld
- 3.2 Overhead
- 3.3 Onvoorzien
- 3.4 Incidentele lasten en baten (art. 28 BBV)

1. PROGRAMMAVERANTWOORDING

Vanwege het fusieproces is de begroting van 2024 een financiële begroting gebaseerd op de uitgangspunten van de latende organisaties ODNV en OVIJ. Dit betekent dat er geen productieraming per programma was opgenomen in de begroting.

In het laatste kwartaal van 2023 is met alle deelnemers van ODVeluwe een samenwerkingsovereenkomst opgesteld. Hierbij is rekening gehouden met productiecijfers van de latende organisaties en verwachte wijzigingen in de productie door de implementatie van de Omgevingswet.

Bij alle programma's zien we de impact van de Omgevingswet op de productie, waardoor grotere afwijkingen dan gemiddeld voorkomen dan voor beide latende organisaties normaal was onder de oude wet- en regelgeving. Dit komt deels doordat binnen de nieuwe wet activiteiten anders worden gedefinieerd of dat activiteiten van vergunningsplicht naar meldingsplicht zijn gegaan.

1.1 Programma 1 Vergunningverlening

Het programma Vergunningverlening heeft betrekking op het behandelen van aanvragen omgevingsvergunningen en meldingen. Op nieuwe of te veranderen bedrijfsactiviteiten kan milieuwet- en regelgeving van toepassing zijn. Afhankelijk van de complexiteit van de bedrijfsactiviteiten is een milieumelding of -vergunning nodig.

In de producten- en dienstencatalogus (PDC) staan de producten en diensten die deel uitmaken van dit programma.

Wat willen wij bereiken?

Het programma Vergunningverlening draagt bij aan de volgende doelstellingen:

- Het bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving.
- Het verbeteren van de lucht-, bodem- en waterkwaliteit.
- Het voorkomen van hinder van bedrijven.
- Het adviseren van bedrijven, gericht op een optimale bedrijfsvoering.

Wat hebben wij gedaan?

In de samenwerkingsovereenkomsten (SWO's) die jaarlijks in samenspraak met de opdrachtgevers worden opgesteld, zijn de hiervoor genoemde doelen vertaald naar concrete afspraken over de te leveren producten en diensten. Op kwartaalbasis is aan de opdrachtgevers gerapporteerd over de voortgang hiervan. In deze programmaverantwoording wordt hierna de gerealiseerde jaarproductie voor ODVeluwe als geheel weergegeven.

Producten (in aantallen)	Geraamd	Realisatie	Afwijking
Vooroverleg voeren	108	8	100
Melding milieubelastende activiteit - regulier	2.085	2.520	-435
Melding milieubelastende activiteit - uitgebreid	560	401	159
Omgevingsvergunning mba - regulier	162	78	84
Omgevingsvergunning mba - uitgebreid	62	13	49
Informatieplicht verwerken	155	980	-825
Conceptverzoek behandelen	165	3	162
Advies enkelvoudig	67	643	-576
Totaal	3.364	4.646	-1.282

De output van het programma Vergunningverlening is vraaggestuurd en wordt bepaald door meldingen en vergunningaanvragen van bedrijfsleven en inwoners. Deze aanvragen zijn afhankelijk van conjunctuur en in werking treden van wetgeving. In 2024 is de Omgevingswet van kracht geworden, dit leidt onder andere tot een afname van vergunningplicht maar een uitbreiding van algemene regels.

In de productie van 2024 is de invloed van de gewijzigde wetgeving terug te zien. Het aantal vergunningaanvragen bleef achter op de geraamde aantallen. Het aantal adviesverzoeken vanuit ondernemers en gemeenten lag veel hoger en betrof vragen over bedrijfsactiviteiten en de nieuwe regels van de Omgevingswet.

Ook het nieuwe product informatieplicht overtreft de geraamde aantallen. Dit product vervangt in een aantal gevallen de meldplicht, wat een afname in het aantal "Meldingen milieubelastende activiteit – uitgebreid" mede verklaart.

Ten slotte is het aantal meldingen "Milieubelastende activiteit – regulier" hoger dan geraamd. Het grootste deel betreft sloopmeldingen (85%). Het overige deel bestaat uit bodemmeldingen waarbij opvallend is dat dit aantal achterblijft ten opzichte van onze verwachting. Dit is een aandachtspunt voor 2025.

In 2024 is gestart met een actualisatieprogramma wat zich richt op de vergunningen van de 50 meest risicovolle bedrijven in het werkgebied van ODVeluwe. De uitvoering zal vooral in 2025 plaatsvinden.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1,-

	Begroting			Realisatie			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Vergunning-verlening	2.033.081	3.199.521	-1.166.440	2.787.134	3.196.159	-409.025	754.053	3.362	757.415
Saldo van lasten en baten	2.033.081	3.199.521	-1.166.440	2.787.134	3.196.159	-409.025	754.053	3.326	757.415
Mutaties reserves	0	0	0	0	70.346	-70.346	0	-70.346	-70.346
Gerealiseerde resultaat	2.033.081	3.199.521	-1.166.440	2.787.134	3.266.505	-479.371	754.053	-66.984	687.069

Aan de batenkant is geen verschil zichtbaar tussen de begrote en gerealiseerde baten dat toegelicht behoeft te worden.

Aan de lastenkant is een overschrijding zichtbaar van 37%, dit hangt samen met de hogere productie van 38%.

1.2 Programma 2 Toezicht & Handhaving

Het programma Toezicht & Handhaving omvat het houden van toezicht op en het handhaven van de milieu wet- en regelgeving. Het gaat hierbij om:

- Het uitvoeren van controles bij bedrijven.
- Het afhandelen van klachten.
- Het toepassen van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving.
- Het beschikbaar zijn voor incidenten- en rampenbestrijding.

In de producten- en dienstencatalogus (PDC) staan de producten en diensten die deel uitmaken van dit programma.

Wat willen wij bereiken?

Het realiseren van een adequaat niveau van toezicht en handhaving bij bedrijven. ODVeluwe voert haar handhavingstaak uit op basis van een handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) dat gebaseerd is op een risico-analyse-model en een level playing field.

Wat hebben wij gedaan?

In de SWO's die jaarlijks in samenspraak met de opdrachtgevers worden opgesteld, zijn de hiervoor genoemde doelen vertaald naar concrete afspraken over de te leveren producten en diensten. Op kwartaalbasis is aan de opdrachtgevers gerapporteerd over de voortgang hiervan. In deze programmaverantwoording wordt hierna de gerealiseerde jaarproductie voor ODVeluwe als geheel weergegeven.

Producten (in aantallen)	Begroot	Realisatie	Afwijking
Geplande integrale controle - normaal	1.304	1.271	33
Geplande integrale controle - groot	184	137	47
Geplande aspectcontrole - normaal	500	606	-106
Geplande aspectcontrole - groot	33	37	-4
Geplande aspectcontrole - administratief	473	18	455
Niet geplande aspectcontrole - normaal	1.500	1.136	364
Niet geplande aspectcontrole - groot	38	39	-1
Incidentmelding	770	772	-2
Besluit tot handhaving	275	94	181
Juridisch advies verstrekken	100	67	33
Besluit tot handhavingsverzoek	22	7	15
Totaal	5.199	4.184	1.015

De output van het programma Toezicht en Handhaving wordt voor de helft bepaald door risicogestuurd gepland toezicht. De andere helft van dit programma is vraaggestuurd. De vraaggestuurde productie betreft onder andere de gevolgen die voortkomen uit het geplande toezicht zoals hercontroles en handhavingsproducten. Een ander deel betreft klachten.

Het aantal gerealiseerde producten blijft in totaliteit achter op de geraamde aantallen. De verhouding tussen geplande en vraaggestuurde productie is gelijk aan de raming. De implementatie van de Omgevingswet heeft merkbaar invloed gehad op de werkzaamheden van de toezichthouders. Het controleren op MBA in plaats van op inrichting vraagt een andere aanpak. Dit is onder andere terug te zien in de lagere aantallen administratieve controles en de toename van geplande aspectcontroles - normaal.

Het aantal klachten lag in lijn met de geraamde aantallen. De overige vraaggestuurde productie blijft wat achter op de ramingen. Specifiek bij de handhavingsproducten die een meer juridisch karakter hebben, zien we ook de impact van de nieuwe wet- en regelgeving. Het op de juridisch juiste wijze uitvoeren van de werkzaamheden vroeg om veel afstemming.

In de tweede helft van 2024 zijn we succesvol gestart met een groep nieuwe toezichthouders in opleiding die op detavast-basis bij ODVeluwe aan de slag zijn gegaan en naar verwachting in 2025 onze organisatie structureel komen versterken. Hiermee verstevigen we onze positie ten aanzien van de IBP-robuustheidscriteria.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1,-

	Begroting			Realisatie			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Toezicht & Handhaving	5.562.927	7.152.827	-1.589.900	4.418.068	7.071.309	-2.653.241	-1.144.859	81.518	-1.063.341
Saldo van lasten en baten	5.562.927	7.152.827	-1.589.900	4.418.068	7.071.309	-2.653.241	-1.144.859	81.518	-1.063.341
Mutaties reserves	0	0	0	0	123.428	-123.428	0	-123.428	-123.428
Gerealiseerde resultaat	5.562.927	7.152.827	-1.589.900	4.418.068	7.194.737	-2.776.669	-1.144.859	-41.910	-1.186.769

Aan de batenkant is geen verschil zichtbaar tussen de begrote en gerealiseerde baten dat toegelicht behoeft te worden.

Aan de lastenkant is een onderschrijding zichtbaar van 21%, dit hangt samen met de lagere productie van 20%.

1.3 Programma 3 Advies

Binnen het programma Advies worden adviesproducten geleverd met veelal een wettelijke grondslag op het gebied van diverse milieuspecialismen, zoals bodem, geluid, veiligheid, energie, ecologie en milieuplanologie. Onder dit programma vallen ook het beheer van het bodeminformatiesysteem en het verstrekken van bodeminformatie.

In de producten- en dienstencatalogus (PDC) staan de producten en diensten die deel uitmaken van dit programma.

Wat willen wij bereiken?

Het uitvoeren van wettelijke (advies)taken, dan wel adviseren over thematisch milieubeleid met het oog op een beter leefmilieu (gezondheid, veiligheid en leefbaarheid). Gestreefd wordt naar een systematische aanpak met een hoog rendement waarbij specialisten elkaar versterken in integrale adviesproducten.

Wat hebben wij gedaan?

In de SWO's die jaarlijks in samenspraak met de opdrachtgevers worden opgesteld, zijn de hiervoor genoemde doelen vertaald naar concrete afspraken over de te leveren producten en diensten. Op kwartaalbasis is aan de opdrachtgevers gerapporteerd over de voortgang hiervan. In deze programmaverantwoording wordt hierna de gerealiseerde jaarproductie voor ODVeluwe als geheel weergegeven.

Producten (in aantallen)	Begroot	Realisatie	Afwijking
Advies enkelvoudig	2.550	1.160	1.390
Advies meervoudig	529	696	-167
Totaal	3.079	1.856	1.223

De output van het programma Advies is vraaggestuurd en wordt bepaald door aanvragen van onze opdrachtgevers. Aanvragen zijn conjunctuur gevoelig en afhankelijk van wijzigingen in wet- en regelgeving. Door het van kracht worden van de Omgevingswet zien we een verandering in onze output.

Vanaf eind 2023 was er bij de latende organisaties een toename in adviesaanvragen. Dit was gerelateerd aan de in te voeren wijzigende wet- en regelgeving en de invloed op planvorming. Over 2024 blijft het aantal gerealiseerde producten achter op de geraamde aantallen. Dit komt naast het van kracht worden van de Omgevingswet ook door de invoering van het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Door deze landelijk ingevoerde applicatie die de Omgevingswet ondersteunt, moeten adviesaanvragen op een andere manier worden ingediend. De voorbereiding hierop verliep bij onze partners niet in hetzelfde tempo en dit heeft geleid tot minder aanvragen.

Een andere ontwikkeling die het afgelopen jaar zichtbaar was, betreft de complexiteit van adviesaanvragen. Er werd vaker dan geraamd om meervoudig advies gevraagd, waarbij verschillende disciplines samenwerken om te komen tot een integraal advies. Hierdoor neemt het formuleren van een advies meer tijd in beslag.

Verder spelen vragen over stikstof een belangrijke rol binnen ons werkgebied. Landelijke onduidelijkheid over dit thema heeft een negatieve invloed gehad op de productie binnen dit programma.

Er is in 2024 extra aandacht besteed aan het accountmanagement. Door de fusie heeft ODVeluwe meer deelnemers en dat vroeg om een andere invulling van het contact met onze opdrachtgevers. De opzet waarmee gestart is, wordt geëvalueerd en zal in 2025 verder vormgegeven worden.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1,-

	Begroting			Realisatie			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Advies	3.103.144	3.642.642	-539.498	2.749.027	3.639.134	-890.107	-354.117	3.508	-350.609
Saldo van lasten en baten	3.103.144	3.642.642	-539.498	2.749.027	3.639.134	-890.107	-354.117	3.508	-350.609
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	3.103.144	3.642.642	-539.498	2.749.027	3.639.134	-890.107	-354.117	3.508	-350.609

Aan de batenkant is geen verschil zichtbaar tussen de begrote en gerealiseerde baten dat toegelicht behoeft te worden.

Aan de lastenkant is een onderschrijding zichtbaar van 11%, dit hangt samen met de lagere productie. Er zijn minder adviezen geleverd dan geraamd, dit wordt mede veroorzaakt doordat de advisering complexer wordt en meer tijd kost. In de samenwerkingsafspraken voor 2025 zijn de kentallen voor adviesproducten hierop aangepast.

1.4 Programma 4 Stelseltaken

Op basis van de "Notitie stelselwerkzaamheden" van de Gelderse Omgevingsdiensten voert ODVeluwe de volgende taken uit voor de zes Gelderse Omgevingsdiensten:

- Portaal, Kennis en Communicatie.
- Coördinatie Bijzonder Opsporingsambtenaren (BOA's).
- Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM).

Naast de uitvoering van de genoemde taken betaalt ODVeluwe ook een bijdrage aan de taken die mede ten behoeve van ODVeluwe bij de andere Gelderse omgevingsdiensten zijn belegd en de activiteiten die door de Gelderse omgevingsdiensten samen worden georganiseerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om Ketentoezicht, Coördinatie & Kwaliteit en P&O.

Wat willen wij bereiken?

Portaal draagt bij aan het vergroten van de professionaliteit en samenwerking van de omgevingsdiensten in Gelderland en het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van taken binnen het omgevingsrecht. De focus van Portaal ligt op het faciliteren en ondersteunen van het opgavegericht werken en de samenwerking binnen de Gelderse Omgevingsdiensten.

ODVeluwe verzorgt ten behoeve van de andere omgevingsdiensten in het Gelders stelsel de coördinatie van de Bijzonder Opsporingsambtenaren (boa's) en het toetsen en doorzetten van de Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM).

Wat hebben wij gedaan?

Portaal

Portaal faciliteert, ondersteunt en bevordert samenwerking tussen de Gelderse Omgevingsdiensten en externe partners op strategisch/tactisch niveau. We verbinden de Gelderse Omgevingsdiensten onderling en met partners zoals gemeenten, provincie, OM, politie, waterschappen, veiligheidsregio's, GGD, RIEC en Omgevingsdienst NL. Naast de focus op communicatie en kennisdeling, staat de onderlinge afstemming tussen strafrechtelijke en bestuurlijke handhaving centraal.

Communicatie

Portaal Communicatie onderhoudt en optimaliseert communicatiekanalen en -middelen binnen de Gelderse omgevingsdiensten. Met een duidelijke huisstijl, gezamenlijke websites en online communicatie via social media hebben de Gelderse Omgevingsdiensten inmiddels een herkenbare en voorbeeldpositie op landelijk niveau ingenomen. Onze communicatieadviseurs ondersteunen en faciliteren bij gezamenlijke projecten, programma's en evenementen. Bijzondere aandacht is er voor arbeidsmarktcommunicatie.

Kennis

Portaal Kennis faciliteert de ontmoeting en samenwerking van de Gelderse omgevingsdiensten. Enerzijds middels het faciliteren en organiseren van bijeenkomsten zoals Expertmeetings en de GO-Dag, en anderzijds door het - in samenwerking met HRM - organiseren van opleidingen voor alle medewerkers. Sinds 2024 kijken we voor deze opleidingen naar de ODNL-Academie van Omgevingsdienst NL, wat betekent dat de kennisfunctie van Portaal in de toekomst een kleinere rol krijgt.

Coördinatie Bijzonder Opsporingsambtenaren (BOA's) en Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM)

Dit betreft:

- Advisering aan de Gelderse omgevingsdiensten hoe de BSbM-taak in te richten.
- Coördinatie van de BOA's in dienst bij de Gelderse Omgevingsdiensten.
- Bevorderen van de kwaliteit van de BOA's in dienst bij de Gelderse Omgevingsdiensten.
- Bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van de BSbM.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1,-

	Begroting			Realisatie			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Samenwerking omgevingsdiensten	633.378	819.300	-185.922	595.634	701.230	-105.596	-37.744	118.070	80.326
Saldo van lasten en baten	633.378	819.300	-185.922	595.634	701.230	-105.596	-37.744	118.070	80.326
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	633.378	819.300	-185.922	595.634	701.230	-105.596	-37.744	118.070	80.326

Aan de batenkant is een onderschrijding zichtbaar die gerelateerd is aan minder uitgevoerde werkzaamheden binnen de samenwerkingen met de andere Gelderse Omgevingsdiensten.

Aan de lastenkant is geen verschil zichtbaar tussen de begrote en gerealiseerde baten dat toegelicht behoeft te worden.

1.5 Programma 5 Projecten en Programma's

Het programma Projecten & Programma's betreft het uitvoeren van projectmatige en programmatische werkzaamheden voor partners en andere opdrachtgevers, die geen onderdeel zijn van het basis-takenpakket. Hierbij valt te denken aan projecten, programma's en adviezen op het gebied van:

- Fysieke leefomgeving en milieuplanologie.
- Bodem- en ondergrond.
- Energie(transitie), klimaat, circulariteit en duurzaamheid.
- Vergunningverlening en handhaving.
- Andere opdrachten die passen binnen de gemeenschappelijke regeling ODVeluwe.

In de primaire begroting worden voor deze werkzaamheden middelen geraamd voor Apeldoorn en Provincie Gelderland. De andere partners hebben deze taken niet (structureel) bij ODVeluwe ondergebracht. De projectenportefeuille voor Apeldoorn is voor een deel al vooraf ingevuld via meerjarenafspraken en raamovereenkomsten en wordt in de loop van het jaar aangevuld met concrete projectopdrachten. De opdrachten voor Provincie Gelderland betreffen specifiek overeengekomen projecten.

De overige partners en andere opdrachtgevers verstrekken opdrachten die door middel van een aparte projectovereenkomst aan ODVeluwe in opdracht worden gegeven. Hiervoor worden in de primaire begroting geen middelen geraamd. Deze projecten en opdrachten worden per project c.q. opdracht met de betreffende partner (financieel) afgerekend en worden verantwoord op dit programma.

Wat willen wij bereiken?

Dit programma levert een belangrijke inhoudelijke bijdrage aan de wensen en ambities van de partners op het gebied energie- en klimaatdoelstellingen en het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Beoogd neveneffect is kennisdeling binnen het werkgebied van ODVeluwe. Zo profiteren meer partners van opgedane kennis en ervaringen en is ODVeluwe steeds vaker een schakel bij regionale samenwerking.

Wat hebben wij gedaan?

De projecten en programma's zijn binnen de afgesproken kaders uitgevoerd, maar ten opzichte van de primaire begroting zijn voor Apeldoorn minder uren aan dit programma besteed. Voornaamste oorzaak hiervan was een terugloop van opdrachten voor intern verrekenbare projecten. Dit betreffen vraaggestuurde opdrachten, waarop ODVeluwe geen directe invloed heeft. De onderdelen fysieke leefomgeving en energie, klimaat en duurzaamheid zijn grotendeels (80%) gerealiseerd.

In overeenstemming met de financieringsregeling OVIJ is het bedrag aan onderschreden uren (aantal uren * uurtarief ODVeluwe) bepaald vóór resultaatbepaling en wordt aan gemeente Apeldoorn terugbetaald.

Verder zijn voor alle partners projecten op het gebied van (stimulering) energiebesparing (EML/EED) uitgevoerd. Voor Apeldoorn zijn aanvullende projecten op het gebied van duurzaamheid en energie gerealiseerd. Bij een aantal projecten is sprake van vraaggestuurde inzet waar ODVeluwe geen directe invloed op heeft. De uitgevoerde werkzaamheden binnen de projecten zijn naar tevredenheid van onze opdrachtgevers uitgevoerd.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x € 1,-

	Begroting			Realisatie			Afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Projecten & Programma's	548.401	1.427.410	-879.009	1.787.624	2.223.189	-435.565	1.239.223	-795.779	443.444
Saldo van lasten en baten	548.401	1.427.410	-879.009	1.787.624	2.223.189	-435.565	1.239.223	-795.779	443.444
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	548.401	1.427.410	-879.009	1.787.624	2.223.189	-434.565	1.239.223	-795.779	443.444

Aan de batenkant is een overschrijding zichtbaar die gerelateerd is aan niet begrote aanvullende opdrachten.

Aan de lastenkant is een overschrijding die gerelateerd is aan de aanvullende opdrachten en een hogere urenrealisatie dan begroot.

2. PARAGRAFEN

In het besluit Begroting en Verantwoording zijn zeven verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Echter zijn niet alle betreffende zeven paragrafen aan de orde voor Omgevingsdienst Veluwe. Om deze reden zijn de paragrafen Lokale heffingen en Grondbeleid achterwege gelaten.

2.1 Paragraaf WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Deze paragraaf bevat een omschrijving van het risicoprofiel, de risico's en het gewenste weerstandsvermogen.

Risicoprofiel

De hoogte van het weerstandsvermogen is gebaseerd op de relatie tussen de risico's waar geen specifieke maatregelen voor zijn getroffen, de capaciteit van middelen en mogelijkheden die ODVeluwe heeft om niet geraamde kosten op te vangen. ODVeluwe loopt risico's. Een deel hiervan wordt afgedekt door het treffen van maatregelen, zoals het afsluiten van verzekeringen.

Het weerstandsvermogen om niet geraamde kosten op te vangen, bestaat uit de de post Onvoorzien die jaarlijks in de begroting wordt opgenomen. In het begrotingsjaar 2024 bedroeg deze post € 160.800.

Benodigde weerstandscapaciteit

De geïnventariseerde bedrijfsvoeringsrisico's worden jaarlijks geactualiseerd en vormen de basis voor de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit (weerstandsvermogen).

Bij de de inventarisatie van de risico's worden strategische risico's niet meegenomen, omdat de eigenaren van ODVeluwe verantwoordelijk zijn voor de strategische keuzes en de financiering hiervan.

Nr.	Naam risico	Beschrijving	Soort risico	Gevolgen	Beheersingsmaatregel	Rest-risico	Kwantificering risico			Weerstandscomponent
							€ x 1000	Kans-klasse	Kans %	
1	Automatisering	Productieverlies door uitval en reparatie van de verschillende systemen, uitwijkfaciliteit.	Financieel	In de gegeven beschikbaarheid -garantie zit geen garantie bij een calamiteit. Er is geen uitwijk-faciliteit, risico bij calamiteit ligt bij ODVeluwe.	Voor de beschikbaarheid van de service is een garantie afgegeven. Medewerkers kunnen bij uitval van gebouw-voorzieningen thuis inloggen.	Ja	€ 100	Klein	25%	€ 25.000
2	Calamiteit bij bedrijf	ODVeluwe kan het verwijt krijgen niet goed te hebben gehandeld of onvoldoende te hebben gecommuniceerd en aansprakelijk worden gesteld.	Niet financieel	Verlies van vertrouwen in ODVeluwe, claims, negatieve publiciteit.	Communicatieplan / protocol afstemmen met bevoegd gezag, simulatie oefenen.	Nee				€ 0
3	Taakuitvoering	Hieronder verstaan wij het risico van aansprakelijkstelling bij de	Financieel	Betalen schade-vergoeding.	ODVeluwe is verzekerd tegen wettelijke aansprakelijkheid en	Ja	€ 2,5 eigen risico per geval	Zeer klein	10%	€ 250

		reguliere taakuitvoering.			tegen een aanspraak op vermogensschade.					
4	Begrotingsrisico	Er is sprake van een kleine post onvoorzien in de begroting.	Financieel	Bij tegenvallers beroep doen op deelnemers.	Interne budgetbewaking, halfjaarrapportage richting deelnemers	Ja	€ 50	Klein	30%	€ 15.000
5	Rechtmatigheid	Het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen kan leiden tot juridische procedures en claims.	Niet financieel	Imagoschade en verlies vertrouwen in ODVeluwe.	Interne controle, controle accountant, bewaking van rechtmatigheid van besluitvorming.	Nee				€ 0
6	Loon- en prijsontwikkelingen	Periodiek wordt met de vakbonden overeenstemming bereikt over een nieuwe CAO SGO. De begroting wordt circa 1 jaar voor aanvang van het boekjaar opgesteld. Mogelijk worden nadien afspraken gemaakt die leiden tot extra loonstijgingen.	Financieel	Indien in een nieuwe CAO hogere loonstijgingen worden afgesproken, ontstaat een financieel tekort.	Hogere bijdragen van de deelnemers.	Ja	€ 100	Gemiddeld	45%	€ 45.000
7	Ziekteverzuim	In de kentallen is rekening gehouden met een ziektepercentage van maximaal 5%. Als dit percentage in de praktijk hoger uitvalt, zal de afgesproken productie mogelijk niet worden gerealiseerd.	Financieel	Overschrijding begroting of het niet behalen van het met de deelnemers afgesproken programma.	Kosten voor bovenmatige ziekte worden zover mogelijk gecompenseerd door toerekening aan de posten onvoorzien per programma.	Ja	€ 150	Gemiddeld	30%	€ 45.000
8	Eigen risico voor werknemersverzekeringen	Eigen risico van ODVeluwe voor ziektewet, WW en premie-differentiatie voor WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgehandicapten).	Financieel	Betaling eigen risico.	Geen maatregel. Aanspraken worden gemeld in de jaarrekening.	Ja	€ 80	Gemiddeld	40%	€ 32.000
9	Betaalde opdrachten	Verminderen van (incidentele) betaalde opdrachten door onze partners, waarvoor ODVeluwe vaste medewerkers in dienst heeft genomen.	Financieel	Onvoldoende financiële dekking voor formatie	Medewerkers voor de uitvoering van betaalde opdrachten worden zoveel mogelijk op basis van tijdelijke contracten in dienst genomen.	Ja	€ 200	Gemiddeld	45%	€ 90.000
TOTAAL										€ 252.250

Op grond van het voorgaande bedragen de gekwantificeerde bedrijfsvoeringsrisico's en hiermee tevens de benodigde weerstandscapaciteit in totaal € 252.250 (afgerond).

Beschikbare weerstandscapaciteit

Tot het weerstandsvermogen van ODVeluwe worden twee posten gerekend:

- Algemene Reserve.
- Post Onvoorzien.

Op dit moment beschikt ODVeluwe niet over een algemene reserve en evenmin over bestemmingsreserves. Hoewel bestemmingsreserves in principe ook tot de beschikbare weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend, wordt er voor gekozen om dergelijke reserves niet in de berekening mee te nemen, aangezien dergelijke reserves veelal niet vrij besteedbaar zijn.

De omvang van de post Onvoorzien bedraagt afgerond € 166.600 structureel (raming 2025). Er van uitgaande dat de post Onvoorzien de komende jaren hetzelfde is, kan gesteld worden dat voor een periode van drie jaar deze afgerond € 500.000 bedraagt.

Weerstandsvermogen

Als de beschikbare weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit, kan het weerstandsvermogen als ruim voldoende worden gekwalificeerd.

Verder is in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe vastgelegd dat de deelnemers ervoor zorgdragen dat ODVeluwe te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te voldoen.

In het geval één of meer van bovengenoemde risico's werkelijkheid wordt en dit leidt tot financiële problemen bij ODVeluwe, zullen de deelnemers ervoor moeten zorgen dat ODVeluwe over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Financiële kengetallen

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording moet een aantal kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen worden opgenomen. In onderstaande tabel worden deze kengetallen gepresenteerd.

Financiële kengetallen	Realisatie 2024	Begroting 2025
Algemene reserve	0	€ 90.000
Netto schuldquote	6%	-1%
Netto schuldquote excl. verstrekte leningen	6%	-1%
Solvabiliteitsratio	13%	4%
Structurele exploitatieruimte	1%	1%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.

Hieronder worden de verschillende kengetallen kort toegelicht.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een negatief saldo geeft aan dat de vlottende activa hoger zijn dan de vlottende passiva (schulden).

Netto schuldquote exclusief verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Omdat ODVeluwe geen leningen heeft, is dit getal gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin ODVeluwe in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan omdat het eigen vermogen niet liquide is (omdat het vast zit in het kantoorgebouw of dat er andere investeringen mee zijn gefinancierd). Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van ODVeluwe. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van ODVeluwe.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is flexibeler dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Grondexploitatie

Dit kengetal is niet relevant voor ODVeluwe, maar wordt volledigheidshalve genoemd.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal is niet relevant voor ODVeluwe, maar wordt volledigheidshalve genoemd.

2.2 Paragraaf FINANCIERING

De paragraaf financiering is – in samenhang met de financiële verordening – een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

Het financieringsvraagstuk van ODVeluwe is beperkt van omvang. Dit heeft te maken met het feit dat de lasten vooral bestaan uit personeelslasten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zijn om die reden beperkt.

De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido) verplicht gemeenschappelijke regelingen om richtlijnen vast te stellen voor het beheer van de geldstromen en de risico's die daaraan verbonden zijn. Hiervoor heeft het Algemeen Bestuur op 27 juni 2024 het Treasurystatuut vastgesteld.

De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet fido. Een belangrijk element daarbij is zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op korte als lange termijn. Dit betreft dan vooral het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

ODVeluwe heeft een beperkte rol op treasurygebied. De behoefte bestaat uit:

- Het aantrekken van langlopende geldleningen voor investeringen ten behoeve van de bedrijfsvoering.
- Het overbruggen van de mate van bevoorschotting door de deelnemers.

Algemene situatie

- Het betalingsverkeer is ondergebracht bij de N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten.
- In 2024 is een financieringsovereenkomst aangegaan met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) op basis waarvan ODVeluwe indien noodzakelijk ter overbrugging beschikt over een kredietfaciliteit op haar rekening-courant.
- Zodra (grote) investeringen in de bedrijfsvoering worden gedaan ontstaat behoefte aan een langlopende financiering. Tot nu toe zijn er geen grote investeringen in de bedrijfsvoering noodzakelijk geweest, zodat er tot nu toe geen behoefte is ontstaan aan langlopende financiering.
- ODVeluwe heeft geen leningen uitstaan.
- ODVeluwe neemt verplicht deel aan het zogenaamde schatkistbankieren. Dit houdt in dat positieve banksaldi bij het Rijk worden uitgezet. Het drempelbedrag voor schatkistbankieren bedraagt € 1.000.000.

Tabel berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Bedragen x € 1000

		2024			
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.838	1.933	3.767	440
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	560
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	838	933	2.767	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	16.242			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 mln.	16.242			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 mln. te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.		1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	167.218	175.933	346.534	40.490
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.838	1.933	3.767	440

Risicobeheer

Uit hoofde van de treasuryfunctie kunnen middelen worden uitgezet. Het Treasurystatuut is hierbij leidend.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet fido.
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- De rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting worden zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. Het begrotingstotaal van 2024 bedroeg € 16.241.700. De kasgeldlimiet bedroeg daarmee € 1.331.819.

Bedragen x € 1,-

Kasgeldlimiet	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Netto vlottende schuld / vlottende middelen	-591.725	-759.497	-1.725.775	-1.027.162
Kasgeldlimiet	1.331.819	1.331.819	1.331.819	1.331.819
Ruimte onder limiet	-1.923.544	-2.091.316	-3.057.594	-2.358.981

Uit bovenstaand overzicht blijkt, dat de kasgeldlimiet in 2024 niet is overschreden.

Renterisiconorm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisiconorm. Als lange financiering wordt volgens de wet fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd groter dan één jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rentetypische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisiconorm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Bedragen x € 1,-

Renterisico-norm	Begroot 2024	Realisatie 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Maximaal renterisico op vaste schuld	0	0	0	0	0	0
Renterisiconorm	3.248.340	3.412.511	3.408.347	3.476.520	3.615.600	3.760.460
Ruimte onder limiet	-3.248.340	-3.412.511	-3.408.347	-3.476.520	-3.615.600	-3.760.460

Uit bovenstaand overzicht blijkt, dat de renterisiconorm in 2024 niet is overschreden.

2.3 Paragraaf BEDRIJFSVOERING

Deze paragraaf gaat over de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen van ODVeluwe.

Realisering van de afgesproken prestaties

De afspraken met de deelnemers over de inzet van capaciteit en de te leveren prestaties zijn vastgelegd in samenwerkingsovereenkomsten (SWO's). De accountmanager ODNV heeft elk kwartaal gesprekken met de deelnemer over de voortgang van de realisatie van de gemaakte afspraken die zijn vastgelegd in de SWO.

Bij het nemen van beslissingen streeft ODVeluwe er naar meer informatiegestuurd en datagedreven te werken. Hierbij sluiten we als dienst ook aan bij één van de eisen die aan robuustheid worden gesteld vanuit het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH): De dienst kan een relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in een percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor businessintelligence en opleidingsbudget van 3% van de loonsom.

Personeel

De medewerkers van ODVeluwe vormen de stuwende kracht van de organisatie. In hun dagelijkse werk worden ze in meer of mindere mate geconfronteerd met de complexiteit van de leefomgeving, waarbij het werk binnen een politiek-bestuurlijke omgeving voor een extra dimensie zorgt.

Medewerkers zijn productverantwoordelijk. Samenwerken, omgevingsbewustheid, zelfreflecterend vermogen, verantwoordelijkheid, transparantie en veranderingsbereidheid vormen de basis voor de werkhouding van de medewerkers. Het is dan ook van belang dat de taken in een veilige en professionele omgeving uitgevoerd kunnen worden. Voor de uitvoering van het werk wordt van de medewerkers verwacht dat zij dit doen vanuit een hoge mate van betrokkenheid. Hiermee wordt de basis gelegd voor een excellente organisatie. Daarnaast is het van belang te voldoen aan de kwalitatieve eisen die worden gesteld aan zowel organisatie als medewerkers. Hiervoor kunnen passende opleidingen worden gevolgd.

Medezeggenschap

In 2024 is een nieuwe Ondernemingsraad (OR) gekozen en geïnstalleerd. Er wordt regelmatig overleg gevoerd tussen de OR en de bestuurder.

Organisatiebesluit

In het Organisatiebesluit Omgevingsdienst Veluwe (vastgesteld DB 28-11-2024) zijn de structuur, taken en functies van de ambtelijke organisatie vastgelegd. Op grond van het organisatiebesluit kent ODVeluwe de volgende afdelingen:

- Vergunningen en Bodem.
- Toezicht Milieu & Energie.
- Thematisch Toezicht.
- Projecten en Ontwikkeling.
- Bedrijfsvoering.

Huisvesting

ODVeluwe kent twee kantoorlocaties die elk centraal gelegen zijn in het werkgebied. Het betreft locaties in Apeldoorn en Harderwijk. Deze beide locaties in het werkgebied zijn belangrijk voor de nabijheid, herkenbaarheid en identiteit van ODVeluwe, voor zowel het personeel als de opdrachtgevers en externe partijen. Huisvesting moet een bijdrage leveren aan het werkproces en méér zijn dan een kostenpost. Het uitvoeren en faciliteren van bepaalde diensten op het gebied van bedrijfsvoering door de gemeente Apeldoorn is vastgelegd in een DVO Bedrijfsvoering.

Locatie-onafhankelijk werken

Plaats- en tijdonafhankelijk werken wordt zo goed mogelijk gefaciliteerd. Dit stelt eisen aan onder andere de aansturingsfilosofie (sturen op prestaties en resultaten), de informatie-infrastructuur (toegang tot informatie, digitalisering, technische hulpmiddelen, virtueel kantoor), de cultuur en heeft effect op de huisvesting (minder vaste werkplekken) en het beschikbaar stellen van mobiele werkapparatuur. Aan medewerkers in dienst van ODVeluwe is derhalve een mobiele telefoon, een laptop en evt. een groot beeldscherm voor thuiswerken in bruikleen gegeven.

ICT

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Met aanpassing van de inrichting van het zaakstelsel OpenWave was ODVeluwe hierop voorbereid. In 2024 is ervaring met de nieuwe wet en registratie van data opgedaan zodat in 2025 een verdere ontwikkeling kan plaatsvinden. Verder zal in 2025 het digitale werken verder geprofessionaliseerd worden. Uitbreiding van het gebruik van Office 365 en diverse SAAS applicaties zullen de mogelijkheden van datagericht werken vergroten.

Sourcing van ondersteunende functies

Met gemeente Apeldoorn zijn afspraken gemaakt over dienstverlening op het vlak van ICT, financiële administratie en personeels- en salarisadministratie. Aan overige ondersteunende functies wordt in eigen beheer invulling gegeven.

In 2024 is bij wijze van overgangsjaar om de overdracht naar gemeente Apeldoorn te realiseren, tevens gebruik gemaakt van dienstverlening door de gemeente Nunspeet. Dit betrof de ontvlechting van de ICT-omgeving en de financiële liquidatie van ODNV.

Financieel beleid en beheer

Het financieel beleid wordt bepaald door het Algemeen Bestuur. Het financieel beheer wordt uitgevoerd door de gemeente Apeldoorn.

Net als alle andere Gelderse omgevingsdiensten is ODVeluwe fiscaal ondernemer in het kader van de Wet op de omzetbelasting 1968. Hierover zijn op Gelders niveau met de Belastingdienst afspraken gemaakt.

Ten aanzien van de Vennootschapsbelasting (Vpb) is op landelijk niveau met de Belastingdienst en alle omgevingsdiensten afgesproken welke activiteiten wel of niet onderhevig zijn aan Vpb-heffing. De landelijke uitspraak leidt ertoe dat ODVeluwe niet Vpb-plichtig is.

In de vergadering van 12 september 2024 heeft het AB besloten om voor de uitvoering van de accountantscontrole over het boekjaar 2024 opdracht te verlenen aan De Jong en Laan accountants en belastingadviseurs.

Bestuur

Op 31 december 2024 kende het Algemeen Bestuur de volgende samenstelling:

Naam lid AB	Namens deelnemer
dh. K. Castelein	gemeente Hattem
dh. B. Engberts	gemeente Oldebroek
dh. J. Groothuis	gemeente Nunspeet
dh. D. Huizer	gemeente Apeldoorn
dh. P. Inberg	gemeente Brummen
dh. E. 't Jong	gemeente Putten
mevr. A. van Loon	gemeente Epe
dh. S. Nienhuis	gemeente Heerde
dh. M. Pijnenburg	gemeente Harderwijk
dh. K. Ruitenber	provincie Gelderland
dh. R. van Veen	gemeente Ermelo
dh. H. Wessel	gemeente Elburg
dh. H. van Zeijts	gemeente Voorst

Het Algemeen Bestuur heeft dh. P. Inberg aangesteld tot voorzitter van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe.

Op 31 december 2024 kende het Dagelijks Bestuur de volgende samenstelling:

Naam lid DB	Namens deelnemer
dh. B. Engberts	gemeente Oldebroek
dh. D. Huizer	gemeente Apeldoorn
dh. P. Inberg	gemeente Brummen
dh. E. 't Jong	gemeente Putten
dh. S. Nienhuis	gemeente Heerde

Rechtmatigheid

Het Dagelijks Bestuur is verplicht om onrechtmatigheden toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering als de geconstateerde onrechtmatigheid de verantwoordingsgrens overschrijdt.

Het Dagelijks Bestuur hecht waarde aan het gesprek over de bevindingen uit de rechtmatigheidscontroles. Daarom beperkt het Dagelijks Bestuur zich niet tot het geven van een toelichting bij alleen het overschrijden van de verantwoordingsgrens. Om tegemoet te komen aan de behoefte aan inzicht van het Algemeen Bestuur, rapporteert het Dagelijks Bestuur alle bevindingen over de financiële rechtmatigheid boven de rapportagegrens in de paragraaf bedrijfsvoering met een toelichting richting het Algemeen Bestuur.

In de Kadernota Rechtmatigheid 2024 en nadere toelichting hierop gaat de Commissie BBV (Cie BBV) uit van de volgende definitie het begrip 'begrotingsonrechtmatigheden':

"Hiervan is sprake als het college van B&W bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door de gemeenteraad vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt (1), toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet door de gemeenteraad zijn vastgesteld (2) en als bij overschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast danwel deze afwijkingen te laat aan de raad zijn gemeld (3). Wat niet tijdig concreet betekent wordt bepaald door de 'spelregels' tussen de Gemeenteraad en het College van B&W over het informeren en vaststellen van begrotingswijzigingen bij overschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot. Deze spelregels zijn veelal in de financiële verordening art. 212 Gemeentewet opgenomen."

N.B. Waar door de Cie BBV wordt geschreven "College van B&W" dient tevens te worden gelezen "Dagelijks Bestuur"; voor "Gemeenteraad" dient tevens te worden gelezen "Algemeen Bestuur".

Op grond van artikel 4 van de Financiële verordening ODVeluwe autoriseert het algemeen bestuur met het vaststellen van de begroting de lasten en de baten per programma.

In het controleprotocol is de rapportagegrens vastgesteld op 0,5% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en deze bedraagt daarmee (afgerond) € 81.200.

In het licht van het voorgaande volgt hierna de toelichting op onderdelen waarbij in het kader van rechtmatigheid per programma een bedrag is gemoeid dat groter is dan de genoemde rapportagegrens:

Bedragen x € 1,-

Programma	Lasten / Baten	Afwijking (voordelig / nadelig)	Toelichting
1. Vergunningverlening	Lasten	754.053	Productie is 38% hoger en lasten zijn 37% hoger, zie toelichting in programmaverantwoording.
1. Vergunningverlening	Baten	-66.984	<81k, geen toelichting nodig.
2. Toezicht & Handhaving	Lasten	-1.144.859	Productie is 20% lager en lasten zijn 21% lager, zie toelichting in programmaverantwoording.
2. Toezicht & Handhaving	Baten	-41.910	<81k, geen toelichting nodig.
3. Advies	Lasten	-354.117	Productie is 40% lager en lasten zijn 11% lager, zie toelichting in programmaverantwoording.
3. Advies	Baten	3.508	<81k, geen toelichting nodig.
4. Samenwerking OD'en	Lasten	-37.744	Voornamelijk inzet inleenkrachten die duurder zijn dan vast personeel.
4. Samenwerking OD'en	Baten	118.070	Minder werkzaamheden uitgevoerd.
5. Projecten	Lasten	1.239.223	Hogere personele lasten vanwege hogere omvang van het werk, verzuim en inzet van duurdere inleen.
5. Projecten	Baten	-795.779	Hogere omzet vanwege niet begrote aanvullende opdrachten.
Overzicht overhead	Lasten	525.101	Hogere lasten gerelateerd aan de fusie: VSO's, draaiend houden van de organisatie met duurdere inleen, langere voortzetting van ICT door Nunspeet op locatie Harderwijk.
Overzicht overhead	Baten	-500.440	Hogere opbrengsten worden veroorzaakt door rente opbrengsten, detachering van een medewerker en de vrijval van de bestemmingsreserve data kwaliteit.
Overzicht onvoorzien	Lasten	-160.800	Dit betreft een verplichte begrotingspost.

Er zijn geen situaties waarin er sprake is van verschillende onderbouwde standpunten waarvoor niet tot een eenduidig oordeel van de rechtmatigheid kan worden gekomen. Om deze reden is in het hiervoor vermelde overzicht geen cumulatie opgenomen voor onduidelijkheden die de verantwoordingsgrens overstijgen. Het totaal aan onduidelijkheden overschrijdt niet de verantwoordingsgrens en is daarom niet opgenomen in bovenstaand overzicht.

Vanwege de langere doorlooptijden voor het vaststellen en effectueren van begrotingswijzigingen van gemeenschappelijke regelingen in het algemeen is het voor een GR als zodanig effectief lastig om afgezien van tijdig melden begrotingsonrechtmatigheden anderszins te voorkomen. De doorlooptijd voor de opstelling van een ontwerp begrotingswijziging tot en met de definitieve vaststelling is onder invloed van de zienswijzenprocedure circa 20 weken. Hierdoor is het lastiger om gedurende het jaar van uitvoering tot bijstelling van de begroting te komen of behelst die bijstelling vaker 'goedkeuring achteraf'. Dit betekent dat tegen de achtergrond van een gemeenschappelijke regeling noodzakelijkerwijs vaker gewerkt wordt vanuit het perspectief 'informerende' in plaats van vaststellen van een begrotingswijziging. Op grond van de gemeenschappelijke regeling en de financiële verordening kent ODVeluwe slechts één formeel rapportagemoment, t.w. de halfjaarrapportage. In de halfjaarrapportage 2024 is nadrukkelijk ingegaan op de tot dat moment bekende financiële/budgettaire perspectieven. Gegeven de situatie dat er evenwel circa 6 maanden zit tussen het moment van de vaststelling van de halfjaarrapportage en de jaarrekening kunnen zich vanzelfsprekend nadere afwijkingen voordoen. Indien tussen het moment van opstelling van de halfjaarrapportage en de jaarrekening zaken worden onderkend die de rapportageverplichtingen aangaande begrotingsonrechtmatigheden raken, dan wordt hiervan tussentijds mededeling gedaan aan het bestuur. Voor het overige wordt het AB gevraagd om de rechtmatigheid van lasten en baten in zoverre deze afwijkt van hetgeen is begroot daar waar mogelijk te bekrachtigen bij het vaststellen van de jaarrekening.

In antwoord op de uitdrukkelijke wens van de deelnemers om bestuurlijke drukte zoveel mogelijk te beperken geldt als algemeen principe dat zo mogelijk geen begrotingswijzigingen worden opgesteld en geen tussentijdse verrekening van bijdragen plaatsvindt, maar dat deze aspecten worden betrokken bij de opstelling en vaststelling van de jaarrekening. Bij het opstellen van de halfjaarrapportage wordt op basis van de op dat moment bekende informatie en verwachtingen zo goed mogelijk vooruitgeblikt op het budgettaire perspectief voor het uitvoeringsjaar. Vanwege het informerende karakter van de halfjaarrapportage vloeien hier geen directe budgettaire consequenties uit voort. Afwijkingen worden zoveel mogelijk betrokken bij de vaststelling van de jaarrekening. Op basis van de halfjaarrapportage is geoordeeld dat er geen noodzaak bestond tot het voorstellen van begrotingswijzigingen c.q. het wijzigen van de deelnemersbijdragen of bijbehorende voorschotten. Het Algemeen Bestuur heeft op 12 september 2024 kennis genomen van deze rapportage.

Gezien de voorgaande toelichting worden de genoemde onderdelen door het Dagelijks Bestuur beschouwd als tijdig gemeld en daarmee als zijnde rechtmatig.

2.4 Paragraaf ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen heeft tot doel om aan te tonen hoe ODVeluwe de instandhouding van haar kapitaalgoederen waarborgt.

Investerings in kapitaalgoederen zijn vooralsnog beperkt, mede omdat ODVeluwe de benodigde bedrijfsmiddelen veelal via huur, lease of dienstverleningsovereenkomst afneemt. Kantoorruimte wordt gehuurd en voor het up-to-date houden van de benodigde voorzieningen zijn waar nodig onderhoudscontracten gesloten met leveranciers.

Bij oprichting van ODVeluwe zijn vijf (reeds volledig afgeschreven) dienstauto's overgenomen van de rechtsvoorgangers van ODVeluwe. Voor de onderhoudskosten van deze dienstauto's is in de begroting een budget opgenomen.

In 2023 heeft fusiepartner ODNV voor het kantoor in Harderwijk geïnvesteerd in huurdersbelang en vervanging van kantoorinventaris. Dit betreft goederen waarbij geen technische onderhoudscomponent aan de orde is en normaal dagelijks onderhoud voldoende is om de gebruikswaarde daarvan te behouden.

Tot op heden heeft ODVeluwe geen eigen investeringen in kapitaalgoederen gedaan.

Gezien de beperkte omvang die investeringen in kapitaalgoederen innemen binnen de uitvoering van ODVeluwe, wordt het beleid voor onderhoud van kapitaalgoederen situationeel bepaald bij het nemen van de bijbehorende investeringsbeslissing.

2.5 Paragraaf VERBONDEN PARTIJEN

ODVeluwe heeft per 31 december 2024 geen bestuurlijke en financiële belangen in privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties.

2.6 Paragraaf OPENBAARHEID WET OPEN OVERHEID (WOO)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Het doel van deze wet is overheden en semioverheden transparanter te maken. De achterliggende gedachte is om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen.

Op grond van artikel 3.5 van de Woo moet een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en moet het in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

Om uitvoering te kunnen geven aan de Woo is een goede informatiehuishouding een belangrijke voorwaarde. In 2024 is door ODVeluwe volop ingezet op het goed inrichten van deze informatiehuishouding. Hiervoor zijn eerst de informatiestromen van beide latende omgevingsdiensten (ODNV en OVIIJ) goed in kaart gebracht en vervolgens is de nieuwe inrichting voor ODVeluwe gebaseerd op de best practices van de latende omgevingsdiensten. Wanneer de informatie op orde is, draagt dit bij aan een efficiënt werkproces en verbetert het geheugen van de organisatie. Dit stelt de organisatie in staat om betrouwbaar advies te geven en zich samen met de gemeenten en de provincie te kunnen verantwoorden naar de inwoners. Een goed archief, in welke vorm dan ook, maakt de organisatie transparant en controleerbaar.

De verantwoordelijkheid voor de informatie over de taakuitvoering van ODVeluwe ligt bij de gemeenten en de provincie Gelderland (de opdrachtgevers), waarvoor ODVeluwe haar taken verricht. Hiernaast deelt ODVeluwe op verzoek informatie met inwoners en bedrijven. Het Dagelijks Bestuur van ODVeluwe is verantwoordelijk voor de informatie over de interne bedrijfsvoering van ODVeluwe. Via de eigen website van ODVeluwe wordt o.a. invulling gegeven aan de verplichting tot publicatie van bestuurlijke stukken.

Op 1 januari 2026 zal de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) in werking treden. De Wmebv geeft de burger recht om elektronisch berichten aan een bestuursorgaan te zenden op een door het bestuursorgaan bepaalde wijze. Het Ministerie van BZK heeft ter ondersteuning van de implementatie van de Wmebv een handreiking gepubliceerd. Alle bestuursorganen moeten nagaan of er maatregelen nodig zijn om aan de verplichtingen van de wet te voldoen. Vervolgens moeten zij beginnen met het voorbereiden en implementeren van deze maatregelen.

Aan de hand van de informatiebehoefte en verplichtingen bepalen we voor ODVeluwe welk niveau van datavolwassenheid en dataorganisatie nodig is om in de behoefte te voorzien en om aan de verplichtingen van de Woo en Wmebv te voldoen. Aansluitend bekijken we wat nodig is om op het gewenste niveau te komen. Onderdeel van dit traject is om de met deelnemers gemaakte afspraken over archivering te beoordelen en daar waar nodig te herzien.

3. OVERZICHTEN

3.1 Lasten en baten per taakveld

Bedragen x € 1,-

	Begroting 2024		Realisatie 2024	
Taakveld	Lasten	Baten	Lasten	Baten
7.4 Milieubeheer	11.880.931	16.241.700	12.337.487	16.831.021
0.1 Bestuur	48.900	0	33.590	0
0.4 Overhead	4.151.069	0	4.691.480	210.714
0.5 Treasury	0	0	0	0
0.8 Algemene lasten en baten	160.800	0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	16.241.700	16.241.700	17.062.557	17.041.735
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	483.500
Resultaat	16.241.700	16.241.700	17.062.557	17.525.235

In de programmaverantwoording zijn de verschillen tussen de begroting en realisatie nader toegelicht.

3.2 Overhead

Bedragen x € 1,-

	Begroting 2024	Realisatie 2024	Afwijking
Personele lasten overhead	2.282.000	2.725.831	443.831
Materiële lasten overhead	1.869.069	1.754.935	-114.134
Totaal voor bestemming	4.151.069	4.480.766	329.697
0.10 Mutatie reserves	0	-289.726	-289.726
Totaal na bestemming	4.151.069	4.191.040	39.971

In 2024 bedraagt het percentage overhead 24,6%.

3.3 Onvoorzien

Bedragen x € 1,-

	Begroting 2024	Realisatie 2024	Afwijking
Onvoorzien	160.800	0	-160.800
Totaal	160.800	0	-160.800

Het begrote bedrag voor onvoorzien is niet benut en behoeft geen verdere toelichting.

3.4 Incidentele lasten en baten (art. 28 BBV)

De Commissie BBV heeft in augustus 2018 de notitie incidentele en structurele lasten en baten gepubliceerd om het onderscheid verder te verduidelijken tussen incidentele en structurele lasten.

In hoofdlijnen wordt het volgende onderscheid tussen incidentele en structurele lasten en baten gemaakt:

1. Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een geldstroom, binnen drie jaar een wijziging ondergaat dan worden de lasten en baten die daarmee samenhangen niet als incidenteel aangemerkt. Voorbeeld: beëindiging van een subsidie in het jaar t+3: de lasten in jaar t+2, t+1 en t zijn structurele lasten.
2. Na afloop van een begrotingsjaar zijn er bij het opmaken van de jaarrekening altijd verschillen tussen werkelijkheid en begroting. Het is van belang dat bij de analyse ex art. 28 BBV wordt gezien in hoeverre er alsnog sprake is geweest van niet begrote incidentele lasten en baten. Budgetverschillen op activiteiten inzake structureel bestaand beleid blijven naar hun aard structureel.
3. Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves worden als incidenteel beschouwd.
4. Meerjarige tijdelijke geldstromen, waarvan de eindigheid vastligt vanwege een raadsbesluit of toekenningsbesluit zijn incidentele lasten en baten, ook als de geldstroom langer is dan drie jaar.

In de Financiële Verordening van ODVeluwe is bepaald dat incidentele lasten en baten vanaf een bedrag van € 25.000 afzonderlijk worden gespecificeerd in de begroting en jaarrekening. In onderstaande tabel worden derhalve de posten groter dan € 25.000 vermeld.

Bedragen x € 1,-

Programma / begrotingsonderdeel	Omschrijving	Begroting 2024		Realisatie 2024	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten
1. Vergunningverlening	Vrijval reserve DATA-kwaliteit				70.346
2. Toezicht & Handhaving	EML Provincie	37.700	37.700	40.746	27.520
2. Toezicht & Handhaving	SPUK THE	162.600	239.800	116.524	171.847
2. Toezicht & Handhaving	BOA's	273.590			
2. Toezicht & Handhaving	Vrijval reserve DATA-kwaliteit				123.428
4. Samenwerking omgevingsdiensten	Gelders Ondergrond Overleg	70.407		32.171	
5. Projecten & Programma's	Andere projecten dan basis takenpakket	409.800	621.296	1.277.111	1.533.910
Overzicht overhead	Formatie 1,78 Fte boven formatief			87.695	

Overzicht overhead	Aanvulling voorziening verlofsparen			118.413	
Overzicht overhead	Voorziening i.v.m. 3-tal VSO's			244.612	
Overzicht overhead	ICT diensten gemeente Nunspeet			212.020	
Overzicht overhead	Detachering medewerker				34.878
Overzicht overhead	Ontvangen rente				168.104
Overzicht overhead	Vrijval reserve DATA-kwaliteit				276.226
Overzicht overhead	Vrijval reserve afschrijving kantoorinrichting				13.500
Totaal		954.097	898.796	2.138.230	2.419.759

B. JAARREKENING 2024

- 1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling**
- 2. Balans per 31 december 2024 vóór resultaatbestemming**
- 3. Overzicht van lasten en baten**
- 4. Toelichting op de balans**
- 5. Niet uit de balans blijkende verplichtingen**
- 6. Toelichting op het overzicht van lasten en baten**
- 7. Verantwoording SiSa-regelingen**
- 8. Rechtmatigheidsverantwoording**

1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Door middel van het jaarverslag, de jaarrekening en de bijbehorende controleverklaring van de onafhankelijke accountant wordt door het dagelijks bestuur verantwoording afgelegd aan het algemeen bestuur over het gevoerde financiële beheer in een bepaald begrotingsjaar. De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarin de diensten of goederen geleverd zijn (lasten-baten stelsel).

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Mutaties in de reserves worden gescheiden verantwoord. Het jaarrekeningresultaat is hierdoor inzichtelijk zowel vóór als na de storting in dan wel onttrekking aan de reserves.

De jaarrekening is opgesteld op basis van een continuïteitsveronderstelling.

Normenkader

Bij de opstelling van deze jaarrekening is gebruik gemaakt van het normenkader en de voor de controle van de jaarrekening genoemde toleranties zoals deze door het Algemeen Bestuur ODVeluwe zijn vastgesteld op 12 september 2024.

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. In de rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving (het normenkader).

Ten behoeve van de door het Dagelijks Bestuur in de jaarrekening af te leggen verantwoording omtrent de rechtmatigheid is in het bij het controleprotocol gevoegde normenkader aangegeven welke wet- en regelgeving onderwerp moeten zijn van de interne beheersing in het kader van het financieel beheer.

Het normenkader bevat geen wezenlijke wijzigingen t.o.v. voorgaand verslagjaar.

Balans

De in deze jaarrekening opgenomen balans is opgesteld in overeenstemming met de hierna vermelde grondslagen:

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Vlottende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, zo nodig aangevuld met een voorziening voor verwachte oninbaarheid. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Liquide middelen en overlopende posten zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Reserves

Algemene reserves zijn reserves waar het algemeen bestuur geen specifieke bestemming aan heeft gegeven.

Bestemmingsreserves zijn reserves waar het algemeen bestuur een specifiek doel aan heeft gegeven.

Voorzieningen

Voorzieningen kunnen in overeenstemming met de BBV worden gevormd als sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen, waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar wel redelijkerwijs kunnen worden geschat.
- Op balansdatum bestaande risico's, die kunnen leiden tot verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang al redelijkerwijs kan worden geschat.
- Toekomstige kosten, mits de oorsprong ligt voorafgaande aan de balansdatum en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren.

Voorzieningen worden gevormd tegen de nominale waarde.

2. Balans per 31 december 2024 vóór resultaatbestemming

Het boekjaar 2024 is het eerste boekjaar van ODVeluwe waardoor er geen vergelijkende cijfers zijn.

(Bedragen x € 1,-)

ACTIVA	31-12-2024
Vaste activa	
Immateriële vaste activa	0
Materiële vaste activa	121.500
- Verbetering kantoorinrichting Harderwijk 2023	121.500
Financiële vaste activa	0
Totaal vaste activa	121.500
Vlottende activa	
Vorraden	0
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	2.802.323
- Vorderingen op openbare lichamen	733.775
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.068.548
- Overige vorderingen	0
Liquide middelen	640.238
- Banksaldi	640.238
Overlopende activa	872.362
- Overige nog te ontvangen bedragen	798.270
- Vooruit betaalde bedragen	74.092
Totaal vlottende activa	4.314.923
Totaal Activa	4.436.423

(Bedragen x € 1,-)

PASSIVA	31-12-2024
Vaste passiva	
Eigen vermogen	584.178
- Algemene reserve	0
- Bestemmingsreserves	121.500
- Gerealiseerd resultaat	462.678
Voorzieningen	496.165
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	496.165
Schulden met een looptijd > 1 jaar	0
Totaal vaste passiva	1.080.343
Vlottende passiva	
Schulden met een looptijd < 1 jaar	1.543.898
- Overige schulden	1.543.898
Overlopende passiva	1.812.182
- Verplichtingen die in een volgend jaar tot betaling komen	667.438
- Voorschot bedragen van overheidslichamen	1.144.744
Totaal vlottende passiva	3.356.080
Totaal Passiva	4.436.423

3. Overzicht van lasten en baten

Inzicht wordt gegeven in de resultaten per programma, waarbij een vergelijking wordt gemaakt met de begroting. De verschillen t.o.v. de begroting 2024 worden per programma toegelicht in het jaarverslag 2024. Wij verwijzen hiervoor naar de programmaverantwoording van het jaarverslag 2024, die deel uitmaakt van deze jaarstukken, en dan de onderdelen "Wat heeft het gekost?" en de daarbij gegeven toelichting.

Bedragen x € 1,- (- = voordeel)

	Begroting 2024			Realisatie 2024		
Omschrijving programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. Vergunningverlening	2.033.081	3.199.521	1.166.440	2.787.134	3.196.159	409.025
Programma 2. Toezicht & Handhaving	5.562.927	7.152.827	1.589.900	4.418.068	7.071.309	2.653.241
Programma 3. Advies	3.103.144	3.642.642	539.498	2.749.027	3.639.134	890.107
Programma 4. Stelseltaken	633.378	819.300	185.922	595.634	701.230	105.596
Programma 5. Projecten & Programma's	548.401	1.427.410	879.009	1.787.624	2.223.189	435.565
Subtotaal programma's	11.880.931	16.241.700	4.360.769	12.337.487	16.831.021	4.493.534
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen:						
Saldo Financieringsfunctie	0	0	0	0	0	0
Overige algemene dekkingsmiddelen	4.199.969	0	4.199.969	4.725.070	210.714	4.514.356
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	4.199.969	0	4.199.969	4.725.070	210.714	4.514.356
Onvoorzien	160.800	0	160.800	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo van lasten en baten	16.241.700	16.241.700	0	17.062.557	17.041.735	20.822
Toevoeging/onttrekking aan reserves:						
Overig algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Subtotaal mutaties reserves	0	0	0	0	483.500	483.500
Gerealiseerd resultaat	16.241.700	16.241.700	0	17.062.557	17.525.235	462.678

4. Toelichting op de balans

Het boekjaar 2024 is het eerste boekjaar van ODVeluwe waardoor er geen vergelijkende cijfers zijn.

ACTIVA

Vaste activa

De post materiële vaste activa wordt als volgt gespecificeerd:

Bedragen x € 1,-

	1-1-2024	Investerings	Afschrijvingen	31-12-2024
Overige materiële vaste activa	0	135.000	13.500	121.500
Totaal	0	135.000	13.500	121.500

Vlottende activa

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Bedragen x € 1,-

	31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	733.755
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.068.548
Overige vorderingen	0
Totaal	2.802.323

Vorderingen op openbare lichamen betreft vooral diverse vorderingen op de deelnemers voor de (extra) betaalde opdrachten die in 2024 voor partners zijn uitgevoerd. Deze werkzaamheden zijn eind 2024 door ODVeluwe aan de partners gefactureerd.

De Uitzettingen in 's Rijks schatkist betreft de deelname van ODVeluwe aan het zogenaamde schatkistbankieren. Dit houdt in dat eventuele positieve banksaldi bij het Rijk worden uitgezet. Het drempelbedrag voor ODVeluwe bedraagt € 1.000.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Bedragen x € 1000

		2024			
(1)	Drempelbedrag	1.000			
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.838	1.933	3.767	440
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	560
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	838	933	2.767	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	16.242			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 mln.	16.242			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 mln. te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	167.218	175.933	346.534	40.490
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.838	1.933	3.767	440

Het aanvragen van Schatkistbankieren heeft enige tijd in beslag genomen waardoor vanaf het 4^e kwartaal van 2024 wordt voldaan aan de regels van Schatkistbankieren.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Bedragen x € 1,-

	31-12-2024
Banksaldi	640.238
Totaal	640.238

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Bedragen x € 1,-

	31-12-2024
Overige nog te ontvangen bedragen	798.270
Vooruit betaalde bedragen	74.092
Totaal	872.362

De Overige nog te ontvangen bedragen betreffen diverse nog te ontvangen bijdrages van andere overheden, zoals de afrekeningen over 2024 van de stelseltaken die door de Gelderse omgevingsdiensten zijn uitgevoerd. Ook de vordering op de Belastingdienst voor de terug te ontvangen omzetbelasting over het vierde kwartaal van 2024 valt hier onder.

De Vooruit betaalde bedragen betreffen onder andere de vooruit betaalde kosten voor licenties van o.a. software en huur voor pand in Harderwijk.

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten.

Bedragen x € 1,-

	31-12-2024
Algemene reserve	0
Bestemmingsreserves	121.500
Gerealiseerd resultaat	462.678
Totaal	584.178

Het verloop van de reserves in 2024 is als volgt:

Bedragen x € 1,-

	1-1-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	31-12-2024
Algemene reserve	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve afschrijving kantoorinrichting Harderwijk 2023	0	135.000	13.500	0	121.500
Bestemmingsreserve verbetering datakwaliteit voormalig ODNV	0	470.000	470.000	0	0
Totaal	0	605.000	483.500	0	121.500

Toelichting per bestemmingsreserve:

- De bestemmingsreserve Afschrijving aanpassingen kantoorinrichting 2023 is gevormd uit een aanvullende storting van middelen waarin de deelnemers ODNV in 2023 hebben voorzien, zodat ODNV zonder het aantrekken van een lening in de gelegenheid kon worden gesteld om enkele verbeteringen van de fysieke kantooromgeving te realiseren. De betreffende investeringen zijn in 2023 geactiveerd voor een bedrag van € 135.000 en afgeschreven gedurende een gebruiksstermijn van 10 jaar. Ter grootte van de extra ontvangen middelen is een afschrijvingsreserve gevormd, die gedurende de genoemde gebruiksstermijn wordt ingezet. Overeenkomstig de uitgangspunten voor de financiële liquidatie van ODNV is deze specifieke reserve overgedragen aan ODVeluwe en de jaarlijkse onttrekkingen worden in mindering gebracht op de bijdrage van de voormalige ODNV-deelnemers.

- Bestemmingsreserve verbetering datakwaliteit voormalig ODNV
Om als ODVeluwe uniform te kunnen werken, zijn data van gelijkwaardige kwaliteit noodzakelijk. Bij aanvang van de fusie bestonden hierin echter behoorlijke verschillen tussen beide latende organisaties. Op 27 juni jl. heeft het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Noord-Veluwe de Jaarstukken 2023 definitief vastgesteld. Bij de vaststelling is besloten een bedrag van € 470.000 beschikbaar te stellen aan rechtsopvolger ODVeluwe om van belang zijnde data van ODNV naar een vergelijkbaar niveau te brengen als dat van fusiepartner Omgevingsdienst Veluwe IJssel.

Vereffening exploitatiesaldo boekjaar

Art. 9 lid 1 van de GR ODVeluwe bepaalt dat de deelnemers bijdragen in de kosten van ODVeluwe naar rato van de bij het openbaar lichaam ondergebrachte taken. Hieruit dient mede te worden begrepen dat de deelnemers in geval van een nadelig exploitatieresultaat worden aangeslagen voor het relatieve aandeel dat de deelnemer op grond van de vastgestelde begroting heeft in de GR. Aanvullende verzoektaken blijven hierbij buiten beschouwing voor zover deze geen integraal onderdeel vormen van de vastgestelde begroting.

Art. 32 lid 2 van de GR ODVeluwe bepaalt:

"In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar werkelijk betaalde bedrag opgenomen."

Op grond van artikellid 1 sub d geeft de jaarrekening tenminste inzicht in "de financiële bijdragen van de deelnemers aan het openbaar lichaam over het rekeningjaar".

Art. 33 lid 5 van de GR ODVeluwe bepaalt:

"Het batig saldo van enig jaar, zoals vastgesteld in de jaarrekening, dat niet ten gunste van de bestaande reserves wordt gebracht, vloeit terug naar de rechtspersonen van de deelnemers in de verhouding waarin zij bijdragen aan de begroting."

Het gerealiseerde resultaat 2024, na verwerking van de voorgestelde opbouw van reserves, van € 40.428 voordelig moet in overeenstemming met de GR ODVeluwe worden terugbetaald aan de partners. In onderstaande tabel is daartoe weergegeven:

- in overeenstemming met artikel 32, lid 2 van de GR ODVeluwe welke voorschotbedragen door de deelnemers aan ODVeluwe zijn betaald en welk kostenaandeel in de exploitatie van ODVeluwe hieruit volgt;
- in overeenstemming met artikel 33, lid 5 van de GR ODVeluwe de verdeelsleutel voor het gerealiseerde resultaat in 2024;
- per deelnemer welk bedrag (afgerond) na vaststelling van de Jaarrekening 2024 moet worden verrekend.

Deelnemer	Bijdrage (€) cf. begroting	Verdeelsleutel (%)	Aandeel in rekeningsaldo (€)
Apeldoorn	€ 5.341.867	36,04%	14.570
Brummen	€ 455.240	3,07%	1.241
Elburg	€ 823.578	5,56%	2.247
Epe	€ 1.010.438	6,82%	2.757
Ermelo	€ 1.218.020	8,22%	3.323

Harderwijk	€ 1.738.825	11,73%	4.742
Hatterij	€ 258.185	1,74%	703
Heerde	€ 502.146	3,39%	1.370
Nunspeet	€ 785.323	5,30%	2.142
Oldebroek	€ 660.650	4,46%	1.803
Putten	€ 1.391.614	9,39%	3.796
Voorst	€ 621.418	4,19%	1.694
Gelderland	€ 15.100	0,10%	40
Totaal	€ 14.822.404	100,00%	40.428

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2024 is in onderstaand overzicht weergegeven.

Bedragen x € 1,-

	1-1-2024	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2024
Voorziening Verlofsparen	0	254.824	0	3.271	251.553
Voorziening Vaststellingsovereenkomst(en)	0	244.612	0	0	244.612
Totaal	0	499.436	0	3.271	496.165

ODVeluwe kent vooralsnog twee voorzieningen voor arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen.

Voorziening Verlofsparen

Deze voorziening heeft betrekking op door medewerkers opgebouwd spaarverlof.

De voorziening heeft effectief betrekking op enkel de feitelijk in spaarverlof omgezette verlofrechten. Spaarverlof kent géén vervaldatum en voor de financiële verplichtingen die hier mee samenhangen wordt daarom een storting gedaan in de voorziening voor arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen.

In de door de Commissie BBV in 2013 uitgebrachte notitie 'arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen' is uitgelegd in welke situaties sprake is van arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van niet-gelijke omvang waarvoor een voorziening moet worden gevormd. Op 25 januari 2023 heeft de Cie BBV via de rubriek vraag & antwoord nadere richtlijnen gepubliceerd over de wijze waarop moet worden omgegaan met het vormen van een voorziening voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen, specifiek gericht op bovenwettelijke (verlof)aanspraken. De Cie BBV stelt hierbij dat een voorziening moet worden gevormd voor bovenwettelijke verlofafspraken die geen gelijke omvang hebben en/of bestaat uit overmatige verlofsaldi of spaarsaldi.

Voorziening Vaststellingsovereenkomst(en)

De voorziening heeft betrekking op afgesproken vaststellingsovereenkomsten in 2023 met twee medewerkers en in 2024 met één medewerker.

VLOTTENDE PASSIVA

De specificatie van de post vlottende passiva is als volgt.

Bedragen x € 1,-

	31-12-2024
Schulden met een looptijd < 1 jaar	1.543.898
Overlopende passiva	1.812.182
Totaal	3.356.080

Schulden met een looptijd < 1 jaar betreffen openstaande crediteuren en nog te betalen premies en loonheffing.

Overlopende passiva bestaan uit twee onderdelen, te weten nog te betalen bedragen en vooruit ontvangen bedragen.

Bedragen x € 1,-

	31-12-2024
Verplichtingen die in een volgend jaar tot betaling komen	667.438
Voorschot bedragen van overheidslichamen	1.144.744
Totaal	1.812.182

Posten die als 'Verplichtingen die in een volgend jaar tot betaling komen' zijn opgenomen, betreffen kosten voor producten en diensten die in 2024 aan ODVeluwe zijn geleverd, maar waarvan de factuur nog niet is ontvangen in 2024. De kosten zijn in 2024 wel in de exploitatie genomen.

Het saldo onder nog te betalen bedragen omvat verder o.a. afdrachten van omzetbelasting die valutair in het 1^e kwartaal van 2025 zijn afgewikkeld.

Onder 'Voorschot bedragen van overheidslichamen' zijn de bedragen opgenomen die in 2024 zijn ontvangen, maar die geen betrekking hebben op het boekjaar 2024. Het betreft van gemeentes en andere overheidsinstellingen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen als dekking voor lasten in volgende begrotingsjaren. Hierbij dient m.n. te worden gedacht aan de geluidsaneringsprojecten die voor de gemeente Apeldoorn worden uitgevoerd en de SPUK-THE van het Ministerie van I&W.

Verloopoverzicht overlopende passiva, onderdeel 'Voorschot bedragen van overheidslichamen'

Bedragen x € 1,-

	1-1-2024	Ontvangen bedragen	Vrijgeval len bedrag / terugbetaling	31-12-2024
BOA recreatiezonering - vergoeding eenmalige kosten	0	20.000	20.000	0
Gelders Ondergrond Overleg (*)	0	150.000	88.083	61.917
Gelders Stelsel taken	0	544.809	437.494	107.315
Geluidsanering Beekbergen	0	103.764	469	103.295
Geluidsanering Overige deelgemeentes/ Beemte Broekland	0	186.863	18.676	168.187
Geluidsanering Zwolseweg	0	190.417	50.393	140.024
Projecten binnen SWO Apeldoorn	0	843.375	726.540	116.835
Resultaat 2024 terug betalen aan deelnemers	0	0	0	0
SPUK THE	0	476.417	171.847	304.570
SPUK IBP	0	102.310	102.310	0
Vorbereiding overdracht bodemtaken (Noord-Veluwe)	0	273.300	130.699	142.601
Totaal	0	2.891.255	1.746.511	1.144.744

*ODVeluwe treedt op als penvoerder voor het Gelders Ondergrond Overleg (GOO), int uit dien hoofde de financiële bijdragen bij de Gelderse omgevingsdiensten en verzorgt een deel van de uitvoering in opdracht van de bij het GOO betrokken partijen.

5. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In het kader van het BBV is het verplicht om belangrijke financiële verplichtingen waaraan ODVeluwe is verbonden te vermelden. Wat in dit opzicht als belangrijk te beschouwen is, staat primair ter beoordeling aan ODVeluwe.

De volgende verplichtingen zijn aanwezig:

Niet-verwerkte verplichtingen

De verplichting betreffende de resterende verlof- en compensabele uren uit 2024 van de medewerkers van ODVeluwe, is vastgesteld op afgerond € 638.000 (8.632 uur). Dit valt binnen de regels die hiervoor gelden bij ODVeluwe.

Meerjarige financiële verplichtingen

1. Dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Apeldoorn

Met de gemeente Apeldoorn zijn afspraken gemaakt over het verzorgen van de PIOFACH-taken voor ODVeluwe. Deze overeenkomst heeft een looptijd tot en met 2026. Het contract heeft in de periode 2025/2026 een waarde van naar schatting € 2.005.000 (afgerond).

2. Huurovereenkomst bedrijfshuisvesting

Ten behoeve van de kantooromgeving in Harderwijk huurt ODVeluwe bedrijfshuisvesting ter grootte van 880 m² (zijnde de hele bovenverdieping van Oosteinde 17 te Harderwijk). De huurovereenkomst is ingegaan in per 1 maart 2020 met een initiële looptijd tot 1 maart 2025. Met de verhuurder is overeengekomen deze looptijd met 5 jaar te verlengen tot 1 maart 2030. Het contract heeft over de periode van 2025 tot einddatum een waarde van naar schatting € 751.000 (afgerond).

3. Lease bedrijfsauto's

ODVeluwe is contracthouder van leaseovereenkomsten (overgenomen van rechtsvoorganger ODNV) voor de lease van dienstauto's in het kader van BOA-toezicht. Dit betreft:

- i. VW Caddy 4Motion: de overeenkomst is ingegaan per week 9 in 2020 en heeft een looptijd van 60 maanden. Met de leasemaatschappij is overeengekomen de looptijd met een jaar te verlengen tot maart februari 2026.
- ii. Mitsubishi Eclipse 2x: de overeenkomsten zijn ingegaan op 14 februari 2024 en hebben een looptijd van 48 maanden.

De contracten hebben over de periode van 2025 tot einddatum een waarde van naar schatting € 80.000 (afgerond).

Financieringsovereenkomst

Op 14 maart 2024 is met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) een financieringsovereenkomst aangegaan op basis waarvan ODVeluwe beschikt over een kredietfaciliteit op de rekening-courant. Deze overeenkomst voorziet in een overbruggingskrediet voor het geval ODVeluwe onverhoopt over onvoldoende liquide middelen beschikt en op dat moment toch aan niet uitstelbare financiële verplichtingen dient te voldoen. Hierbij dient te worden gedacht aan bijv. (maar niet uitsluitend) de maandelijks terugkerende salarisbetalingen. Middels de doorlopende kredietfaciliteit kan in dat geval worden voorzien de benodigde korte termijn financieringsbehoeften. De kredietfaciliteit is geen vast bedrag zoals bij een vaste lening, maar een limiet om tijdelijke roodstand mogelijk te maken en te begrenzen. Over het deel van het kredietlimiet dat wordt gebruikt, wordt door

de bank rente in rekening gebracht. Op grond van de financieringsovereenkomst is ODVeluwe jaarlijks een bereidstellingsprovisie ad € 2.550 verschuldigd aan BNG Bank.

Gebeurtenissen na balansdatum

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie over de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen van betekenis voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

6. Toelichting op het overzicht van lasten en baten

Begrotingsrechtmatigheid

De Begrotingsrechtmatigheid is nader toegelicht in het jaarverslag in paragraaf 2.3 Bedrijfsvoering.

Incidentele lasten en baten

De Incidentele lasten en baten zijn nader toegelicht in het jaarverslag onder hoofdstuk 3. Overzichten in 3.4 Incidentele lasten en baten (art. 28 BBV).

Structurele mutaties reserves

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording moet de toelichting op het overzicht van lasten en baten een overzicht bevatten van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Binnen ODVeluwe is geen sprake van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Derhalve is dit overzicht voor ODVeluwe niet van toepassing.

Verantwoording Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe). Het voor ODVeluwe toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000. Dit is het algemene bezoldigingsmaximum. Er is voor onze sector geen specifieke bezoldigingsklasse vastgesteld.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2024	
bedragen x € 1	W.M. van Dam
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01.01 t/m 31.12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 122.197,91
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.539,12
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 141.737,03</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 141.737,03
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2023	
bedragen x € 1	N.v.t.
Functiegegevens	N.v.t.
Aanvang en einde functievervulling in 2023	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.
Dienstbetrekking?	N.v.t.
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	N.v.t.
<i>Subtotaal</i>	<i>N.v.t.</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	N.v.t.
Bezoldiging	N.v.t.

In 2024 zijn geen bezoldigingen betaald die boven het algemene bezoldigingsmaximum uitkomen.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

De toezichthoudende topfunctionarissen Omgevingsdienst Veluwe zijn conform de invulinstructie WNT vermeld bij onderdeel 1d.

1d. Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

De leden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur vallen onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT, maar ontvangen geen bezoldiging van ODVeluwe. In de volgende tabel een overzicht van de bestuurders van ODVeluwe in 2024.

Gegevens 2024		
TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	BEZOLDIGING
K. Castelein	Lid Algemeen Bestuur	€ 0
B. Engberts	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	€ 0
J. Groothuis	Lid Algemeen Bestuur	€ 0
D. Huizer	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	€ 0
P. Inberg	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur Voorzitter	€ 0
E. 't Jong	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	€ 0
A. van Loon	Lid Algemeen Bestuur	€ 0
S. Nienhuis	Lid Algemeen Bestuur Lid Dagelijks Bestuur	€ 0
M. Pijnenburg	Lid Algemeen Bestuur	€ 0
K. Ruitenbergh	Lid Algemeen Bestuur	€ 0
R. van Veen	Lid Algemeen Bestuur	€ 0
H. Wessel	Lid Algemeen Bestuur	€ 0
H. van Zeijts	Lid Algemeen Bestuur	€ 0

2. Uitkeringen aan topfunctionarissen wegens beëindiging dienstverband

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

7. Verantwoording SiSa-regelingen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: E93/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03</i>			
			€ 102.310	€ 373.085	Ja			
			Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06</i>			
			1 Vaste onderdelen	€ 41.693	€ 55.963			
			2 Eigen projecten o.a. fusie	€ 60.617	€ 317.122			
KGG	K21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)	
			<i>Aard controle R Indicator: K21/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: K21/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: K21/03</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: K21/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: K21/05</i>	
			€ 171.847	€ 404.686	Ja	Ja	Nee	

8. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting, verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 27 juni 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op (afgerond) € 162.400. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, gezien de hierop in de paragraaf 2.3 Bedrijfsvoering van deze jaarrekening gegeven toelichting, rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de Commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In de paragraaf Bedrijfsvoering heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Verklaring afkortingen

Bijlage 2 Controleverklaring

Bijlage 1. Betekenis afkortingen

BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BSbM	Bestuurlijke Strafbeschikking milieu
CAO	Collectieve Arbeidsvoorwaarden Overeenkomst
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EU	Europese Unie
FIDO	Wet Financiën Decentrale Overheden
ODA	Omgevingsdienst Achterhoek
ODDV	Omgevingsdienst De Vallei
ODNV	Omgevingsdienst Noord-Veluwe
ODR	Omgevingsdienst Rivierenland
ODRA	Omgevingsdienst Regio Arnhem
ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
OVIJ	Omgevingsdienst Veluwe IJssel
Stelsel GO	Stelsel van Gelderse Omgevingsdiensten
VPB	Vennootschapsbelasting
VSO	Vaststellingsovereenkomst (overeenkomst met de Belastingdienst inzake VPB)
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
WNT	Wet normering topinkomens

Bijlage 2. Controleverklaring

De controleverklaring van De Jong & Laan Accountants en Belastingadviseurs is opgenomen op de volgende pagina's.

[Hier wordt de controleverklaring van De Jong en Laan ingevoegd.]

Retouradres: Postbus 971, 7301 BE Apeldoorn

Zie verzendlijst

Onderwerp:
Jaarstukken 2024

Datum
26 maart 2025

Pagina
1 van 2

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Behandeld door
N. Scholtes

Bijlage
1

Geachte dames en heren,

In overeenstemming met het bepaalde in artikel 30, lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Veluwe (GR-ODVeluwe), doe ik u bijgaand de Jaarstukken 2024 van de Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe) toekomen. Voor de Jaarstukken 2024 is door een onafhankelijke accountant een goedkeurende verklaring afgegeven.

De Jaarstukken 2024 laten een gerealiseerd voordelig resultaat zien van € 40.428. In overeenstemming met de GR ODVeluwe moet dit voordelige resultaat door ODVeluwe aan onze partners worden terugbetaald. Hieronder de tabel waarin is vermeld welk bedrag per partner wordt terugbetaald. Genoemde bedragen zijn exclusief BTW.

Deelnemer	Bijdrage (€) cf. begroting	Verdeelsleutel (%)	Aandeel in rekeningsaldo (€)
Apeldoorn	€ 5.341.867	36,04%	14.570
Brummen	€ 455.240	3,07%	1.241
Elburg	€ 823.578	5,56%	2.247
Epe	€ 1.010.438	6,82%	2.757
Ermelo	€ 1.218.020	8,22%	3.323
Harderwijk	€ 1.738.825	11,73%	4.742
Hattem	€ 258.185	1,74%	703
Heerde	€ 502.146	3,39%	1.370
Nunspeet	€ 785.323	5,30%	2.142
Oldebroek	€ 660.650	4,46%	1.803
Putten	€ 1.391.614	9,39%	3.796
Voorst	€ 621.418	4,19%	1.694

Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE Apeldoorn

T 055 5801705
E info@odveluwe.nl
www.odveluwe.nl

Locatie Apeldoorn:
Marktplaats 1
7311 LG Apeldoorn

Locatie Harderwijk:
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk

Omgevingsdienst Veluwe

Gelderland	€ 15.100	0,10%	40
Totaal	€ 14.822.404	100,00%	40.428

Datum
26 maart 2025

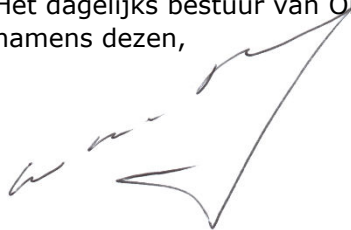
Pagina
2 van 2

Ons kenmerk

De vaststelling van de Jaarstukken 2024 door het Algemeen Bestuur is gepland op 17 april 2025. Volgens de WGR moeten de jaarstukken vóór 15 juli 2025 worden aangeboden aan het Ministerie van BZK.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst Veluwe,
namens dezen,

W.M. van Dam
Directeur Omgevingsdienst Veluwe

Verzendlijst:

Aan de Gemeenteraad van Apeldoorn
Postbus 9033
7300 ES APELDOORN

Aan de Gemeenteraad van Elburg
Postbus 70
8081 LA ELBURG

Aan de Gemeenteraad van Brummen
Postbus 5
6970 AA BRUMMEN

Aan de Gemeenteraad van Epe
Postbus 600
8160 AP EPE

Aan de Gemeenteraad van Voorst
Postbus 9000
7390 HA VOORST

Aan de Gemeenteraad van Ermelo
Postbus 500
3850 AM ERMELO

Aan de Gemeenteraad van Epe
Postbus 600
8160 AP EPE
gemeente@epe.nl

Aan de Gemeenteraad van Harderwijk
Postbus 149
3840 AC HARDERWIJK

Aan Provinciale Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Aan de Gemeenteraad van Hattem
Postbus 93
8050 AB HATTEM

Aan de Gemeenteraad van Nunspeet
Postbus 79
8070 AB NUNSPEET

Aan de Gemeenteraad van Heerde
Postbus 175
8180 AD HEERDE

Aan de Gemeenteraad van Oldebroek
Raadhuisplein 1
8096 CP OLDEBROEK

Aan de Gemeenteraad van Putten
Postbus 400
3880 AK PUTTEN

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor AB vergadering d.d.: 17 april 2024

Agendapunt: 4.2

Onderwerp: Sociaal jaarverslag 2024 en de rapportage kwaliteitscriteria 2024

Datum: 17 april 2024

Bijlagen: 4.2.a.I AB besluit sociaal jaarverslag en rapportage kwaliteitscriteria
4.2.a.II Sociaal jaarverslag 2024
4.2.a.III Rapportage kwaliteitscriteria 2024

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

- 1) Kennis te nemen van het sociaal jaarverslag 2024 en de rapportage kwaliteitscriteria 2024.

Toelichting:

Bij de Jaarstukken 2024 wordt een tweetal bijlagen opgesteld: het sociaal jaarverslag 2024 en de rapportage kwaliteitscriteria 2024. Deze vallen niet onder de controleverplichting van de accountant en worden daarom afzonderlijk ter kennisname aangeboden.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

Kennis te nemen van het sociaal jaarverslag 2024 en de rapportage kwaliteitscriteria 2024.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 17 april 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Sociaal jaarverslag 2024

Indiensttredingen in 2024

Totaal	2024
Instroom ¹⁾	30
Uitstroom	11
Doorstroom ²⁾	2
Totaal	127

1) *Instroom: Met ingang van 1-1-2024 zijn twee omgevingsdiensten gefuseerd tot ODVeluwe met een omvang van 108 medewerkers. Op 31-12-2024 waren er 127 medewerkers in dienst.*

2) *Doorstroom: het aantal medewerkers dat in een jaar duurzaam van team en/of functie is veranderd.*

Instroom per team	2024
Directie	
Projecten en Ontwikkeling	7
Thematisch toezicht	3
Toezichthouders Milieu	11
Bedrijfsvoering	6
Vergunningen	3
Totaal	30

Arbeidsrelatie

In december 2024 hebben 98 medewerkers een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd, 29 medewerkers hebben een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd.

Formatie en bezetting

De formatie per 31 december 2024 bedroeg 124 fte's. De bezetting bedroeg 117,4 fte's met 127 medewerkers.

Inhuur externen

ODVeluwe houdt er in haar beleid rekening mee om flexibel in te kunnen springen op fluctuaties in vraag en aanbod van werk. Daarvoor heeft ODVeluwe de mogelijkheid om extern personeel in te huren. Op 31 december 2024 werden 23 personen extern ingehuurd. Deze flexibele ruimte is in 2024 benut voor onder meer:

- Voor uitvoering van de verschillende programma's.
- Tijdelijk inzetten van specialistische kennis.

Managementteam

Het managementteam van ODVeluwe bestond op 31 december 2024 uit 1 directeur, 5 managers, 1 Bestuurs-/ directieadviseur en 1 controller.

Aantal mannen en vrouwen per 31 december 2024

	31-12-2024	%
Mannen	77	60,6%
Vrouwen	50	39,4%
Fulltime	73	57,5%
Parttime	54	42,5%
Mannen fulltime	55	75,3%
Vrouwen fulltime	18	24,7%
Mannen parttime	22	40,7%
Vrouwen parttime	32	59,3%

Aantal mannen en vrouwen per leeftijdsgroep per 31 december 2024

Leeftijd	Vrouw	Man	Totaal
20-24	3	4	7
25-29	4	11	15
30-34	4	7	11
35-39	14	8	22
40-44	2	9	11
45-49	9	4	13
50-54	8	6	14
55-59	5	21	26
60-64	1	5	6
65+	0	2	2
Totaal	50	77	127

Gemiddelde leeftijd m/v per 31 december 2024

Gemiddelde leeftijd	1-1-2024	31-12-2024
Mannen	47,43	44,47
Vrouwen	44,83	42,48
Mannen & vrouwen	46,27	43,69

Aantal mannen en vrouwen per salarisgroep per 31 december 2024

Salarisgroep	Mannen		Vrouwen		Totaal	
01 t/m 06	0	0%	3	6%	3	2%
07 t/m 09	31	40%	22	44%	53	42%
10 t/m 12	39	51%	22	44%	61	48%
13 t/m 15	5	6%	2	4%	7	6%
Afwijkend*	2	3%	1	2%	3	2%
	77		50		127	

**Salarisgroep indeling afwijkend betekent dat een medewerker een nominaal salaris heeft en niet is ingedeeld op schaalniveau.*

Verzuimpercentage per 31 december 2024

Verzuim	2024
0-8 dagen	0,74
8-43 dagen	0,91
43-366 dagen	4,44
Langer dan 366 dagen	0,51
Totaal	6,62
Meldingsfrequentie	1,06

Ziekteverzuim

Het totale verzuimpercentage in lang verzuim (43-366 dagen) is te hoog en verdient aandacht voor het komende jaar. Het kortdurende verzuim daarentegen is laag.

Arbozorg

Om het welzijn van de medewerkers van ODVeluwe te borgen is er een contract met Arbodienstverlener Zorg van de Zaak gesloten.

Arboarts en praktijkondersteuner

Met Zorg van de Zaak werken we vanaf mei 2024 samen voor zaken rondom gezondheid op het werk. We hebben een vast team, waaronder een bedrijfsarts Cora Warnaar en een praktijkondersteuner Nicole Mulder.

Vertrouwenspersoon GIMD

De organisatie vindt het van belang om actief ondersteuning te bieden aan medewerkers die het moeilijk hebben op het werk en/of te maken krijgen met ongewenste omgangsvormen of integriteitszaken. Via Zorg van de Zaak is er een externe vertrouwenspersoon beschikbaar van GIMD.

Medewerkers worden actief gewezen op deze ondersteuning door o.a. managers, HRM, bedrijfsarts, de inzetbaarheidscoach en via INTRO. De bedrijfsmaatschappelijk werker en de vertrouwenspersoon hebben – in het geval zij een trend ontdekken – een signaalfunctie richting HRM/directeur, uiteraard zonder daarbij de privacy van de individuele medewerkers te schenden.

In 2024 hebben 3 medewerkers gebruik gemaakt van de diensten van de vertrouwenspersoon. Twee meldingen zijn afgerond in 2024. Eén melding loopt nog door in 2025. Door het beperkte aantal meldingen is er in verband met privacy geen inhoudelijke terugkoppeling mogelijk geweest.

BHV

De BHV-organisatie is in Apeldoorn geregeld in het PIOFACH-contract met gastheer gemeente Apeldoorn.

In Harderwijk is de BHV organisatie van ODVeluwe actief in samenwerking met de andere huurders van het bedrijfspand.

Veiligheid

Op de locatie Apeldoorn is er één melding binnengekomen over een bedreiging van een medewerker in functie tijdens een bedrijfsbezoek. Het agressieprotocol is in werking gesteld en er is aangifte gedaan bij de politie.

Er hebben zich in 2024 geen bedrijfsongevallen voorgedaan.

Rapportage Kwaliteitscriteria

Kennis en ervaring						Eis	Opmerkingen
Deskundigheidsgebied	Conclusie	Aantal mw-ers	>7 5%	50-74%	<5 0%	KC 3.0	
1. Casemanagen							uitvoering binnen overheid, kerntaak omgevingswet van bevoegd gezag
1a. Gericht op eenvoudige situaties	Voldoende	8	4	4		2	4 personen in opleiding, volledig inzetbaar eind 2025
1b. Gericht op complexe situaties	Voldoende	3	3			2	
2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening							uitvoering binnen overheid, kerntaak omgevingswet van bevoegd gezag
2a. Gericht op eenvoudige situaties	Voldoende	3	3			2	ODVeluwe verleent geen bouwvergunningen, maar maakt hier deelproducten voor de bevoegde gezagen.
2b. Gericht op complexe situaties	Voldoende	3	3			2	
3. Vergunningverlening milieu							uitvoering 1 tm 6 binnen overheid, kerntaak omgevingswet van bevoegd gezag, taken 7 en 8 mogelijk door marktpartij
3a. Gericht op klasse I en eenvoudig II	Voldoende	6	6			2	
3b. Gericht op klasse II	Voldoende	6	4	2		2	2 personen in opleiding, volledig inzetbaar eind 2025
3c. Gericht op klasse II complex en III	Voldoende	6	4	2		2	2 personen in opleiding, volledig inzetbaar eind 2025
3d. Gericht op klasse I, II of III in de sector procesindustrie	Voldoende	2	2			2	
3e. Gericht op klasse I, II of III in de sector agrarisch	Voldoende	3	3			2	
3f. Gericht op klasse I, II of III in de sector afval	Voldoende	2	2			2	In samenwerking met de ODRN
3g. Gericht op klasse III Seveso-inrichtingen	n.v.t.					2	Werkzaamheden niet bij ODVeluwe belegd, maar bij ODRN/ODRA
4. Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening							uitvoering binnen overheid, kerntaak omgevingswet van bevoegd gezag
4a. Gericht op eenvoudige situaties	n.v.t.					2	Werkzaamheden niet bij ODVeluwe belegd.

Kennis en ervaring						Eis	Opmerkingen
4b. Gericht op complexe situaties	n.v.t.					2	Werkzaamheden niet bij ODVeluwe belegd.
5. Toezicht en handhaving milieu							uitvoering binnen overheid, kerntaak omgevingswet van bevoegd gezag
5a. Gericht op klasse I en eenvoudig II	Voldoende	10	6	4		2	4 personen in opleiding, volledig inzetbaar eind 2025
5b. Gericht op klasse II complex en III	Voldoende	15	10	5		2	5 personen in opleiding, volledig inzetbaar eind 2025
5c. Gericht op klasse I, II of III in de sector procesindustrie	Voldoende	3	3			2	
5d. Gericht op klasse I, II of III in de sector agrarisch	Voldoende	4	4			2	
5e. Gericht op klasse I, II of III in de sector afval	Voldoende	2	2			2	In samenwerking met de ODRA, de meeste afval MBA's zijn bij de ODRA ondergebracht.
5f. Gericht op klasse III Seveso-inrichtingen	n.v.t.					2	Werkzaamheden niet bij ODVeluwe belegd, maar bij ODRN/ODRA
6. Toezicht en handhaving bodem							uitvoering binnen overheid
6a. Gericht op taken 1 t/m 8	Voldoende	7	3	4		2	
6b. Gericht op taak 9	Voldoende	5	2	3		2	
7. Toezicht en handhaving groene wetgeving							uitvoering binnen overheid, kerntaak van bevoegd gezag
7a. Gericht op taakveld Natura 2000	n.v.t.					2	De Provincie Gelderland voert deze taken zelf uit
7b. Gericht op taakveld soortenbescherming	n.v.t.					2	De Provincie Gelderland voert deze taken zelf uit
7c. Gericht op taakveld faunabeheer en hout	n.v.t.					2	De Provincie Gelderland voert deze taken zelf uit
8. Behandelen juridische zaken							uitvoering binnen overheid, kerntaak omgevingswet uitgevoerd door (of in opdracht van) bevoegd gezag
8a. Gericht op vergunningverlening	Voldoende	4	2	2		2	2 personen in opleiding, volledig inzetbaar eind 2025
8b. Gericht op handhaving	Voldoende	4	2	2		2	2 personen in opleiding, volledig inzetbaar eind 2025
9. Ketentoezicht	Voldoende	6	6			6	Ketentoezicht belegd bij ODR, bindende organisatieafspraken welke is vastgelegd in GR-tekst
10. Buitengewone opsporing natuur en milieu en fysieke leefomgeving	Voldoende	3	3			3	uitvoering binnen overheid, kerntaak omgevingswet van bevoegd gezag
11. Bouwfysica							uitbesteding door overheidsorganisatie aan marktpartij mogelijk
11a. Gericht op eenvoudige situaties	n.v.t.					2	Werkzaamheden niet bij ODVeluwe belegd.

Kennis en ervaring						Eis	Opmerkingen
11b. Gericht op complexe situaties	n.v.t					2	Werkzaamheden niet bij ODVeluwe belegd.
12. Brandveiligheid							uitvoering binnen overheid
12a. Gericht op taken 1 t/m 5	n.v.t					2	Werkzaamheden niet bij ODVeluwe belegd.
12b. Gericht op taken 6 t/m 8	n.v.t					2	Werkzaamheden niet bij ODVeluwe belegd.
13. Constructieve veiligheid							uitbesteding door overheidsorganisatie aan marktpartij mogelijk
13a. Gericht op eenvoudige situaties	n.v.t.					2	Werkzaamheden niet bij ODVeluwe belegd.
13b. Gericht op complexe situaties	n.v.t.					2	Werkzaamheden niet bij ODVeluwe belegd.
14. Sloop en asbest	Voldoende	12	12			2	
15. Afvalwater (indirecte lozingen)	Voldoende	1	1			1	
16. Bodem, bouwstoffen, water							Uitvoering taken 1 en 4 door overheid, 2 en 3 kunnen uitbesteed aan marktpartij
16a. Gericht op bekwaamheidseis 1	Voldoende	8	8			2	
16b. Gericht op bekwaamheidseis 2 en 3	Voldoende	4	4			2	
16c. Gericht op bekwaamheidseis 4	Voldoende	4	4			2	
17. Omgevingsveiligheid	Voldoende	2	2			2	
18. Geluid & trillingen	Voldoende	2	2			2	
19. Luchtkwaliteit & geur	Voldoende	2	2			2	
20. Natuuractiviteiten	Voldoende	2	2			2	
21. Cultuurhistorie							Uitvoering taken 1 tm 5 binnen overheid
21a. Gericht op taken 1 t/m 5	n.v.t					2	
21b. Gericht op taken 6 t/m 11	n.v.t					2	
21c. Gericht op taken 11 t/m 15	n.v.t					2	
22. Energiebesparing en duurzaamheid							Uitvoering binnen overheid

Kennis en ervaring						Eis	Opmerkingen
22a. Gericht op taak 1	Voldoende	4	4			2	
22b. Gericht op taak 2 en 3	Voldoende	4	4			2	
23. Advisering fysieke leefomgeving	Voldoende	13	10	3		2	2 personen in opleiding, volledig inzetbaar eind 2025

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor AB vergadering d.d.: 17 april 2024

Agendapunt: 4.3

Onderwerp: Ontwerp programmabegroting 2026

Datum: 17 april 2024

Bijlagen: 4.3.a.I AB besluit Ontwerp programmabegroting 2026

4.3.a.II Ontwerp programmabegroting 2026 ODVeluwe

4.3.a.III Aanbiedingsbrief raden en staten Ontwerp programmabegroting 2026

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

- 1) Kennis te nemen van de ontwerp-Programmabegroting en de aanbiedingsbrief aan de deelnemers.

Toelichting:

De ontwerp-Programmabegroting 2026 van ODVeluwe is opgesteld en gereed voor het proces van de zienswijzen. Vaststelling van de Programmabegroting 2026 is gepland voor de AB-vergadering van 11 september 2025.

De ontwerp-begroting en de procedure zijn mondeling besproken in het overleg met de financieel adviseurs van de deelnemers op dinsdag 8 april 2025.

Overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) worden de deelnemers van ODVeluwe gedurende een termijn van 12 weken in de gelegenheid worden gesteld hun zienswijzen op deze ontwerp-begroting in te dienen.

Op grond van de Wgr is ODVeluwe verplicht de vastgestelde begroting vóór 15 september in te dienen bij het Ministerie van BZK. Vaststelling van de stukken is gepland voor de AB-vergadering van 11 september 2025.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

Kennis te nemen van de ontwerp-programmabegroting en de aanbiedingsbrief aan de deelnemers.

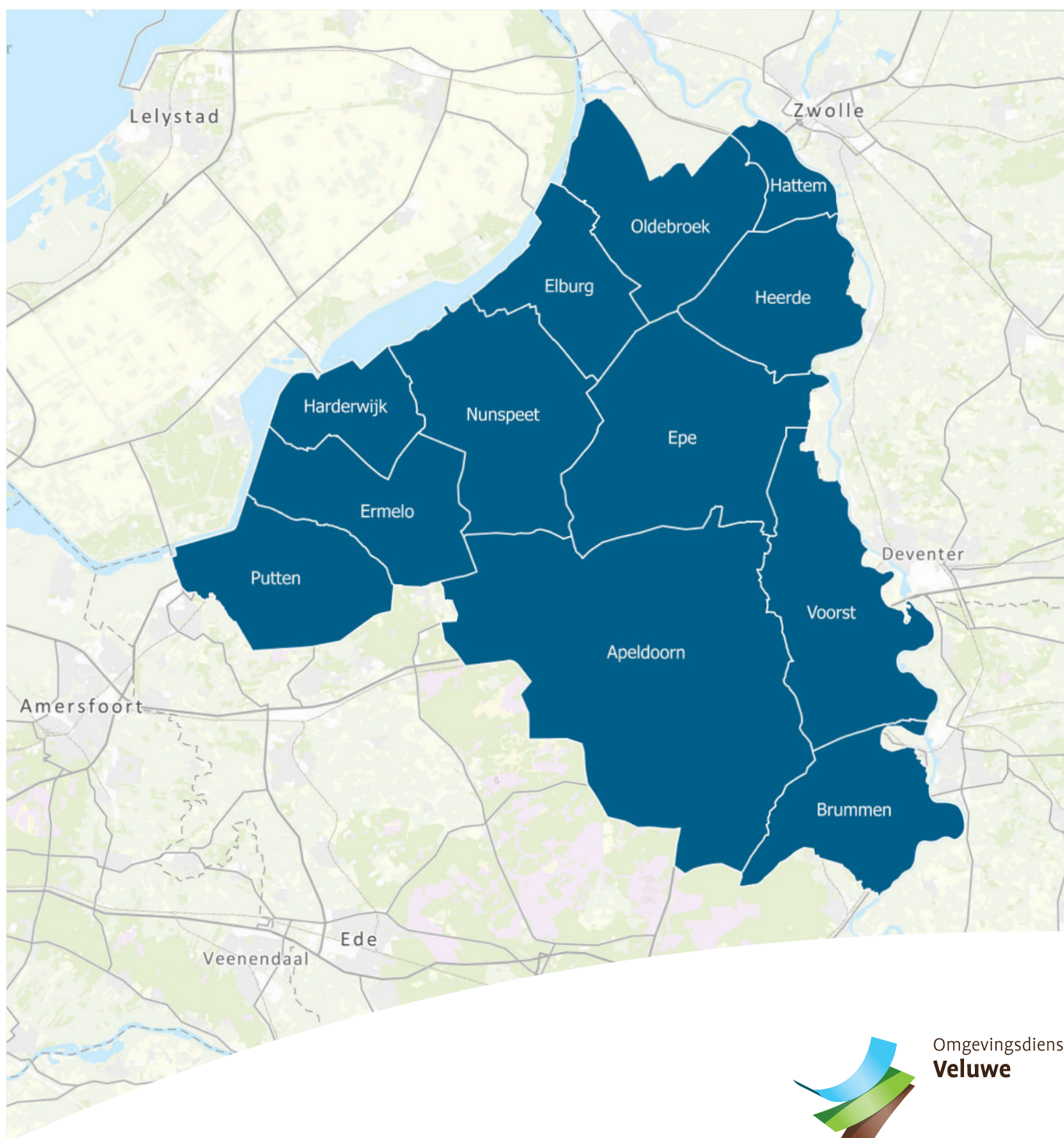
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 17 april 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Begroting 2026

Omgevingsdienst
Veluwe

Colofon

Datum

27-3-2025

Adresgegevens

Omgevingsdienst Veluwe

Postbus 971

7301 BE Apeldoorn

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	3
Programma 1. Vergunningverlening	6
Programma 2. Toezicht & Handhaving	9
Programma 3. Advies	12
Programma 4. Samenwerking omgevingsdiensten	15
Programma 5. Projecten & Programma's	18
Financiële begroting	20
Toelichting op de financiële begroting	22
Overzicht van lasten en baten per taakveld	25
Geprognostiseerde balans	26
Paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing	28
Paragraaf Financiering	31
Paragraaf Bedrijfsvoering	32
Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen	34
Paragraaf Verbonden Partijen	34
Paragraaf Openbaarheid	34
Bijlagen	35
Bijlage 1 Productie per partner 2026	36
Bijlage 2 Overzicht overhead	37
Bijlage 3 Meerjarenperspectief 2026-2029	38

Aanbiedingsbrief

Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2026 van Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe). ODVeluwe is een samenwerkingsverband, conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, tussen de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Voorst en de provincie Gelderland voor de uitvoering van milieutaken. ODVeluwe behandelt voor de deelnemers de aanvragen voor vergunningen in het kader van het omgevingsrecht, toetst meldingen, houdt toezicht op en handhaaft de milieuaspecten van de Omgevingswet. Daarnaast adviseert ODVeluwe gemeenten en provincie bij de opstelling van beleid en bij specifieke ontwikkel- of uitvoeringsprojecten op het gebied van ruimtelijke ordening, circulariteit en duurzaamheid. De dienst werkt binnen de door gemeenten en provincie aangegeven beleidskaders en opdrachten, zoals die in samenwerkingsovereenkomsten zijn vastgelegd. Daarnaast vervult ODVeluwe een belangrijke verbindende en faciliterende rol voor de Gelderse omgevingsdiensten. ODVeluwe levert producten in opdracht van de directeurs van de omgevingsdiensten binnen Gelderland op het terrein van portaal, kenniscentrum en communicatie alsmede de Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM).

Uitgangspunten

De begroting is samengesteld op basis van de notitie planning en uitgangspunten begroting 2026 die op 12 december 2024 door het Algemeen Bestuur van ODVeluwe is vastgesteld. In de notitie zijn de loonkostenindex en materiële kostenindex vastgelegd.

	Begroting 2026	Perspectief 2027	Perspectief 2027-2028
Loonkostenindex	3,8%	4,8%	4,0%
Materiële kostenindex	2,7%	2,2%	2,2%

Voor de opstelling van de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 van ODVeluwe benoemt de notitie de volgende algemene uitgangspunten:

- De begroting voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) c.q. de eisen die de financieel toezichthouder (Ministerie van BZK) daaraan stelt;
- De basis voor het opstellen van de nieuwe begroting is die van de Meerjarenbegroting 2025-2028, jaarschijf 2026 gecorrigeerd met de structurele effecten van de met deelnemers overeengekomen uitvoeringsplannen 2025;
- De begroting inclusief meerjarenperspectief is structureel sluitend.

Ontwikkelingen

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht gegaan. Deze wet en bijbehorende AMvB's bevat een fors deel van de onderwerpen die eerder waren beschreven in afzonderlijke wetten voor milieu, ruimtelijke ordening, bouwen, water, natuur en cultuurhistorie. Voorbeelden van dergelijke wetten zijn de Wm, Wabo, Wro en het Activiteitenbesluit.

Wij hebben ons sinds 2021 samen met gemeenten en provincie voorbereid op de implementatie van wijzigingen in de bedrijfsvoering om onder deze nieuwe wetgeving te kunnen werken. De focus lag en ligt hierbij op het kunnen werken in en met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en op de Omgevingswet aangepaste werkprocedures en producten.

Nu het effect van het werken onder de Omgevingswet in 2024 duidelijker is geworden, hebben wij dit vertaald in de begroting 2026. Er worden hogere eisen gesteld aan het werken met data en digitale systemen. Bijvoorbeeld in het toezicht met behulp van een digitale checklist. Binnen

het VTH taakveld zien wij een verschuiving van vergunningen naar meldingen en een focus op externe veiligheid (EV). De effecten hiervan zijn opgenomen in de programma's Toezicht & Handhaven en Vergunningen.

Economie, energie en circulariteit

Het landelijk politiek en economisch klimaat is veranderlijk en binnen de werkzaamheden op de deelgebieden VTH-A zien wij hierdoor een stijgende lijn in adviesproducten, de advisering voor Ruimtelijke Ordening (RO), stikstof, PFAS en bodemgerelateerde adviezen. Hier bovenop komt de woningbouwimpuls en het uitstel van een Actieplan Stikstof. Ten tijde van het opstellen van voorliggende begroting komt de provincie Gelderland met een Actieplan Stikstof, waarvan wij de effecten op deze begroting nog niet kunnen bepalen. ODVeluwe gaat met haar opdrachtgevers in gesprek over de keuze in plannen en advisering, wat mogelijk leidt tot een begrotingswijziging.

Naast het hiervoor genoemde zien we een continuering van projecten op het gebied van duurzaamheid, energiebeleid en circulariteit wat zich vertaalt in vaak aanvullende taken voor ODVeluwe. Of dit zo blijft is op dit moment niet te voorzien, 2026 wordt een financieel ingewikkeld jaar voor onze eigenaren.

Ravijnjaar

In de programma's is aandacht voor de ontwikkeling dat er vanaf 2026 minder middelen vanuit het Gemeentefonds uitgekeerd worden aan de gemeenten. In de begroting zijn de aanvullende bodemtaken, complexe vergunningverlening en handhavingstaken en borging van advisering externe veiligheid opgenomen zoals dat in de betreffende opdrachtverstrekkingen overeengekomen is. Hierdoor zijn de wettelijk uit te voeren taken geborgd en kan ODVeluwe voldoen aan de door het IBP geformuleerde robuustheidscriteria op het gebied van basistaken en financiële middelen.

Het uurtarief stijgt ten opzichte van 2025 met 1,7 procent, dat is minder dan de loonindexering. Dit lukt mede door goed te kijken naar onze organisatiekosten zoals bijvoorbeeld contracten voor vakinhoudelijke applicaties. Door de opschaling naar een grotere organisatie vanwege de fusie kunnen in bepaalde gevallen betere voorwaarden overeengekomen worden. Wij blijven dit waar mogelijk doen.

Programma's

Binnen Gelderland hebben de omgevingsdiensten met elkaar afgesproken dezelfde programma's in de begroting op te nemen. De begroting bestaat uit de volgende programma's:

1. Vergunningverlening
2. Toezicht & Handhaving
3. Advies
4. Samenwerking omgevingsdiensten
5. Projecten & Programma's

Leeswijzer

Vanaf de volgende pagina is een inhoudelijke beschrijving opgenomen van de hiervoor reeds genoemde programma's. Per programma wordt ingegaan op de drie W-vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

De begroting bevat per programma een raming van de output gebaseerd op ervaringscijfers uit 2024, de begroting 2025 en de samenwerkingsovereenkomsten 2025. In bijlage 1 is de geraamde output per deelnemer opgenomen. Met behulp van periodieke rapportages wordt met de opdrachtgevers afgestemd over de betreffende productie.

Na de programma's treft u vanaf pagina 20 de financiële begroting met daarbij een toelichting op de geraamde lasten en baten. Pagina 28 e.v. bevat de verplichte paragrafen. Tot slot treft u de bijlagen aan.

Wij wensen u veel leesplezier en een goed inzicht in ODVeluwe!

Programma 1. Vergunningverlening

WAT HOUDT DIT PROGRAMMA IN?

Het programma Vergunningverlening heeft betrekking op het behandelen van aanvragen omgevingsvergunningen en meldingen. Op nieuwe of te veranderen bedrijfsactiviteiten kan milieuwet- en regelgeving van toepassing zijn. Afhankelijk van de complexiteit van de bedrijfsactiviteiten is een milieumelding of -vergunning nodig.

In de producten- en dienstencatalogus (PDC) staan de producten en diensten die deel uitmaken van dit programma.

WAT WILLEN WE MET DIT PROGRAMMA BEREIKEN?

Het programma Vergunningverlening draagt bij aan de navolgende doelstellingen:

- Het bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving.
- Het verbeteren van de lucht-, bodem- en waterkwaliteit.
- Het voorkomen van hinder van bedrijven.
- Het adviseren van bedrijven, gericht op een optimale bedrijfsvoering.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

De output van het programma Vergunningverlening is grotendeels vraaggestuurd en wordt bepaald door meldingen en vergunningaanvragen van bedrijfsleven en inwoners. Deze meldingen en vergunningaanvragen hebben betrekking op milieubelastende activiteiten bij bedrijven, graafwerkzaamheden in de bodem en sloopactiviteiten. Deze aanvragen zijn afhankelijk van conjunctuur en in werking treden van wetgeving. In 2024 is de Omgevingswet van kracht geworden, dit leidt onder andere tot een afname van vergunningplicht maar een uitbreiding van algemene regels. De eerste ervaringen met de nieuwe regels (en producten) onder de Omgevingswet uit de jaarstukken 2024 zijn meegenomen bij het opstellen van de voorliggende programmabegroting.

Vanwege de onduidelijkheden rondom het thema stikstof zien we nieuwe activiteiten en uitbreidingsmogelijkheden in de fysieke leefomgeving in aantal teruglopen. De uitspraak van de Raad van State dat voor intern salderen nu ook een vergunningplicht geldt, lijkt dit effect te versterken. Beide ontwikkelingen hebben een dempend effect op het aantal nieuwe vergunningaanvragen dat ingediend wordt. Hierdoor valt capaciteit vrij die we inzetten op de wettelijke taak van het actualiseren van vergunningen. In tegenstelling tot de uitbreiding van €700.000,- die in de uitgangspuntennotitie 2026 vermeld werd, voeren we het actualisatieprogramma uit met de bestaande capaciteit en programmamiddelen.

Recent neemt de aandacht voor de kaderrichtlijn water (KWR) toe. Een belangrijke factor hierin is de kwaliteit van het bedrijfsafvalwater dat op de riolering wordt geloosd, de indirecte lozingen. Betere regulering van deze indirecte lozingen is nodig voor het verbeteren van de waterkwaliteit. ODVeluwe neemt hier vanuit vergunningverlening via het actualisatieprogramma een stevigere rol in.

In de samenwerkingsovereenkomsten (SWO's) die jaarlijks voor alle deelnemers worden opgesteld, worden de hiervoor genoemde thema's vertaald naar concrete afspraken over de te leveren producten en diensten.

In onderstaand tabel is de productie voor het gehele programma opgenomen, in bijlage 1 is de uitsplitsing van de geraamde productie per partner opgenomen.

1. Vergunningverlening	Aantal
Vooroverleg voeren/Conceptverzoek behandelen	65
Melding milieubelastende activiteit - compact	2.824
Melding milieubelastende activiteit - regulier	349
Melding milieubelastende activiteit - uitgebreid	449
Omgevingsvergunning mba - regulier	212
Omgevingsvergunning mba - uitgebreid	144
Informatieplicht verwerken	1.245
Advies compact	730
Totaal	6.018

Omzet per partner

Bedragen x € 1

1. Vergunningverlening	Bedrag
Apeldoorn	1.248.152
Brummen	169.802
Epe	330.935
Voorst	204.722
Elburg	270.243
Ermelo	411.040
Harderwijk	567.659
Hattem	94.157
Heerde	171.601
Nunspeet	278.651
Oldebroek	216.485
Putten	448.984
Gelderland	0
Totaal	4.412.431

De in bovenstaande tabel genoemde bedragen betreffen niet alleen uren, maar ook andere kostensoorten, zoals uitbesteding.

WAT MAG HET KOSTEN?

Bedragen x € 1

Programma 1. Vergunningverlening			
	Lasten	Baten	Saldo
Vergunningverlening	2.529.672	4.412.431	1.882.760
Saldo	2.529.672	4.412.431	1.882.760
Mutaties reserves	0	0	0
Resultaat	2.529.672	4.412.431	1.882.760

Programma 2. Toezicht & Handhaving

WAT HOUDT DIT PROGRAMMA IN?

Het programma Toezicht & Handhaving omvat het houden van toezicht op en het handhaven van de milieu wet- en regelgeving. Het gaat hierbij om:

- Het uitvoeren van controles bij milieubelastende activiteiten.
- Het afhandelen van klachten.
- Het toepassen van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving.
- Het beschikbaar zijn bij incidenten.

In de producten- en dienstencatalogus (PDC) staan de producten en diensten die deel uitmaken van dit programma.

WAT WILLEN WE MET DIT PROGRAMMA BEREIKEN?

Het realiseren van een adequaat niveau van toezicht en handhaving bij milieubelastende activiteiten. ODVeluwe voert haar handhavingstaak uit op basis van een handavingsuitvoeringsprogramma (HUP) dat gebaseerd is op een risico-analyse-model en een level playing field.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

De output van het programma Toezicht en Handhaving wordt voor meer dan de helft bepaald door risico gestuurd gepland toezicht. Het andere deel van dit programma is vraaggestuurd. De vraaggestuurde productie betreft onder andere de gevolgen die voortkomen uit het geplande toezicht zoals hercontroles en handavingsproducten. Een ander deel betreft klachten.

De Omgevingswet schrijft voor dat de deelnemers in ODVeluwe een gezamenlijke Regionale Uitvoerings- en handavingsstrategie (RUHS) vaststellen voor de taken die belegd zijn bij de omgevingsdienst. In 2025 wordt deze RUHS opgesteld en binnen de kaders van de begroting wordt daar in 2026 een 1^e uitwerking aan gegeven.

ODVeluwe heeft een belangrijke rol bij ondermijning, waarbij de focus ligt op een goede invulling van de oog- en oorfunctie bij het uitvoeren van de reguliere VTH-taken om gemeente en/of politie tijdig te kunnen informeren over signalen. Toezichthouders worden getraind in het herkennen van ondermijnende activiteiten en vergunningverleners zijn bekend met het Bibob-protocol. Op lokaal niveau kan per gemeente aanvullende inzet worden georganiseerd op basis van projectovereenkomsten (bijvoorbeeld voor deelname aan veiligheidsoverleggen of integrale controles naast het geplande toezicht om). Uitgangspunt blijft dat deelname wel gerelateerd moet zijn aan de kerntaken van ODVeluwe (en het verstrekte mandaat).

In 2025 is gestart met de uitvoering van een nieuwe (basis)taak: het toezicht op de rapportageverplichting voor werkgebonden personenmobiliteit. In 2025 wordt deze taak nog op basis van tijdelijke financiering uitgevoerd, per 2026 is deze taak opgenomen in de begroting voor een totale omvang van ca. € 25.500. Het toezicht is in eerste instantie nog beperkt tot het voldoen aan de rapportageverplichting, maar voor de lange termijn wordt verwacht dat ook gestuurd gaat worden op de verplichting de CO₂-emissie van zakelijke mobiliteit te reduceren. In dat geval vergt het uitvoeren van deze nieuwe taak beduidend meer inzet dan nu voor 2026 is opgenomen.

Onder de omgevingswet is de bevoegdheid van een aantal bodemtaken onder de Omgevingswet van de provincie overgegaan naar de gemeente. Het gaat hierbij voornamelijk over toezichtstaken. In de begroting 2026 zijn deze nieuwe bodemtaken opgenomen, dit in lijn met de eerdere projectovereenkomsten waarbij deze taken door de deelnemers bij ODVeluwe zijn belegd.

In de samenwerkingsovereenkomsten (SWO's) die jaarlijks voor alle deelnemers worden opgesteld, worden de de hiervoor genoemde thema's vertaald naar concrete afspraken over de te leveren producten en diensten.

In onderstaand tabel is de productie voor het gehele programma opgenomen, in bijlage 1 is de uitsplitsing van de geraamde productie per partner opgenomen.

2. Toezicht & Handhaving	Aantal
Geplande integrale controle - normaal	1.444
Geplande integrale controle - groot	380
Geplande aspectcontrole - normaal	754
Geplande aspectcontrole - groot	26
Geplande aspectcontrole - administratief	815
Niet geplande aspectcontrole - normaal	1.690
Niet geplande aspectcontrole - groot	27
Incidentmelding	436
Besluit tot handhaving	254
Juridisch advies verstrekken	186
Besluit tot handhavingsverzoek	33
Totaal	6.045
Diensten (in uren)	Uren
Bereikbaarheidsregeling (inclusief Piket)	325
BOA inzet (inclusief coördinatie)	2.755
Kennisontwikkeling expertises en thema's (b.v. brancheplannen)	2.535
Totaal	5.615

Omzet per partner

Bedragen x € 1

2. Toezicht & Handhaving	Bedrag
Apeldoorn	2.653.760
Brummen	285.082
Epe	555.610
Voorst	343.710
Elburg	453.713
Ermelo	690.099
Harderwijk	953.048
Hattem	158.080
Heerde	288.102
Nunspeet	467.829

Oldebroek	363.459
Putten	753.803
Gelderland	0
Totaal	7.966.296

De in bovenstaande tabel genoemde bedragen betreffen niet alleen uren, maar ook andere kostensoorten, zoals uitbesteding.

WAT MAG HET KOSTEN?

Bedragen x € 1

Programma 2. Toezicht & Handhaving			
	Lasten	Baten	Saldo
Toezicht & Handhaving	6.479.500	7.966.296	1.486.796
Saldo	6.479.500	7.966.296	1.486.796
Mutaties reserves	0	0	0
Resultaat	6.479.500	7.966.296	1.486.796

Programma 3. Advies

WAT HOUDT DIT PROGRAMMA IN?

Binnen het programma Advies worden adviesproducten geleverd op het gebied van diverse milieuspecialismen, zoals bodem, geluid, veiligheid, energie, ecologie en milieuplanologie. Onder dit programma vallen ook het beheer van het bodeminformatiesysteem en het verstrekken van bodeminformatie.

In de producten- en dienstencatalogus (PDC) staan de producten en diensten die deel uitmaken van dit programma.

WAT WILLEN WE MET DIT PROGRAMMA BEREIKEN?

Het uitvoeren van wettelijke (advies)taken, dan wel adviseren over thematisch milieubeleid met het oog op een beter leefmilieu (gezondheid, veiligheid en leefbaarheid).

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

De output van het programma Advies is vraaggestuurd en wordt bepaald door aanvragen van onze opdrachtgevers. Aanvragen zijn conjunctuur gevoelig en afhankelijk van wijzigingen in wet- en regelgeving. Door het van kracht worden van de Omgevingswet zien we op bepaalde thema's het aantal en de complexiteit van de adviesaanvragen toenemen.

Net als bij het programma Vergunningverlening zien we bij het programma Advies het effect van de onduidelijkheid rondom het thema stikstof. Binnen het programma Advies leidt dit tot een toename van vragen, regelmatig in combinatie met vragen op het thema ecologie. De door ODVeluwe ontwikkelde menukaart Ecologie en Stikstof maakt inzichtelijk op welke onderdelen we kunnen ondersteunen.

De overdracht van de bodemtaken zoals genoemd bij het programma Toezicht en Handhaving betreft naast toezichtcontroles een component advies, deze advisering is in lijn met de projectovereenkomsten structureel aan de begroting toegevoegd.

De rijksregistratieprogramma's Central Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK) en Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) worden in opdracht van onze partners door ODVeluwe geactualiseerd. Beide programma's maken onderdeel uit van het thema omgevingsveiligheid binnen de Omgevingswet. Voor de benodigde expertise en structurele kwaliteitsborging op dit onderwerp is €90.000,- opgenomen in de begroting van 2026.

In 2026 dienen onze partners de Basis Geluid Emissie (BGE) voor hun gebied vast te stellen. ODVeluwe ziet hier mogelijkheden om te ondersteunen en past dit waar mogelijk binnen de bestaande begroting.

In het kader van de bezuinigingen in 2026 is er behoudend begroot binnen het programma Advies. Constateren wij dat het aantal adviesvragen de geraamde productie overstijgt dan kunnen per deelnemer aanvullende projectovereenkomsten gesloten worden. Hierdoor kan ODVeluwe advies op maat per deelnemer verzorgen.

In de samenwerkingsovereenkomsten (SWO's) die jaarlijks voor alle deelnemers worden opgesteld, worden de hiervoor genoemde thema's vertaald naar concrete afspraken over de te leveren producten en diensten.

In onderstaand tabel is de productie voor het gehele programma opgenomen, in bijlage 1 is de uitsplitsing van de geraamde productie per partner opgenomen.

3. Advies	Begroot
Advies enkelvoudig	1.255
Advies meervoudig	691
Totaal	1.946
Diensten (in uren)	Begroot
Informatieverstrekking	4.240
Productontwikkeling, uitvoeringsprogramma's VTHA en PDC	680
Accountmanagement partners	680
Kennisontwikkeling expertises en thema's	680
Totaal	6.280

Omzet per partner

Bedragen x € 1

3. Advies	Bedrag
Apeldoorn	1.186.134
Brummen	151.619
Epe	295.499
Voorst	182.800
Elburg	241.305
Ermelo	367.026
Harderwijk	506.874
Hatterij	84.074
Heerde	153.226
Nunspeet	248.813
Oldebroek	193.304
Putten	400.907
Gelderland	0
Totaal	4.011.581

De in bovenstaande tabel genoemde bedragen betreffen niet alleen uren, maar ook andere kostensoorten, zoals uitbesteding.

WAT MAG HET KOSTEN?

Bedragen x € 1

Programma 3. Advies			
	Lasten	Baten	Saldo
Advies	3.019.663	4.011.581	991.919
Saldo	3.019.663	4.011.581	991.919
Mutaties reserves	0	0	0
Resultaat	3.019.663	4.011.581	991.919

Programma 4. Samenwerking omgevingsdiensten

WAT HOUDT DIT PROGRAMMA IN?

Op basis van de "Notitie stelselwerkzaamheden" van de Gelderse omgevingsdiensten voert ODVeluwe de volgende taken uit voor de Gelderse omgevingsdiensten:

- Portaal, Kennis en Communicatie.
- Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM) en coördinatie Bijzonder Opsporingsambtenaren (BOA's)

Naast de uitvoering van de genoemde taken betaalt ODVeluwe ook een bijdrage aan de taken die mede ten behoeve van ODVeluwe bij de andere Gelderse omgevingsdiensten zijn belegd en de activiteiten die door de Gelderse omgevingsdiensten samen worden georganiseerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om Ketentoezicht, Coördinatie & Kwaliteit en P&O.

WAT WILLEN WE MET DIT PROGRAMMA BEREIKEN?

Het Portaal Gelderse omgevingsdiensten draagt bij aan het vergroten van de professionaliteit en samenwerking van de omgevingsdiensten in Gelderland en het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van taken binnen het omgevingsrecht. De focus van Portaal ligt hierdoor op het faciliteren en ondersteunen van het opgavegericht werken en de samenwerking binnen de Gelderse omgevingsdiensten.

ODVeluwe verzorgt ten behoeve van de andere omgevingsdiensten in het Gelders stelsel de coördinatie van de Bijzonder Opsporingsambtenaren (boa's) en het toetsen en doorzetten van de Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM).

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

Portaal

Portaal is de spil in de algemene contacten op strategisch/tactisch niveau tussen de Gelderse OD's en externe partners, waarbij de onderlinge afstemming tussen strafrechtelijke en bestuurlijke handhaving centraal staat. We zorgen voor verbinding met partijen als politie, OM, veiligheidsregio's, waterschappen en GGD. We stemmen af en brengen partijen bij elkaar en faciliteren het gesprek en de samenwerking.

Kennis

Portaal Kennis faciliteert de ontmoeting en samenwerking van de Gelderse omgevingsdiensten. Enerzijds middels het faciliteren en organiseren van bijeenkomsten en anderzijds door het via communicatiemiddelen stimuleren van kennisuitwisseling. Hiermee wordt invulling gegeven aan kennisontwikkeling en samenwerking tussen de Gelderse omgevingsdiensten.

Communicatie

Portaal Communicatie onderhoudt en optimaliseert communicatiekanalen en -middelen binnen de Gelderse omgevingsdiensten. In het land hebben de Gelderse omgevingsdiensten inmiddels een herkenbare positie ingenomen. Deze positie danken we mede aan de herkenbare uitstraling dankzij de uniforme huisstijl, website en andere Gelderlandbrede uitingen zoals persberichten en flyers. Portaal Communicatie zal deze uitingen blijven beheren en samen met de collega communicatieadviseurs binnen de Gelderse omgevingsdiensten doorontwikkelen. Bijzondere aandacht is er voor arbeidsmarktcommunicatie en hierin met name de verbinding met onderwijsinstellingen.

Coördinatie Bijzonder Opsporingsambtenaren (BOA's) en Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BSbM)

Dit betreft:

- Advisering aan de Gelderse omgevingsdiensten hoe de BSbM-taak in te richten.

- Coördinatie van de BOA's in dienst bij de Gelderse Omgevingsdiensten.
- Bevorderen van de kwaliteit van de BOA's in dienst bij de Gelderse Omgevingsdiensten.
- Bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van de BSbM.

In onderstaand tabel is de productie (in uren) voor het gehele programma opgenomen, deze productie wordt vanwege het gemeenschappelijke karakter niet uitgesplitst per partner.

4. Samenwerking omgevingsdiensten (uren)	Begroot
Portaal, Kennis en Communicatie	4.131
BSbM en coördinatie BOA's	540
Totaal	4.671

Omzet per partner

Bedragen x € 1

4. Samenwerking OD'en	Bedrag
Apeldoorn	54.289
Brummen	5.592
Epe	10.899
Voorst	6.742
Elburg	8.900
Ermelo	13.537
Harderwijk	18.695
Hattem	3.101
Heerde	5.651
Nunspeet	9.177
Oldebroek	7.130
Putten	14.787
Gelderland	16.800
Totaal	175.300

De in bovenstaande tabel genoemde bedragen betreffen niet alleen uren, maar ook andere kostensoorten, zoals uitbesteding.

Omzet Gelderse Omgevingsdiensten

Bedragen x € 1

Taak	Bedrag
Kenniscentrum & Portaal	412.843
BSbM	46.585
Totaal	459.428

WAT MAG HET KOSTEN?

Bedragen x € 1

Programma 4. Samenwerking omgevingsdiensten			
	Lasten	Baten	Saldo
Samenwerking omgevingsdiensten	542.738	634.728	91.990
Saldo	542.738	634.728	91.990
Mutaties reserves	0	0	0
Resultaat	542.738	634.728	91.990

Programma 5. Projecten & Programma's

WAT HOUDT DIT PROGRAMMA IN?

Het programma Projecten & Programma's betreft het uitvoeren van projectmatige en programmatische werkzaamheden voor partners en andere opdrachtgevers, die geen onderdeel zijn van het basis-takenpakket. Hierbij valt te denken aan projecten, programma's en adviezen op het gebied van:

- Fysieke leefomgeving en milieuplanologie.
- Bodem- en ondergrond.
- Energie(transitie), klimaat, circulariteit en duurzaamheid.
- Vergunningverlening en handhaving.
- Andere opdrachten die passen binnen de gemeenschappelijke regeling ODVeluwe.

In de begroting voor 2026 worden voor deze werkzaamheden middelen geraamd voor Apeldoorn, Provincie Gelderland en RVO. De andere partners hebben deze taken niet (structureel) bij ODVeluwe ondergebracht.

De projectenportefeuille voor Apeldoorn is voor een deel al vooraf ingevuld via meerjarenafspraken en raamovereenkomsten en wordt in de loop van het jaar aangevuld met concrete projectopdrachten. In de begroting voor 2026 is de taakstelling die Apeldoorn ODVeluwe heeft gegeven verwerkt.

Provincie Gelderland heeft een meerjarige opdracht verstrekt aan ODVeluwe en het RVO betreft de aan ODVeluwe toegekende specifieke uitkering toezicht en handhaving energiebesparingsplicht (SPUK THE).

De overige partners en andere opdrachtgevers verstrekken opdrachten die door middel van een aparte projectovereenkomst aan ODVeluwe in opdracht worden gegeven. Hiervoor worden in de begroting geen middelen geraamd. Deze projecten en opdrachten worden per project c.q. opdracht met de betreffende partner (financieel) afgerekend en worden verantwoord op dit programma.

WAT WILLEN WE MET DIT PROGRAMMA BEREIKEN?

Dit programma levert een inhoudelijke bijdrage aan de wensen en ambities van de partners op het gebied energie- en klimaatdoelstellingen en het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving. Beoogd neveneffect is kennisdeling binnen het werkgebied van ODVeluwe. Zo profiteren meer partners van opgedane kennis en ervaringen en is ODVeluwe steeds vaker een schakel bij regionale samenwerking.

WAT GAAN WE DAAR VOOR DOEN?

In de samenwerkingsovereenkomsten (SWO's) die jaarlijks voor alle deelnemers worden opgesteld, worden concrete afspraken gemaakt over de te leveren productie.

5. Projecten & Programma's (uren)	Begroot
Apeldoorn Raamovereenkomsten	7.230
Provincie Gelderland	810
RVO SPUK THE	2.590
Totaal	10.630

Omzet per partner

Bedragen x € 1

5. Projecten & Programma's	Bedrag
Apeldoorn	799.899
Brummen	0
Epe	0
Voorst	0
Elburg	0
Ermelo	0
Harderwijk	0
Hattem	0
Heerde	0
Nunspeet	0
Oldebroek	0
Putten	0
Gelderland	79.065
RVO – SPUK THE	225.000
Totaal	1.103.964

De in bovenstaande tabel genoemde bedragen betreffen niet alleen uren, maar ook andere kostensoorten, zoals uitbesteding.

WAT MAG HET KOSTEN?

Bedragen x € 1

Programma 5. Projecten & Programma's			
	Lasten	Baten	Saldo
Samenwerking omgevingsdiensten	983.028	1.103.964	120.936
Saldo	983.028	1.103.964	120.936
Mutaties reserves	0	0	0
Resultaat	983.028	1.103.964	120.936

Financiële begroting

Bedragen x € 1

LASTEN		Begroting 2026
1 PERSONELE LASTEN PRIMAIR PROCES		12.483.400
1.1 Salarissen en sociale lasten	117,26	11.718.900
1.2 Algemene personeelskosten	2,45%	287.100
1.3 Vorming & opleiding	3,00%	351.600
1.4 Inhuur derden in aanvulling op vaste formatie		125.800
2 MATERIËLE LASTEN PRIMAIR PROCES		783.000
2.1 Software en gebruikersrechten		466.800
2.2 Contributie Omgevingsdienst NL		56.200
2.3 Overige materiele lasten primair proces		260.000
3 MATERIËLE LASTEN t.b.v. specifieke deelnemer		112.900
3.1 Directe uitvoeringskosten (Apeldoorn)		112.900
4 SAMENWERKING OMGEVINGSDIENSTEN		175.300
4.1 Bijdrage aan Coördinatie & Kwaliteit (ODDV)		11.500
4.2 Bijdrage aan Ketentoezicht (ODR)		111.200
4.3 Bijdrage aan P&O (ODA)		16.900
4.4 Gelders Ondergrond Overleg (GOO)		35.700
5 PERSONELE LASTEN OVERHEAD		2.388.900
5.1 Salarissen en sociale lasten	17,65	2.265.400
5.2 Algemene personeelskosten	2,45%	55.500
5.3 Vorming & opleiding	3,00%	68.000
6 MATERIËLE LASTEN OVERHEAD		1.952.600
6.1 Huisvesting en facilitaire dienstverlening		591.800
6.2 ICT-voorzieningen		782.400
6.3 Servicepunt, PSA en HR-ondersteuning		107.900
6.4 Financiële administratie		49.600
6.5 Software en gebruikersrechten		41.100
6.6 Centrale personeelsbudgetten		78.500
6.7 Verzekeringen		59.400
6.8 Overige materiële lasten organisatie		21.700
6.9 Ondernemingsraad (OR)		10.400
6.10 Organisatieontwikkeling / innovatie	>1,00%	209.800
7 OVERIGE LASTEN		232.900
7.1 Bestuur		11.800
7.2 Accountancy		41.600
7.3 Onvoorzien	1,00%	179.500
Totaal lasten		18.129.000

BATEN		Begroting 2026
8 BATEN		
8.1 Kenniscentrum & Portaal (samenwerking Gelderse OD'en)		412.843
8.2 BSbM (samenwerking Gelderse OD'en)		46.585
8.3 BOA-loket - vergoeding provincie Gelderland		79.065
8.4 SPUK-THE		225.000
8.5 Bijdrage Provincie Gelderland tbv samenwerkingstaken OD'en		16.800
8.6 Omzet / Bijdragen gemeentelijke deelnemers		17.348.707
Totaal baten		18.129.000

Omzet

Bedragen x € 1

Bijdrage per deelnemer	2026	Aandeel
Apeldoorn	5.942.233	34,22%
Brummen	612.095	3,52%
Epe	1.192.943	6,87%
Voorst	737.974	4,25%
Elburg	974.161	5,61%
Ermelo	1.481.703	8,53%
Harderwijk	2.046.277	11,78%
Hattem	339.412	1,95%
Heerde	618.580	3,56%
Nunspeet	1.004.469	5,78%
Oldebroek	780.378	4,49%
Putten	1.618.481	9,32%
Gelderland	16.800	0,10%
TOTAAL	17.365.507	100,00%

Toelichting op de financiële begroting

Personele lasten

1.1 en 5.1 Salarissen en sociale lasten

De salarisraming is gebaseerd op het formatieplan ODVeluwe, uitgaande van 124,19 fte. Conform de uitgangspunten en eerdere projectovereenkomsten zijn hieraan toegevoegd de lasten voor de aanvullende bodemtaken, complexe vergunningverlening, complex toezicht en handhaving, externe veiligheid en de salarislasteren voor de projecten van de provincie en RVO. In totaal betreft deze aanvulling 10,14 fte. Verder zijn de lasten opgenomen van de bovenformatieve plaatsing (1,78 fte) als gevolg van het plaatsingsplan ODVeluwe d.d. 12 december 2023.

1.2 en 5.2 Algemene personeelskosten

Onder deze noemer zijn kosten geraamd voor vergoeding woon-werkverkeer, reis - en verblijfkosten (dienstreizen), personele vergoedingen (waaronder thuiswerkvergoeding) en coördinatiemodules.

1.3 en 5.3 Vorming & opleiding

Overeenkomstig het vereiste van de robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten is het opleidingsbudget geraamd ter grootte van 3,0% van de loonsom.

1.4 Inhuur derden in aanvulling op vaste formatie

Hier is het inhuurbudget opgenomen waar volgens het formatieplan geen formatie tegenover staat. Deze formatie wordt ingezet in het geval van ziekte e.d.

Materiële lasten primair proces

2.1 Software en gebruiksrechten primair proces

Onder deze noemer zijn alle lasten samengenomen van informatiesystemen die uitsluitend t.b.v. het primaire proces worden gebruikt en nodig zijn voor de uitvoering van de primaire taken van ODVeluwe. Dit betreft o.a. het milieu-zaaksysteem OpenWave, digitale checklisten, I-GO, KiWa-dataportal, lucht- en straatfoto's, juridische informatievoorziening, toegang tot de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF), geluidssoftware, gebruiksrechten van het BRS en de verplichte aansluiting op Inspectieview milieu.

2.2 Omgevingsdienst NL - contributie

Dit betreft de verplichte contributie aan de vereniging van Nederlandse omgevingsdiensten.

2.3 Overige materiële lasten primair proces

Hieronder vallen diverse materiële lasten T&H bestaande uit noodzakelijke uitrusting, hulpmiddelen, advieskosten alsmede lidmaatschap van het NEN, de kosten voor gebruik van dienstvoertuigen (algemene dienst) en onderhoud en gebruik van de geluidmeetapparatuur.

Materiële lasten t.b.v. specifieke deelnemer

3.1 Directe uitvoeringskosten (Apeldoorn)

Gemeente Apeldoorn heeft bij oprichting van OVIJ een uitbestedingsbudget overgeheveld naar OVIJ. Dit budget is geoormerkt en wordt 1-op-1 besteed voor de gemeente Apeldoorn. Eventuele onder- en overschrijdingen worden aan het einde van het boekjaar met Apeldoorn verrekend. De taakstelling van €25.000,- is conform opgave verwerkt in de begroting.

Samenwerking Omgevingsdiensten

4.1 t/m 4.3 Bijdragen aan taken in het kader van samenwerking omgevingsdiensten

Hier zijn de bedragen opgenomen die aan de Gelderse omgevingsdiensten moeten worden betaald voor de uitvoering van de verschillende taken die in gezamenlijkheid voor en door de verschillende Gelderse omgevingsdiensten worden uitgevoerd.

4.4 Gelders Ondergrond Overleg (GOO)

In Gelders verband zijn afspraken gemaakt over de bekostiging van het Gelders Ondergrond Overleg (GOO). De geraamde lasten zijn betreffen de netto bijdrage van de gemeenten in het werkgebied van ODVeluwe.

Materiële lasten overhead

6.1 Huisvesting en facilitaire dienstverlening

Dit betreft de kosten voor huisvesting van ODVeluwe en bijkomende facilitaire dienstverlening.

6.2 ICT-voorzieningen

Dit betreft de kosten die worden gemaakt om te kunnen voorzien in een digitale omgeving die noodzakelijk is om de van ODVeluwe gevraagde werkzaamheden te kunnen verrichten.

6.3 en 6.4 Financiële en personeels-/salarisadministratie c.a.

Voor de uitvoering van de financiële administratie en de personeels-/salarisadministratie werkt ODVeluwe samen met een gastheer (i.c. gemeente Apeldoorn). De met uitvoering van de betreffende dvo gemoeide lasten worden hier geraamd.

6.5 Software en gebruiksrechten overhead

Onder deze noemer zijn de kosten verzameld die zijn gemoeid met het voorzien in voor de bedrijfsvoering van ODVeluwe noodzakelijke softwaretoepassingen zoals intranet, tijdregistratiesysteem, inkoopsoftware, software voor procesbeschrijving en evaluatie, eHerkenning en eventuele overige ICT-middelen onder eigen contract van ODVeluwe.

6.6 Centrale personeelsbudgetten

Tot deze groep behoren de lasten gemoeid met contributies van werkgeversvereniging WSGO, vakverenigingen alsmede de kosten in het kader van arbo, bedrijfszorg, BHV, werving & selectie, monitoring vaardigheden van medewerkers (VTH / kwaliteitscriteria), advies en onderzoek HRM, abonnementen vakliteratuur en kosten die worden gerekend tot de werkkostenregeling.

6.7 Verzekeringen

Hier wordt de premie geraamd voor verzekeringen in het kader van o.a. aansprakelijkheid, rechtsbijstand, goed werkgeverschap en bedrijfsmiddelen.

6.8 Overige materiële lasten organisatie

Hieronder vallen o.a. kosten voor de aanschaf van kantoorbenodigdheden / materialen organisatie en bankkosten.

6.9 Ondernemingsraad (OR)

Dit betreft een budget voor kosten gemoeid met het faciliteren van de wettelijk verplichte ondernemingsraad.

6.10 Organisatieontwikkeling / innovatie

Overeenkomstig het vereiste van de robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten is een budget geraamd voor organisatieontwikkeling en innovatie ter grootte van minimaal 1,0% van de totale omzet.

Overige lasten

7.1 Bestuur

Deze post ziet op kosten die mogelijk moeten worden gemaakt om het bestuur van ODVeluwe op een goede wijze te kunnen inrichten.

7.2 Accountancy

Hier worden de lasten geraamd die zijn gemoeid met controle op het door ODVeluwe gevoerde financiële beheer en beleid.

7.3 Onvoorzien

Overeenkomstig de uitgangspunten voor de begroting is de raming gebaseerd op 1% van het totaal van de overige geraamde lasten. De post dient als eerste buffer in het kader van de benodigde weerstandscapaciteit in het geval zich risico's of andere onvoorziene gebeurtenissen voordoen.

Baten

8.1 en 8.2 Bijdragen van Gelderse omgevingsdiensten

Dit betreft de vergoeding van de Gelderse omgevingsdiensten voor hun aandeel in de kosten van de uitvoering van de door ODVeluwe t.b.v. de gezamenlijke Gelderse omgevingsdiensten uitgevoerde taken/dienstverlening.

8.3 en 8.4 Vergoeding specifieke projecten

Dit betreft de overige baten van ODVeluwe die voortvloeien uit specifieke regelingen of projectovereenkomsten.

8.5 en 8.6 Omzet / Bijdragen deelnemers

Dit betreft het deel van de totale omzet van ODVeluwe dat, na aftrek van de overige baten, voor rekening blijft van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe.

Uurtarief

Het uurtarief voor de in deze begroting opgenomen overeengekomen reguliere dienstverlening bedraagt € 110,60 en is op de volgende wijze berekend:

Kosten onderdeel van het uurtarief	€ 17.661.300
Begrote productieve uren	159.660
Uurtarief 2022	€ 110,60

Overzicht van lasten en baten per taakveld

Bedragen x € 1

Overzicht van lasten en baten per taakveld conform BBV 2017				
Programma	Taakveld	Lasten	Baten	Saldo
1. Vergunningverlening	7.4 Milieubeheer	2.529.672	4.412.431	1.882.760
2. Handhaving	7.4 Milieubeheer	6.479.500	7.966.296	1.486.796
3. Advies	7.4 Milieubeheer	3.019.663	4.011.581	991.919
4. Stelseltaken	7.4 Milieubeheer	542.738	634.728	91.990
5. Projecten & programma's	7.4 Milieubeheer	983.028	1.103.964	120.936
Overzichten				
Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury	0	0	0
Bestuur	0.1 Bestuur	53.400	0	-53.400
Overhead	0.4 Overhead ondersteuning organisatie	4.341.500	0	-4.341.500
Heffing Vennootschapsbelasting	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0
Onvoorzien	0.8 Algemene baten en lasten	179.500	0	-179.500
Saldo van lasten en baten		18.129.000	18.129.000	0
Mutaties reserves		0	0	0
Resultaat		18.129.000	18.129.000	0

Geprognostiseerde balans

(Bedragen x € 1)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
ACTIVA	Werkelijk	Prognose	Prognose
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	0	0	0
Materiële vaste activa	121.500	108.000	94.500
Financiële vaste activa	0	0	0
Totaal vaste activa	121.500	108.000	94.500
Viottende activa			
Voorraden	0	0	0
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	2.802.323	2.750.000	2.870.000
- Vorderingen op openbare lichamen	733.775	750.000	770.000
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.068.548	2.000.000	2.100.000
- Overige vorderingen	0	0	0
Liquide middelen	640.238	680.000	690.000
- Bank- en giroaldi	640.238	680.000	690.000
Overlopende activa	872.362	885.000	905.000
- Overige nog te ontvangen bedragen	798.270	800.000	810.000
- Vooruitbetaalde bedragen	74.092	85.000	95.000
Totaal viottende activa	4.314.923	4.315.000	4.465.000
Totaal Activa	4.436.423	4.315.000	4.559.500

(Bedragen x € 1)	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
ACTIVA	Werkelijk	Prognose	Prognose
Vaste passiva			
Eigen vermogen	584.178	360.500	347.000
- Algemene reserve	0	252.500	252.500
- Bestemmingsreserves	121.500	108.000	94.500
- Gerealiseerde resultaat	462.678	0	0
Voorzieningen	496.165	225.000	0
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	496.165	225.000	0
Schulden met een looptijd > 1 jaar	0	0	0
Totaal vaste passiva	1.080.343	585.500	347.000
Viottende passiva			
Schulden met een looptijd < 1 jaar	1.543.898	1.450.000	1.500.000
- Overige schulden	1.543.898	1.450.000	1.500.000
Overlopende passiva	1.812.182	2.387.500	2.712.500
- Verplichtingen die in een volgend jaar tot betaling komen	667.438	1.102.500	1.300.000
- Voorschot bedragen van overheidslichamen	1.144.744	1.285.000	1.412.500
Totaal viottende passiva	3.356.080	3.837.500	4.212.500
Totaal Passiva	4.436.423	4.423.000	4.559.500

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf bevat een omschrijving van het risicoprofiel, de risico's en het gewenste weerstandsvermogen.

Risicoprofiel

De hoogte van het weerstandsvermogen is gebaseerd op de relatie tussen de risico's waar geen specifieke maatregelen voor zijn getroffen, de capaciteit van middelen en mogelijkheden die ODVeluwe heeft om niet geraamde kosten op te vangen.

Het weerstandsvermogen om niet geraamde kosten op te vangen, bestaat uit de de post Onvoorzien die jaarlijks in de begroting wordt opgenomen. In begrotingsjaar 2026 bedraagt deze post € 179.500.

Benodigde weerstandscapaciteit

De geïnventariseerde risico's worden jaarlijks geactualiseerd. Bij de berekening van het benodigde weerstandsvermogen zijn de strategische risico's niet meegenomen, omdat de eigenaren van ODVeluwe verantwoordelijk zijn voor de strategische keuzes en de financiering hiervan.

Nr.	Naam risico	Beschrijving	Soort risico	Gevolgen	Beheersingsmaatregel	Rest-risico	Kwantificering risico			Weerstandscapaciteit
							€ x 1000	Kans-klasse	Kans %	
1	Automatisering	Productieverlies door uitval en reparatie van de verschillende systemen, uitwijkfaciliteit.	Financieel	In de gegeven beschikbaarheid-garantie zit geen garantie bij een calamiteit. Er is geen uitwijk-faciliteit, risico bij calamiteit ligt bij ODVeluwe.	Voor de beschikbaarheid van de service is een garantie afgegeven. Medewerkers kunnen bij uitval van gebouw-voorzieningen thuis inloggen.	Ja	100	Klein	25%	€ 25.000
2	Calamiteit bij bedrijf	ODVeluwe kan het verwijt krijgen niet goed te hebben gehandeld of onvoldoende te hebben gecommuniceerd en aansprakelijk worden gesteld.	Niet financieel	Verlies van vertrouwen in ODVeluwe, claims, negatieve publiciteit.	Communicatieplan / protocol afstemmen met bevoegd gezag, simulatie oefenen.	Nee				€ 0
3	Taakuitvoering	Hieronder verstaan wij het risico van aansprakelijk-stelling bij de reguliere taakuitvoering.	Financieel	Betalen schade-vergoeding.	ODVeluwe is verzekerd tegen wettelijke aansprakelijkheid en tegen een aanspraak op vermogensschade.	Ja	2,5 eigen risico per geval	Zeer klein	10%	€ 250
4	Begrotingsrisico	Er is sprake van een kleine post onvoorzien in de begroting.	Financieel	Bij tegenvallers beroep doen op deelnemers.	Interne budgetbewaking, halfjaarrapportage richting deelnemers	Ja	50	Klein	30%	€ 15.000
5	Rechtmatigheid	Het niet voldoen aan de rechtmatigheids-eisen kan leiden tot juridische procedures en claims.	Niet financieel	Imagoschade en verlies vertrouwen in ODVeluwe.	Interne controle, controle accountant, bewaking van rechtmatigheid van besluitvorming.	Nee				€ 0
6	Loon- en prijs-ontwikkelingen	Periodiek wordt met de vakbonden overeenstemming bereikt over een nieuwe CAO SGO. De begroting wordt circa 1 jaar voor aanvang van het boekjaar opgesteld. Mogelijk worden nadien afspraken gemaakt die leiden tot extra loonstijgingen.	Financieel	Indien in een nieuwe CAO hogere loonstijgingen worden afgesproken, ontstaat een financieel tekort.	Hogere bijdragen van de deelnemers.	Ja	100	Gemiddeld	45%	€ 45.000

Nr.	Naam risico	Beschrijving	Soort risico	Gevolgen	Beheersingsmaatregel	Rest-risico	Kwantificering risico			Weerstands-component
							€ x 1000	Kans-klasse	Kans %	
7	Ziekteverzuim	In de kentallen is rekening gehouden met een ziektepercentage van maximaal 5%. Als dit percentage in de praktijk hoger uitvalt, zal de afgesproken productie mogelijk niet worden gerealiseerd.	Financieel	Overschrijding begroting of het niet behalen van het met de deelnemers afgesproken programma.	Kosten voor bovenmatige ziekte worden zover mogelijk gecompenseerd door toerekening aan de posten onvoorzien per programma.	Ja	150	Gemiddeld	30%	€ 45.000
8	Eigen risico voor werknemers-verzekeringen	Eigen risico van ODVeluwe voor ziekte, WW en premie-differentiatie voor WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgehandicapten).	Financieel	Betaling eigen risico.	Geen maatregel. Aanspraken worden gemeld in de jaarrekening.	Ja	80	Gemiddeld	40%	€ 32.000
9	Betaalde opdrachten	Verminderen van (incidentele) betaalde opdrachten door onze partners, waarvoor ODVeluwe vaste medewerkers in dienst heeft genomen.	Financieel	Onvoldoende financiële dekking voor formatie	Medewerkers voor de uitvoering van betaalde opdrachten worden zoveel mogelijk op basis van tijdelijke contracten in dienst genomen.	Ja	200	Gemiddeld	45%	€ 90.000
TOTAAL							€ 252.250			

De gekwantificeerde bedrijfsvoeringsrisico's onder de benodigde weerstandscapaciteit bedragen in totaal € 252.250 (afgerond).

Beschikbare weerstandscapaciteit

Tot het weerstandsvermogen van ODVeluwe kunnen slechts twee posten worden gerekend:

- Reserves
- Post Onvoorzien.

De omvang van de beschikbare weerstandscapaciteit is € 179.500 structureel (i.c. de post onvoorzien).

Hoewel bestemmingsreserves in principe ook tot de beschikbare weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend, wordt er voor gekozen om dergelijke reserves niet in de berekening mee te nemen, aangezien dergelijke reserves veelal niet vrij besteedbaar zijn.

Weerstandsvermogen

In de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe is vastgelegd dat de deelnemers er steeds voor zorgdragen dat ODVeluwe te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te voldoen.

In het geval één of meer van bovengenoemde risico's werkelijkheid wordt en dit leidt tot financiële problemen bij ODVeluwe, zullen de deelnemers er voor moeten zorgen dat ODVeluwe over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Financiële kengetallen

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording moet een aantal kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen worden opgenomen. In onderstaande tabel worden deze kengetallen gepresenteerd.

Financiële kengetallen	Begroting 2026
Algemene reserve	€252.500
Netto schuldquote	-1%
Netto schuldquote excl. verstrekte leningen	-1%

Solvabiliteitsratio	8%
Structurele exploitatieruimte	1%
Grondexploitatie	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.

Hieronder worden de verschillende kengetallen kort toegelicht.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een negatief saldo geeft aan dat de vlottende activa hoger zijn dan de vlottende passiva (schulden).

Netto schuldquote exclusief verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Omdat ODVeluwe geen leningen heeft, is dit getal gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin ODVeluwe in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan omdat het eigen vermogen niet liquide is (omdat het vast zit in het kantoorgebouw of dat er andere investeringen mee zijn gefinancierd). Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van ODVeluwe. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van ODVeluwe.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is flexibeler dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Grondexploitatie

Dit kengetal is niet relevant voor ODVeluwe, maar wordt volledigheidshalve genoemd.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal is niet relevant voor ODVeluwe, maar wordt volledigheidshalve genoemd.

Paragraaf Financiering

Het financieringsvraagstuk van ODVeluwe is van een beperkte omvang. Dit heeft te maken met het feit dat de lasten vooral bestaan uit personeelslasten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zijn om die reden beperkt.

De paragraaf financiering is – in samenhang met de financiële verordening – een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. ODVeluwe beschikt op dit moment niet over een door het algemeen bestuur vastgestelde financiële verordening, controleverordening en treasurystatuut. Het voornemen is om deze regelingen in de loop van 2025 aan het algemeen bestuur aan te bieden. Zolang deze regelingen niet door het AB van ODVeluwe zijn vastgesteld, zal door ODVeluwe worden gehandeld volgens de regelingen van de voormalige omgevingsdiensten OVIJ en ODNV.

Algemene ontwikkelingen

De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element daarbij is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op korte als lange termijn. Dit betreft dan vooral het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen. ODVeluwe heeft geen leningen uitstaan.

ODVeluwe neemt verplicht deel aan het zogenaamde schatkistbankieren. Dit houdt in dat eventuele positieve banksaldi bij het Rijk worden uitgezet. Het drempelbedrag voor schatkistbankieren bedraagt € 1.000.000.

Risicobeheer

Uit hoofde van de treasuryfunctie kunnen middelen worden uitgezet. Het Treasurystatuut is hierbij leidend.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido.
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting worden zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. Het begrotingstotaal in 2026 is € 18.129.000. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee € 1.486.578.

Renterisiconorm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisiconorm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd groter dan één jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rentetypische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisiconorm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is ondergebracht bij de N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Deze paragraaf gaat over de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen van ODVeluwe.

Personeel

De medewerkers van ODVeluwe vormen de stuwende kracht van de organisatie. In hun dagelijkse werk worden ze in meer of mindere mate geconfronteerd met de complexiteit van de leefomgeving, waarbij het werk binnen een politiek-bestuurlijke omgeving voor een extra dimensie zorgt.

Medewerkers zijn productverantwoordelijk. Samenwerken, omgevingsbewustheid, zelf reflecterend vermogen, verantwoordelijkheid, transparantie en veranderingsbereidheid vormen de basis voor de werkhouding van de medewerkers. Het is dan ook van belang dat de taken in een veilige en professionele omgeving uitgevoerd kunnen worden. Voor de uitvoering van het werk wordt van de medewerkers verwacht dat zij dit doen vanuit een hoge mate van betrokkenheid. Hiermee wordt de basis gelegd voor een excellente organisatie. Daarnaast is het van belang te voldoen aan de kwalitatieve eisen die worden gesteld aan zowel organisatie als medewerkers. Hiervoor kunnen passende opleidingen worden gevolgd.

Medezeggenschap

ODVeluwe heeft veel betrokken medewerkers en mede daardoor een actieve Ondernemingsraad. Er wordt regelmatig overleg gevoerd worden tussen de OR en de bestuurder.

Huisvesting en Het Nieuwe Werken

ODVeluwe kent twee kantoorlocaties die elk centraal gelegen zijn in het werkgebied. Deze beide locaties in het werkgebied worden als belangrijk ervaren voor de nabijheid, herkenbaarheid en identiteit van ODVeluwe, door zowel het personeel als de opdrachtgevers en externe partijen. Huisvesting dient een bijdrage te leveren aan het werkproces en méér te zijn dan een kostenpost. De facilitering van bepaalde diensten op het gebied van bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door de gemeente Apeldoorn en is vastgelegd in een DVO Bedrijfsvoering.

De ambitie is om, in lijn met Het Nieuwe Werken, plaats- en tijdonafhankelijk werken zo veel mogelijk te stimuleren en mogelijk te maken. Deze ambitie stelt eisen aan onder andere de aansturingsfilosofie (sturen op prestaties en resultaten), de informatie-infrastructuur (toegang tot informatie, digitalisering, technische hulpmiddelen, virtueel kantoor), de cultuur en heeft effect op de huisvesting (minder vaste werkplekken) en het beschikbaar stellen van mobiele werkapparatuur. Aan medewerkers in dienst van ODVeluwe is derhalve een mobiele telefoon, een laptop en evt. een groot beeldscherm voor thuiswerken in bruikleen gegeven.

ICT

Ontwikkelingen op het vlak van digitaal werken gaan snel en stellen steeds meer eisen aan zowel personeel als software, hardware en veiligheid. Professionalisering op dit vlak blijft een continu punt van aandacht net zoals data-gedreven werken en het verder ontwikkelen van het informatiebeleid en de informatie-strategie. Met het aanstellen van een informatiemanager in eigen dienst per eind 2024 zullen in 2025 belangrijke stappen worden gezet waardoor we in 2026 op dit vlak aan de IBP robuustheidscriteria zullen voldoen. Verder zal in 2026 de ontvlechting uit de digitale omgeving van Apeldoorn gerealiseerd worden, waarmee het mogelijk wordt om meer de eigen koers te bepalen in aansluiting op de ontwikkelingen op landelijk niveau.

Bestuurlijk

Op 1 januari 2025 kende het Algemeen Bestuur de volgende samenstelling:

Naam lid AB	Namens deelnemer
dhr. K. Castelein	gemeente Hattem
dhr. B. Engberts	gemeente Oldebroek
dhr. J. Groothuis	gemeente Nunspeet
dhr. D. Huizer	gemeente Apeldoorn
dhr. P. Inberg	gemeente Brummen
dhr. E. 't Jong	gemeente Putten
mw. A. van Loon	gemeente Epe
dhr. S. Nienhuis	gemeente Heerde
dhr. M. Pijnenburg	gemeente Harderwijk
dhr. K. Ruitenbergh	provincie Gelderland
dhr. R. van Veen	gemeente Ermelo
dhr. H. van Zeijts	gemeente Voorst
dhr. H. Wessel	gemeente Elburg

Het Algemeen Bestuur heeft dhr. P. Inberg aangesteld tot voorzitter van gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe.

Op 1 januari 2025 kende het Dagelijks Bestuur de volgende samenstelling:

Naam lid DB	Namens deelnemer
dhr. B. Engberts	gemeente Oldebroek
dhr. D. Huizer	gemeente Apeldoorn
dhr. P. Inberg	gemeente Brummen
dhr. E. 't Jong	gemeente Putten
dhr. S. Nienhuis	gemeente Heerde

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen heeft tot doel om aan te tonen hoe ODVeluwe de instandhouding van haar kapitaalgoederen waarborgt.

Investerings in kapitaalgoederen zijn voornamelijk beperkt, mede omdat ODVeluwe de benodigde bedrijfsmiddelen veelal via huur, lease of dienstverleningsovereenkomst afneemt. Kantoorruimte wordt gehuurd en voor het up-to-date houden van de benodigde voorzieningen zijn waar nodig onderhoudscontracten gesloten met leveranciers.

Tot op heden heeft ODVeluwe geen investeringen in kapitaalgoederen gedaan.

Bij oprichting van ODVeluwe zijn vijf (reeds volledig afgeschreven) dienstauto's overgenomen van de rechtsvoorgangers van ODVeluwe. Voor de onderhoudskosten van deze dienstauto's is in de begroting een budget opgenomen.

In deze begroting is geen sprake van geplande investeringen. Er is daarom geen beleid voor onderhoud van kapitaalgoederen nodig totdat ODVeluwe eigen investeringen gaat doen in kapitaalgoederen.

Paragraaf Verbonden Partijen

ODVeluwe heeft geen bestuurlijke en financiële belangen in privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties.

Paragraaf Openbaarheid

In 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet is bedoeld om de overheid transparanter te maken. ODVeluwe heeft een website waarop over een aantal zaken actief gecommuniceerd wordt, daarnaast deelt ODVeluwe op verzoek informatie met inwoners en bedrijven

Bij het nemen van beslissingen streeft ODVeluwe er naar, ook met het oog op de Omgevingswet, meer informatiegestuurd en datagedreven te werken. Hierbij sluiten we als dienst ook aan bij één van de eisen die aan robuustheid worden gesteld vanuit het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH): *"De dienst kan een relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor businessintelligence en opleidingsbudget van 3% van de loonsom."*

We zijn gestart met het in kaart brengen van de informatiebehoefte c.q. verplichting bezien vanuit de Omgevingswet, de Wet open overheid en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer die op 1 januari 2026 in werking zal treden.

Aan de hand hiervan bepalen we welk niveau van datavolwassenheid en dataorganisatie nodig is om in de behoefte te voorzien en om aan de verplichtingen van de Woo en WMEBV te voldoen. Aansluitend bepalen we wat nodig is om op het gewenste niveau te komen.

Onderdeel van dit traject is om met de partners gemaakte afspraken over archivering te beoordelen en daar waar nodig te herzien.

Bijlagen

Als bijlagen zijn de volgende overzichten toegevoegd:

1. Productie per partner 2026
2. Overzicht overhead
3. Meerjarenperspectief 2026-2029

Bijlage 1 Productie per partner 2026

1. Vergunningverlening	Aantal	Apeldoorn	Brummen	Epe	Voorst	Elburg	Ermelo	Harderwijk	Hatter	Heerde	Nunspeet	Oldebroek	Putten
Vooroverleg voeren/Conceptverzoek behandelen	65	10	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Melding milieubelastende activiteit - compact	2.824	875	105	205	155	180	230	320	35	79	205	205	230
Melding milieubelastende activiteit - regulier	349	90	10	30	35	30	30	35	5	10	14	30	30
Melding milieubelastende activiteit - uitgebreid	449	125	15	40	20	25	40	51	10	15	23	35	50
Omgevingsvergunning mba - regulier	212	50	10	15	10	15	30	30	2	5	10	15	20
Omgevingsvergunning mba - uitgebreid	144	40	5	10	5	5	15	25	3	5	6	5	20
Informatieplicht verwerken	1.245	375	65	80	80	80	105	180	25	45	80	35	95
Advies compact	730	200	25	70	35	60	70	85	5	25	60	30	65
Totaal	6.018	1.765	240	455	345	400	525	731	90	189	403	360	515
2. Toezicht & Handhaving	Aantal	Apeldoorn	Brummen	Epe	Voorst	Elburg	Ermelo	Harderwijk	Hatter	Heerde	Nunspeet	Oldebroek	Putten
Geplande integrale controle - normaal	1.444	460	50	100	80	85	125	180	25	50	80	64	145
Geplande integrale controle - groot	380	125	13	25	18	24	35	50	5	10	20	15	40
Geplande aspectcontrole - normaal	754	250	25	50	33	44	65	95	10	30	42	35	75
Geplande aspectcontrole - groot	26	15	0	1	1	1	1	2	0	1	1	1	2
Geplande aspectcontrole - administratief	815	300	30	50	50	41	61	95	13	25	40	35	75
Niet geplande aspectcontrole - normaal	1.690	400	85	125	100	90	200	200	45	65	120	80	180
Niet geplande aspectcontrole - groot	27	10	1	1	2	1	2	5	0	1	1	1	2
Incidentmelding	436	150	11	25	45	20	30	60	6	20	19	15	35
Besluit tot handhaving	254	80	15	15	20	16	17	20	7	15	23	10	16
Juridisch advies verstrekken	186	90	10	10	10	8	8	10	4	8	15	5	8
Besluit tot handhavingsverzoek	33	15	1	3	1	1	2	5	0	1	1	1	2
Totaal	6.045	1.895	241	405	360	331	546	722	115	226	362	262	580
Diensten (in uren)	Uren												
Bereikbaarheidsregeling (inclusief Piket)	325	50	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
BOA inzet (inclusief coördinatie)	2.755	300	155	290	155	155	380	320	145	155	255	155	290
Kennisontwikkeling expertises en thema's (b.v. brancheplannen)	2.535	300	145	270	145	145	295	345	135	145	195	145	270
Totaal	5.615	650	325	585	325	325	700	690	305	325	475	325	585
3. Advies	Begroot	Apeldoorn	Brummen	Epe	Voorst	Elburg	Ermelo	Harderwijk	Hatter	Heerde	Nunspeet	Oldebroek	Putten
Advies enkelvoudig	1.255	425	30	100	0	80	90	180	25	50	75	65	135
Advies meervoudig	691	230	10	55	0	50	65	90	15	25	41	35	75
Totaal	1.946	655	40	155	0	130	155	270	40	75	116	100	210
Diensten (in uren)	Begroot												
Informatieverstrekking	4.240	1.305	140	310	190	250	370	500	100	185	240	200	450
Productontwikkeling, uitvoeringsprogramma's VTHA en PDC	680	205	25	50	30	40	60	85	15	25	40	35	70
Accountmanagement partners	680	205	25	50	30	40	60	85	15	25	40	35	70
Kennisontwikkeling expertises en thema's	680	205	25	50	30	40	60	85	15	25	40	35	70
Totaal	6.280	1.920	215	460	280	370	550	755	145	260	360	305	660
5. Projecten & Programma's	Uren	Apeldoorn	Brummen	Epe	Voorst	Elburg	Ermelo	Harderwijk	Hatter	Heerde	Nunspeet	Oldebroek	Putten
Raamovereenkomsten	7.200	7.200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	7.200	7.200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Bijlage 2 Overzicht overhead

Bedragen x € 1

Overhead	Begroting 2026
Salariskosten management en staf	2.265.400
Algemene personeelskosten	55.500
Vorming & opleiding	68.000
Huisvesting c.a.	591.800
dvo ICT-voorzieningen	782.400
dvo Servicepunt, PSA en HR-ondersteuning	107.900
dvo Financiële administratie	49.600
Software en gebruikersrechten	41.100
Centrale personeelsbudgetten	78.500
Verzekeringen	59.400
Overige materiële lasten organisatie	21.700
Ondernemingsraad (OR)	10.400
Organisatieontwikkeling / innovatie	209.800
Totaal baten	4.341.500

Bijlage 3 Meerjarenperspectief 2026-2029

Bedragen x € 1

Begroting		Meerjarenperspectief		
Begroting 2026		Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten	2026	2027	2028	2029
Personele lasten primair proces	12.483.400	12.982.800	13.502.100	14.042.000
Materiële lasten primair proces	783.000	800.100	817.700	835.600
Materiële lasten t.b.v. specifieke deelnemer	112.900	117.400	122.100	127.000
Samenwerking omgevingsdiensten	175.300	182.300	189.600	197.100
Personele lasten overhead	2.388.900	2.144.100	2.229.800	2.319.100
Materiële lasten overhead	1.952.600	2.011.800	2.077.900	2.146.400
Overige lasten	232.900	238.300	247.400	256.800
TOTAAL	18.129.000	18.476.800	19.186.600	19.924.000
Baten	2026	2027	2028	2029
Bijdragen Gelderse OD'en	459.428	477.800	496.900	516.800
Omzet / Bijdragen deelnemers	17.365.507	17.999.000	18.689.700	19.407.200
Overige baten	304.065	0	0	0
TOTAAL	18.129.000	18.476.800	19.186.600	19.924.000

Bijdrage per deelnemer 2026-2029

Bedragen x € 1

Bijdrage per deelnemer	2026	2027	2028	2029
Apeldoorn	5.942.233	6.158.976	6.395.313	6.640.830
Brummen	612.095	634.421	658.765	684.055
Epe	1.192.943	1.236.456	1.283.902	1.333.191
Voorst	737.974	764.892	794.243	824.734
Elburg	974.161	1.009.693	1.048.438	1.088.688
Ermelo	1.481.703	1.535.748	1.594.679	1.655.899
Harderwijk	2.046.277	2.120.915	2.202.300	2.286.847
Hattem	339.412	351.792	365.291	379.315
Heerde	618.580	641.143	665.745	691.303
Nunspeet	1.004.469	1.041.107	1.081.057	1.122.559
Oldebroek	780.378	808.843	839.880	872.123
Putten	1.618.481	1.677.515	1.741.886	1.808.757
Gelderland	16.800	17.500	18.200	18.900
TOTAAL	17.365.507	17.999.000	18.689.700	19.407.200

Retouradres: Postbus 971, 7301 BE Apeldoorn

- De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de ODVeluwe-gemeenten
- Provinciale staten en het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland
- De (plaatsvervangende) leden van het Algemeen Bestuur van de ODVeluwe

Onderwerp:
Ontwerp Programmabegroting 2026

Datum
18 april 2025

Pagina
1 van 1

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Behandeld door
N. Scholtes

Bijlage
1

Geacht college, geachte raden en staten,
geachte heer, mevrouw,

Hierbij bieden wij u de ontwerp-Programmabegroting 2026 ODVeluwe aan. Deze is gebaseerd op uitgangspunten die het algemeen bestuur hiervoor heeft vastgesteld in de AB-vergadering van 12 december 2024.

De Programmabegroting 2026 wordt ter definitieve vaststelling geagendeerd voor de vergadering van het Algemeen Bestuur ODVeluwe op 11 september 2025.

Gebaseerd op de vastgestelde uitgangspunten en opdrachtverstrekkingen, waaronder de effecten van werken onder de Omgevingswet zoals aanvullende bodemtaken, focus op toezicht, meldingen en externe veiligheid stijgt de deelnemersbijdrage ten opzicht van 2025 met afgerond €1.305.000. Tevens is in de begroting rekening gehouden met de gemeentelijke financiële uitdagingen vanaf 2026. Dit komt onder andere tot uiting in het beperkt stijgen van het uurtarief ten opzichte van 2025.

Ingevolge de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe kunnen de gemeenteraden en Provinciale Staten desgewenst een zienswijze op deze begroting schriftelijk aan ons kenbaar maken. Met het oog op de voorbereiding van de definitieve besluitvorming verzoeken wij u om uw reactie uiterlijk medio juli bij ons in te dienen.

Dagelijks bestuur Omgevingsdienst Veluwe,

P. Inberg,
Voorzitter.

W.M. van Dam,
Secretaris.

Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE Apeldoorn

T 055 5801705
E info@odveluwe.nl
www.odveluwe.nl

Locatie Apeldoorn:
Marktplaats 1
7311 LG Apeldoorn

Locatie Harderwijk:
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor AB vergadering d.d.: 17 april 2024

Agendapunt: 4.4

Onderwerp: P&C-cyclus

Datum: 17 april 2024

Bijlagen: 4.4.a.I AB besluit P&C-cyclus

4.4.a.II Planning Control-cyclus ODVeluwe 2025-2028 versie 3

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

- 1) De notitie over de planning & control-cyclus vast te stellen.

Toelichting:

Als bijlage treft u een notitie aan over de planning & control-cyclus van ODVeluwe. Deze notitie geeft inzicht in de sturing (planning) en de beheersing en verantwoording (control) van de werkzaamheden van ODVeluwe. In de notitie wordt de voorgestelde systematiek beschreven. Hierbij is rekening gehouden met de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe.

De notitie draagt bij aan de professionalisering van de bedrijfsvoering van ODVeluwe. Samen met de deelnemers van ODVeluwe worden de doelen van tevoren vastgesteld en wordt gezorgd voor tijdige terugkoppeling van de resultaten aan de deelnemers. In deze notitie wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze dit proces gestructureerd wordt vormgegeven.

Vóór behandeling van de notitie in de vergadering van uw bestuur is de notitie besproken in het ambtelijke Overleg Financieel Adviseurs (OFA). In deze werkgroep hebben de financiële medewerkers van de deelnemers zitting.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

De notitie over de planning & control-cyclus vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 17 april 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Omgevingsdienst
Veluwe

PLANNING- & CONTROLCYCLUS 2025 - 2028

INLEIDING

Achtergrond van de notitie Planning & Control

Deze notitie over de cyclus van planning & control van ODVeluwe is bedoeld om inzicht te geven in de sturing (planning) en de beheersing en verantwoording (control) van de werkzaamheden van ODVeluwe.

Status van de notitie Planning & Control

De notitie is bestemd voor ODVeluwe en de deelnemende gemeenten en provincie. De notitie wordt vastgesteld door het algemeen bestuur van ODVeluwe, evenals eventuele wijzigingen van deze notitie. De notitie heeft een looptijd van vier jaar.

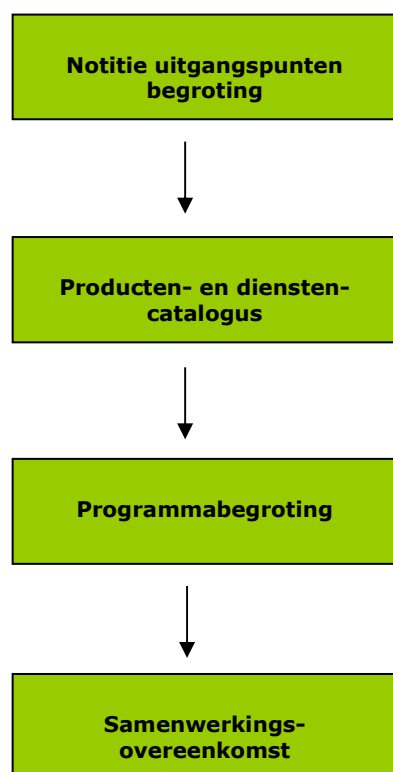
PLANNING- & CONTROLCYCLUS

Het proces van planning & control is als cyclisch proces ingericht. Dit biedt mogelijkheden om beheersmaatregelen op een gestructureerde wijze uit te voeren. Het doel van planning en control is een goede sturing en beheersing van de organisatie. Het vereist het vooraf vaststellen van de gewenste doelen, het monitoren van en het rapporteren over de bereikte resultaten. Onder doelen van de organisatie worden in dit verband verstaan de doelen uit de gemeenschappelijke regeling ODVeluwe en de doelen op het gebied van de bedrijfsvoering van ODVeluwe. Daarnaast onderscheiden we de doelen over de productie voor de deelnemers, zoals die in de samenwerkingsovereenkomsten (SWO's) worden vastgelegd.

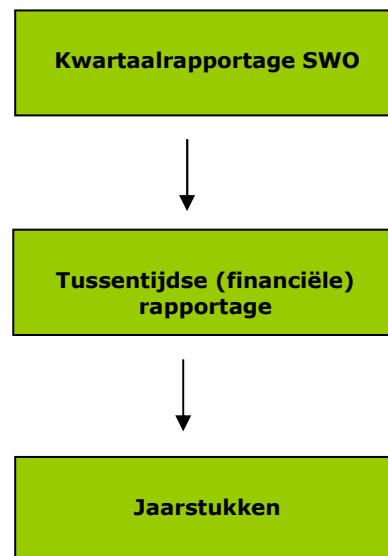
PLANNING- & CONTROLCYCLUS IN BEELD

Het gewenste inzicht in de status van de verschillende doelen stelt eisen aan het proces van planning & control. De planning- & controlcyclus kent de volgende schematische weergave:

PLANNING

CONTROL

INSTRUMENTEN PLANNING

Notitie uitgangspunten begroting

Volgens artikel 58b van de Wet gemeenschappelijke regelingen zendt het dagelijks bestuur vóór 30 april voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting wordt opgesteld, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de gemeenteraden en provinciale staten van de deelnemende gemeenten en provincies. Deze notitie is het startpunt van de P&C-cyclus. In de notitie worden de ontwikkelingen geschetst die in het komende jaar of de jaren daarna kunnen leiden tot een wijziging in de bedrijfsvoering dan wel in het aanbod van de producten en/of diensten voor de deelnemende gemeenten of provincie. De financiële consequenties van de ontwikkelingen worden, voor zover bekend, opgenomen in de notitie en vormen de basis voor de begroting.

Wanneer

De notitie wordt in oktober - december (T-2) opgesteld en vastgesteld door het algemeen bestuur.

Wie

De notitie wordt, in samenspraak met het MT, opgesteld door de controller van ODVeluwe. Bij de voorbereiding van het document worden de deelnemers betrokken. De notitie wordt, voorafgaand aan de behandeling door het dagelijks bestuur, behandeld in het ambtelijke Overleg Financieel Adviseurs (OFA), waarin de financiële medewerkers van de deelnemers zijn vertegenwoordigd. De notitie wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.

Producten- en dienstencatalogus (PDC)

Alle werkzaamheden die voor de deelnemende gemeenten en de provincie worden gedaan, worden in de producten- en dienstencatalogus (PDC) beschreven. Per product en dienst is aangegeven wat het product of de dienst inhoudt en welk normgetal (kental) bij het product of de dienst hoort.

Wanneer

De PDC of wijzigingen van de PDC worden in het najaar (september - november T-2) opgesteld en vastgesteld door het MT. De PDC of wijzigingen van de PDC moeten worden vastgesteld voordat de programmabegroting wordt opgesteld.

Wie

De adviseur kwaliteit en processen stelt de PDC op. De eindverantwoording ligt bij de manager van de afdeling Bedrijfsvoering.

Programmabegroting

De programmabegroting wordt opgesteld om inzicht te krijgen in de kosten en opbrengsten voor het volgende jaar. Met behulp van de vastgestelde PDC, de verwachtingen voor het volgende jaar en de ervaringen van het voorgaande jaar en het lopende jaar, wordt een programmabegroting opgesteld. De geplande opbrengsten worden in de programmabegroting afgezet tegen de verwachte uitgaven (personele en materiële kosten). Voorafgaand aan de vaststelling van de programmabegroting door het algemeen bestuur, wordt de ontwerp-programmabegroting door het dagelijks bestuur ter consultatie aangeboden aan de gemeenteraden en provinciale staten.

Wanneer

De ontwerp-programmabegroting wordt in januari - maart (T-1) opgesteld. Vóór 15 september (T-1) wordt de programmabegroting vastgesteld door het algemeen bestuur. De ontwerp-programmabegroting wordt dus bijna een jaar voor het boekjaar waarop de begroting betrekking heeft, opgesteld. Dit is nodig om zoveel mogelijk aan te sluiten op de P&C-cyclus van de deelnemende gemeenten en provincie en te voldoen aan artikel 58, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Wie

De ontwerp-programmabegroting wordt, in samenspraak met het MT, opgesteld door de controller. De ontwerp-programmabegroting wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur. De programmabegroting wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.

De ontwerp-programmabegroting wordt, in overeenstemming met artikel 31, lid 4 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe, vóór 30 april (T-1) vastgesteld door het dagelijks bestuur en toegezonden aan de gemeenteraden en provinciale staten van de deelnemers.

Voorafgaand aan de vaststelling van de ontwerp-programmabegroting door het dagelijks bestuur, wordt de ontwerp-programmabegroting behandeld in de ambtelijke werkgroep (OFA). De ontwerp-programmabegroting wordt na vaststelling door het dagelijks bestuur en vóór vaststelling van de programmabegroting door het algemeen bestuur, voor zienswijzen toegezonden aan de gemeenteraden en provinciale staten. De gemeenteraden en provinciale staten hebben gedurende 12 weken de gelegenheid een zienswijze in te dienen over de ontwerp-programmabegroting. De zienswijzen worden inhoudelijk behandeld door het dagelijks bestuur. Voorafgaande aan de vergadering van het algemeen bestuur waarin de vaststelling van de programmabegroting is geagendeerd, wordt de reactie van het dagelijks bestuur op de ingediende zienswijzen, aan de deelnemers toegezonden.

Samenwerkingsovereenkomst (SWO)

Het is wenselijk om over de verhouding tussen opdrachtgever en opdrachtnemer en de te leveren producten en diensten, afspraken te maken. Deze afspraken worden in samenspraak met de deelnemers vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst per deelnemer. Per deelnemer wordt vastgelegd welke producten en diensten en hoeveel producten en diensten in het komende jaar worden gerealiseerd. Uitgangspunt voor de totale hoeveelheid te leveren producten en diensten, is de financiële bijdrage die de betreffende deelnemer aan ODVeluwe betaalt op basis van de vastgestelde programmabegroting. In de samenwerkingsovereenkomsten worden alleen de producten en diensten opgenomen die de deelnemers structureel afnemen van ODVeluwe en dus onderdeel zijn van de vastgestelde programmabegroting. Incidentele opdrachten aan ODVeluwe maken geen onderdeel uit van de SWO's en worden apart afgerekend met de deelnemers. Zij ontvangen hiervoor een factuur van ODVeluwe.

Wanneer

De samenwerkingsovereenkomsten worden opgesteld in oktober - december (T-1) en aangeboden aan burgemeester en wethouders van de gemeenten en gedeputeerde staten van de provincie. Binnen ODVeluwe worden de samenwerkingsovereenkomsten ter instemming aangeboden aan het dagelijks bestuur.

Wie

De accountmanager(s) van ODVeluwe stelt de samenwerkingsovereenkomsten op in overleg met de regisseurs van de deelnemers.

INSTRUMENTEN CONTROL

Kwartaalrapportage (SWO)

Na afloop van ieder kwartaal wordt een rapportage opgesteld, waarin per deelnemer staat welke en hoeveel producten en diensten in het betreffende kwartaal zijn gerealiseerd. Ook worden eventuele verschillen ten opzichte van de samenwerkingsovereenkomsten geanalyseerd en toegelicht.

Wanneer

Deze rapportage wordt in de 3^e week na afloop van het kwartaal waarover wordt gerapporteerd, door het MT besproken en binnen een maand na afloop van het kwartaal waarover wordt gerapporteerd, wordt de rapportage aan de regisseurs van de deelnemers gestuurd.

Wie

De manager van de afdeling Bedrijfsvoering is verantwoordelijk voor het opstellen van de kwartaalrapportage. De rapportage wordt besproken in het periodieke overleg tussen de accountmanager(s) van ODVeluwe en de regisseurs van de deelnemers.

Tussentijdse (financiële) rapportage

In overeenstemming met artikel 5 van de Financiële verordening Omgevingsdienst Veluwe wordt eenmaal per jaar een tussentijdse rapportage opgesteld over de realisatie van de begroting in de eerste zes maanden van het begrotingsjaar. Afwijkingen groter dan een 0,5% van de ramingen van baten en lasten en investeringskredieten in de begroting, worden toegelicht. Deze rapportage betreft de verantwoording van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur.

De tussentijdse rapportage heeft een formele status. Vaststelling van de tussentijdse rapportage impliceert dat het algemeen bestuur instemt met de afwijkingen van de vastgestelde begroting die in de tussentijdse rapportage worden vermeld. Dit is van belang voor de rechtmatigheidsverantwoording (i.c. begrotingsrechtmatigheid) door het dagelijks bestuur in de jaarstukken van ODVeluwe. De tussentijdse rapportage wordt besproken met de ambtelijke werkgroep (OFA), waarin de financiële medewerkers van de aangesloten gemeenten en de provincie vertegenwoordigd zijn.

De tussentijdse rapportage is een belangrijk sturingsinstrument voor het algemeen bestuur. Eventuele (structurele) financiële of beleidsmatige gevolgen c.q. tendensen kunnen worden meegenomen in de notitie over de uitgangspunten voor de nieuwe begroting.

Wanneer

De rapportage wordt opgesteld in juli – augustus, waarna de rapportage door het dagelijks bestuur wordt behandeld. Vaststelling van de rapportage door het algemeen bestuur vindt plaats in september.

Wie

De controller is, in samenspraak met het MT, verantwoordelijk voor het opstellen van de tussentijdse rapportage. Voorafgaand aan de behandeling van de rapportage door het dagelijks bestuur, wordt de rapportage besproken in de ambtelijke werkgroep (OFA).

Jaarstukken

Na afloop van het boekjaar worden de jaarstukken opgesteld. Deze jaarstukken bestaan uit de jaarrekening en het jaarverslag. De jaarrekening geeft inzicht in de (financiële) balans en de lasten en baten die zijn gerealiseerd. In het jaarverslag worden de verschillen tussen de

begroting en de realisatie toegelicht en wordt informatie opgenomen over de geleverde prestaties. Ook legt het dagelijks bestuur in de jaarstukken verantwoording af over de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten, alsmede balansmutaties.

De jaarstukken worden opgesteld in januari – maart (T+1) na afloop van het boekjaar. Na de behandeling door het dagelijks bestuur, worden de jaarstukken, in overeenstemming met artikel 32, lid 3 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe, vóór 30 april na afloop van het boekjaar toegezonden aan de gemeenteraden en provinciale staten van de deelnemers.

Wanneer

De jaarstukken worden opgesteld in januari – maart (T+1). De behandeling door het dagelijks bestuur vindt plaats vóór 30 april na afloop van het boekjaar. In overeenstemming met artikel 58, lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen worden de jaarstukken door het algemeen bestuur vastgesteld, waarna de vastgestelde jaarstukken, in overeenstemming met artikel 58, lid 4 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, vóór 15 juli door het dagelijks bestuur worden toegezonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De vaststelling van de jaarstukken door het algemeen bestuur moet, in overeenstemming met artikel 32, lid 5 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe, plaatsvinden vóór 1 juli na afloop van het boekjaar.

Wie

De controller is, in samenspraak met het MT, verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken. Voorafgaand aan de behandeling van de jaarstukken door het dagelijks bestuur, worden de jaarstukken besproken in de ambtelijke werkgroep (OFA).

FASERING PLANNING- EN CONTROLCYCLUS

De documenten binnen de planning- en controlcyclus worden jaarlijks in een termijnagenda opgenomen. Bij het opstellen van deze agenda wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de termijnen die gelden bij de deelnemende gemeenten en de provincie. Bedoeling van deze fasering is dat de planning- en controlcyclus van ODVeluwe zoveel mogelijk aansluit bij de planning- en controlcyclus van de deelnemende gemeenten en provincie. Onderstaand een indicatie van de momenten waarop de documenten beschikbaar zijn. Het definitieve schema wordt jaarlijks opgesteld aan de hand van het vergaderschema van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van ODVeluwe.

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Notitie uitgangspunten begroting (T-2)											X	
Producten- en diensten-catalogus (T-2)												X
Programmabegroting (T-1)				X					X			
Samenwerkings-overeenkomst (T-1)											X	
	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Kwartaalrapportage (SWO)	X			X			X			X		
Tussentijdse rapportage									X			
Jaarstukken				X		X						

MANAGEMENTINFORMATIESYSTEMEN

De input voor de rapportages zoals hiervoor beschreven, wordt gehaald uit de diverse systemen die door ODVeluwe worden gebruikt en waarin wordt bijgehouden welke producten, hoeveel tijd en welke budgetten zijn gerealiseerd.

- **Het financiële systeem UNIT4Financials by Coda**

In Unit4Financials by Coda worden de begroting en de realisatie van de financiële middelen vastgelegd. Ook de begin- en eindbalans worden in dit systeem vastgelegd.

- **Het tijdregistratiesysteem TimEnterprise**

In TimEnterprise wordt door iedere medewerker bijgehouden hoeveel tijd per deelnemer aan de producten en diensten wordt besteed.

- **Het VTH-zaaksysteem OpenWave**

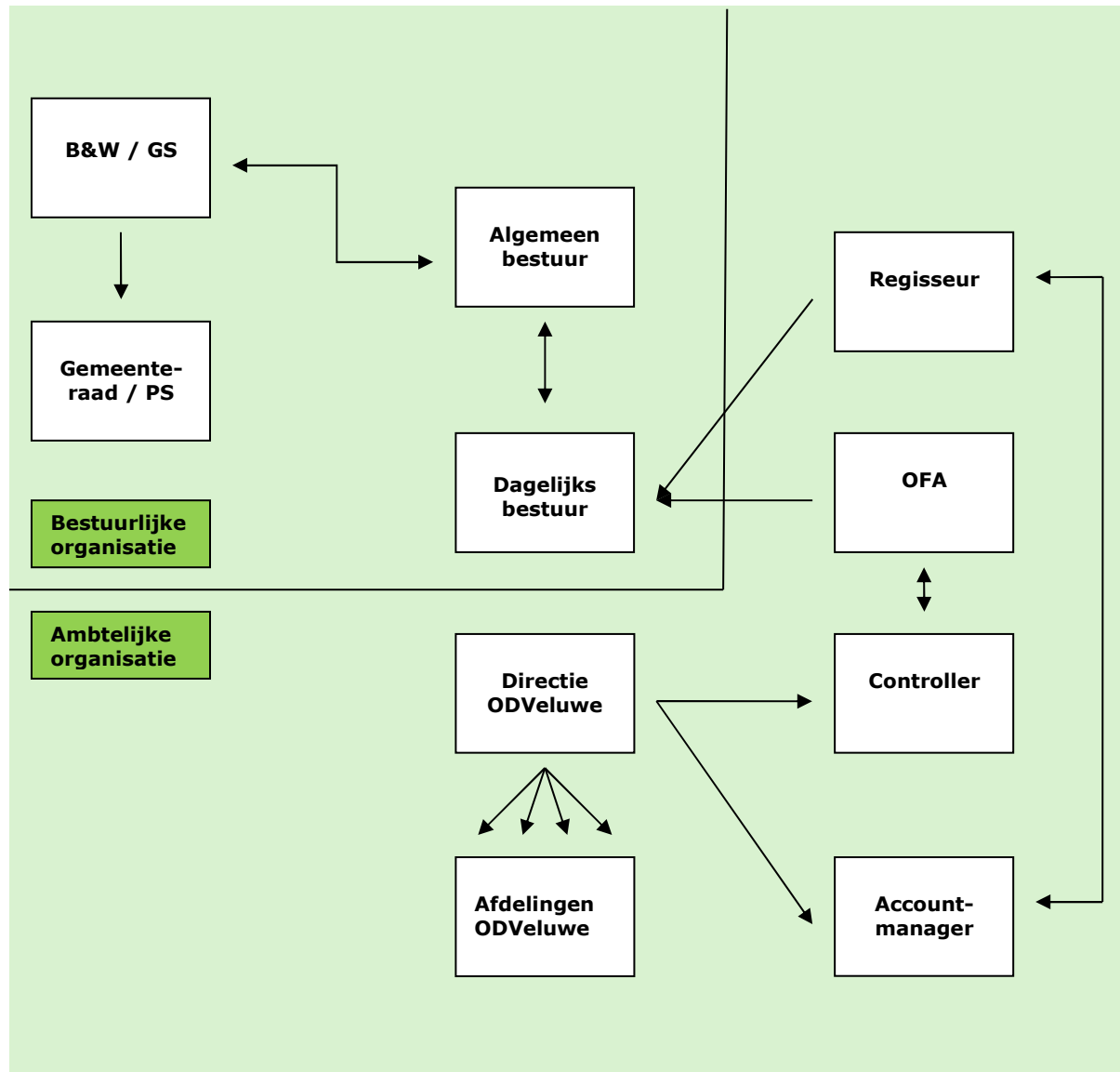
In OpenWave worden milieurelevante gegevens van bedrijven binnen het grondgebied van ODVeluwe vastgelegd. Ook wordt in dit systeem bijgehouden hoeveel producten worden gerealiseerd.

KWALITEITSSYSTEEM

ODVeluwe maakt gebruik van de software Engage Process voor het beschrijven van de bedrijfsprocessen die ten grondslag liggen aan de producten van ODVeluwe. Door het modelleren en optimaliseren van de bedrijfsprocessen wordt de kwaliteit geborgd. Jaarlijks wordt door de adviseur kwaliteit en processen een auditplan opgesteld en uitgevoerd om de bedrijfsprocessen van ODVeluwe te verbeteren.

DOELGROEPEN PLANNING- & CONTROLCYCLUS

De doelgroepen van de planning- en controlcyclus laten zich het beste omschrijven aan de hand van de organisatiestructuur van ODVeluwe. Hieronder zijn de verschillende doelgroepen weergegeven.

In dit model is het bestuur integraal verantwoordelijk voor ODVeluwe. Het dagelijks bestuur bestaat uit afgevaardigden van de colleges van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten van de deelnemers. De opdrachtgeversrol en de eigenaarsrol worden gescheiden. Het bestuur van ODVeluwe vervult de eigenaarsrol. Hieronder een korte toelichting op de verschillende rollen.

De eigenaar streeft naar continuïteit voor de Omgevingsdienst door middel van een financieel gezonde organisatie in combinatie met goed werkgeverschap. Daarnaast is de eigenaar politiek verantwoordelijk voor de Omgevingsdienst.

De opdrachtgeversrol ligt bij de afzonderlijke deelnemers die besluiten welke taken door de Omgevingsdienst worden uitgevoerd. Het bestuur van ODVeluwe bepaalt hoe deze taken worden uitgevoerd.

De rol van opdrachtnemer wordt bij ODVeluwe ingevuld door het MT. Het MT neemt taken aan van de opdrachtgevers. Daarbij streeft de opdrachtnemer naar een helder kader waarbinnen de taken worden uitgevoerd. Het MT stuurt op productie, financiën en kwaliteit. Deze uitgangspunten worden door de managers vertaald naar de afdelingen. Naast bovengenoemde taken is de opdrachtnemer verantwoordelijk voor goed werkgeverschap.

ROL CONTROLLER / ACCOUNTMANAGER

De controller is onderdeel van de organisatie van ODVeluwe en maakt deel uit van het managementteam van ODVeluwe. Verder is de controller voorzitter van de ambtelijke werkgroep (OFA). In deze werkgroep hebben de door de deelnemers aangewezen financiële medewerkers van de gemeenten en de provincie zitting. Deze werkgroep wordt, voorafgaande aan de behandeling van de financiële stukken door het dagelijks bestuur of algemeen bestuur, geconsulteerd.

Alle betrokkenen hebben belang bij een goede en heldere communicatie. Deze communicatie wordt onder andere vormgegeven door de accountmanagers van ODVeluwe. Het accountmanagement wordt ingevuld door medewerkers van ODVeluwe. Er vindt periodiek overleg plaats tussen de accountmanagers en de regisseurs van de deelnemers. In dit overleg wordt onder andere over de voortgang van de productie gesproken.

DOELGROEPEN

De documenten uit de planning- en controlcyclus worden voor verschillende doelgroepen opgesteld. Hieronder is weergegeven voor welke doelgroepen deze documenten zijn bestemd.

	DB / AB	B&W / GS	Gemeenteraden / PS	MT
Notitie uitgangspunten begroting	X		X	X
Producten- en diensten-catalogus		X		X
Programmabegroting	X		X	X
Samenwerkings-overeenkomst	X	X		X
	DB / AB	B&W / GS	Gemeenteraden / PS	MT
Kwartaalrapportage		X		X
Tussentijdse rapportage	X			X
Jaarstukken	X		X	X

AFSPRAKEN PLANNING- & CONTROLCYCLUS

Met deze notitie wordt ook een aantal randvoorwaarden vastgelegd. Deze worden in dit hoofdstuk besproken. Allereerst wordt ingegaan op de P*Q, ofwel het uurtarief en de kentallen.

Verder wordt aangegeven wat er gebeurt als de geleverde producten en/of diensten boven of onder de geplande producten en/of diensten uitkomen.

Uurtarief

Het (integrale) uurtarief wordt opgenomen in de programmabegroting die wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. Het uurtarief geldt voor alle producten en diensten die onderdeel zijn van de begroting en samenwerkingsovereenkomsten. Daarnaast geldt het uurtarief ook voor (incidentele) opdrachten die buiten de begroting en samenwerkingsovereenkomst om door de deelnemers aan ODVeluwe worden verstrekt.

Kentallen

In het productenboek staan alle producten en diensten van ODVeluwe vermeld. Bij de producten en diensten wordt zoveel mogelijk een normgetal (kental) opgenomen. Binnen ODVeluwe wordt per product en dienst de bestede arbeidstijd geregistreerd. De productieve uren zijn de totaal beschikbare uren verminderd met de indirect productieve uren (overleg, leidinggeven, opleiding e.d.) en de improductieve uren (vakantie, ziekte, zwangerschap e.d.).

Indexering

Jaarlijks worden de loonkosten en materiële kosten geïndexeerd. Deze indexeringen worden opgenomen in de notitie uitgangspunten begroting, die wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.

Consequenties onder- en overschrijdingen

De in de samenwerkingsovereenkomsten gemaakte afspraken over de aan de deelnemers te leveren producten en diensten, zijn een inschatting voor het volgende jaar. Het kan voorkomen dat in werkelijkheid aan een deelnemer meer of minder producten en/of diensten worden geleverd dan gepland.

Als aan een deelnemer meer of minder producten en/of diensten worden geleverd dan vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst, vindt **geen** financiële verrekening plaats met de betreffende deelnemer.

Geplande producten en/of diensten zijn in de loop van een jaar wel uitwisselbaar als binnen ODVeluwe voldoende kennis en capaciteit beschikbaar is om deze producten en/of diensten te leveren. Teveel geleverde vergunningen kunnen dan bijvoorbeeld worden omgeruild voor minder handhavingscontroles.

De gerealiseerde productie per deelnemer wordt door ODVeluwe gemonitord en vergeleken met de geplande productie per deelnemer. Na afloop van een kwartaal wordt hierover een rapportage opgesteld die door de accountmanagers van ODVeluwe met de regisseurs van de deelnemers wordt besproken. In dit overleg kunnen afspraken worden gemaakt over het bijsturen van de productie. In het geval van een overschrijding van de geplande productie kan de deelnemer geplande producten en/of diensten laten vervallen, terwijl in het geval van een onderschrijding ODVeluwe extra producten en/of diensten kan aanbieden aan de betreffende deelnemer.

Relevante documenten:

- Financiële Verordening Omgevingsdienst Veluwe 2024
- Gemeenschappelijk regeling Omgevingsdienst Veluwe
- Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR)

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor AB vergadering d.d.: 17 april 2024

Agendapunt: 6.1

Onderwerp: Visitatie

Datum: 17 april 2024

Bijlagen: 6.1.a.I AB besluit visitatie
6.1.a.II Visitatierapport ODVeluwe
6.1.a.III Actieprogramma ODVeluwe 2025-2027 (concept)
6.1.a.IV Begeleidende brief aanbieden stukken visitatie
6.1.a.V ODVeluwe Visitatie - nieuwsbericht website

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

- 1) Het Visitatierapport en het bijbehorende Actieprogramma 2025-2027 vast te stellen;
- 2) Kennis te nemen van bijgevoegd communicatiebericht.

Toelichting:

Op 3 en 4 december 2024 werd ODVeluwe gevisiteerd door een visitatiecommissie van koepelvereniging Omgevingsdienst NL. De visitatie, mede geïnitieerd vanuit het Interbestuurlijke Programma Versterking VTH-stelsel, had ten doel te analyseren hoe ODVeluwe zijn werk uitvoert en verbeterpunten aan te reiken.

In het visitatierapport prijst de commissie de indrukwekkende vooruitgang die de organisatie het afgelopen jaar heeft geboekt. Ondanks de doorlopende uitvoering van taken is er met succes gebouwd aan een solide fundament voor de toekomst.

De commissie signaleert o.m. dat ODVeluwe zelfbewust is van de stappen richting een toekomstbestendige organisatie. Na een organisch fusieproces breekt nu de fase aan van meer doelgericht ontwikkelen. Hiertoe reikt de commissie verbeterpunten aan.

In bijgevoegd concept-Actieprogramma ODVeluwe 2025-2027 vindt u een weergave van doelen en concrete acties die door ODVeluwe zijn of worden opgepakt om de komende 2 à 3 jaar de sterke punten te behouden of verder uit te bouwen in lijn met de verbeterpunten. Om resultaatgericht te zijn en de energie te behouden is focus vereist, simpelweg omdat niet alles tegelijk kan en rekening moet worden gehouden met de beschikbare capaciteit en middelen.

Ten tijde van verzending van de stukken was het concept-Actieprogramma nog niet volledig geredigeerd door team communicatie. Tijdens de vergadering wordt het definitieve Actieprogramma uitgereikt.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

- 1) Het visitatierapport ODVeluwe (3 en 4 december 2024) en bijbehorend Actieprogramma ODVeluwe 2025-2027 vast te stellen.
- 2) Kennis te nemen van het communicatiebericht over de visitatie.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 17 april 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Omgevingsdienst NL

Visitatierapport

Omgevingsdienst Veluwe

3 en 4 december 2024

Visitatierapport ODVeluwe

Versie:	Definitief
Datum:	31-01-2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	5
Sterke punten en aanbevelingen	7
Sterke punten	7
Aanbevelingen	8
Bevindingen per aandachtsgebied van het Visitatiekader	11
A. Kwaliteitsankers wet- en regelgeving	11
A1 Kwaliteitscriteria	11
A2 Regionale risicoanalyse	11
A3 Uniform Regionaal VTH-beleidskader	11
A4 LHS(O)	12
A5 BBT en LRSO	12
A6 Actualisatieprogramma vergunningen bedrijven	12
A7 BTP	12
B. Ontwikkelkracht en innovatieruimte	13
B1 Ontwikkelkracht en innovatieruimte	13
B2 Financiële middelen voor ontwikkeling en innovatie	13
B3 Investeren in informatiemanagement en digitalisering	13
B4 Ruimte voor landelijke en inhoudelijke afstemming	14
B5 Ruimte voor kennisontwikkeling en deskundigheids-bevordering personeel	14
B6 Betrokkenheid bij- en voorbereid zijn op wijzigingen wet- en regelgeving	14
B7 Outcome-gerichte sturing	14
B8 Aanbevelingen Adviescommissie VTH	15
C. Ketensamenwerking en Strafrecht	16
C1 Strafrechtelijke handhaving	16
C2 Samenspel strafrecht omgevingsdienst/OM/Politie/RIEC	16
C3 Samenwerking met overige (handhavings)partners	16
C4 Ketentoezicht	16
C5 Informatie-uitwisseling en kennisontwikkeling tussen ketenpartners	16

D. Onafhankelijkheid	17
D1 Mandatering	17
D2 Afwijking van advies omgevingsdienst	17
D3 Aandachtsbedrijvenlijst	17
D4 Balans tussen onafhankelijkheid en nabijheid	17
E. Prioritering en Uitvoeringsprogramma's	18
E1 Plaats van regionale risico's en trends in uitvoeringsprogramma's	18
E2 Kwaliteit van analyse en prioritering	18
F. Governance	19
Vervolgstappen	20
Bijlage 1 – Lijst van afkortingen	21
Bijlage 2 – Procesbeschrijving visitatie	22
Fase 0 – Voorbereiding en zelfevaluatie	22
Fase 1 – Visitatie	23
Fase 2 – Opvolging en evaluatie	25
Bijlage 3 – Instructie zelfevaluatie visitatie Omgevingsdienst NL	26
Aanleiding en doel	26
Doel zelfevaluatie	26
Toelichting & instructies	26

Inleiding

Het versterken van het VTH-stelsel is vormgegeven in het interbestuurlijk programma (IBP) Versterking VTH-stelsel. Dit programma is opgesteld naar aanleiding van het rapport en de adviezen van de commissie Van Aartsen: Om de leefomgeving. Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur (maart 2021).

Omgevingsdienst NL heeft in 2022 het initiatief genomen om een methodiek voor visitatie van omgevingsdiensten op te zetten. De programmadoelen met betrekking tot visitatie zijn opgenomen onder pijler 6 van het (inmiddels afgeronde) IBP: Monitoring kwaliteit milieutoezicht. Omgevingsdienst NL is verantwoordelijk voor de visitaties en heeft zich in afstemming met de betrokken partijen ten doel gesteld om eind 2024 alle omgevingsdiensten te hebben gevisiteerd. Het doel van de visitaties is om volgens een landelijk dekkende aanpak te komen tot een continue verbetering van de uitvoering van de VTH-taken, het verhogen van bestuurlijke betrokkenheid bij omgevingsdiensten en het leveren van input voor het jaarlijkse rapport "Staat van het VTH-stelsel". De omgevingsdiensten nemen zelf de verantwoordelijkheid om de kwaliteit waar nodig te verbeteren. Voorafgaand aan het visitatiebezoek stelt de omgevingsdienst die wordt gevisiteerd een zelfevaluatie op aan de hand van het door Omgevingsdienst NL ontwikkelde visitatiekader.

Deze rapportage betreft de visitatie van Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe). ODVeluwe is een gemeenschappelijke regeling van 13 overheden: 12 gemeenten en provincie Gelderland (de deelnemers/participanten).

De visitatie bij ODVeluwe is uitgevoerd door een visitatiecommissie bestaande uit de volgende personen:

- Ronald Stevens, extern voorzitter (Stevens Consultancy)
- Jan Lenssen, visitor (directeur, ODBN)
- Quinten Foppe, visitor (directeur, ODNHN)
- Boris van de Water, visitor (Manager Advies, RUDU)
- Thijs Kalmeijer, rapporteur (projectleider, AbelTalent)
- Marco Holsappel, secretaris Omgevingsdienst NL (senior consultant, Wyzer)

Op 25 oktober 2024 heeft ODVeluwe de zelfevaluatie met bijlagen aangeleverd aan de visitatiecommissie. De uitkomst van de beoordeling van de zelfevaluatie door de visitatiecommissie is een "go" geweest. De commissie gaf ODVeluwe complimenten voor de kwalitatief goede zelfevaluatie. Volgens de commissie was de zelfevaluatie overzichtelijk en zelfstandig leesbaar. Ook waren er voldoende bijlagen geleverd om het proces van visitatie door te kunnen laten gaan.

Op 3 en 4 december 2024 heeft de visitatiecommissie van Omgevingsdienst NL een tweedaags bezoek gebracht aan ODVeluwe. Tijdens deze twee dagen heeft de commissie in 13 interviews openhartige gesprekken kunnen voeren met bestuur, directie, management en medewerkers van de dienst.

Er zijn interviews gehouden met personen in de volgende rollen (aantal):

▪ Accounthouder (6)	▪ Informatiemanager (1)
▪ Adviseur (4)	▪ Jurist (1)
▪ Ambtelijk opdrachtgever (1)	▪ Ketenpartner (1)
▪ Bestuurder (7)	▪ Projectleider (1)
▪ Coördinator (3)	▪ Afdelingsmanager (4)
▪ Concerncontroller (1)	▪ Toezichthouder (1)
▪ Directie (1)	▪ Trainee (1)
▪ Directiesecretaris (1)	▪ Vergunningverlener (1)
▪ HR-adviseur (2)	

Op basis van deze gesprekken heeft de commissie zich een goed beeld kunnen vormen van de dienst en antwoorden kunnen vinden op de vragen die vanuit het visitatiekader waren opgesteld.

Verificatie

Het visitatierapport is door de dienst gecheckt op feitelijke onjuistheden voorafgaand aan oplevering van de definitieve versie.

Leeswijzer

Eerst worden de uitkomsten van de visitatie samengevat in sterke punten en aanbevelingen. Daarna volgt aan de hand van het visitatiekader een beschrijving van de kern van de bevindingen. Hierbij worden per sub-thema de bevindingen van de commissie weergegeven. Het visitatierapport eindigt met een weergave van de verwachtingen van Omgevingsdienst NL ten aanzien van de vervolgstappen van de dienst.

Een lijst met afkortingen is opgenomen in bijlage 1. Verder is in bijlage 2 een procesbeschrijving visitatie opgenomen. Deze beoogt inzicht te geven in de stappen die de visitatiecommissie volgt om te komen tot haar bevindingen. In bijlage 3 is de instructie opgenomen ten behoeve van het opstellen van de zelfevaluatie door de dienst en de beoordeling ervan door de visitatiecommissie.

Sterke punten en aanbevelingen

De omgevingsdienst Veluwe is per 1 januari 2024 ontstaan door een fusie van de omgevingsdienst Noord- Veluwe en de omgevingsdienst Veluwe IJssel. De omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe) werkt aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving voor 12 gemeenten (Apeldoorn, Brummen, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Voorst) en de provincie Gelderland. De dienst opereert vanuit twee locaties: Apeldoorn en Harderwijk. Alle deelnemers (gemeenten) hebben hun basistaken volledig ingebracht en ODVeluwe werkt (vanaf 1 januari 2024) volgens een uniform mandaat, alleen de gemeente Putten heeft nog een uitzondering gemaakt voor vergunningverlening. De fusie van beide diensten betekende een integratie van twee culturen, het harmoniseren en afstemmen van visies, processen, procedures en werkwijzen en het opnieuw inrichten van een personele organisatie met onderlinge spelregels, functies en overlegstructuren. De basis is inmiddels gelegd, het vertrouwen in de organisatie en in elkaar groeit, tegelijkertijd is er de komende periode nog het nodige te doen om de slagkracht, professionalisering en continuïteit van de organisatie te borgen en toekomstbestendig te maken.

De visitatiecommissie acht het indrukwekkend wat ODVeluwe het afgelopen jaar gerealiseerd en in voorbereiding heeft om door te groeien naar een robuuste organisatie die klaar is voor de komende periode. En dit terwijl de uitvoering van de taken, die deelnemers hebben ondergebracht bij ODVeluwe, er niet of niet noemenswaardig onder geleden heeft. Terwijl de winkel open was bouwde men gestaag aan de contouren van een nieuwe organisatie.

De commissie geeft met het oog op de verdere ontwikkeling van de dienst, graag enkele sterke punten mee om te behouden, evenals enkele verbeterpunten voor de komende periode.

Sterke punten

De visitatiecommissie ziet de volgende sterke punten:

1. Groeiend vertrouwen in elkaar en in de onderlinge relaties

Het vertrouwen in ODVeluwe neemt toe na een jaar van interne en externe investering. Dit ziet de commissie terug in de betrokkenheid en enthousiasme van de gesprekspartners, een goede relatie binnen het bestuur en tussen bestuur en directie, een positief oordeel van alle gesprekspartners over de betrokkenheid, inhoudelijke expertise en inzet van medewerkers in uitoefening van de taken en inhoud van de adviezen.

Ook die gemeenten die eerder een wat afwachtende houding aannamen, komen steeds meer aan boord, brengen plustaken in, vragen om adviezen, werken samen in complexere cases en nemen actieve verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de dienst en de regio. Er ligt een kans om een stevige regionale positie verder te kunnen uitbouwen. (Zie o.a. F)

2. Groeiend vertrouwen in de basis van de organisatie

Het afgelopen jaar is ook gezorgd voor een financieel deugdelijke organisatie, gebaseerd op duidelijke samenwerkingsovereenkomsten met alle deelnemers. Daarnaast is een begin gemaakt met het harmoniseren en herijken van de werkprocessen (Engage), investeren in jong talent, interne overlegstructuren, het inrichten van accountmanagement en het op orde krijgen van de basis informatiehuishouding. Ook is er een groeiende inspanning te zien om te zorgen voor voldoende personele bezetting in eigen dienst. Het bouwen aan het fundament van de organisatie vormt de basis om verder te kunnen groeien. Betrokkenen zien wat er moet gebeuren en willen zich daarvoor inzetten. (Zie o.a. A1, B1, B2, D1)

3. Groeiend vertrouwen van deelnemers en ketenpartners in de samenwerking

De ingebrachte cases door ODVeluwe laten niet alleen zien welke expertise men in huis heeft, maar ook de wil en bereidheid, die aanwezig zijn, om samen te werken met deelnemers en ketenpartners aan complexe VTH-issues en verbetering van de ruimtelijke omgeving. Op operationeel niveau is er een goede samenwerking met het waterschap, Inspectie L&T, collega omgevingsdiensten en met politie, belastingdienst, gemeenten en arbeidsinspectie. Daar waar ODVeluwe duidelijk de regie en eigenaarschap naar zich toe trekt en medewerkers en partners tijdig actief informeert over en betreft bij de ontwikkeling, betaalt het zich uit in een groeiend vertrouwen. (Zie o.a. A1, C3, C5)

Aanbevelingen

De visitatiecommissie doet de volgende aanbevelingen:

1. Besteed aandacht aan bewust verbeteren

Het inrichtings- en implementatieplan, plan van aanpak robuustheid, het uitvoeringsprogramma 2024 en de kaderbrief 2026 maken duidelijk dat ODVeluwe zich bewust is van haar opdracht om de komende periode de bedrijfsvoering te verbeteren. Aandachtspunt is om de richting van de doorontwikkeling van de organisatie te blijven afstemmen en communiceren met het managementteam, medewerkers en daar waar van belang ook partners zorgvuldig te betrekken en mee te nemen. Waarbij een balans gezocht zal moeten worden met de beschikbare capaciteit, op die manier werk je samen aan een gezamenlijke gedragen nieuwe cultuur. (Zie o.a. B1, B8, F).

2. Breng de basis beter op orde

Het bewust zijn wat er te doen is om te komen tot een sterkere basis-organisatie, vraagt om vervolgacties en doorpakken op onder andere de volgende thema's. Na een eerste fase van 'aan elkaar wennen' is nu een meer projectmatige aanpak gewenst om te zorgen voor duidelijkheid over verantwoordelijkheden, risico's en voorwaarden in het realiseren van onder andere:

- Het schonen van het inrichtingenbestand (gegevensbestanden);
- Het samenstellen van een nieuwe regionale risicoanalyse voor het gehele ODVeluwe-gebied en uitvoerings- en handavingsstrategie en uitvoeringsplan 2025;
- Realisatie van het HR – implementatieplan (functieboek, harmonisatie personele administratieprocessen, balans eigen - inhuur), het borgen van personele continuïteit, teamontwikkeling en – samenwerking;
- Het uitvoeren van de geplande nulmeting kwaliteitscriteria;
- Een herziene product- dienstencatalogus;
- Het actualiseren van de vergunningen;
- Het al dan niet continueren van de facilitering door de gemeente Apeldoorn;
- Een heldere beleidscyclus (Big 8);
- Een organisatiestructuur waarin de rol en positie van coördinatoren consistent en congruent is, evenals de rol van het accountmanagement;

- Meer integrale samenwerking tussen de VTH-afdelingen, afdeling Projecten en Ontwikkeling, afdeling Bedrijfsvoering en Control & Ondersteuning.
- Het vormgeven van het informatiebeleid, het inrichten van informatie- en datamanagement en datakwaliteit om meer informatie- en data- gestuurd te werken. (Zie o.a. A, B3, E2 en F)

3. Werk aan nieuwe wijzen van dienstverlening

Een betere positie en zichtbaarheid van de ODVeluwe in de regio is ook gebaat bij nieuwe vormen van dienstverlening en nieuwe producten. Te denken valt aan het ontwikkelen van nieuwe vormen van outcome gerichte rapportages (per deelnemer, sector, thema), gebruik maken van narratieve vormen om successen te tonen, het ontwikkelen van de adviesfunctie en innovatieve werkwijzen en producten (innovatieagenda). (Zie o.a. B1 en B7)

4. Investeer in samenwerking met direct belanghebbenden

De ODVeluwe geeft aan dat ze als organisatie robuust is per 1/4/2026. Het helpt als ODVeluwe zich als robuuste organisatie en essentiële speler in de regio gesteund weet door haar deelnemers (bestuur), gemeenteraden, provincie, collega-omgevingsdiensten en ketenpartners. Dat betekent dat de komende periode sterk geïnvesteerd zal moeten worden in het bestendigen en verstevigen van de relaties met deze partijen. Op operationeel niveau, in de uitvoering, weet men elkaar te vinden, aldus gesprekspartners. Op tactisch (middelmanagement) en strategisch niveau vraagt de samenwerking om versterking, meer gedeeld eigenaarschap. En een goede en zorgvuldige afstemming en samenwerking met diverse partners vraagt ook om interne duidelijke communicatie en samenwerking binnen het managementteam en tussen management, coördinatoren en medewerker.

De maatschappelijke opgave maakt dat ook op alle niveaus (operationeel, tactisch en strategisch) intensieve samenwerking en afstemming meer noodzakelijk zal zijn. ODVeluwe wordt nu nog te veel als terughoudend, voorzichtig, reactief gezien en ervaren. Er ligt een kans en mogelijkheid om van positie te wisselen en meer regie en eigenaarschap in de verschillende samenwerkingen naar zich toe te trekken. Vanuit de expertiserol heeft dit een zekere kans van slagen, mits ODVeluwe investeert in professionele voorzitters, secretarissen of facilitators en publieke podia creëert om haar kennis en kunde uit te dragen en verzilveren. In de uitvoering betekent dit allereerst investeren in een structurele, gezamenlijke overlegstructuur tussen deelnemers en de ODVeluwe (te beginnen bij het ambtelijk overleg). (Zie o.a. A1, B1, C3 en F)

5. Ontwikkel vanuit een duidelijke ambitie en koers

De commissie ziet dat begrijpelijkerwijs ODVeluwe het afgelopen jaar, na een fusieperiode, veel aandacht heeft besteed om de interne organisatie 'in gereedheid te brengen'. De commissie is van mening dat vanaf 2025 er de kans ligt om ODVeluwe stevig door te ontwikkelen tot een volwaardige robuuste en toekomstbestendige organisatie die een vooraanstaande rol inneemt in het werken aan een gezond, veilig en duurzame fysieke omgeving. Het is een kantelmoment. Dat betekent wel dat ODVeluwe gebaat is om de komende periode met medewerkers en deelnemers de "stip op de horizon" te verkennen en te formuleren. "Waar gaat het naar toe, wat is de ambitie, wat voor organisatie vraagt de toekomst (meer dan robuust zijn), wie of wat willen wij zijn". De stip laat zich wellicht uitwerken in een paar scenario's waarin verschillende vormen van samenwerking gestalte kunnen krijgen. Een dergelijke stip of ambitie met scenario's helpt om meer focus en inhoudelijk en organisatorisch richting te geven aan ODVeluwe. (Zie o.a. B8 en F)

Tot slot

We constateren dat ODVeluwe het afgelopen jaar de eerste contouren voor de nieuwe organisatie heeft uitgewerkt, waarbij de uitvoering is gecontinueerd. ODVeluwe weet zelf ook prima wat haar te doen staat en wat ze wil om een robuuste en toekomstbestendige

omgevingsdienst te zijn. Het samengaan van beide organisaties tot ODVeluwe begon als een organisch proces, nu is meer focus en richting nodig. De meer impliciete visies en beelden van betrokkenen vragen om een explicieter uitwerking. Een duidelijke ambitie met verschillende uitgewerkte scenario's hoe die ambitie te realiseren, helpt ODVeluwe de komende periode (2-3 jaar) om focus en (beleids-)keuzes te maken, om de energie van medewerkers te richten en zich als sparringpartner op milieu en fysieke leefomgeving te profileren. Focus en keuzes, simpelweg omdat niet alles tegelijk kan, gelet op beschikbare middelen en capaciteit.

De commissie wenst ODVeluwe veel succes met het vervolg.

Bevindingen per aandachtsgebied van het Visitatiekader

A. Kwaliteitsankers wet- en regelgeving

A1 Kwaliteitscriteria

- ODVeluwe voldoet (nog) niet aan de Kwaliteitscriteria (KC). De organisatie heeft eveneens nog geen overzicht van de huidige stand van zaken. Eind 2024 is gestart met het in beeld brengen van de KC op medewerker niveau. De dienst toetst daarbij aan de criteria 3.0 die per 1-1-2025 van toepassing zijn.
- Uit de gevoerde gesprekken blijkt dat ODVeluwe een fijne organisatie is om bij te werken. Naast ruimte voor persoonlijke ontwikkeling is er ook oog voor de persoonlijke omstandigheden en actieve vakinhoudelijk kennisuitwisseling (kenniscafés). De ketenpartners zijn bovendien overtuigd van de aanwezige expertise van de medewerkers. Gelet op de instroom van trainees is het ook een aantrekkelijke werkgever voor nieuwkomers.
- ODVeluwe zet in op een robuuste organisatie per 1-4-2026. De directie is ervan overtuigd dat dit op het gebied van VTH-taken gaat lukken, maar dat het voor de specialistische taken een grote uitdaging wordt. Steun vanuit de deelnemers (bestuur), gemeenteraden, provincie, collega-omgevingsdiensten en ketenpartners is daarbij voorwaardelijk en essentieel. Om de afstemming en samenwerking met diverse partners te borgen zal de dienst ook moeten investeren in interne duidelijke communicatie, samenwerking binnen het managementteam en tussen management, coördinatoren en medewerker.
- De commissie constateerde dat in de dynamiek van de fusie het inzicht en overzicht wat betreft kwaliteit van dienstverlening, bezetting, werkprocessen en integraal werken tussen teams tijdelijk minder aandacht hebben gekregen. Tegelijkertijd heeft de commissie geconstateerd en ervaren dat de dienst het been bijtrekt. Zo is er een begin gemaakt met het harmoniseren en herijken van de werkprocessen, het investeren in jong talent, het herinrichten van interne overlegstructuren en het accountmanagement evenals het op orde krijgen van de basis informatiehuishouding.

A2 Regionale risicoanalyse

- Voor het hele werkingsgebied van ODVeluwe bestaat nog geen regionale risicoanalyse. De uitvoeringsprogramma's worden nu gebaseerd op 12 lokale analyses van de deelnemers. De ambitie is om in 2025 te komen tot een regionale risicoanalyse.
- De regie voor het ontwikkelen van die regionale analyse ligt bij de gemeenten, ODVeluwe is hierin ondersteunend. De dienst is nog kwetsbaar op het invullen van deze taak en erkent dat daar groei in kennis en capaciteit nodig is en meer regie genomen kan worden.
- ODVeluwe heeft al wel geïnvesteerd in data- en risicogestuurd werken. De concrete vertaling naar de uitvoering is nog niet altijd zichtbaar.

A3 Uniform Regionaal VTH-beleidskader

- Na de fusie is gestart met het opstellen van een uitvoering en handhaving strategie (UHS), onder regie van ODVeluwe. De planning is gericht op vaststelling in 2025.

- De commissie acht het noodzakelijk een nieuwe regionale risicoanalyse voor het gehele ODVeluwe-gebied en uitvoerings- en handavingsstrategie en uitvoeringsplan 2025 samen/op te stellen. Daarmee wordt eveneens de Big 8 gesloten.
- Hoewel ODVeluwe nog in de overgangsfase zit (o.a. geen UHS en risicoanalyse) is de dienst scherp op wat de taken zijn en is er uniformiteit in de uitvoering van het basis takenpakket (BTP). De directie en het MT zijn zich ervan bewust dat de dienst in 2026 aan wettelijke eisen en verwachtingen moet voldoen.

A4 LHS(O)

- ODVeluwe heeft de LHSO volledig geïmplementeerd in de werkprocessen en systemen. Registratie van bestuursrechtelijke handhaving vindt plaats in het reguliere zaaksysteem. Het strafrechtelijke spoor wordt vastgelegd in BRS.
- In de uitvoering wijkt de dienst ook niet af van deze strategie, met uitzondering van (projectmatig) toezicht op horeca. Daarbij zijn specifieke (bestuurlijke) afspraken gemaakt die afwijken van de LHSO.

A5 BBT en LRSO

- Bij vergunningverlening past ODVeluwe de BBT-systematiek consequent toe.
- ODVeluwe hanteert naar aanleiding van de fusie en de inwerkingtreding van de Omgevingswet een groot aantal nieuwe standaardbrieven in lijn met de LRSO en de Omgevingswet.

A6 Actualisatieprogramma vergunningen bedrijven

- Een programmatisch aanpak om vergunningen te actualiseren ontbreekt op het moment van visitatie en er bestaat een achterstand op de actualisatieopgave. Voor het actualiseren van vergunning werkt ODVeluwe conform het actualisatieplan 2024-2025 gericht op de meest risicovolle bedrijven. Verder is ODVeluwe gestart met een pilot van 10 vergunningen die omgezet worden naar een milieubelastende activiteit. Op basis van dat actualisatieplan en de pilot volgt vanaf 2025 een doorontwikkeling naar een langjarige programmatische aanpak.

A7 BTP

- In 2024 hadden nagenoeg alle gemeenten de basistaken ingebracht en inmiddels heeft ook de gemeente Voorst de uitzondering (asbest) ingebracht. Per 2025 hebben alle gemeenten alle basistaken overgedragen en is er een uniform mandaat aan de ODVeluwe verleend. Vanaf 2024 hebben alle gemeenten de bodemtaken overgedragen via projectovereenkomsten en vanaf 2026 maken deze taken deel uit van de structurele samenwerkingsovereenkomsten.
- Voor de taken op gebied van indirecte lozingen wordt op casusniveau goed samengewerkt met het Waterschap. Van structurele borging in de werkprocessen is nog geen sprake. / de structurele borging van de werkwijze in de werkprocessen verdient nog aandacht?
- ODVeluwe werkt met jaarlijkse samenwerkingsovereenkomsten die gebaseerd zijn op een producten- en dienstencatalogus. De catalogus is in het kader van de fusie en Omgevingswet volledig herzien/geactualiseerd.

B. Ontwikkelkracht en innovatieruimte

B1 Ontwikkelkracht en innovatieruimte

- ODVeluwe wordt als gevolg van autonome externe ontwikkelingen (omgevingswet, robuustheidscriteria) en eigen ontwikkeling zoals de fusie behoorlijk getest op ontwikkelkracht. Het inrichtings- en implementatieplan, plan van aanpak robuustheid, het uitvoeringsprogramma 2024 en de kaderbrief 2026 maken duidelijk dat ODVeluwe zich bewust is van haar opdracht om de komende periode de bedrijfsvoering te verbeteren en te vernieuwen.
- Het ontwikkelen van nieuwe producten en diensten, bijvoorbeeld een verbeterde adviesfunctie, een meer op outcome gerichte rapportage en innovatieve werkwijzen (innovatieagenda), zal een positief effect hebben op de positie en zichtbaarheid van de ODVeluwe.
- De ontwikkelpunten zijn op een lange termijn agenda geplaatst. ODVeluwe is gebaat bij een ontwikkelstrategie. Het management mist een richtinggevend kader vanuit de directie. ODVeluwe doet er goed aan om de komende periode met medewerkers en deelnemers de "stip op de horizon" te verkennen en te formuleren. "Waar gaat het naar toe, wat is de ambitie, wat voor organisatie vraagt de toekomst (meer dan robuust zijn), wie of wat willen wij zijn". De stip laat zich wellicht uitwerken in een paar scenario's waarin verschillende vormen van samenwerking gestalte kunnen krijgen. Een dergelijke stip of ambitie met scenario's helpt om meer focus en inhoudelijk en organisatorisch richting te geven aan ODVeluwe. Daarbij blijft het van belang om medewerkers en partners te blijven betrekken bij de doorontwikkeling.
- ODVeluwe heeft zichtbaar geïnvesteerd in de specialismen ecologie en duurzaamheid, waarbij de medewerkers ook bijzondere rollen vervullen zoals procesbegeleiding en technisch advies rond energievraagstukken en netcongestie. Deze specifieke specialismen vergen wel dat ODVeluwe zich bewust blijft of deze taak groot genoeg is om deze duurzaam te blijven vervullen en wat hiervoor nodig is. Het grootste deel van deze investering wordt echter gedragen door incidentele opdrachten/bijdragen van 1 deelnemer. Daarmee is er een reëel continuïteitsrisico.

B2 Financiële middelen voor ontwikkeling en innovatie

- De financiële middelen voor ontwikkeling en innovatie bedragen in 2025 circa 1% van de begroting. Het gevaar bestaat dat ODVeluwe zich in haar verdere ontwikkeling vooral laat leiden door de beschikbare middelen en minder door de daadwerkelijke middelenbehoefte gelet op de maatschappelijke (toekomstige) opgave.
- De commissie ziet dat ODVeluwe het afgelopen jaar heeft gezorgd voor een financieel deugdelijke organisatie, gebaseerd op duidelijke samenwerkingsovereenkomsten met alle deelnemers. De commissie merkt echter op dat de (toekomstige) opgave en ontwikkelpunten zodanig uitdagend zijn dat meerjarige financiële scenario's gewenst zijn.

B3 Investeren in informatiemanagement en digitalisering

- Het afgelopen jaar is een begin gemaakt met het harmoniseren en herijken van de werkprocessen (Engage), personele administratieve processen en het op orde krijgen van de basis informatiehuishouding. Het vormgeven van het informatiebeleid, het inrichten van informatie- en datamanagement en datakwaliteit om meer informatie- en data- gestuurd te werken en de organisatie voor te bereiden op de toekomst, vraagt de komende periode intensieve aandacht. Mede gelet op de uitfasering van de ICT- facilitering door de gemeente Apeldoorn.

- De commissie ziet een stevige ambitie als het gaat over de ontwikkeling van de bedrijfsvoering en constateert ook dat er nog een behoorlijke opgave ligt. Er ligt een plan van aanpak voor harmonisatie van processen dat doorloopt tot medio 2025. De commissie constateert dat aan harmonisatie van processen en cultuur nog nauwelijks is begonnen doordat de werkdruk hoog is en interne verwachtingen uiteenlopen. Een goede verbinding en dialoog tussen bedrijfsvoering en uitvoering vraagt aandacht om tot realistische uitvoeringsprogrammering/projecten te komen. Een goede verbinding en dialoog tussen bedrijfsvoering en uitvoering vraagt aandacht om tot realistische uitvoeringsprogrammering/projecten te komen.

B4 Ruimte voor landelijke en inhoudelijke afstemming

- Als gevolg van de fusie is aan deelname aan landelijke inhoudelijke afstemming in 2024 weinig aandacht besteed of minimaal/tot een minimum geweest. Eind 2024 is deelname van ODVeluwe aan verschillende landelijke en regionale werkgroepen en overlegstructuren weer opgestart. Zo neemt ODVeluwe nu deel aan ODNL-academie, landelijke vakberaden en themabijeenkomsten.

B5 Ruimte voor kennisontwikkeling en deskundigheidsbevordering personeel

- In de begroting van 2025 heeft ODVeluwe ca 2% (€311.100) van de totaal begroting gereserveerd voor vorming en opleiding van personeel in het primaire proces. Dat is niet conform het criterium van minimaal 3% van de totale begroting.
- Uit de verschillende interviews is het beeld ontstaan dat ODVeluwe als terughoudend, voorzichtig, reactief wordt ervaren. De commissie ziet op basis van de gesprekken met ketenpartners kansen voor ODVeluwe om vanuit de expertiserol kennis en kunde meer uit te dragen. Hiervoor is het nodig om te investeren in professionele voorzitters, secretarissen of facilitators en publieke optredens.
- Ook liggen er kansen en mogelijkheden om meer regie en eigenaarschap in de verschillende samenwerkingen naar zich toe te trekken. Bijvoorbeeld een regelmatige en gedegen overlegstructuur voor het ambtelijk overleg, met een vaste rol voor ODVeluwe.

B6 Betrokkenheid bij- en voorbereid zijn op wijzigingen wet- en regelgeving

- ODVeluwe heeft zich samen met de gemeenten in de regio en ketenpartners voorbereid op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.
- Werkzaamheden met betrekking tot bodemactiviteiten zijn sinds de invoering van de Omgevingswet nieuwe taken voor ODVeluwe. De bodemtaken worden nu nog in een aparte projectovereenkomst opgenomen en afgerekend. Vanaf 2026 worden deze taken structureel opgenomen in de begroting.

B7 Outcome-gerichte sturing

- ODVeluwe stuurt in de uitvoering niet op effecten, van de inspanning van de dienst, op de fysieke leefomgeving. Effectsturing of outcome gerichte sturing maakt ook geen onderdeel uit van de samenwerkingsovereenkomsten. Deze overeenkomsten bestaan voornamelijk uit afname en realisatie van producten, diensten en uren.
- De rapportages van ODVeluwe zijn nog volledig gericht op output. De commissie ziet kansen in de rapportage om deze te versterken of te verbeteren in de richting van outcomegerichte rapportages door meer gebruikt te maken van het narratief. In de gepresenteerde casuïstiek

bleek dat de dienst goed in staat is het verhaal achter de inspanning voor het voetlicht te brengen en te verwoorden.

B8 Aanbevelingen Adviescommissie VTH

- ODVeluwe heeft het afgelopen jaar, na een fusieperiode, veel aandacht besteed aan de interne organisatie. De commissie is van mening dat vanaf 2025 er de kans ligt om ODVeluwe stevig door te ontwikkelen tot een volwaardige robuuste en toekomstbestendige organisatie die een vooraanstaande rol inneemt in het werken aan een gezond, veilig en duurzame fysieke omgeving. De diverse plannen maken duidelijk dat ODVeluwe zich bewust is van haar opdracht om de komende periode de uitvoering en bedrijfsvoering te verbeteren.

C. Ketensamenwerking en Strafrecht

C1 Strafrechtelijke handhaving

- ODVeluwe heeft 6 Boa's in dienst, 3 voor de 'grijze' taken en 3 voor de 'groene' taken. Op dit moment wordt, wat betreft de groene taken, in opdracht van de provincie vooral ingezet op de handhaving en recreatiezonering op de Veluwe. ODVeluwe heeft daarin ook een coördinerende taak in de regio.

C2 Samenspel strafrecht omgevingsdienst/OM/Politie/RIEC

- De samenwerking binnen de strafrechtketen is op operationeel/casusniveau goed. Op tactisch-strategisch niveau dient er meer geïnvesteerd te worden in een betere samenwerking en onderlinge afstemming door betrokken partijen. Hierin is een meer proactieve rol weggelegd voor ODVeluwe.

C3 Samenwerking met overige (handhavings)partners

- De ingebrachte cases door ODVeluwe tonen de wil en bereidheid om samen te werken met deelnemers en ketenpartners aan complexe VTH-issues en verbetering van de ruimtelijke omgeving.
- Op operationeel niveau is de samenwerking met het o.a. waterschap, ILT, NLA goed. Daar waar ODVeluwe duidelijk de regie en eigenaarschap naar zich toe trekt en medewerkers en partners tijdig actief informeert over en betreft bij de ontwikkeling, betaalt het zich uit in een groeiend vertrouwen.
- ODVeluwe geeft aan dat ze als organisatie robuust is in 2026. Dat betekent dat de komende periode sterk geïnvesteerd dient te worden in het bestendigen en verstevigen van de relaties met de ketenpartners als het zich als robuuste organisatie en essentiële speler in de regio wil profileren. Tekenend vond de commissie in deze dat ze alleen de gemeente Apeldoorn heeft gesproken in haar rol als ketenpartner. De andere ketenpartners hebben om redenen geen gehoor gegeven. Op tactisch en strategisch niveau vraagt de samenwerking om versterking, meer gedeeld eigenaarschap. Een goede, zorgvuldige afstemming en samenwerking met diverse partners vraagt ook om interne duidelijke communicatie en samenwerking. Zowel binnen het managementteam als tussen het management, coördinatoren en medewerkers.

C4 Ketentoezicht

- Het ketentoezicht is binnen het Gelders Stelsel belegd bij ODR. ODVeluwe vervult een meewerkende rol in deze vorm van toezicht. De regie ligt bij het team Ketentoezicht van ODR. Het Gelders stelsel staat echter onder druk. Er is nog een directieoverleg en er zijn nog themagroepen. Een stelsel om samen robuust te zijn bestaat niet echt meer, de directeuren hebben afgesproken te streven naar afzonderlijke robuustheid. De samenwerking richt zich nu vooral op overhead en nog enkele specifieke zaken zoals ketentoezicht, meetdienst, communicatie en HR.

C5 Informatie-uitwisseling en kennisontwikkeling tussen ketenpartners

- Informatie-uitwisseling binnen de wettelijke kaders, op casusniveau, in de uitvoering verloopt goed. Van structurele informatiedeling op tactisch of strategisch niveau is minder sprake. Op operationeel niveau wordt uitwisseling mogelijk gemaakt doordat de Boa's van ODVeluwe werken met BRS. Data-uitwisseling met de ketenpartners en deelnemers via het DSO blijft nog lastig. Verder is ODVeluwe aangesloten op I-GO waardoor informatiedeling met aangesloten OD's makkelijker wordt.

D. Onafhankelijkheid

D1 Mandatering

- Naar aanleiding van de start van de ODVeluwe is een nieuw uniform mandaat opgesteld. Met uitzondering van de gemeente Putten hebben alle deelnemers het volledige basistakenpakket uniform gemandateerd. Naar verwachting verleent de gemeente Putten in 2025 ook het uniforme mandaat voor het basistakenpakket.
- Op basis van de financiële afspraken die gemaakt zijn met de deelnemers, voortbouwend op de mandaten en duidelijke samenwerkingsovereenkomsten met, is het afgelopen jaar ook gezorgd voor een financieel deugdelijke organisatie.

D2 Afwijking van advies omgevingsdienst

- In principe wordt er door de deelnemende gemeenten niet afgeweken van het advies van ODVeluwe. Toch zijn er, in het korte bestaan van ODVeluwe, een aantal gevallen bekend waarbij gemeenten in afwijking op het advies van de dienst anders hebben besloten.

D3 Aandachtsbedrijvenlijst

- ODVeluwe beschikt niet over een aandachtsbedrijvenlijst voor het hele werkgebied. Daar wordt wel actief aan gewerkt, o.a. door het gehele bedrijvenbestand te actualiseren. Prioriteiten worden nu vooral gebaseerd op bestaande informatie in het zaakstelsel en individuele kennis.
- De dienst werkt lokaal wel risicogestuurd op basis van geïdentificeerde aandachtsbedrijven.

D4 Balans tussen onafhankelijkheid en nabijheid

- Zowel ODVeluwe als de deelnemers en bestuur ervaren een goede balans tussen onafhankelijk en nabijheid. Bestuurlijk beeld is dat er steeds meer afstand tot primair proces ontstaat waardoor de onafhankelijkheid van ODVeluwe meer geborgd is.
- Het huidige bestuur van ODVeluwe groeit in de vorm waarin zij hun bestuurlijke rol invullen als eigenaar. Er wordt in toenemende mate binnen het bestuur collegiaal gestuurd op een meer eenduidige rolinvulling.

E. Prioritering en Uitvoeringsprogramma's

E1 Plaats van regionale risico's en trends in uitvoeringsprogramma's

- Voor het werkingsgebied van ODVeluwe bestaan nog geen uniform uitvoering- en handhaving strategie of daarop gebaseerd regionaal uitvoeringsprogramma. Van een regionale risicoanalyse is evenmin nog sprake.

E2 Kwaliteit van analyse en prioritering

- ODVeluwe baseert de prioriteiten op een (verouderd) risicomodel van het adviesbureau Antea. Daarbij is de beschikbare data niet op orde en wordt er niet duidelijk gestuurd op datahygiëne.
- De basis voor de risicoanalyse en prioritering van risico's is dun en verdient aandacht. Een verbetering van de datahuishouding zal een positief effect hebben op het sluiten van de beleidscyclus omdat de kwaliteit van monitoring toe zal nemen.

F. Governance

- Het vertrouwen in ODVeluwe van deelnemers en ketenpartners neemt toe na een jaar van investering door ODVeluwe in de relatie en samenwerking, zowel intern als extern. Dit ziet de commissie terug in een positief oordeel van alle gesprekspartners over de betrokkenheid, inhoudelijke expertise en inzet van medewerkers van ODVeluwe in uitoefening van de taken en inhoud van de adviezen. Dit biedt kansen om een stevige regionale positie als robuuste organisatie en essentiële speler in de regio verder te kunnen uitbouwen.
- De relatie binnen het bestuur en tussen bestuur en directie is goed. Hoewel het ambitieniveau van het bestuur aan het groeien is (maatschappelijke en regionale ontwikkeling) is men trots op de doorlopen fusie en is het bestuur actief betrokkenheid bij de ontwikkeling van de ODVeluwe. De komende periode is de uitdaging om meer bestuurlijk gesprekken te voeren over inhoud, ambitie en type organisatie scenario's. Dit kan de basis voor de toekomstige ontwikkeling van de OD verstevigen.
- Het opdrachtgeversoverleg (OGO) is een eigen overleg van de deelnemende gemeenten. ODVeluwe schuift aan op uitnodiging. De ambtelijk opdrachtgevers hebben een goed beeld over het functioneren van de dienst. Maar de inhoudelijke kennis over de daadwerkelijke uitvoering is gering. Zowel de opdrachtgevers als ODVeluwe hebben de wens om dit overleg te verstevigen. Met inachtneming van ieders rol kan ODVeluwe hierin de regie nemen.
- De commissie ziet, door inhoudelijke samenwerking, een toenemend onderling vertrouwen binnen de dienst. Daarnaast ziet de commissie ook noodzaak om te investeren in het professionaliseren van de aansturing: eenheid van leiding op directie/MT-niveau, congruentie/uniformiteit van de rol van senior/coördinator/accounthouder/projectleider die sommige medewerkers allemaal tegelijkertijd blijken te (moeten) vervullen.
- In de doorontwikkeling van ODVeluwe dienen directie en management van ODVeluwe de gewenste ontwikkeling van de organisatie ook gelijk op te laten lopen met een positieve ontwikkeling van de werkcultuur. Hoewel de culturen van de beide fusieorganisaties steeds meer naar elkaar toegroeien, zijn nieuwe taken, aandachtsgebieden, werkprocessen en wellicht huisvesting van invloed op het dagelijks handelen, gedeelde normen, waarden en gedrag. Organisatievernieuwing gaat hand in hand met het ontwikkelen, definiëren en implementeren van een gewenste cultuur. Hoe bestuur, medewerkers en partners meenemen in 'de nieuwe OD' zal dan ook onderdeel van de (verander)strategie moeten zijn.

Vervolgstappen

Omgevingsdienst NL verwacht van de dienst de volgende vervolgstappen ten aanzien van de opvolging van aanbevelingen:

- De directie agendeert het Visitatierapport binnen een redelijke termijn* in het DB, publiceert het meteen daarna op zijn website en stelt Bureau Omgevingsdienst NL daarvan in kennis;
- De directie stelt ter opvolging van de aanbevelingen een verbeterplan op. Geadviseerd wordt, dit plan gelijktijdig met het Visitatierapport in het DB te agenderen. In het verbeterplan wordt aangegeven welke verbeteracties in gang worden gezet, op welke wijze, met welke resultaatdoelen en binnen welke termijnen de verbeteringen worden doorgevoerd. Het plan geeft aan met welke frequentie de voortgang van de verbeteracties wordt gerapporteerd in het DB;
- Het verbeterplan wordt binnen 4 maanden na oplevering van het definitieve Visitatierapport vastgesteld door het DB en vervolgens direct gedeeld met Bureau Omgevingsdienst NL. De dienst verleent Omgevingsdienst NL toestemming om het verbeterplan op de website van Omgevingsdienst NL te plaatsen.
- In overleg wordt door het DB en de directeur van de OD in gezamenlijkheid besloten hoe en wanneer het visitatierapport en het verbeterplan wordt besproken in het AB.

** Drie maanden na oplevering van het definitieve Visitatierapport plaatst Bureau Omgevingsdienst NL het rapport op de website van Omgevingsdienst NL.*

In het kader van de nieuwe wet op de Gemeenschappelijke Regelingen geldt ook een actieve informatieplicht voor de OD. De OD kan dit benutten om raden en Staten te informeren. Uitgangspunt voor de opvolging van de aanbevelingen is dat de verantwoordelijkheid ligt bij het DB/AB van de dienst.

Met bovengenoemde werkwijze beoogt Omgevingsdienst NL transparantie te borgen en betrokken partijen in het VTH-stelsel -waaronder Omgevingsdienst NL zelf- in staat te stellen om vanuit de eigen positie zich op de hoogte te stellen van de voortgang. Het geeft ook de mogelijkheid in gesprek te gaan over de verbeteracties en wie welke rol daarin heeft.

Ten minste eenmaal per 2 jaar maakt Omgevingsdienst NL een overzicht van de voortgang van de verbeteracties t.b.v. de Staat van VTH.

Nadat de eerste visitatiecyclus een feit is, wordt in het kader van de reguliere cyclus bij de volgende visitatie de opvolging van de aanbevelingen c.q. uitvoering van het verbeterplan geagendeerd en besproken.

Bijlage 1 – Lijst van afkortingen

Afkorting	Betekenis
BBT	Best beschikbare technieken
Boa	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BTP	Basistakenpakket
ILT	Inspectie voor Leefomgeving & Transport
LHSO	Landelijke handhavingsstrategie omgevingsrecht
LRSO	Landelijke redactie standaardteksten omgevingsvergunningen
NLA	Nederlandse Arbeidsinspectie
ODR	Omgevingsdienst Rivierenland
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Bijlage 2 – Procesbeschrijving visitatie¹

Dit hoofdstuk beschrijft op hoofdlijnen het proces dat wordt doorlopen bij de uitvoering van een visitatie bij een Omgevingsdienst. Deze procesbeschrijving is gebaseerd op de beschrijving van het conceptprogramma visitatie (Bijlage II uit de rapportage van TG/SPPS²), waarin gebruik is gemaakt van de geleerde lessen uit de visitatiemethodiek bij de veiligheidsregio's. Deze procesbeschrijving is verder uitgewerkt op basis van nadere afstemming en de afspraken zoals gemaakt tijdens de mini-conferentie van 23 september 2022.

Voor de visitaties wordt de geldende versie (zie hoofdstuk 3: Wijzigingenbeheer) gevolgd.

Fase 0 – Voorbereiding en zelfevaluatie

Startoverleg

Het visitatieproces start met een startoverleg tussen een vertegenwoordiger van de directie van de omgevingsdienst en een vertegenwoordiger van het visitatiebureau van Omgevingsdienst NL. Hierin worden de scope, inhoud en proces van de visitatie besproken en wordt de gevraagde voorbereiding (in de vorm van een zelfevaluatie) toegelicht. Dit betekent dus onder andere dat de inhoudelijke thema's van de visitatie (zie hoofdstuk 1: Vragenlijst zelfevaluatie) worden toegelicht en verkend. Afsproken wordt, wie voor de visitatie bij de betreffende omgevingsdienst als secretaris van de visitatiecommissie van Omgevingsdienst NL optreedt. Tot slot worden gezamenlijke basisafspraken gemaakt over de randvoorwaarden.

Zelfevaluatie

Aan de hand van het geldende handboek visitatie (zie hoofdstuk 3: Wijzigingenbeheer) voert de te visiteren omgevingsdienst een zelfevaluatie uit. Deze zelfevaluatie is een zelfreflectie aan de hand van de vragenlijst zelfevaluatie (zie hoofdstuk 1) en wordt ondersteund door documentatie en waar mogelijk dossiers/voorbeelden uit individuele zaken.

Het doel van de uit te voeren zelfevaluatie is dat de organisatie zelf een globaal en veelal gedeeld beeld construeert over het functioneren van de organisatie en de resultaten op gebied van de genoemde visitatiethema's en op basis hiervan sterke punten, ontwikkelpunten en verbeterkansen benoemt.

De zelfevaluatie wordt vijf weken (dan wel een in goed overleg met de voorzitter van de visitatiecommissie afgesproken aantal weken) voor het visitatiebezoek opgeleverd aan de secretaris van de visitatiecommissie.

Go/No-go

De voorzitter en secretaris van de visitatiecommissie beoordelen in afstemming met de visitatiecommissie of de ontvangen zelfevaluatie voldoende inzicht geeft in het functioneren van de omgevingsdienst om als visitatiecommissie de visitatie voldoende te kunnen voorbereiden en behouden het recht voor om vóór of uiterlijk tijdens het intakegesprek mee te delen dat een verbeterde versie van de zelfevaluatie dient te worden aangeleverd (No-Go), waarna de volgende stappen (intakegesprek, visitatiebezoek) opnieuw dienen te worden gepland. Blijft deze mededeling achterwege dan betekent dit impliciet een Go voor de volgende processtappen.

¹ Handboek visitatie Omgevingsdienst NL, versie 3.1, 2 maart 2023 Hoofdstuk 2

² TwynstraGudde/SPPS (30 juni 2022). Rapportage visitatie omgevingsdiensten - Bijlage II Conceptprogramma visitatie.

Uitgangspunt hierbij is dat de omgevingsdienst en de visitatiecommissie streven naar een gedegen zelfevaluatie respectievelijk beoordeling, in het belang van de goede voortgang van het visitatieproces.

Intakegesprek

Het intakegesprek vindt vier weken (dan wel een in goed overleg met de voorzitter van de visitatiecommissie afgesproken aantal weken) voor het visitatiebezoek plaats en wordt gevoerd door de onafhankelijke externe voorzitter van de visitatiecommissie en de secretaris samen met een vertegenwoordiging van de directie van de omgevingsdienst. Op basis van de ontvangen zelfevaluatie wordt in samenspraak bezien welke onderdelen van de VTH-taakuitvoering eventueel extra aandacht behoeven tijdens de interviews, en waar de inhoudelijke focus/verdieping komt te liggen. Daarnaast wordt de visitatie agenda doorgenomen, waarbij zoveel mogelijk per interview het thema/onderwerp en de te interviewen personen/rollen door de secretaris worden ingevuld in het interviewschema van de concept agenda. In dit kader wordt specifiek aandacht besteed aan de deelname van bestuurders. De visitatiecommissie behoudt zich het recht voor hier tijdens de visitatie van af te wijken en functionarissen toe te voegen.

Voorbereiding visitatiecommissie

De leden van de visitatiecommissie ontvangen van de secretaris vier weken (dan wel een in goed overleg met de voorzitter van de visitatiecommissie afgesproken aantal weken) voor het visitatiebezoek de visitatiemethodiek, de zelfevaluatie en het visitatieplan incl. concept-agenda (incl. interviewschema). Na het intakegesprek vindt de inhoudelijke voorbereiding door de commissieleden plaats. Hierbij worden de visitatieleden door de secretaris van de commissie gevraagd de punten die hen opvallen en/of de zaken die zij bij de visitatie aan de orde willen stellen te noteren. In aanloop naar de visitatie zijn de commissieleden geïnformeerd over de visitatiemethodiek en hebben zij een training gehad om de rol als commissielid te kunnen vervullen.

Fase 1 – Visitatie

Visitatiebezoek

Het visitatiebezoek bestaat uit een voorbereidingsdag en een visitatiedag (ook wel aangeduid als 'visitatiedag 1' en 'visitatiedag 2'). Op beide dagen is de visitatiecommissie te gast bij de omgevingsdienst en worden de nodige ruimten ter beschikking gesteld. Tijdens de voorbereidingsdag bereidt de visitatiecommissie tijdens de ochtend en het eerste deel van de middag het visitatiebezoek voor; hierbij wordt geen deelname vanuit de omgevingsdienst verwacht. Aan de hand van de thema's en de zelfevaluatie van de omgevingsdienst wordt besproken welke zaken aan bod komen, waar de focus wordt gelegd en hoe de interview gesprekken worden gevoerd. Aan het eind van de voorbereidingsdag zijn er een kennismakingsgesprek en interview(s) tussen de visitatiecommissie, de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur van de omgevingsdienst. Gedurende de tweede dag van de visitatie vinden interviews plaats. De tweede dag wordt afgesloten in een korte bijeenkomst met in elk geval de directie. Ook is er de mogelijkheid om geïnterviewde personen en verdere betrokkenen hierbij aanwezig te laten zijn.

Kenmerken

In aansluiting op de kenmerken van de visitatie zoals verwoord in de visitatiemethodiek³, zijn tijdens de mini-conferentie van 23 september 2022 de volgende kenmerken van het visitatiebezoek onderstreept:

- Leren, ook leren van elkaar;
- Stimuleren, niet naming & shaming;
- Interviews op diverse organisatieniveaus t.b.v. meervoudig perspectief op het functioneren van de organisatie;
- In elke visitatie van het visitatieprogramma monitoren/bevragen op dezelfde parameters/thema's;
- Doorvragen, gericht op onderbouwing;
- Aandacht voor het bestuurlijk-ambtelijk samenspel;
- Transparantie.

De voorzitter van de visitatiecommissie stuurt erop om in gezamenlijkheid hieraan invulling te geven, in het belang van een gedegen visitatieproces en -rapportage.

Visitatie-agenda

In onderstaande afbeelding vindt u het format voor de agenda van het visitatiebezoek:

Agenda visitatiebezoek				
Dag 1 - Locatie:	[naam en adres van hotel in nabijheid van te visiteren OD]			
Tijd	Activiteit	Ruimte	Opmerking	
09:00 - 12:00	Bespreking zelfevaluatie			
12:00 - 13:00	Lunch			
13:00 - 15:00	Vorbereiding interviews directie en bestuur			
15:00 - 17:00	Kennismaking en interviews directie en bestuur		Exact tijdstip ntb	
17:00 - 20:30	Vorbereiding visitatiedag 2 en diner		Tijdstip diner ntb	
Dag 2 - Locatie:	[naam en adres van te visiteren OD]			
Tijd	Activiteit	Ruimte	Thema/onderwerp	Wie: Visitatiecommissie / OD
09:00 - 10:00	1e ronde, interview A			
09:00 - 10:00	1e ronde, interview B			
10:00 - 10:30	Afstemmingsoverleg visitatiecommissie			Voltallige visitatiecommissie
10:30 - 11:30	2e ronde, interview A			
10:30 - 11:30	2e ronde, interview B			
11:30 - 12:00	Afstemmingsoverleg visitatiecommissie			Voltallige visitatiecommissie
12:00 - 12:45	3e ronde, interview A			
12:00 - 12:45	3e ronde, interview B			
12:45 - 13:30	Lunch			
13:30 - 14:00	Afstemmingsoverleg visitatiecommissie			Voltallige visitatiecommissie
14:00 - 15:00	4e ronde, interview A			
14:00 - 15:00	4e ronde, interview B			
15:00 - 15:30	Afstemmingsoverleg visitatiecommissie			Voltallige visitatiecommissie
15:30 - 16:30	5e ronde, interview A			
15:30 - 16:30	5e ronde, interview B			
16:30 - 17:00	Vorbereiding afsluiting visitatiecommissie			Voltallige visitatiecommissie
17:00 - 17:30	Terugkoppeling en afsluiting visitatiebezoek			Voltallige visitatiecommissie / directie

³ TwynstraGudde/SPPS (30 juni 2022). Rapportage visitatie omgevingsdiensten, Hoofdstuk 2.

Rapportage

De visitatiecommissie stelt een rapportage op, daarbij geassisteerd door de secretaris van Omgevingsdienst NL. Dit wordt gedaan op basis van de zelfevaluatie van de omgevingsdienst, aanvullende documenten, de gevoerde gesprekken gedurende de visitatie én het beeld van de visitatiecommissie. De rapportage bevat een representatieve weerslag van de observaties, zowel 'wat gaat goed' als 'wat kan beter'. De zelfevaluatie maakt geen integraal deel uit van het visitatierapport. Het conceptrapport wordt ter beoordeling op feitelijke onjuistheden voorgelegd aan de directie. Op basis hiervan wordt door de visitatiecommissie een definitieve rapportage opgesteld. Deze rapportage wordt gedeeld met de directie van de omgevingsdienst. De directie presenteert de rapportage aan het bestuur en draagt zorg voor actieve openbaarmaking en communicatie met haar partners.

Fase 2 – Opvolging en evaluatie

Opvolging Visitatie

Met het opleveren van het visitatierapport komen voor de omgevingsdienst een aantal ontwikkelthema's beschikbaar die een vorm van opvolging nodig hebben en vervolgens geborgd moeten worden. In zijn algemeenheid worden na het visitatieproces:

- verbeter- of ontwikkeldoelen geformuleerd;
- verbeter- of ontwikkelprojecten opgestart;
- verbeteringen doorgevoerd;
- verbeteringen geborgd (in processen, programma's, P&C-cyclus etc.).

De wijze waarop de omgevingsdienst dit verbeter- of ontwikkelproces inricht is aan de organisatie zelf.

Uitgangspunt van de visitatiemethodiek⁴ is dat elke omgevingsdienst via de x-jarige reguliere cyclus periodiek opnieuw wordt gevisiteerd, zodat in de volgende visitatie kan worden beoordeeld hoe invulling is gegeven aan de verbeterpunten.

Evaluatie

Om de kwaliteit van het visitatieproces te verbeteren evalueert de visitatiecommissie na iedere visitatie haar werkzaamheden. Het visitatiebureau van Omgevingsdienst NL faciliteert dit. Hiervoor wordt ook input gevraagd vanuit de omgevingsdienst waar de commissie op bezoek is geweest. De uitkomsten worden als leer- en verbeterpunten gebruikt om het proces en de inhoud van visitaties te professionaliseren.

⁴ TwynstraGudde/SPPS (30 juni 2022). Rapportage visitatie omgevingsdiensten, Hoofdstuk 2.

Bijlage 3 – Instructie zelfevaluatie visitatie Omgevingsdienst NL⁵

Aanleiding en doel

Ter voorbereiding van het visitatiebezoek wordt de dienst gevraagd een zelfevaluatie uit te voeren. Dit document is bedoeld om instructie en praktische toelichting te geven ten behoeve van het uitvoeren van de zelfevaluatie en het opstellen van een zelfevaluatie.

Het voorliggende document dient als aanvulling op het Handboek visitatie van ODNL. Het is bedoeld als een levend document, zodat steeds een geactualiseerde versie kan worden uitgebracht wanneer aanpassing van de werkwijze of behoefte aan toelichting daarom vragen.

Status Handboek visitatie

Handboek visitatie versie 3.16 blijft de komende tijd gelden, in elk geval gedurende 2023. Dit is de uitkomst van bespreking in de ALV van ODNL dd. 10 en 11 mei 2023 op basis van de uitkomsten van de evaluatie van de pilotfase, zoals verwoord in de Evaluatienotitie⁷.

Doel zelfevaluatie

Het visitatiehandboek, par. 2.1 omschrijft het doel van de zelfevaluatie als volgt:

Het doel van de uit te voeren zelfevaluatie is dat de organisatie zelf een globaal en veelal gedeeld beeld construeert over het functioneren van de organisatie en de resultaten op gebied van de genoemde visitatiethema's en op basis hiervan sterke punten, ontwikkelpunten en verbeterkansen benoemt.

Toelichting & instructies

Scope zelfevaluatie

Alle in het Handboek visitatie genoemde thema's en vragen vallen binnen de scope van de zelfevaluatie.

Gewenste mate van detaillering en uitgebreidheid zelfevaluatie

Geef per vraag een duidelijk en onderbouwd antwoord. Hierbij is het in principe niet nodig in details te treden.

- Verwijs in de antwoorden naar de bijlagen (waar van toepassing).
- Zorg wel dat het zelfevaluatiedocument zelf een consistent en coherent geheel vormt. Dit betekent dat het zelfstandig te begrijpen is, dus zonder de bijlagen te hoeven raadplegen.
- Leg verbanden tussen thema's die raakvlakken hebben.
- Toon zelfreflectie en laat zien hoe en op welke onderwerpen in de organisatie wordt geleerd.
- Geef bij het beantwoorden van de vragen bij voorkeur een korte beschrijving van praktijkvoorbeelden.

⁵ Versie 20 juni 2023

⁶ ODNL, Handboek visitatie 3.1, 2 maart 2023

⁷ ODNL, Evaluatie visitatiemethodiek n.a.v. pilotfase visitatie omgevingsdiensten, maart 2023

Bijlagen zelfevaluatie

Uit de evaluatie van de pilotfase dd. 23 februari 2023 is naar voren gekomen dat het wenselijk is, de zelfevaluatie te voorzien van bijlagen.

Voeg bijlagen toe met de volgende informatie:

- Mandaat
- Begroting
- Beleidsplan
- Regionale risicoanalyse
- Voorbeeld van jaarprogramma en rapportage
- Schematisch overzicht van de overlegstructuur
- Organisatie-inrichting
- MTO

Uiteraard is het ook mogelijk naar de betreffende informatie te verwijzen door een link op te geven.

Evaluatie element

Zorg dat het zelfevaluatie document niet alleen beschrijft hoe het functioneert, maar ook weergeeft hoe de dienst vindt dat het functioneert. Besteed in de zelfevaluatie aandacht aan het evaluatie element; benoem sterke punten, ontwikkelpunten en verbeterkansen. Het is immers een zelfevaluatie. Benut het proces van opstellen van de zelfevaluatie om de visitatiethema's te bespreken in de organisatie.

Beoordeling of informatie voldoende is

Aan de hand van bovengenoemde elementen beoordeelt de visitatiecommissie of de zelfevaluatie de benodigde informatie biedt om de visitatie te kunnen voorbereiden en neemt op basis daarvan de go/no-go beslissing (Handboek Visitatie, par. 2.1).

Actuele thema's

Maak gebruik van de gelegenheid om in het zelfevaluatie document aan te geven in hoeverre een visitatiethema actueel en relevant is voor de dienst. En om desgewenst thema's aan te dragen die voor de dienst actueel en relevant zijn maar niet in het visitatiekader zijn opgenomen. Tijdens het intakegesprek kan dan worden besproken of en hoe zo'n thema in de visitatie kan worden meegenomen.

Ook kunnen vanuit ODNL via een nieuwe versie van dit document wijzigingen in het visitatiekader worden doorgevoerd, zodat het kader gericht is op de actuele en relevante thema's.

Betrokkenheid partners bij visitatie

De scope van de visitatie is de omgevingsdienst. Dit neemt niet weg, dat de visitatiecommissie van ODNL tijdens het visitatiebezoek ook bestuurders interviewt. Dit is van belang om na te kunnen gaan welk effect de (bestuurlijke) omgeving waarin de dienst functioneert, heeft op de mogelijkheden van de dienst om te functioneren en te werken aan verbeteringen en toekomstige opgaven. De commissie gaat ervan uit dat de betreffende bestuurders vooraf door

de dienst worden geïnformeerd over de visitatie. De suggestie vanuit ODNL is om het zelfevaluatie document te delen met de partners zodat zij zich kunnen voorbereiden op de visitatie.

Omgevingsdienst
Veluwe

Actieprogramma ODVeluwe 2025-2027

Visitatie - *Verbeterplan*

Inhoudsopgave

Inleiding - Actieprogramma ODVeluwe 2025-2027	2
A. Een goede basis & positieve groeikansen	3
B. Groeien naar de toekomst	4
A. Groeien met focus en betrokkenheid	5
B. De basis uitbouwen	6
C. Dienstverlening doorontwikkelen	8
D. Samenwerken, relaties en netwerk	9
E. Doorgroeien met ambitie en visie.....	10
Bijlagen	11

Inleiding

Actieprogramma ODVeluwe 2025-2027

Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe) is op 1 januari 2024 gestart, ontstaan uit een fusie van Omgevingsdienst Noord-Veluwe en Omgevingsdienst Veluwe IJssel.

ODVeluwe voert namens 12 gemeenten (Apeldoorn, Brummen, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattum, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Voorst) en de provincie Gelderland VTH-taken uit en werkt daarmee aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

Vanuit het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP-VTH) heeft ODVeluwe deelgenomen aan de visitatie, uitgevoerd door Omgevingsdienst NL.

De visitatiecommissie heeft uitgesproken grote waardering te hebben voor de indrukwekkende prestatie die is geleverd in het proces richting en kort na de fusie en dat er een goede basis is neergezet om door te groeien. Met de bijzonderheid dat tijdens dit proces de reguliere dienstverlening voor de deelnemende gemeenten doorgang heeft gevonden.

De visitatiecommissie constateert dat ODVeluwe zelfbewust is van de stappen richting een toekomstbestendige omgevingsdienst. Na een organisch fusieproces breekt nu de fase aan van meer doelgericht ontwikkelen.

Dit Actieprogramma biedt een weergave van doelen en concrete acties die door ODVeluwe zijn of worden opgepakt om in de komende 2-3 jaar de sterke punten te behouden of verder uit te bouwen (in lijn met de verbeterpunten uit het visitatierapport). Om resultaatgericht te zijn en de energie te behouden is focus vereist, simpelweg omdat niet alles tegelijk kan en er rekening moet worden gehouden met de beschikbare middelen en capaciteit.

Deel A is een korte samenvatting van de goede basis die reeds is gelegd. Deze basis is voorwaardelijk voor het succesvol kunnen bereiken van de doelen en realiseren van de verbeterpunten. Dit is uitgewerkt in Deel B.

A. Een goede basis & positieve groeikansen

Groeiend vertrouwen in organisatie

Het vertrouwen in ODVeluwe neemt toe na een jaar van interne en externe investeringen. Dit ziet de commissie terug in de betrokkenheid en enthousiasme van de gesprekspartners, een goede relatie binnen het bestuur en tussen bestuur en directie, een positief oordeel van alle gesprekspartners over de betrokkenheid, inhoudelijke expertise en inzet van medewerkers in uitoefening van de taken en inhoud van de adviezen.

Ook die gemeenten die eerder een wat afwachtende houding aannamen, komen steeds meer aan boord, brengen plustaken in, vragen om adviezen, werken samen in complexere cases en nemen actieve verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de dienst en de regio. Er ligt een kans om een stevige regionale positie verder te kunnen uitbouwen.

Een deugdelijke basis

Het afgelopen jaar is ook gezorgd voor een financieel deugdelijke organisatie, gebaseerd op duidelijke samenwerkingsovereenkomsten met alle deelnemers. Daarnaast is een begin gemaakt met het harmoniseren en herijken van de werkprocessen (via de applicatie Engage), het investeren in jong talent, het verbeteren van interne overlegstructuren, het inrichten van accountmanagement en het op orde krijgen van de basis-informatiehuishouding. Ook is er een groeiende inspanning te zien om te zorgen voor voldoende personele bezetting in eigen dienst. Het bouwen aan het fundament van de organisatie vormt de basis om verder te kunnen groeien. Betrokkenen zien wat er moet gebeuren en willen zich daarvoor inzetten.

Resultaatgericht samenwerken

De ingebrachte cases door ODVeluwe laten niet alleen zien welke expertise men in huis heeft, maar ook de wil en bereidheid, die aanwezig zijn, om samen te werken met deelnemers en ketenpartners aan complexe VTH-issues en verbetering van de ruimtelijke omgeving. Op operationeel niveau is er een goede samenwerking met het waterschap, Inspectie L&T, collega-omgevingsdiensten en met politie, belastingdienst, gemeenten en arbeidsinspectie. Daar waar ODVeluwe duidelijk de regie en eigenaarschap naar zich toe trekt en medewerkers en partners tijdig actief informeert over en betreft bij de ontwikkeling, betaalt het zich uit in een groeiend vertrouwen.

B. Groeien naar de toekomst

Vanuit de goede basis en positieve groeikansen (zie Blok 1) wordt in Blok 2 een uitwerking gegeven voor het succesvol kunnen realiseren van de verbeterpunten.

Aansluitend op de onderverdeling zoals gehanteerd door de visitatiecommissie zijn de verbeterpunten thematisch geclusterd.

A. Groeien met focus en betrokkenheid

Vanuit de hectiek rondom het fusieproces moet de stap gezet worden naar slagvaardig doorgroeien. Dit vereist een goede sturing op het proces, aanbrengen van focus en een actieve betrokkenheid van medewerkers, management en partners.

B. De basis uitbouwen

Vanuit de latende organisaties (ODNV en OVIJ) en met de fusieresultaten is een deugdelijke basis gelegd om te kunnen groeien. Er zijn concrete actiepunten beschreven die deze groei mogelijk maken.

C. Dienstverlening doorontwikkelen

Het uitvoeren van de reguliere VTHA-taken is gebaseerd op de gemeenschappelijke regeling, het mandaat en formele verantwoording. Het doorontwikkelen (optimaliseren en innoveren) van de dienstverlening is een gezamenlijke behoefte van deelnemers en ODVeluwe.

D. Samenwerken, relaties en netwerk

ODVeluwe heeft al concrete stappen gezet om een robuuste omgevingsdienst te worden. Toekomstige ontwikkelingen vereisen het investeren in samenwerken, relaties en netwerken.

E. Doorgroeien met ambitie en visie

Het Plan van Aanpak Robuustheid geeft een indicatie van 'stip op de horizon' voor de positionering van ODVeluwe in het Gelderse stelsel van omgevingsdiensten. Aan de hand van het (fusie)bedrijfsplan voor ODVeluwe kan met medewerkers en deelnemers dat plan van aanpak aan de hand scenario's uitgediept worden richting concretiseren van ambitie, visie, identiteit, etc.

A. Groeien met focus en betrokkenheid

De visitatiecommissie stelt vast dat met het Inrichtings- en Implementatieplan (ter afronding van het fusieproces), het Plan van Aanpak Robuustheid, het Uitvoeringsprogramma 2024 en de Kaderbrief (voor de begroting van 2026) er een duidelijke basis aanwezig is om de bedrijfsvoering te verbeteren.

De directie wordt geadviseerd om medewerkers, management en partners goed mee te blijven nemen bij de richting van deze doorontwikkeling én te betrekken. Het aanbrengen van focus en een goede sturing op dit proces is van essentieel belang om effectief (met de beschikbare middelen en capaciteit) doelen te bereiken.

A. Actiepunten 'Groeien met focus en betrokkenheid'

A.1. Programmatische aansturing

Benoemen van een programmamanager die verantwoordelijk wordt voor het (laten) opstellen van een plan van aanpak per actiepunt (aan de hand van een vast format, zie bijlage).

Het voorliggende Actieprogramma bevat alle actiepunten met het beoogde resultaatdoel. Ieder Plan van Aanpak biedt een toelichting over de aanpak en termijn waarbinnen de actiepunten worden gerealiseerd.

Halfjaarlijks wordt gerapporteerd aan zowel DB als Omgevingsdienst NL over de voortgang van het Actieprogramma. Met het Jaarverslag volgt de bredere verantwoording aan overige betrokkenen.

Het Actieprogramma biedt hiermee tevens de basis voor de volgende visitatiecyclus en treedt volledig in de plaats van de voorgaande documenten 'Inrichtings- en Implementatieplan' en 'Plan van Aanpak Robuustheid'.

De programmatische aanpak bevat in ieder geval de strategie, het gezamenlijke einddoel ('stip op de horizon') en de wijze van participatie van medewerkers én deelnemers. Het reeds opgestelde 'Bedrijfsplan ODVeluwe' en het 'Plan van Aanpak Robuustheid' bieden hiervoor de basis en met de Actiepunten E.1. en E.2. wordt daar een concrete uitwerking aan gegeven.

A.2. Actieve bestuurlijke betrokkenheid

Het visitatierapport wordt (met voorliggend Actieprogramma) geagendeerd voor het DB, dit ter vaststelling. De stukken worden tevens ter kennisneming voorgelegd aan het AB.

Parallel daaraan volgt publicatie via mediakanalen van ODVeluwe (met begeleidend nieuwsbericht) en toezending aan Omgevingsdienst NL (met instemming het te publiceren op hun mediakanalen).

Ter uitvoering van de actieve informatieplicht (Wet gemeenschappelijke regelingen) worden het Visitatierapport en het Actieprogramma ter informatie tevens toegezonden aan alle gemeenteraden en Provinciale Staten.

B. De basis uitbouwen

Er is een deugdelijke basis om door te groeien en dit Actieprogramma heeft tot doel die stappen naar groei concreet te maken en daadwerkelijk tot realisatie te komen.

Met een programmatische sturing wordt een meer projectmatige aanpak van alle actiepunten nagestreefd: einddoel '(stip op de horizon)', concrete resultaten en duidelijkheid over verantwoordelijkheden, termijnen, etc.

Voor het verder uitbouwen van de organisatorische basis zijn de volgende actiepunten beschreven:

B. Actiepunten 'De basis uitbouwen'

B.1. Adequate inrichtingsbestanden

Met het fusieproces zijn ook de inrichtingenbestanden van twee omgevingsdiensten samengevoegd. Het actualiseren en digitaliseren (gericht op datagestuurd werken) en ondersteunend inrichten van het VTH-zaaksysteem (OpenWave) is essentieel voor het kwalitatief en efficiënt kunnen uitvoeren van alle VTH-taken.

B.2. Regionale Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (RUHS)

Een uniform kader voor alle VTH-taken voor de gehele regio (inclusief een geactualiseerde regionale risicoanalyse). Eind 2024 is dit proces reeds opgestart met als doelstelling per eind 2025 een RUHS vast te laten stellen.

Met het opstellen van de RUHS wordt direct invulling gegeven aan de Big 8-beleidscyclus en de ambitie om meer outcomegericht te werken (dit heeft tevens een doorwerking naar Actiepunt B.6. (Producten- en Dienstencatalogus) en Actiepunt B.11 (en een Nota Planning en Beheersing).

B.3. HR-agenda

Realiseren van een HR-agenda met daarin opgenomen het functieboek, alle (geharmoniseerde) personele regelingen en -processen, een strategische personeelsplanning (>85% personeel in eigen dienst, continuïteit, opleidings- en ontwikkelplan, formatieplanning, 'binden & boeien', etc.), teamontwikkeling, etc.

Specifiek ten aanzien van de coördinatorrol krijgen de conclusies van de evaluatie (2025-Q2) een doorwerking in deze HR-agenda.

B.4. Kwaliteitscriteria 3.0

Het uitvoeren van een nulmeting, aansluitend het opstellen van een opleidingsplan en organiseren van continue monitoring (PDCA-cyclus).

B.5. Visie op bedrijfsvoering

Uitwerken van een visie voor de verschillende faciliterende aspecten van de bedrijfsvoering: huisvesting / werkplekken (toekomstige huisvesting, werkplekconcept, visie op standplaats / hoofdlocatie / aanwezigheid functies, tijd- en plaatsonafhankelijk werken, digitaal (samen)werken, etc.), mobiliteit (verduurzaming, CO2-reductie, etc.), evenementen (tbv. bijv. HR en/of Actiepunt D.2. ('Professionele en deskundige partner'), ICT-netwerk, inkoopbeleid, etc.

B.6. Visie op informatiemanagement

Visie op informatiemanagement / opstellen Business Intelligence Strategie, met aandacht voor datakwaliteit (zie ook Actiepunt B.1.), digitale werkplek, technisch en functioneel applicatiebeheer (o.a. OpenWave, gebruikersondersteuning), archivering (archiefregeling), informatie-uitwisseling met (keten)partners, elektronische kennisgeving (bekendmakingen, berichtenbox, etc.), (Algemene verordening) gegevensbescherming, etc.

B.7. Communicatiestrategie

ODVeluwe is een professionele en deskundige partner voor onze deelnemers en werkt transparant. Dit vergt een heldere en actiegerichte communicatiestrategie (en inrichting van communicatieplatforms).

B.8. Producten- en Dienstencatalogus (PDC)

Herzien van de producten- en dienstencatalogus (aansluiten op behoefte van deelnemers) en implementeren van een monitoringssystematiek om tot actuele kengetallen (per product / dienst) te komen.

B.9. Opdrachtverheldering

Op basis van een herziene PDC komen tot een verheldering van de taakuitvoering per deelnemer (uitgaande van optimale uniformiteit, doorgewerkt in de DSO-behandeldienst, budgettaire eenheid, samenwerkingsafspraken, etc.). Dit vergt tevens een strakke regievoering op taakmutaties (en de bijbehorende financiering) en concretiseren van het proces om te komen tot het omzetten van (incidentele) projectovereenkomsten naar een structurele deelnemersbijdrage (met doorwerking in begroting en formatieplan).

Bij dit proces tevens een visie ontwikkelen op de gewenste formatie voor het kunnen uitvoeren (en daarmee veelal ook anticiperen) op projectovereenkomsten (afweging 'vaste formatie' vs. 'tijdelijke financiering') en rekening houden met de (landelijke) evaluatie van de VTH-financieringssysteem voor omgevingsdiensten.

B.10. Actualisatieplan vergunningen

In 2024 is gestart met een pilot voor het actualiseren van vergunningen en in 2025 is daar een concreet vervolg gegeven. Het tijdig actualiseren van alle vergunningen vergt een planmatige aanpak (en mogelijk extra investeringen). Ook actuele thema's (zoals water / indirecte lozingen) hier nadrukkelijk in meenemen.

B.11. Visie op integraal management

Concretiseren van de visie op integraal management gericht op eenheid, integraliteit en samenwerking tussen de VTH-afdelingen, de afdeling Projecten & Ontwikkeling, de afdeling Bedrijfsvoering en Directie / Control & Ondersteuning.

Hierbij tevens aandacht voor een Budgethoudersregeling en een Nota Planning en Beheersing (registreren, rapporteren en sturen: managementinformatie, doorwerking van uitvoeringsprogramma in afdelings- en teamplannen en betrokkenheid medewerkers).

B.12. Processen, taken en kwaliteit

In 2024 is al gestart met een project (1^e fase) voor het beschrijven en vastleggen van processen. Begin 2025 is hier een vervolg aan gegeven met het implementeren van de beschreven processen en is gestart met de 2^e fase van procesbeschrijvingen.

Een nieuw Kwaliteitsteam borgt het structureel monitoren, actualiseren en sturen op uniformiteit, (juridische) kwaliteit, communicatie (huisstijl, leesbaarheid) en doorwerking in zaaksystemen (functioneel beheer).

Met de procesbeschrijvingen worden tevens de werkafspraken en taakverdeling (per afdeling/team) vastgelegd (wie voert welke processtap uit, afhankelijkheid tussen teams/afdelingen, etc.).

B.13. Planning- & Controlcyclus

Vaststellen van een Planning- en Controlcyclus, met het concretiseren van de verschillende documenten (o.a. Kaderbrief, Begroting, Jaarverslag en tussentijdse rapportages), het proces van totstandkoming en betrokkenheid (intern en extern). Hieraan gerelateerd is ook het komen tot o.a. het opstellen van een Financiële Verordening, Nota Reservevorming, Controleverordening en -protocol en een Verordening Doelmatigheid en Doeltreffendheid.

In 2024 en begin 2025 is reeds uitvoering gegeven aan het feitelijke (financieel en juridisch) liquideren van de gefuseerde omgevingsdiensten ODNV en OVIJ. Dit proces wordt verder buiten beschouwing gelaten in dit Actieprogramma.

C. Dienstverlening doorontwikkelen

De deelnemers hebben het fusieproces als transparant en effectief ervaren en de doelstelling is om deze ervaring door te trekken in de dienstverlening. Ook hebben de deelnemers met het uniforme mandaatbesluit aan ODVeluwe een uitstekende basis gelegd om tot het stroomlijnen van de dienstverlening te komen.

Zowel de deelnemers als ODVeluwe hebben een behoefte tot het optimaliseren én innoveren van de dienstverlening.

C. Actiepunten 'Dienstverlening doorontwikkelen'

C.1. Accountmanagement

Het initiatief nemen om in gezamenlijkheid (opdrachtgevers en opdrachtnemers) te komen tot een professionalisering van het opdrachtgeverschap, verduidelijken van de verschillende rollen en taken (accountmanager, -houder, 'warme contacten', casemanager aandachtsbedrijven of -dossiers, etc.), wijzen van rapporteren en verantwoorden (relatie met een Nota Planning en Beheersing en de P&C-cyclus).

Ook kan gedacht worden aan nieuwe vormen van rapportages maken (per deelnemer, sector of thema en meer outcomegericht).

C.2. Innovatieprogramma

Ontwikkelen van een meerjarig innovatieprogramma.

C.3. Regionale uniformiteit

Een kwalitatieve en efficiënte dienstverlening is gebaat bij een uniforme dienstverlening. De RUHS biedt een uniforme VTH-vakinhoudelijke basis. Het werken in lijn met de regionale Samenwerkingsafspraken (SWA) wordt gestimuleerd en is voorwaardelijk. Met zoveel als mogelijk eenheid in de dienstverlening (takenpakket) en uniforme toepassing van de mandaatregeling (bezwaar/beroep, procesvertegenwoordiging en het afbouwen van de uitzonderingspositie gemeente Putten ten aanzien van mandaat voor vergunningverlening). De mandaatregeling voorziet ook in de bevoegdheidsoverdracht bij projectopdrachten (of omgevingsplanactiviteiten); dit vraagt nog wel om meer stroomlijning. De huidige set SWA wordt in 2025 (na één jaar ermee gewerkt te hebben) geëvalueerd en de periodiek monitoring wordt geborgd.

C.4. Klachtenregeling

Vaststellen van een klachtenregeling en de klachtencoördinatie beleggen buiten de primaire processen.

C.5. Meldingen en incidenten

Het proces voor afhandeling van (overlast)meldingen en incidenten (piket en ongewone voorvallen) stroomlijnen, uniformeren en gemeentelijke processen hierop laten aansluiten.

D. Samenwerken, relaties en netwerk

ODVeluwe heeft de ambitie een robuuste omgevingsdienst te zijn (per april 2026) en in de aanloop naar die peildatum is vanuit het Ministerie van I&W al een score 'groen' (positief) gegeven. Het blijven voldoen aan de robuustheidscriteria vereist een bestuurlijk draagvlak van (intern) het DB en AB, maar zeker ook (extern) van deelnemende gemeenten, provincie, collega-omgevingsdiensten en ketenpartners.

D. Actiepunten 'Samenwerken, relaties en netwerk'

D.1. Relatiemanagement

Het fusieproces omvatte een sterk intern georiënteerde fase. Het jaar 2024 kan getypeerd worden als een 'gewenningsjaar' (werken in een nieuwe organisatie én met een nieuwe Omgevingswet); nu is een fase aangebroken waarvoor het gewenst is om een strategie en structuur uit te werken, om te investeren in het verstevigen of activeren van de relaties met alle partijen en daarbij onderscheid te maken in strategisch, tactisch en operationeel niveau.

D.2. Professionele en deskundige partner

De maatschappelijke opgave voor een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving maakt dat een intensieve samenwerking en afstemming tussen alle betrokken partijen en op alle niveaus noodzakelijk is.

Van een professionele en deskundige partner mag verwacht worden dat proactief het initiatief wordt genomen om meer regie en eigenaarschap te tonen in de verschillende samenwerkingsvormen. Dit kan leiden tot het (her)structureren van bestaande overlegvormen of het initiëren / organiseren en ondersteunen van nieuwe overlegstructuren (en veelal eerst investeren in de overlegstructuur tussen deelnemers).

Eind 2024 heeft ODVeluwe al het initiatief genomen voor een Tactisch Overleg VTH-Veluwe en een Bestuurlijke Conferentie (in navolging op het eerdere Bestuurlijk Overleg Omgevingswet en het Regionale Bestuurlijke Handhavingsoverleg).

De verantwoordelijkheid voor kennisdeling inzake omgevingsplannen ligt als eerste bij gemeenten; echter wordt ervaren dat van ODVeluwe hier alsnog een trekkende rol wordt verwacht. Dit geldt ook voor het evalueren van de behoefte aan een regionale omgevingstafel.

D.3. Bestuurlijk proces

De Wet gemeenschappelijke regelingen is leidend voor het formele bestuurlijke proces (met een Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur). Ingezet wordt op een actieve bestuurlijke rol bij de realisatie van de Actiepunten bij E. ('Doorgroeien met ambitie en visie').

E. Doorgroeien met ambitie en visie

De visitatiecommissie constateert dat ODVeluwe zelfbewust is van de stappen richting een toekomstbestendige omgevingsdienst. Na een organische fusieproces breekt nu de fase aan van meer doelgericht ontwikkelen.

In dit Actieprogramma zijn het 'ODVeluwe Bedrijfsplan', het 'Inrichtings- en Implementatieplan' en 'Plan van Aanpak Robuustheid' geïntegreerd. Er zijn concrete actiepunten benoemd, waarmee ODVeluwe kan doorgroeien naar een robuuste en toekomstbestendige organisatie om - als één van de Gelderse omgevingsdiensten - te werken aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

De Visitatiecommissie is van oordeel dat er voor ODVeluwe een kans ligt om een stevige regionale positie verder uit te bouwen. Betrokkenheid (Actiepunt B.2.) en een doelgerichte aansturing (B.1.) zijn van essentieel belang, maar zeker ook het bepalen van de 'stip op de horizon'.

E. Actiepunten 'Doorgroeien met ambitie en visie'

E.1. Ontwikkelperspectief

Uitwerken van een 'stip op de horizon' en dit, voor behoud van energie en draagvlak, samen met medewerkers, management, directie en deelnemers verkennen, uitwerken en formuleren.

Het 'ODVeluwe Bedrijfsplan' gericht op de fusie biedt al een heldere richting, deze kan geactualiseerd worden met de notitie 'Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe' (van 10 januari 2025). Deze documenten worden als basis gebruikt voor het uitwerken van een ontwikkelperspectief.

E.2. Robuustheidscriteria (IBP-VTH)

Om te voldoen aan de robuustheidscriteria (per april 2026) heeft ODVeluwe een specifiek plan van aanpak opgesteld, met updates. Aan de hand van dit Actieprogramma actief blijven sturen op het voldoen aan de criteria:

- **Randvoorwaarden**
- **KPI 1: Ondergrens omzet en capaciteit**
- **KPI 2: Kwaliteitscriteria**
- **KPI 3: Innovatie**
- **KPI 4: Weerstandsvermogen**
- **KPI 5: Opleiding en Business Intelligence**
- **KPI 6: Regionale congruentie**
- **Overige aspecten**

Continu sturen op het voldoen aan deze criteria en periodiek rapporteren aan het Ministerie van I&W.

Bijlagen

- Visitatierapport (31-01-2025)
- Plan van Aanpak 'Robuustheid' (14-03-2024)
- Plan van Aanpak 'Robuustheid' – update (14-08-2024)
- Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe (10-01-2025)
- Format 'Plan van Aanpak'

Actieprogramma ODVeluwe

Plan van Aanpak

A.1. Programmatische Aansturing

Doel <i>Beoogd eindresultaat, kwaliteitseisen, etc.</i>	
Planning <i>Termijnen van oplevering (deel) resultaten, fasering, etc.</i>	
Organisatie <i>Rollen / verantwoordelijkheden, benodigde inzet (wie, wanneer, expertise / competenties, etc.)</i>	
Informatie <i>Kick-off (toelichting Plan van Aanpak), communicatie, participatie en (tussen) rapportage</i>	
Middelen <i>Benodigde capaciteit, budget, businesscase, risico's (tijd en geld)</i>	
Manager <i>Naam</i>	
Projectleider <i>Naam</i>	
Akkoord MT <i>Datum MT-vergadering</i>	

Retouradres: Postbus 971, 7301 BE Apeldoorn

Aan:

- Colleges van burgemeester en wethouders van de ODVeluwe-gemeenten
- College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland

Onderwerp: Visitatierapport Omgevingsdienst Veluwe en Actieprogramma 2025-2027

Datum
18 april 2025

Pagina
1 van 2

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Behandeld door
G den Boer

Bijlage

Geacht college, geachte raden en staten,
geachte heer, mevrouw,

Op 3 en 4 december 2024 werd Omgevingsdienst Veluwe gevisiteerd door een visitatiecommissie van koepelvereniging Omgevingsdienst NL. De visitatie, mede geïnitieerd vanuit het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel, had ten doel te analyseren hoe ODVeluwe zijn werk uitvoert en verbeterpunten aan te reiken.

Hierbij bieden wij u het Visitatierapport van de commissie aan, alsmede het Actieprogramma ODVeluwe 2025-2027, dat na het verschijnen van het rapport door ODVeluwe is opgesteld. Wij verzoeken u dit rapport en het actieprogramma ter informatie te delen met uw raadsleden en statenleden.

In het visitatierapport prijst de commissie de indrukwekkende vooruitgang die ODVeluwe het afgelopen jaar heeft geboekt. Ondanks de doorlopende uitvoering van taken is er met succes gebouwd aan een solide fundament voor de toekomst. De commissie signaleert een groeiend vertrouwen binnen en rondom de organisatie. Zowel de interne samenwerking als de relaties met deelnemende gemeenten en ketenpartners zijn versterkt. De basis staat, en ook financieel is de organisatie op orde, maar nu is het tijd om verder te professionaliseren in dienstverlening, interne structuur en onze expertise meer zichtbaar te maken. Ook gaan we aan de slag om onze rol in de regio actiever op te pakken.

Het bestuur en het managementteam zijn tevreden over het verloop van het onderzoek. Al sinds de start van ODVeluwe werken wij continue aan de optimalisatie van onze organisatie. Wij herkennen ons in de uitkomsten van het visitatierapport en nemen de aanbevelingen mee in onze plannen en acties om aan de robuustheidscriteria te voldoen.

Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE Apeldoorn

T 055 5801705
E info@odveluwe.nl
www.odveluwe.nl

Locatie Apeldoorn:
Marktplaats 1
7311 LG Apeldoorn

Locatie Harderwijk:
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk

Met bijgevoegd Actieprogramma informeren we u over onze doelen en concrete acties voor de komende 2 à 3 jaar, om tot een toekomstbestendige omgevingsdienst te komen.

Bijlage: Visitatierapport

Bijlage: Actieprogramma ODVeluwe 2025-2027

Hoogachtend,

De heer P. Inberg,
Voorzitter Omgevingsdienst Veluwe

De heer W.M. van Dam
directeur Omgevingsdienst Veluwe

Concept)_v2 31-03

ODVeluwe zet sterke stappen richting robuuste toekomst

Op 3 en 4 december 2024 werd Omgevingsdienst Veluwe gevisiteerd door een visitatiecommissie van koepelvereniging Omgevingsdienst NL. In het recente visitatierapport prijst de commissie de indrukwekkende vooruitgang die de organisatie het afgelopen jaar heeft geboekt. Ondanks de doorlopende uitvoering van taken is er met succes gebouwd aan een solide fundament voor de toekomst.

De visitatie, mede geïnitieerd vanuit het Interbestuurlijke Programma Versterking VTH-stelsel, had ten doel te analyseren hoe ODVeluwe zijn werk uitvoert en verbeterpunten aan te reiken. ODVeluwe is tevreden over het verloop van het onderzoek. Directeur Menno van Dam: "Al sinds de start van ODVeluwe werken wij continue aan de optimalisatie van onze organisatie. Wij herkennen ons in de uitkomsten van het rapport en nemen de aanbevelingen mee in onze plannen en acties om aan de robuustheidscriteria te voldoen."

"Terwijl de winkel open was bouwde men gestaag aan de contouren van een nieuwe organisatie."

Quote uit visitatierapport

Groeiend vertrouwen

Voorzitter van het dagelijks bestuur Pouwel Inberg was nauw betrokken bij de visitatie: "Ik ben blij met de positieve bevindingen van de commissie en zie de aanbevelingen als zeer waardevol." De commissie signaleert een groeiend vertrouwen binnen en rondom de organisatie. Zowel de interne samenwerking als de relaties met deelnemende gemeenten en ketenpartners zijn versterkt. Inberg: "De basis staat, en ook financieel is de organisatie op orde, maar zoals de commissie ook aangeeft: nu is het tijd om verder te professionaliseren in dienstverlening, interne structuur en onze expertise meer zichtbaar te maken."

Toekomstbestendig

ODVeluwe wordt door de commissie opgeroepen om haar rol in de regio actiever op te pakken, zodat de organisatie een meer vooraanstaande rol inneemt in het werken aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. Het is van belang om medewerkers en partners mee te nemen in het verkennen en formuleren van de stip op de horizon: "Waar gaan we naartoe, wat is onze ambitie, wie willen wij zijn?" Van Dam: "Niet alleen onze opdrachtgevers, maar ook onze eigen medewerkers hebben behoefte aan het optimaliseren én innoveren van onze dienstverlening." Inmiddels is er een actieplan ontwikkeld waarmee ODVeluwe concrete stappen zet richting een robuuste en toekomstbestendige omgevingsdienst.

Lees het visitatierapport [\(link naar PDF\)](#)

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor AB vergadering d.d.: 17 april 2025

Agendapunt: 6.2

Onderwerp: Aanscherping toekomstvisie

Datum: 6 februari 2025

Bijlagen: 6.2.a.I AB besluit notitie "Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe in Gelderse opschalingsdiscussie"

6.2.a.II notitie "Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe in Gelderse opschalingsdiscussie"

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

- 1) De notitie "Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe in Gelderse opschalingsdiscussie" vast te stellen.

Toelichting:

Vanuit het landelijk traject 'Versterking VTH-stelsel' zijn eisen voor een robuuste omgevingsdienst (hierna: OD) vastgesteld. Eén van de eisen is dat OD's over een minimale omvang (in menskracht en middelen) beschikken. Met de fusie op 1 januari 2024 voldoet ODVeluwe aan deze ondergrens; op aantal andere eisen heeft ODVeluwe nog stappen te zetten.

In aansluiting op het landelijke traject 'Versterking VTH-stelsel' heeft de provincie Gelderland in juli 2024 haar visie op het organisatorische landschap van VTH-uitvoering gepresenteerd. De provincie heeft hiervoor een aantal scenario's onderzocht en geconcludeerd dat de kwaliteit van de VTH-uitvoering gebaat is bij de bundeling van taken bij minder uitvoeringsdiensten. De provincie geeft daarbij de voorkeur aan één gezamenlijke OD op de Gelderse schaal voor zowel provinciale als gemeentelijke VTH-taken.

Op 12 september '24 is in het Algemeen Bestuur gesproken over de notitie "Update plan van aanpak robuustheid ODVeluwe", waarna deze is vastgesteld. In bijgevoegde notitie "Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe in Gelderse opschalingsdiscussie" wordt de visie van ODVeluwe verder aangescherpt.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

De notitie "Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe in Gelderse opschalingsdiscussie" vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 17 april 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Aanscherping toekomstvisie ODVeluwe in Gelderse opschalingsdiscussie

10 januari 2025

Inleiding

Vanuit het landelijk traject 'Versterking VTH-stelsel' zijn eisen voor een [robuuste omgevingsdienst](#) (hierna: OD) vastgesteld. Eén van de eisen is dat OD's over een minimale omvang (in menskracht en middelen) beschikken. Met de fusie op 1 januari 2024 voldoet ODVeluwe aan deze ondergrens; op aantal andere eisen heeft ODVeluwe nog stappen te zetten. Iedere OD staat voor de opgave om op 1 april 2026 aan alle robuustheidsopgaven te voldoen.

In aansluiting op het landelijke traject 'Versterking VTH-stelsel' heeft de [provincie Gelderland](#) in juli 2024 haar [visie op het organisatorische landschap](#) van VTH-uitvoering gepresenteerd. De provincie heeft hiervoor een aantal scenario's onderzocht en geconcludeerd dat de kwaliteit van de VTH-uitvoering gebaat is bij de bundeling van taken bij minder uitvoeringsdiensten. De provincie geeft daarbij de voorkeur aan één gezamenlijke OD op de Gelderse schaal voor zowel provinciale als gemeentelijke VTH-taken. Dit vormt voor de provincie het uitgangspunt voor de vervolgesprekken met gemeenten en OD's.

Op 12 september 2024 besprak het Algemeen Bestuur van ODVeluwe de opschalingsambitie van de provincie Gelderland. Dit gebeurde aan de hand van de notitie 'Update plan van aanpak robuustheid ODVeluwe', waarin de [hoofdpijnen van de toekomstvisie van ODVeluwe](#) vanuit de Gelderse opschalingsdiscussie waren beschreven. De kern van deze visie is dat ODVeluwe positief en constructief staat tegenover verdere opschaling in Gelderland, maar geen toegevoegde waarde of draagvlak ziet voor één enkele dienst op provinciale schaal. Wel ziet ODVeluwe op termijn mogelijkheden voor andere vormen van opschaling.

De OD's in Gelderland staan binnen het landelijke traject van 'Versterking VTH-stelsel' in de bijzondere belangstelling. Het Gelders model, met kleinere schaalniveaus, wijkt af van de oorspronkelijke gedachte om OD's op de schaal van veiligheidsregio's te organiseren. Door deze kleinere schaalniveaus zal het voor sommige Gelderse OD's lastig zijn om zelfstandig te voldoen aan de landelijke norm van robuuste omvang. Dit gegeven raakt in beginsel alle Gelderse OD's.

Ook de OD Veluwe denkt na over haar toekomst in het licht van de Gelderse opschalingsdiscussie, zoals ook blijkt uit de hoofdpijnen van haar toekomstvisie. Met deze notitie gaat ODVeluwe een stap verder en komt met een [aanscherping van de visie](#). ODVeluwe heeft hiervoor [drie redenen](#):

1. [Verantwoordelijkheid nemen](#): ODVeluwe is één van de Gelderse OD's en vanuit die positie is het logisch om constructief mee te denken over het organisatorische landschap van de VTH-uitvoering in algemene zin en naar individuele, aangrenzende OD's in specifieke betekenis.
2. [Regie voeren](#): ODVeluwe wil 'aan de bal zijn' en regie behouden over opschalingsontwikkelingen binnen de provincie, een rol die het Algemeen Bestuur in december 2024 ook heeft benadrukt.
3. [Belang van groei](#): ODVeluwe voldoet aan de landelijke norm van robuuste omvang maar de marge is niet groot. Dit betekent dat groei van ODVeluwe profijtelijk kan zijn. Kwantitatief door te ontwikkelen naar een middelgrote OD in Nederland. Kwalitatief door het versterken van de uitvoering én van de bedrijfsvoering. Op dit laatste punt ziet ODVeluwe een groei naar een 'self-service' dienst die alle relevante bedrijfsvoeringstaken in eigen huis heeft zodat meer zelfstandig invulling en sturing kan worden gegeven aan relevante opgaven op het terrein van business intelligence, data gestuurd werken en kunstmatige intelligentie.

Deze notitie biedt een aangescherpte visie op de toekomst van ODVeluwe binnen de Gelderse opschalingsdiscussie. De visie dient als leidraad in gesprekken met andere OD's en betrokken partijen in Gelderland. Tegelijk is het een *uitnodiging aan aangrenzende OD's* om samen kansen en mogelijkheden te verkennen. De voorzitter van ODAchterhoek heeft al informeel aangegeven open te staan voor een gezamenlijke verkenning. Na behandeling door het Algemeen Bestuur van ODVeluwe zal deze notitie worden gedeeld met het bestuur van aangrenzende OD's, evenals met het Ministerie van IenW en Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Hoofddlijnen visie op toekomst ODVeluwe (augustus 2024)

De visie van de provincie Gelderland op het organisatorische landschap van VTH-uitvoering was aanleiding voor ODVeluwe om haar kijk op de toekomst van ODVeluwe in het licht van de opschalingsdiscussie op te stellen.

- *Opschaling op termijn kan*: ODVeluwe beschouwt verdere opschaling op termijn als een mogelijkheid, maar niet als een directe noodzaak. ODVeluwe heeft een positieve en constructieve grondhouding ten opzichte van een verdere opschaling in Gelderland.
- *Belangrijke voorwaarden*: Zowel voor de huidige situatie als bij eventuele opschaling acht ODVeluwe de volgende voorwaarden essentieel:
 - *Inhoud centraal stellen*: De omgevingsdienst moet aansluiten bij de identiteit en specifieke gebiedsopgaven van de regio.
 - *Behoud van bestuurbaarheid*: Een effectieve en efficiënte aansturing vereist een zekere mate van homogeniteit in bestuurscultuur binnen de organisatie.
 - *Waarborging van nabijheid*: De kwaliteit en het succes van de dienst zijn afhankelijk van intensieve samenwerking en interactie tussen opdrachtgevers en opdrachtnemer.
 - *Financiële haalbaarheid*: Verdere opschaling moet minimaal budgettair neutraal zijn voor de deelnemende partijen, met oog voor het financiële perspectief van gemeenten.
- *Eén Gelderse OD is niet logisch*: De vorming van één omgevingsdienst voor de gehele provincie sluit moeilijk aan bij de door ODVeluwe gestelde voorwaarden.
- *Drie ontwikkelingsrichtingen*: ODVeluwe ziet drie – in de tijd gefaseerde – mogelijke ontwikkelingsrichtingen voor de toekomst van ODVeluwe (en andere OD's)
 1. *Optimaliseren van huidige 'groene' ODVeluwe*. De komende periode ligt de focus op het verder bouwen aan en optimaliseren van een 'groene' ODVeluwe.
 2. *Naar een gebiedsdekkende Veluwse OD*. Op termijn biedt een bredere Veluwse dienst perspectief, bijvoorbeeld door samenvoeging met (delen van) OD De Vallei, passend bij de Veluwse gebiedsopgaven.
 3. *Naar een Omgevingshuis*. Deze richting sluit aan bij de ontwikkeling binnen de Veiligheidsregio waarbij voor Noord- en Oost Gelderland op termijn mogelijk wordt toegewerkt naar drie centrale locaties in het werkgebied (Apeldoorn, Harderwijk en Doetinchem). Naast de mogelijkheden om de bedrijfsvoering te versterken, is een bundeling van omgevingstaken (veiligheid, milieu en gezondheid) in een nieuw concept van 'Omgevingshuis' een interessante gedachte. Binnen de Veiligheidsregio opereren zowel ODVeluwe als ODAchterhoek.
- *Flexibele samenwerking*: ODVeluwe hecht grote waarde aan gerichte en flexibele samenwerking op verschillende schaalniveaus, zoals de Stedendriehoek, het landsdeel Oost en het landelijke netwerk OD.nl. De samenwerking binnen het Gelders Stelsel moet zich ontwikkelen tot een vrijwillig model, gebaseerd op toegevoegde waarde en flexibiliteit.

Aanscherping visie op toekomst ODVeluwe (januari 2025)

De kern van de visie blijft onveranderd, met op korte termijn een duidelijke focus op het verder versterken en optimaliseren van een 'groene' ODVeluwe. Nieuwe inzichten zorgen voor een gewenste aanscherping, deze hebben vooral betrekking op aanvullende perspectieven, accentverschuivingen en een verdieping van de bestaande visie.

'Naar een Omgevingshuis' in het juiste perspectief

Deze ontwikkelingsrichting schetst een langetermijnperspectief en omvat drie verschillende en waarschijnlijk gefaseerde bewegingen. Als eerste een geografische aansluiting van de OD's bij de grenzen van de Veiligheidsregio Noord-Oost Gelderland waarbinnen ODVeluwe en ODAchterhoek actief zijn. Een tweede beweging kan bestaan uit een bedrijfsmatige bundeling om op het vlak van huisvesting/locaties en bedrijfsvoering synergie te creëren. Een derde beweging heeft betrekking op het versterken van de inhoudelijk samenhang tussen omgevingstaken, zoals veiligheid, milieu en gezondheid.

Voorkeursoriëntatie

De toekomstvisie voor ODVeluwe richt zich op *twee logische scenario's* bij eventuele opschaling. Enerzijds 'naar een gebiedsdekkende Veluwe OD waarbij de focus ligt op samenwerking met OD De Vallei. Anderzijds 'naar een Omgevingshuis' waarbij in dit scenario een Veiligheidsregio-dekkende OD wordt gevormd, met ODAchterhoek als partner.

Op inhoudelijk vlak vertonen ODVeluwe en OD De Vallei sterke gelijkenissen. De opgaven, kenmerken van het werkgebied en het type bedrijvigheid zijn vergelijkbaar. Hierdoor lijkt OD De Vallei op het eerste gezicht de meest voor de hand liggende partner. Tegelijkertijd liggen er ook relatief veel inhoudelijke overeenkomsten met het werkgebied van ODAchterhoek (veel agrarische bedrijvigheid, Natura 2000) en spelen ook andere *factoren in de voorkeursoriëntatie* een rol:

- *Takenpakket*: Het takenpakket van ODAchterhoek en ODVeluwe zijn nagenoeg gelijk en te typeren als 'milieu-gerelateerd'. Het takenpakket van OD De Vallei is anders van opbouw en bestaat voor aanzienlijk deel uit bouwtaken.
- *Bestuurlijke intentie*: Binnen ODAchterhoek lijkt bestuurlijke bereidheid en ruimte aanwezig om samen met ODVeluwe de mogelijkheden van verdere samenwerking te verkennen.
- *Historische verbinding*: ODVeluwe heeft in het verleden ook een oriëntatie naar het oosten gehad. Bij de oprichting waren de gemeenten Zutphen en Lochem bijvoorbeeld onderdeel van het proces, hoewel zij uiteindelijk voor de Achterhoek kozen vanwege een ander bedrijfsmodel.
- *Strategie OD De Vallei*: OD De Vallei lijkt te streven naar het behoud van zelfstandigheid of een samenwerking met Arnhem of de regio Foodvalley, wat een andere strategische richting vertegenwoordigt.
- *Bestuurlijke drukte*: Een Veiligheidsregio-dekkende OD biedt mogelijkheden om bestuurlijke drukte te verminderen door duidelijke afspraken over taak- en portefeuillevverdeling tussen de OD en de Veiligheidsregio.

Hoewel de sterke inhoudelijke overeenkomsten met OD De Vallei blijven bestaan, verschuift de voorkeursoriëntatie van ODVeluwe meer *richting ODAchterhoek*. Deze keuze op termijn sluit mogelijk beter aan bij gedeelde strategische doelen, bestuurlijke intenties en de mogelijkheid om een gezamenlijke langetermijnvisie te ontwikkelen.

Enigszins gelijk niveau is essentieel

Een belangrijke voorwaarde voor ODVeluwe bij verdere opschaling is dat deze minimaal budgettair neutraal moet zijn voor de deelnemende partijen. Dit geldt naar verwachting ook voor andere omgevingsdiensten binnen een eventuele opschaling. Twee aanscherpingen zijn hierbij van belang:

1. *Structurele versus incidentele kosten*: Budgettaire neutraliteit heeft betrekking op de structurele uitvoeringskosten en niet op incidentele kosten die met de opschaling of fusie

gepaard gaan. Het opschalen of fuseren brengt onvermijdelijk incidentele kosten met zich mee, met een geschatte indicatie van ongeveer € 1 miljoen.

2. *Vergelijkbaar kwaliteits- en uitvoeringsniveau*: Budgettaire neutraliteit kan alleen worden gegarandeerd als de betrokken partijen qua kwaliteits- en uitvoeringsniveau enigszins gelijkwaardig zijn. Indien dit niet het geval is, kan dit leiden tot financiële risico's of noodzakelijke investeringen voor één van de partijen.

Om onaangename verrassingen in een later stadium te voorkomen, is het van belang om in een verkenning niet alleen de mogelijkheden en bestuurlijke intenties te onderzoeken, maar ook de kwaliteits- en uitvoeringsniveaus van de betrokken diensten.

Vormen van opschaling

Hoewel opschaling vaak wordt geassocieerd met een volledige fusie, zijn er diverse varianten denkbaar. Zowel in de vorm als in de tijd gezien. De vormen variëren van lichte verbinding tot volledige integratie. Enkele voorbeelden van mogelijke opschalingsvormen zijn:

- *Samenwerking op specifieke taken*: Gezamenlijke uitvoering van bepaalde operationele of bedrijfsvoeringstaken.
- *Taakuitwisseling*: Werken volgens het model van 'Samen En Toch Apart', waarbij diensten specifieke taken van elkaar overnemen.
- *Organisatorische fusie met twee juridische entiteiten*: Eén operationele omgevingsdienst (OD), maar met behoud van de bestaande gemeenschappelijke regelingen (GR). Dit model lijkt op een ambtelijke gemeentelijke fusie.
- *Bestuurlijk-juridische fusie met twee werkorganisaties*: Eén GR, maar met twee afzonderlijke operationele diensten.
- *Volledige fusie*: Integrale samenvoeging tot één organisatie met één juridische entiteit.

Binnen deze vormen zijn weer uiteenlopende inrichtingsvarianten denkbaar. Het is daarom belangrijk om bij een verkenning af te spreken welke opschalingsvormen betrokken moeten worden.

Regie nemen: van visie naar actie

Regie voeren betekent helder maken welke stappen worden ondernomen. Als eerste stap wordt deze visie gedeeld met alle relevante partijen binnen de Gelderse opschalingsdiscussie. Specifiek richting ODAchterhoek wordt een expliciete uitnodiging gedaan om gezamenlijk een verkenning te starten. Deze verkenning richt zich op de vraag: "*Waar kunnen we elkaar versterken en wat is hiervoor nodig en mogelijk?*" In deze verkenning kunnen de volgende thema's aan bod komen:

- Bestuurlijke intentie en condities van deelnemers
- Verkenning van het kwaliteits- en uitvoeringsniveau
- Beelden bij de verschillende opschalingsvormen
- Inventarisatie van overeenkomsten en verschillen in de uitvoeringsorganisatie
- Advies over kansen, bestuurlijke keuzes en vervolgstappen

De regierol omvat ook het aangaan van *gesprekken met andere belanghebbenden* binnen het Gelderse VTH-stelsel, zoals de provincie, andere omgevingsdiensten, gemeenten en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW).

Met deze toekomstvisie laat ODVeluwe zien welke positie en rol zij wil innemen in de Gelderse opschalingsdiscussie. Het doel is om in 2025 een beweging in gang te zetten. De uitnodiging aan ODAchterhoek voor een gezamenlijke verkenning is een concreet voorbeeld van dit streven. En als de beweging uitblijft? Dan gaat ODVeluwe verder met waar zij mee bezig is, het verder bouwen en optimaliseren van een sterke, groene ODVeluwe.

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor AB vergadering d.d.: 17 april 2024

Agendapunt: 7.1

Onderwerp: Gevolgen stikstofuitspraak werkvoorraad vergunningen

Datum: 17 april 2024

Bijlagen: 7.1.a.I AB besluit Memo gevolgen stikstofuitspraak
werkvoorraad vergunningen

7.1.a.II Memo Gevolgen Stikstofuitspraak werkvoorraad vergunningen

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

- 1) Kennis te nemen van de memo gevolgen stikstofuitspraak werkvoorraad vergunningen.

Toelichting:

In het verlengde van de eerder opgestelde memo Stikstof van 12 februari 2025, informeren we u over de consequenties voor de werkvoorraad van Vergunningverlening en hoe ODVeluwe daarmee omgaat.

Door de terugloop van het aantal vergunningaanvragen, komt capaciteit vrij in het team Vergunningverlening. Deze capaciteit zetten we aanvullend in op het actualiseren van bestaande vergunningen waarvoor in 2024 een uitvoeringsplan is opgesteld.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

Kennis te nemen van de memo Gevolgen stikstofuitspraak werkvoorraad vergunningen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 17 april 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Aan
Bestuurders gemeenten OD Veluwe
Van
ODVeluwe

Gevolgen Stikstofuitspraken en werkvoorraad vergunningverlening

In het verlengde van de eerder opgestelde memo Stikstof van 12 februari 2025, informeren we u over de consequenties voor de werkvoorraad van Vergunningverlening en hoe ODVeluwe daarmee omgaat.

Aanleiding

In februari van dit jaar is een memo met u gedeeld waarin de gevolgen van een aantal uitspraken van de Raad van State over activiteiten met stikstofuitstoot zijn beschreven. Naar aanleiding van deze uitspraken hebben de provincies de vergunningverlening stilgelegd voor alle activiteiten waar stikstof bij vrijkomt. Dit stilleggen duurt totdat provincies, in opdracht van het Rijk, maatregelen hebben gevonden om ruimte te creëren om nieuwe of uitbreiding van activiteiten weer toe te kunnen laten. Provincie Gelderland is om deze reden gestart met het uitwerken van een zoneringsplan dat ruimte moet gaan bieden voor nieuwe of uitbreiding van activiteiten binnen daarvoor aangewezen gebieden.

Gevolgen voor nieuwe aanvragen Omgevingsvergunning

Voor de uitspraken van de Raad van State was er al onduidelijkheid over het landelijke beleid rondom Stikstof wat gemaakt heeft dat initiatiefnemers terughoudend zijn met uitbreidingsplannen. De recente uitspraken van de Raad van State hebben dat effect vergroot, met name nu de vergunningverlening voor stikstofemissies bij de provincie is stilgelegd. Hierdoor is het aantal vergunningaanvragen dat ingediend wordt, nog verder teruggelopen.

De aanvragen die nog binnenkomen, hebben met name betrekking op wijzigingen in de bedrijfsvoering zonder uitstoot van stikstof.

Maatregelen ODVeluwe

Door de terugloop van het aantal vergunningaanvragen, komt capaciteit vrij in het team Vergunningverlening. Deze capaciteit zetten we aanvullend in op het actualiseren van bestaande vergunningen waarvoor in 2024 een uitvoeringsplan is opgesteld. Dit doen we met drie redenen:

Memo

Datum
17 april 2025

Pagina
1 van 2

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Behandeld door
JE van der Schaal

Bijlage
2

Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE Apeldoorn

T 055 5801705
E info@odveluwe.nl
www.odveluwe.nl

Locatie Apeldoorn:
Marktplaats 1
7311 LG Apeldoorn

Locatie Harderwijk:
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk

- De uitvoering van het actualisatieprogramma krijgt daarmee een impuls;
- We houden kennis en kunde in de organisatie op niveau in een werkveld waar nieuwe collega's schaars zijn;
- De verwachting is dat met het gereedkomen van het zoneringsplan van Provincie Gelderland de stroom van vergunningaanvragen op termijn weer zal aantrekken. Door het aanhouden van de huidige capaciteit blijven we in staat om wanneer nodig terug te schakelen naar het afhandelen van nieuwe aanvragen.

Datum
17 april 2025

Pagina
2 van 2

Ons kenmerk

Vervolg

Het stikstofdossier blijft komende periode in beweging. We blijven het nauwgezet volgen. Over relevante ontwikkelingen en eventuele consequenties zullen we u tijdig informeren.

Voorstel Algemeen Bestuur ODVeluwe

Voorstel voor AB vergadering d.d.: 17 april 2024

Agendapunt: 7.2

Onderwerp: KRW en indirecte lozingen

Datum: 17 april 2024

Bijlagen: 7.2.a.I AB besluit Memo KRW en indirecte lozingen

7.2.a.II Memo KRW en indirecte lozingen

7.2.a.III Eindrapportage aanpak indirecte lozingen

Aan het Algemeen Bestuur ODVeluwe,

Wij stellen u voor:

- 1) Kennis te nemen van de memo KRW en indirecte lozingen.

Toelichting:

Met deze memo informeren we u over de ontwikkelingen op het gebied van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), het belang van een betere beheersing van indirect lozingen en de gevolgen voor de taakuitvoering van ODVeluwe hierdoor.

De doelstellingen van de KRW lijken niet gehaald te worden als de huidige werkwijze in de VTH-keten voortgezet wordt. Indirecte lozingen van bedrijfsafvalwater vormen een belangrijke bron van chemische verontreiniging in oppervlaktewater en bedreigen daarmee het behalen van de KRW-doelstellingen. Met beperkte middelen zet ODVeluwe (en haar voorgangers) maximaal in op de uitvoering van de VTH-taken.

Vanwege het landelijke impulsprogramma en de onderzoeksresultaten van de quickscan van Provincie Gelderland, verwachten we dat de komende jaren de inzet op indirecte lozingen een wezenlijke versterking gaat vragen voor betrokken ketenpartners. En dus een investering inhouden op de taakuitvoering. Om die reden zet ODVeluwe vanaf dit jaar binnen de huidige financiële mogelijkheden in op de vergroten van het kennisniveau en verstevigen van de taakuitvoering t.a.v. indirecte lozingen.

Tegelijk starten we het gesprek met onze opdrachtgevers en ketenpartners om de consequenties van de benodigde kwaliteitsimpuls scherp te maken en te verankeren in de uitvoeringsafspraken van ODVeluwe.

Het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe;

B E S L U I T:

Kennis te nemen van de memo KRW en indirecte lozingen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d.: 17 april 2025.

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Veluwe,

W.M. van Dam,
Secretaris

P. Inberg,
Voorzitter

Aan
OGO-leden OD Veluwe
Van
ODVeluwe

Kaderrichtlijn Water en indirecte lozingen

Met deze memo informeren we u over de ontwikkelingen op het gebied van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), het belang van een betere beheersing van indirect lozingen en de gevolgen voor de taakuitvoering van ODVeluwe hierdoor.

Aanleiding

Nederland is verplicht om in 2027 te voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Het doel van deze richtlijn is de waterkwaliteit in alle Europese landen te verbeteren en behouden. De richtlijn is van kracht geworden in 2000, en stelt ecologische en chemische eisen aan het oppervlaktewater en het grondwater.

Veel Nederlandse wateren voldoen nog niet aan de KRW-doelstellingen, vooral door vervuiling. Als Nederland in 2027 niet voldoet aan de KRW-doelstellingen kan het sancties krijgen van de EU en juridische problemen ondervinden bij vergunningverlening, bijvoorbeeld bij bouw- en infraprojecten met grondwateronttrekkingen.

Omdat met de huidige werkwijze, de KRW-doelstellingen naar verwachting niet worden gehaald, is het landelijke KRW-impulsprogramma opgestart om overheden in regioverband te helpen deze doelstellingen toch te behalen. Eén van de acties binnen het programma is het nagaan of via het spoor van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) nog winst valt te behalen.

Indirecte lozingen van bedrijfsafvalwater vormen een belangrijke bron van chemische verontreiniging in oppervlaktewater. Daarom heeft de provincie Gelderland vanuit het KRW-impulsprogramma een quickscan laten uitvoeren en een plan van aanpak laten opstellen voor de regio Rijn-Oost (provincies Gelderland en Overijssel) door Buiten Organisatieadvies: Aanpak indirecte lozingen bedrijfsafvalwater - Resultaten Quick Scan en Plan van Aanpak, dd. 20 december 2024, zie bijlage 1 bij deze memo.

Memo

Datum
18 april 2025

Pagina
1 van 4

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Behandeld door
JE van der Schaal

Bijlage
2

Omgevingsdienst Veluwe
Postbus 971
7301 BE Apeldoorn

T 055 5801705
E info@odveluwe.nl
www.odveluwe.nl

Locatie Apeldoorn:
Marktplaats 1
7311 LG Apeldoorn

Locatie Harderwijk:
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk

Achtergrond

Indirecte lozingen van bedrijfsafvalwater vormen een belangrijke bron van chemische verontreiniging in oppervlaktewater. Tevens kan verontreiniging in het afvalwater de rioleringsbuizen zelf aantasten.

Als we het over indirecte lozingen hebben bedoelen we lozingen van bedrijfsafvalwater op de gemeentelijke riolering (dat vervolgens naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) afgevoerd wordt). In de RWZI wordt het water biologisch gezuiverd en daarna op het oppervlaktewater geloosd. In een RWZI is het niet mogelijk om op alle stoffen te zuiveren. Hierdoor komen onder andere zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) zoals PFAS in het oppervlaktewater terecht en dreigen we de KRW-doelstellingen niet te halen. ZZS is de verzamelnaam voor stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu en waarvan we weten dat deze bijvoorbeeld kankerverwekkend zijn, de voortplanting belemmeren of zich in de voedselketen ophopen. ZZS kunnen ook de werking van de RWZI negatief beïnvloeden.

Beleid

Zowel het Europese als het Nederlandse beleid is gericht op het voorkomen en anders verminderen van ZZS in het milieu met een bronaanpak. Een belangrijke route van ZZS naar het milieu is die via bedrijfsafvalwater en dus indirecte lozingen.

In de quickscan wordt geconcludeerd dat er in Gelderland momenteel gebrekkig invulling gegeven wordt aan een wettelijke taak: regulering en toezicht op indirecte lozingen. Veel partijen spelen hierbij een rol namelijk de provincie, de gemeenten, de waterschappen, Rijkswaterstaat (RWS) en de omgevingsdiensten.

Tot de inwerkingtreding van de Waterwet eind 2009 waren de waterschappen verantwoordelijk voor de VTH-taak op indirecte lozingen. Vanaf 2010 zijn die bevoegdheden, zonder middelen, gewijzigd naar de provincie en de gemeenten met de waterschappen in een adviserende rol. De regulering van indirecte lozingen is vervolgens in 2013 als onderdeel van de VTH-taakuitvoering bij de omgevingsdiensten belegd.

Met de komst van de Omgevingswet in 2024 zijn grote delen van de Waterwet opgegaan in de Omgevingswet en is ook het bindend adviesrecht van de waterschappen verdwenen.

Hoewel er regionale verschillen, zijn is in de praktijk volgens de quickscan gebleken dat:

- Met name gemeenten zijn zich niet bewust van het feit dat zij medeverantwoordelijk zijn voor lozingen van bedrijfsafvalwater op het riool
- Het de omgevingsdiensten ontbreekt aan een expliciete opdracht en budget voor een planmatige of projectmatige VTH-aanpak van indirecte lozingen. Tevens is in het algemeen sprake van onvoldoende capaciteit en deskundigheid op het thema bedrijfsafvalwater bij omgevingsdiensten. Daardoor zijn vergunningen op het aspect bedrijfsafvalwater niet actueel en is er onvoldoende toezicht op indirecte lozingen.

- Waterschappen vervullen een ondersteunende of zelfs uitvoerende rol en helpen in meer of mindere mate het “gat” bij omgevingsdiensten te vullen.
- Er is in de uitvoeringspraktijk behoefte aan meer praktische handvatten.
- Het ontbreekt aan een actueel basisbestand met daarin de meest relevante indirecte lozers.
- De grootste groep bedrijven met indirecte lozingen naar verwachting niet vergunningplicht is en onder bevoegd gezag van gemeenten valt.
- Omdat veel bedrijven niet goed op de hoogte zijn welke stoffen ze toepassen en/of lozen is het aantal meldingen uit eigen beweging laag.

Datum
18 april 2025

Pagina
3 van 4

Ons kenmerk

Plan van Aanpak

In de eindrapportage van de provincie is naast de quickscan over de huidige situatie ook een Plan van Aanpak (PvA) opgenomen met een manier waarop de VTH-keten op provinciaal niveau versterkt zou kunnen worden om toch de KRW-doelstellingen te behalen.

Het PvA richt zich op vergunningverlening, toezicht & handhaving, monitoring en samenwerking & kennisontwikkeling.

Dit PvA is door ODVeluwe nog niet besproken met de provincie en voor zover wij weten is het plan ook nog niet tussen de gemeenten en provincie en/of het waterschap besproken.

In het PvA wordt voorgesteld dat de provincie zich op zal stellen als trekker van het programma “Grip op indirecte lozingen”.

Situatie ODVeluwe

In 2018 is er met de toenmalige Omgevingsdienst Noord Veluwe en Omgevingsdienst Veluwe IJssel afstemming geweest over een werkwijze waarop Waterschap Vallei en Veluwe met de omgevingsdiensten samenwerkt, zie bijlage 2 bij deze memo. Alle gemeenten uit de regio van ODVeluwe liggen in het werkgebied van het waterschap Vallei en Veluwe. De afspraken uit 2018 zijn niet opgenomen in de Samenwerkingsafspraken onder Omgevingswet van 2023 zoals deze opgesteld zijn met alle partners bij de fusie tot Omgevingsdienst Veluwe.

In de praktijk blijken de afspraken (deels) nog wel nageleefd te worden, maar het lijkt een goed moment om deze werkwijze opnieuw tegen het licht te houden.

Momenteel wordt jaarlijks een lijst gedeeld door het waterschap met daarop de bedrijven die voor het waterschap relevant zijn i.h.k.v de indirecte lozingen. De toezichthouder van het waterschap Vallei en Veluwe en de toezichthouder van ODVeluwe kennen elkaar en houden elkaar op de hoogte van bijzonderheden bij deze bedrijven.

De toezichthouders van ODVeluwe bekijken bij hun bedrijfscontroles de waarden van de metingen die de bedrijven zelf uitvoeren en vergelijken deze met de waarden uit de vergunningen. Het meten, bemonsteren en analyseren van afvalwater is geen automatische verplichting in vergunningen voor bedrijven. ODVeluwe neemt zelf geen watermonsters en voert geen analyses uit. Ook vindt er geen handhaving plaats op de

door het bedrijf geleverde analysegegevens. Een bedrijf hoeft immers niet mee te werken aan zijn eigen veroordeling. De handhaving kan alleen plaatsvinden op onze eigen bevindingen.

De toezichthouders beoordelen bij bedrijven of er waterzuivering plaatsvindt door te controleren of bijvoorbeeld de benodigde filters of vetafscheiders uit de vergunning aanwezig zijn en of die volgens de daarvoor geldende normen gereinigd en onderhouden worden.

Bij de vergunningverlening worden geen specifieke normen opgenomen over de indirecte lozing. Wel moeten bedrijven voldoen aan de Omgevingswet. In het Besluit activiteiten leefomgeving (BAL) daaronder, staan kwaliteitseisen ten aanzien van lozingen van afvalwater. In het BAL is ook de minimalisatieplicht voor ZZS en verplichting tot opstellen van een Vermijdings- en reductieprogramma (VRP) opgenomen.

Volgens de rapportage zijn er bij de omgevingsdienst 450 bedrijven relevant i.h.k.v de indirecte lozingen (waarvan ca 100 vergunningplichtige bedrijven en 350 meldingsplichtige bedrijven).

Conclusie en vervolg

De doelstellingen van de KRW lijken niet gehaald te worden als de huidige werkwijze in de VTH-keten voortgezet wordt. Indirecte lozingen van bedrijfsafvalwater vormen een belangrijke bron van chemische verontreiniging in oppervlaktewater en bedreigen daarmee het behalen van de KRW-doelstellingen.

ODVeluwe ziet het belang van het behalen van de KRW-doelstellingen en herkent het beeld dat er weinig kennis aanwezig is over de indirecte lozingen en ziet de noodzaak voor versterking hierop. Zowel op het gebied van vergunningverlening als toezicht op indirecte lozingen. Er is aan ODVeluwe geen expliciete opdracht gegeven of samenwerkingsafpraak over de beoordeling van lozingen gemaakt.

Met beperkte middelen zet ODVeluwe (en haar voorgangers) maximaal in op de uitvoering van de VTH-taken. Echter, daarmee is het onderwerp van indirecte lozingen tot nu toe onderbelicht gebleven.

Vanwege het landelijke impulsprogramma en de onderzoeksresultaten van de quickscan van Provincie Gelderland, verwacht ODVeluwe dat de komende jaren de inzet op indirecte lozingen een wezenlijke versterking gaat vragen voor betrokken ketenpartners. En dus een investering inhouden op de taakuitvoering van ODVeluwe. Om die reden zet ODVeluwe vanaf dit jaar binnen de huidige financiële mogelijkheden in op de vergroten van het kennisniveau en verstevigen van de taakuitvoering t.a.v. indirecte lozingen.

Tegelijk starten we het gesprek met onze opdrachtgevers en ketenpartners om de consequenties van de benodigde kwaliteitsimpuls scherp te maken en te verankeren in de uitvoeringsafspraken van ODVeluwe. Zodat vanuit onze rol de benodigde bijdrage aan het behalen van de normen uit de Kaderrichtlijn Water geleverd kan worden.

Aanpak indirecte lozingen bedrijfsafvalwater

Resultaten Quick Scan en Plan van Aanpak

≡ provincie
Gelderland

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel en resultaat	3
1.3 Verantwoording	3
1.4 Leeswijzer	4
 Deel 1: Quick Scan	 5
 2 Inhoudelijke opgave	 6
2.1 Waterkwaliteit onder druk	6
2.2 Impact indirecte lozingen	6
2.3 Landelijk beleid	9
 3 Organisatorische opgave	 11
3.1 Rollen en taken	11
3.2 VTH-bevoegdheid indirecte lozingen	12
3.3 VTH-uitvoering: huidige praktijk	12
3.4 Meten en monitoren: huidige praktijk	14
3.5 Samenvattend overzicht: Kansen & Knelpunten	15
 Deel 2: Plan van Aanpak	 17
 4 Doel en uitvoeringsstrategie	 18
4.1 Doel	18
4.2 Uitvoeringsstrategie	18
 5 Aanzet werkplan 2025-2027	 21
5.1 Uitgangspunten	21
5.2 Algemene programma en ondersteunende activiteiten	22
5.3 Vergunningverlening	25
5.4 Toezicht en handhaving	26
5.5 Monitoring	28

6	Programma en organisatie	30
6.1	Algemeen	30
6.2	Programma aanpak	30
6.3	De inzet van partijen	31
7	Inzet, kostenraming en financiering	33
7.1	Overzicht inzet	33
7.2	Kostenraming	34
7.3	Financiering	34
	Bijlage Wettelijk kader en stoffen	35

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het is een verplichting vanuit de Europese Unie om in 2027 aan de doelen van de Kaderichtlijn Water (KRW) te voldoen. Met de huidige aanpak worden de KRW doelen naar verwachting niet gehaald. Met het KRW-impulsprogramma proberen overheden het tij te keren. Eén van de acties binnen het programma is het nagaan of via het spoor van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) nog winst valt te behalen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen directe en indirecte lozingen (op oppervlaktewater en grondwater). Dit onderzoek spitst zich toe op *indirecte* lozingen, lozingen op de riolering die via de afvalwaterketen het watersysteem bereiken. De uitvoering van de wettelijke VTH taken voor indirecte lozingen schiet, door meerdere oorzaken, tekort. Mede daardoor belanden diverse probleemstoffen via het riool in het oppervlaktewater. Naast de prioritaire stoffen en de specifiek verontreinigende stoffen van de KRW vormen de emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) ook een actueel vraagstuk, waarvoor een intensivering van de aanpak nodig is.

1.2 Doel en resultaat

Het **doel** van dit project is meerledig:

- A. Breng de huidige situatie in beeld rond indirecte lozingen (IDL) op het gebied van beleid, capaciteit, expertise, governance en samenwerking.
- B. Maak een overzicht van knelpunten / onduidelijkheden, die een rol spelen in de VTH uitvoering, waaronder juridische vraagpunten.
- C. Stel een globaal plan van aanpak op met wat nodig is om de huidige situatie beheersbaar te krijgen in termen van regelgeving, capaciteit, expertise, governance en samenwerking.

Dit project bestaat uit onderzoek en advies. Op basis van een Quick Scan (doelen A en B) is een compact plan van aanpak (doel C) opgesteld, waarmee grip wordt gekregen op indirecte lozingen van bedrijfsafvalwater. Dit plan van aanpak geeft aan op welke wijze vanuit de huidige situatie (Ist) de gewenste situatie (Soll) wordt bereikt, inclusief een indicatie van de benodigde capaciteit en kosten.

De provincie Gelderland is opdrachtgever van dit onderzoek. De uitwerking richt zich op het grondgebied van de provincie waarbij opschaling naar Rijn-Oost niveau / de overige betrokken provincies mogelijk is.

1.3 Verantwoording

Het onderzoekstraject is in vier stappen doorlopen. Het onderzoek is begeleid door een ambtelijke begeleidingsgroep met vertegenwoordigers van de provincies Gelderland en Overijssel, de waterschappen Rivierenland en Vechtstromen, de gezamenlijke Rijn-Oost gemeenten, ODRA en ODRN.

In de Quick Scan zijn relevante documenten bestudeerd en zijn circa 15 gesprekken gevoerd met regionale betrokkenen en landelijke deskundigen.

In stap 3 zijn verdiepende gesprekken met vergunningverleners, toezichthouders en beleidsadviseurs/waterkwaliteitsmedewerkers uit Gelderland en Overijssel gevoerd. Onderdelen van de aanpak zijn in gezamenlijke overleggen besproken.

1.4 Leeswijzer

In [deel 1](#) worden de resultaten van de Quick Scan besproken. Hoofdstuk 2 gaat in op de inhoudelijke opgave. In hoofdstuk 3 wordt de organisatorische opgave behandeld, mede aan de hand van de interviews van partijen in Rijn-Oost.

[Deel 2](#) bevat de voorzet voor het plan van aanpak indirecte lozingen in Gelderland.

Achtereenvolgens worden daar behandeld:

- Hoofdstuk 4: doel en uitvoeringsstrategie.
- Hoofdstuk 5: aanzet voor werkplannen, waarin op te pakken acties per uitvoeringslijn worden toegelicht.
- Hoofdstuk 6: beschrijving van de programma-organisatie.
- Hoofdstuk 7: capaciteits- en kostenraming en financiering.

Deel 1: Quick Scan

Indirecte lozingen bedrijfsafvalwater

2 Inhoudelijke opgave

Via lozingen van bedrijfsafvalwater op het riool komen microverontreinigingen in het oppervlaktewater. Dit beïnvloedt het dieren- en plantenleven en levert gezondheidsrisico's op. Indirecte lozingen zijn een belangrijke verspreidingsroute van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) in het milieu. Een intensievere bronaanpak, onder meer bij bedrijven, is nodig. In dit hoofdstuk beschrijven we de inhoudelijke problematiek en het landelijk beleid.

2.1 Waterkwaliteit onder druk

De waterkwaliteit in Nederland is op veel plaatsen niet goed. Dit speelt ook in het stroomgebied van Rijn-Oost. De kwaliteit van een groot aantal oppervlaktewater- en grondwaterlichamen voldoet niet aan de KRW-doelen. Dit geldt zowel voor de ecologische als de chemische toestand. In toenemende mate zorgen chemische verontreinigingen voor knelpunten in de waterkwaliteit. Dit heeft negatieve effecten voor het dieren- en plantenleven, leidt tot gezondheidsrisico's (denk aan de kwaliteit van ons drinkwater) en kan ook economische schade opleveren. De lopende tussenevaluatie KRW 2024 bevestigt dit beeld.

Drinkwaterbedrijven treffen in hun bronnen steeds vaker stoffen aan die afkomstig zijn van lozingen, zegt Hans de Groene, directeur van Vewin, de vereniging van waterbedrijven in Nederland. *“Met name bedrijven die oppervlaktewater innemen hebben hier last van. Steeds vaker moeten zij hun inname tijdelijk stilleggen omdat ze te hoge concentraties van een stof of een onbekende stof meten. Pas wanneer de verontreiniging is gepasseerd of de stof is achterhaald, kunnen ze weer water innemen.”* Daarnaast moeten drinkwaterbedrijven tientallen miljoenen investeren in complexe zuiveringstechnologie, omdat gangbare technieken onvoldoende in staat zijn risicovolle stoffen als PFAS te verwijderen. (Uit Binnenlands Bestuur, 24-11-2023).

Uiterste deadline voor het voldoen aan de Europese KRW-doelen is 2027. Bij niet voldoen kan de EU Nederland in gebreke stellen, hetgeen tot reputatieschade en juridische procedures van belangengroepen kan leiden. Ook kan de bouw- en infrasector te maken krijgen met problemen in de vergunningverlening, omdat er geen toestemming wordt gegeven voor bodemsanering en grondwateronttrekkingen (denk bijv. aan het tijdelijk droogpompen van de bouwput en het lozen uit die bouwput).

Bouwend Nederland: *“We zien het niet voldoen aan de KRW-doelen als een potentieel risico, ook omdat een scenario denkbaar is zoals bij de stikstofcrisis”.*

2.2 Impact indirecte lozingen

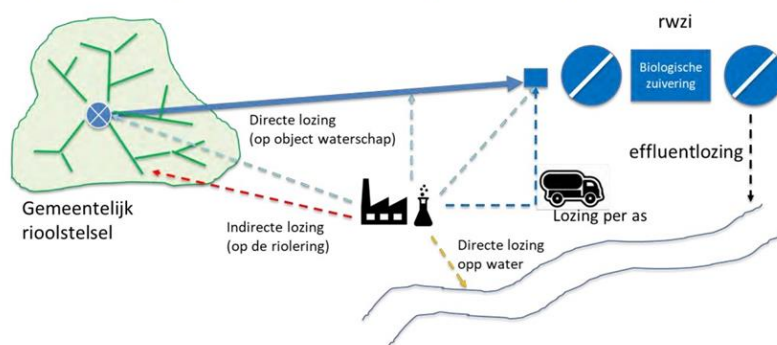
Invloed op waterkwaliteit

Microverontreinigingen zijn schadelijk voor het dieren- en plantenleven in het water. Deze verontreinigingen in het water zijn afkomstig van meerdere bronnen:

- a. Atmosferische depositie, stoffen die neerslaan in het water vanuit luchtmissies van bijvoorbeeld verkeer en industrie.

- b. Diffuse bronnen, stoffen die in het water terechtkomen door brede toepassing in sectoren als de landbouw (mest, bestrijdingsmiddelen) en bij consumenten (medicijngebruik).
- c. Directe lozingen van bedrijfsafvalwater op rijks- of regionale wateren. Deze lozingen vallen onder het bevoegd gezag van Rijkswaterstaat of de waterschappen.
- d. Indirecte lozingen van bedrijven op oppervlaktewateren. Via het riool komt dit bedrijfsafvalwater bij de rioolwaterzuiveringsinrichting (rwzi) en een deel van de stoffen in het influent wordt uiteindelijk met het effluent in het oppervlaktewater geloosd. De provincie en gemeenten zijn bevoegd gezag voor deze indirecte lozingen.

Lozing van bedrijfsafvalwater via de gemeentelijke riolering

Hoewel er geen algemeen geverifieerd beeld bestaat van de precieze bijdrage, zijn er wel duidelijke aanwijzingen dat er sprake is van een substantiële invloed van indirecte lozingen op de chemische waterkwaliteit:

- Uit onderzoek blijkt dat in effluenten van rwzi's honderden microverontreinigingen worden aangetroffen. In totaal zijn in studies in binnen- en buitenland meer dan 1200 unieke stoffen aangetroffen. De concentraties variëren van <1 ng/l tot >100 µg/l. Vooral bij industriële stoffen is er sprake van (zeer) grote concentratieverschillen tussen verschillende rwzi's (bron: ADecoAdvies, december 2022).
- Pilot indirecte lozingen regio Noorderkwartier in Noord-Holland-Noord: bij circa 80% van de bemonsterde bedrijven zijn een of meerdere ZZS aangetroffen (zie tekstkader verderop).
- Er is een groot aantal bedrijven dat bedrijfsafvalwater loost, het merendeel daarvan via het riool. Alleen in Gelderland gaat het naar verwachting al om ongeveer 1100 bedrijfsmatige indirecte lozingen die relevant zijn vanwege lozing van probleemstoffen (zie deel 2, Plan van aanpak). Gecombineerd met het feit dat er sprake is van beperkt toezicht op indirecte lozingen (zie paragraaf 2.4) leidt dit tot de constatering dat indirecte lozingen een belangrijke bron zijn van chemische verontreinigingen in oppervlaktewater.

Onderzoek Wetterskip Fryslan: veel chemische stoffen in het effluent

In het effluentonderzoek van Wetterskip Fryslan is de uitgaande waterstroom van 10 rwzi's onderzocht op ruim 300 verschillende chemische stoffen, zoals bestrijdingsmiddelen, (zware) metalen, geneesmiddelen, vluchtige stoffen, weekmakers, vlamvertragers, PAK's en PCB's. Deze stoffen bereiken de zuiveringen via de riolering. Van de onderzochte stoffen doken er 174 minimaal één keer op. Zestig stoffen zaten in meer dan de helft van alle monsters.

Verspreiding van Zeer Zorgwekkende Stoffen via bedrijfsafvalwater

Zoals uit de pilot in de regio Noorderkwartier blijkt zijn indirecte lozingen ook een belangrijke bron van de verspreiding van ZZS in het milieu. Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) is de verzamelnaam voor stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu en waar van we weten dat deze direct of indirect de gezondheid van mens en milieu bedreigen. Veel van deze stoffen zijn kankerverwekkend, hebben een negatieve impact op de voortplanting en hopen zich op in de voedselketen. Voorbeelden zijn PFAS, kwik, lood, benzeen en PAK. De afbraaksnelheid van een aantal ZZS is zo laag dat gesproken wordt over 'eeuwige chemicaliën'. De totale lijst ZZS bestaat uit meer dan 2200 stoffen. Verspreiding vindt plaats via lucht en water en ZZS kunnen zich ophopen in bodem en ondergrond en verder verplaatsen via grond- en afvalstromen. Een deel van deze ZZS valt ook onder de (prioritaire) stoffen van de KRW.

Pilot Indirecte Lozingen Regio Noorderkwartier

De Pilot indirecte lozingen is in de periode mei 2023-maart 2024 uitgevoerd en is een gezamenlijke try-out van de omgevingsdiensten Noordzeekanaalgebied, IJmond en Noord Holland Noord en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

De samenwerkende partijen willen de mogelijke lozing van ZZS en prioritaire stoffen uit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) aan de bron terugdringen. Binnen de Pilot zijn in totaal 103 bedrijven bezocht, waarvan er bij 77 sprake was van een indirecte lozing. De pilot heeft de volgende resultaten opgeleverd:

- Bij het merendeel van de bemonsterde bedrijven (circa 80%) is tenminste één ZZS aangetroffen.
- Zware metalen worden veelvuldig aangetroffen. Het gaat hierbij onder andere om arseen, cadmium, kobalt, kwik, lood en nikkel.
- In een aantal gevallen zijn ook andere ZZS aangetroffen: benzeen, dioxines en furanen, formaldehyde, ftalaten, naftaleen, PAK's, PCB's, PFAS.

Werking rwzi's

De huidige rioolwaterzuiveringsinstallaties rwzi's) zijn in hoofdzaak biologische zuiveringen. Ze halen 95 procent van alle verontreinigingen, zoals organische stoffen, stikstof en fosfaat, uit het afvalwater van huishoudens en bedrijven. Ze verwijderen echter niet alle chemische microverontreinigingen. Hiervoor zijn (voor een deel van de stoffen) aanvullende zuiveringsstappen mogelijk. Een voorbeeld hiervan is een ozoninstallatie met actief koolfilter waarmee tot 80% van de medicijnresten uit het rioolwater kan worden gezuiverd.

Het zuiveringsrendement van de huidige rwzi's is per chemische stofgroep, afhankelijk van de stoffeigenschappen, heel verschillend. Een belangrijk deel van zware metalen blijft bijvoorbeeld achter in het zuiveringsslib. Diverse persistente, mobiele en toxische stoffen zoals PFAS worden niet of slechts beperkt verwijderd in een rwzi. Door de grote diversiteit aan chemische stoffen is de keuze en dimensionering van chemische zuivering complex. Bij behandeling met ozon en actief kool worden bepaalde medicijnresten bijvoorbeeld afgebroken, maar kunnen bromides (bij hogere concentraties ozon) worden omgezet in carcinogeen bromaat. Iets soortgelijks gebeurt met lange keten PFAS-stoffen; deze worden omgezet in andere (kortere keten) PFAS. Chemische zuivering kan dus ook ongewenste neveneffecten hebben (afwenteling/probleemverplaatsing, hoog energieverbruik). Vandaar dat in het beleid zwaar wordt ingezet op een bronaanpak.

Naast een kwaliteitsopgave kampen diverse rwzi's ook met een kwantitatieve opgave: de zuiveringscapaciteit is in relatie tot de omvang en vuillast van het stedelijk afvalwater onvoldoende. Op een aantal rwzi's zijn nieuwe aansluitingen van woonwijken of bedrijventerreinen niet zomaar mogelijk. Daarnaast speelt dat een te hoge concentratie van bepaalde chemische stoffen de doelmatige werking van rwzi's belemmert. Het terugdringen van de vuillast of bepaalde stoffen in bedrijfsafvalwater is een belangrijke oplossingsrichting voor de doelmatige werking van rwzi's in de toekomst.

Rioolstelsel

Bedrijfsafvalwaterlozingen kunnen ook schade veroorzaken aan het rioolstelsel. Verstoppingen in het riool ontstaan vaak door een ophoping van vet. Een te hoge zuurgraad, temperatuur of aanwezigheid van brand- en of explosiegevaarlijke stoffen kan de binnenzijde van een rioolbuis ook aantasten. Grip op indirecte lozingen is dus ook relevant voor een goede werking van het rioolstelsel.

2.3 Landelijk beleid

Omdat het tijdig halen van de KRW-doelen onder druk staat zijn aanvullende maatregelen dringend noodzakelijk. Deze zijn uitgewerkt in het KRW-impulsprogramma. Het ZZS-beleid bevat een aanvullend handelingskader voor een scherpere bronaanpak.

KRW-impulsprogramma

Met het interbestuurlijke KRW-impulsprogramma wordt landelijk en regionaal ingezet op een intensivering van het beleid, via verschillende sporen: ruimtelijke maatregelen, intensivering aanpak van probleemstoffen en verdere regelgeving. Met name de stoffenaanpak is voor dit onderzoek/project relevant.

Stoffenaanpak KRW

Een van de onderdelen in het KRW betreft de intensivering van maatregelen voor stoffen. Deze richten zich op het terugdringen van de belasting van probleemstoffen vanuit de verschillende bronnen: industrie, landbouw en rioolwaterzuivering. Belangrijke actielijnen in de stoffenaanpak zijn onder meer:

1. Probleemstoffen aan de bron aanpakken samen met de industrie en landbouw;
2. Analyse van het effluent van de rwzi's om te kijken wat beter kan en moet worden gezuiverd;
3. KRW proof maken van directe en indirecte lozingen en steviger inzetten op Vergunningverlening-Toezicht-Handhaving (VTH);

In overleg met VNO-NCW is inmiddels een [werklijst probleemstoffen](#) opgesteld. Deze is gebaseerd op de (prioritaire) stoffenlijst van de KRW en de lijst ZZS. Op de werklijst staan: metalen, PAK's, ammonium, gebromeerde stoffen, PFAS (met name PFOS) en enkele gewasbeschermingsmiddelen. In beeld is bij welke bedrijfstakken en -processen emissies van deze stoffen aan de orde (kunnen) zijn. Verder wordt gewerkt aan standaard beoordelingsrichtlijnen en geactualiseerde maatregellijsten Best Beschikbare Technieken voor bedrijven/bedrijfstakken. Hier kan bij VTH gebruik van worden gemaakt. RWS heeft de vergunningen van directe lozers op Rijkswateren inmiddels geactualiseerd; bij belangrijke indirecte lozers moet dit nog gebeuren.

In het impulsprogramma is als actie opgenomen om via [immissietoetsen op het effluent per rwzi](#) vast te stellen wat de 'distance to target' is voor alle KRW-relevante stoffen. Nu hoeft alleen te worden gekeken naar nutriënten en zwevend stof gehalte. Vanuit de kennis over distance to target kan per rwzi worden beoordeeld waar in de keten verbetering nodig is (bij de zuivering zelf, of eerder in de keten). Het ministerie van IenW wil in 2025 voor alle rwzi's een immissietoets laten uitvoeren. Tevens wordt er een toolbox ontwikkeld met handelingsperspectieven. Daarna zou er in 2026 per rwzi een plan van aanpak moeten worden opgesteld.

De KRW-verplichtingen lopen na 2027 door, doelen worden aangescherpt en voor opkomende stoffen (onder meer ZZS) gaan nieuwe ijkpunten en deadlines gelden. Volop aanleiding dus voor een (structureel) vervolg van het Impulsprogramma.

Bronaankpak ZZS

Het Europese en Nederlandse beleid richt zich op het minimaliseren van ZZS in de leefomgeving. De aanpak van ZZS is gericht op: minimalisatie door bronaankpak, minimalisatie door reductiemaatregelen en continu verbeteren. Bedrijven zijn verplicht hun lozingen en uitstoot van ZZS naar water en lucht te minimaliseren. Zij moeten iedere 5 jaar aantonen hoe zij dat doen. In de vergunningen worden ook voorschriften opgenomen wat het bedrijf moet doen om ZZS te minimaliseren. Per 1 januari 2016 geldt deze minimalisatieverplichting voor alle ZZS.

3 Organisatorische opgave

In het vorige hoofdstuk is beschreven dat er een sterke inhoudelijke drijfveer is om meer werk te maken van de aanpak van indirecte lozingen van bedrijfsafvalwater. Er is ook een stevige organisatorische aanleiding om dit probleem actief te oppakken: er wordt op dit moment gebrekkig invulling gegeven aan een wettelijke taak: regulering en toezicht op indirecte lozingen. In dit hoofdstuk belichten we deze organisatorische kant.

3.1 Rollen en taken

Verschillende partijen spelen een rol in de keten van indirecte lozingen. Naast VTH-uitvoering gaat het ook om beleid, waterbeheer, kennis- en advies en specifieke uitvoerende taken zoals inzameling, transport en zuivering van afvalwater. Een overzicht van rollen en taken:

- **Provincie:** algemene overheid, bevoegd gezag VTH, interbestuurlijk toezichthouder, beleidstaken water en milieu, beheerder diepe grondwater
- **Gemeente:** algemene overheid, bevoegd gezag VTH, beleidstaken water en milieu, uitvoerende taken water en riolering (inzameling en transport afvalwater)
- **Waterschap:** functionele overheid, watersysteembeheerder (grond- en oppervlaktewater, kwantiteit en kwaliteit) regionale watersystemen, taak zuivering afvalwater, bevoegd gezag directe lozingen op (regionaal) oppervlaktewater
- **Rijkswaterstaat (RWS):** Watersysteembeheerder Rijkswater, kennistaken water landelijk, bevoegd gezag voor lozingen op Rijkswater (directe lozingen van bedrijven en effluent rwzi's)
- **Omgevingsdiensten:** gemeenschappelijke regeling – uitvoeringsorganisaties VTH van gemeenten en provincie(s)

Uit de **Quick Scan** komt ten aanzien van rollen en taken het volgende beeld naar voren:

- Rollen en taken rond indirecte lozingen zijn in de basis wel belegd, maar verspreid over meerdere partijen. Er zijn meerdere 'probleemeigenaren', geen partij is integraal verantwoordelijk.
- De onduidelijkheid over rollen en taken speelt niet alleen op VTH-gebied, maar ook ten aanzien van het meten en monitoren van de waterkwaliteit in de afvalwaterketen: wie meet wat, met welk doel precies en wie is daar integraal voor verantwoordelijk?
- Omgevingsdiensten werken als uitvoerende partij niet eigenstandig maar op basis van opdrachten van provincies en gemeenten. Deze bevoegde gezagen moeten in eerste aanleg verantwoordelijkheid nemen.
- De onduidelijkheid geeft verwarring en de mogelijkheid om naar elkaar te wijzen / niets te doen. In het rapport van Berenschot en Arcadis (De organisatie en uitvoering van de VTH-taken op het gebied van waterkwaliteit, 2020) is dit ook al geconcludeerd.
- Er is in Rijn-Oost op ambtelijk niveau -in ieder geval voor wat betreft de betrokken partijen in Gelderland en Overijssel (beide provincies, waterschappen en omgevingsdiensten)- een gezamenlijke drijfveer en basis voor samenwerking aanwezig om tot een effectieve aanpak van indirecte lozingen te komen. Voor een coördinerende/trekkende rol van de provincies daarbij, bestaat draagvlak.

3.2 VTH-bevoegdheid indirecte lozingen

Tot 2010 waren de waterschappen verantwoordelijk voor de VTH-taak op indirecte lozingen. Met inwerkingtreding van de Waterwet in december 2009 zijn bevoegdheden gewijzigd: de VTH-taak op indirecte lozingen is toen overgegaan naar provincie en gemeenten, met de waterschappen in een advies- en expertrol. De uitvoering is als onderdeel van breder/integraal milieu- en omgevings-toezicht bij omgevingsdiensten belegd.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn grote delen van de Waterwet opgegaan in de Omgevingswet. Het bindend adviesrecht van Waterschappen ten aanzien van afvalwateraspecten in vergunningen is verdwenen.

Op verzoek van de VNG heeft de Unie van Waterschappen recent een impactanalyse uitgevoerd naar de positionering van de taak indirecte lozingen, waarbij onderzocht is om de bevoegdheid voor indirecte lozingen weer bij de waterschappen te leggen. De kerngroep die het onderzoek heeft uitgevoerd constateert in oktober 2024 dat er uit de impactanalyse geen eenduidig beeld naar voren komt op welke wijze de VTH-taak voor indirecte lozingen het beste kan worden uitgevoerd. Zowel de onderzochte formele bevoegdheidsoverdracht-variant als de meer bestuurlijke/zakelijke samenwerkingsvariant hebben voor- en nadelen. Geconstateerd wordt dat afstemming en samenwerking in alle gevallen nodig blijft. Geadviseerd is daarom om de resultaten bestuurlijk met partnerorganisaties te bespreken en gezamenlijk een voorstel te ontwikkelen voor een structurele verbetering van de VTH-taken m.b.t indirecte lozingen. Daarbij is expliciet gewezen op het lopende plan-van-aanpak-traject in Rijn-Oost.

De **Quick Scan** levert ten aanzien van de VTH-bevoegdheid het volgende beeld op:

- Met name gemeenten zijn zich niet bewust van het feit dat zij medeverantwoordelijk zijn voor lozingen van bedrijfsafvalwater op het riool. Hoewel een opkomend thema, staat “waterkwaliteit” daar nog niet scherp op het netvlies. Bij provincies is dit besef ook pas de laatste jaren sterker doorgedrongen. Meerdere gesprekspartners constateren dat deze taak sinds de bevoegdheidswijziging in 2009 “tussen wal en schip is gevallen”.
- Het verdwijnen van het bindende adviesrecht voor waterschappen maakt inhoudelijk geen verschil. Omgevingsdiensten in Rijn-Oost blijven nadrukkelijk een beroep doen op de adviesrol van waterschappen.
- Op ambtelijk niveau is de bevoegdheidsdiscussie over indirecte lozingen bij betrokken organisaties in Gelderland en Overijssel geen sta-in-de-weg voor gesprekken over een gezamenlijke aanpak/ inhaalslag indirecte lozingen.

3.3 VTH-uitvoering: huidige praktijk

Omgevingsdiensten

Provincie en gemeenten zijn bevoegd gezag, de VTH-uitvoering is belegd bij omgevingsdiensten. Tot dusverre is er geen specifieke aandacht voor deze taak in de opdracht van provincies en gemeenten aan omgevingsdiensten.

Bij de omgevingsdiensten zelf is in het algemeen beperkt capaciteit beschikbaar en in het algemeen ook beperkt waterexpertise aanwezig. Het onderwerp krijgt bij de omgevingsdiensten in Rijn-Oost wel in toenemende mate aandacht. Ter illustratie:

- De [Omgevingsdienst Regio Arnhem \(ODRA\)](#) heeft waterkwaliteit als prioritair thema in het Meerjarenprogramma opgenomen. Indirecte lozingen krijgen aandacht als onderdeel van integraal toezicht, meerdere toezichthouders hebben een watertraining gevolgd.
- De [Omgevingsdienst Regio Nijmegen \(ODRN\)](#) heeft een pilot indirecte lozingen gedaan, waterspecialisten in huis gehaald en heeft een actualisatieprogramma voor provinciale inrichtingen in voorbereiding.
- [Omgevingsdienst Achterhoek \(ODA\)](#) heeft een praktische aanpak voor toezicht op ZZS ontwikkeld, waarbij ook naar wateremissies wordt gekeken.
- [Omgevingsdienst Twente](#) volgt een planmatige aanpak voor indirecte lozingen bij provinciale inrichtingen, waarbij het waterschap Vechtstromen de feitelijke controles uitvoert.

Rol waterschappen

In alle gevallen vervullen de waterschappen in Rijn-Oost een actieve rol richting de omgevingsdiensten. Naast ondersteuning van bemonstering en analyses leveren waterschappen inhoudelijke bouwstenen voor vergunningen en adviseren ze over meldingen en toezicht en handhaving. De rolinvulling en intensiteit verschilt: van adviseren en faciliteren tot aan de feitelijke uitvoering van controles. Hierover zijn tussen de omgevingsdiensten en waterschappen werkafspraken gemaakt. Deze inzet en ondersteuning doen waterschappen “om niet”, zonder verrekening van kosten met de omgevingsdiensten.

Voorwaarden

Belangrijke voorwaarden voor effectieve VTH-uitvoering zijn, naast voldoende kennis en capaciteit, dat er duidelijke kaders en praktische handvatten zijn voor vergunningverlening en toezicht:

- Kaders zitten opgesloten in de Omgevingswet. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) staan kwaliteitseisen ten aanzien van lozingen van afvalwater. In het Bal is ook de minimalisatieplicht voor ZZS en verplichting tot opstellen van een Vermijdings- en reductieprogramma (VRP) opgenomen. Deze verplichtingen gelden voor vergunningplichtige en meldingsplichtige bedrijven. Lozingen van bedrijfsafvalwater zijn al snel meldingsplichtig, als het om ZZS gaat is dit standaard het geval.
- Richtlijnen waar vergunningverleners en toezichthouders uit kunnen putten zijn:
 - Algemene beoordelingsmethodiek (ABM). Vergunningaanvragen van indirecte lozingen op het oppervlaktewater worden aan de ABM getoetst. Hierin is een tool opgenomen waarin de waterbezwaarlijkheid van stoffen en mengsels is gecategoriseerd. ZZS zitten in de hoogste klasse. De hoogte van de waterbezwaarlijkheid bepaalt vervolgens de saneringsinspanning, waaronder toepassing van de Best Beschikbare Technieken (BBT).
 - Informatiedocumenten waarin de Best Beschikbare Technieken staan beschreven voor verschillende milieubelastende en lozingsactiviteiten.

- Immissietoets. De initiatiefnemer moet onderzoeken of voor een directe of indirecte lozing in het oppervlaktewater nog verdergaande maatregelen nodig zijn. De omgevingsdienst beoordeelt aan de hand van de immissietoets of de indirecte lozing in lijn is met de maximaal toelaatbare belasting op het ontvangende oppervlaktewater (de immissieruimte). In het Handboek Immissietoets staat beschreven hoe zo'n toets moet worden uitgevoerd. Het waterschap (als beheerder van de rwzi) wordt bij de beoordeling van de immissietoets betrokken.

De **Quick Scan** levert het volgende beeld op over de huidige VTH-uitvoering:

- De basis is niet op orde: het ontbreekt aan een expliciete opdracht en budget voor een planmatige of projectmatige VTH-aanpak van indirecte lozingen. Tevens is in het algemeen sprake van onvoldoende capaciteit en deskundigheid op het thema bedrijfsafvalwater bij omgevingsdiensten. Daardoor zijn vergunningen op het aspect bedrijfsafvalwater niet actueel en is er onvoldoende toezicht op indirecte lozingen.
- Waterschappen vervullen een ondersteunende of zelfs uitvoerende rol en helpen in meer of mindere mate het "gat" bij omgevingsdiensten te vullen. Per regio zijn er verschillen, afhankelijk van de eigen rolinvulling door de betreffende omgevingsdienst en aanwezige kennis en capaciteit bij waterschappen in dat gebied.
- Aan kaders schort het niet. De Omgevingswet en daarop gebaseerde ZZS-regelgeving biedt voldoende handvatten voor actualisering van vergunningen en een gerichte toezichtaanpak op het aspect bedrijfsafvalwater. Om juridisch sterker te staan kan het nodig zijn om regionaal uitvoeringsbeleid voor de VTH-aanpak indirecte lozingen vast te stellen.
- Er is in de uitvoeringspraktijk behoefte aan meer praktische handvatten: op welke probleemstoffen focussen, waar op letten bij aspectcontroles, wat zijn actuele BBT's voor verschillende lozingsactiviteiten, welke meetverplichtingen mag je eisen, wanneer ga je bemonsteren, hoe kom je tot een goede immissietoets, wat zijn passende maatwerkvoorschriften, en dergelijke?
- Het ontbreekt aan een actueel basisbestand met daarin de meest relevante indirecte lozers.
- De grootste groep bedrijven met indirecte lozingen is naar verwachting niet vergunningplichtig en valt onder bevoegd gezag van gemeenten.
- Omdat veel bedrijven niet goed op de hoogte zijn welke stoffen ze toepassen en/of lozen is het aantal meldingen uit eigen beweging laag.

3.4 Meten en monitoren: huidige praktijk

Verschillende partijen monitoren de waterkwaliteit en voeren metingen uit in de afvalwaterketen. Dit gebeurt ten behoeve van verschillende doelen, zoals:

1. Volgen van ontwikkelingen in de waterkwaliteit in oppervlaktewater- en grondwaterlichamen (KRW-monitoring). Door provincies, waterschappen en RWS.
2. Metingen en onderzoeken in het kader van zuiverings- en verontreinigingsheffingen (vaststellen van vervuilingseenheden in afvalwater). Door RWS en waterschappen.
3. Metingen in bedrijfsafvalwater en effluent van rwzi's, in het kader van VTH. Door waterschappen, omgevingsdiensten en RWS.
4. Metingen in de afvalwaterketen (rioolstrengen, influent en effluent rwzi) ten behoeve van bronnenonderzoek. Door onder meer waterschappen.

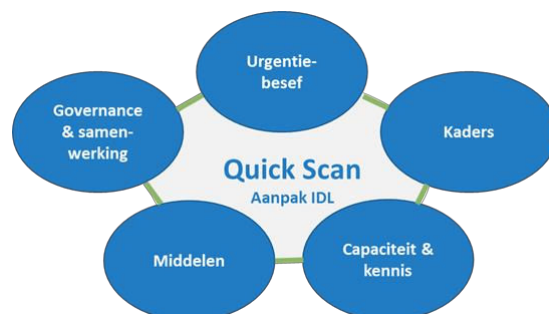
In toenemende mate wordt in de watermonitoring en -metingen naar chemische stoffen gekeken. De stoffenpakketten waar op wordt gemonitord zijn verschillend. Uitwisseling van gegevens tussen partijen vindt tot dusverre beperkt plaats.

De **Quick Scan** levert het volgende beeld op over meten en monitoren:

- Het meetnet voor lozingen waterketen – watersysteem sluit niet. Er is geen goed inzicht in de aanwezigheid van met name chemische stoffen in influent en effluent van rwzi's, ook ontbreekt inzicht in de precieze bijdrage van indirecte lozingen van bedrijfsafvalwater aan de waterkwaliteitsproblematiek.
- Binnen de KRW-monitoring worden relatief weinig metingen gedaan en wordt er veel met modelmatige benaderingen gewerkt.
- Waterschappen in Rijn-Oost gaan de komende jaren meer effluentmetingen doen bij rwzi's die lozen op eigen oppervlaktewateren. Daarbij wordt ook naar chemische probleemstoffen gekeken.
- Metingen zijn duur en de meet- en analysecapaciteit bij laboratoria is beperkt.
- Er is draagvlak voor een gezamenlijke meet- en monitoringstrategie, met een basispakket aan stoffen vanuit (prioritaire stoffen) KRW en ZZS, waar gebieds- of branchespecifiek, afhankelijk van doel/toepassing van de meting, op aangevuld kan worden.

3.5 Samenvattend overzicht: Kansen & Knelpunten

In deze Quick Scan is de situatie in de Rijn-Oost, meer specifiek Gelderland – Overijssel, m.b.t. de aanpak van indirecte lozingen van bedrijfsafvalwater in beeld gebracht. Er ligt een grote inhoudelijke en organisatorische opgave. Voor een succesvolle aanpak zijn vijf voorwaarden cruciaal (zie figuur hiernaast); er moet voldoende urgentiebesef en samenwerkingsbereidheid zijn, de kaders (regelgeving, opdrachtverlening) moeten stevig staan en capaciteit, kennis en middelen moeten op niveau zijn of worden gebracht.

In onderstaande tabel zijn de gesignaleerde kansen en knelpunten samengevat. In de aanzet voor het plan van aanpak (deel 2) wordt hier op voortgebouwd.

Succesvoorwaarde	Kans	Knelpunt
Urgentiebesef	- KRW-doelen: sterke inhoudelijke drijfveer voor actie - Toenemende bestuurlijke aandacht voor KRW en ZZS - In nieuwe lokale WRP's (Water en Rioleringsprogramma of -plan) aandacht vragen voor waterkwaliteitsopgave	Waterkwaliteit en indirecte lozingen staan niet hoog op agenda bij gemeenten
Kaders	- Initiatief vanuit provincies Gld en Ov voor VTH-opdracht IDL in 2025 e.v. - Omgevingswet en ZZS-regelgeving bieden voldoende stevige kaders voor VTH-aanpak - Opstellen van regionaal uitvoeringsbeleid	- Bevoegde gezagen, met name gemeenten, hebben VTH-bevoegdheid op bedrijfsafvalwater niet scherp in beeld - Geen aandacht voor IDL in huidige opdrachten aan od.'s
Capaciteit & Kennis	- Kennis- en capaciteitsopbouw in ontwikkeling bij een aantal omgevingsdiensten - Benutten van kennis en expertise van waterschappen	- VTH-kennis en capaciteit IDL in uitvoering beperkt en versnipperd - Krapte op arbeidsmarkt, lastig om specialisten te vinden
Middelen / ondersteuning	- Aanvullende middelen beschikbaar voor meten en monitoren bij waterschappen - Mogelijkheden voor extra inkomsten (financiering inhaalslag) via verontreinigings-, zuiverings- en rioolheffing?	- Meetnet waterketen – watersysteem sluit niet, geen gezamenlijke meetstrategie - Weinig middelen voor VTH op IDL - Weinig financiële ruimte bij gemeenten - Nog onvoldoende praktische handvatten voor vergunningverleners en toezichthouders - Geen actueel bedrijvenbestand met relevante IDL-bedrijven
Governance & samenwerking	- Bestaande werkafspraken tussen waterschappen en od.'s - Ambtelijk draagvlak voor inhaalslag via programmatische samenwerking tussen sleutelspelers in Gelderland en Overijssel	Taken zijn versnipperd belegd, geen regie op het totaal

Deel 2: Plan van Aanpak

Indirecte lozingen bedrijfsafvalwater Gelderland

4 Doel en uitvoeringsstrategie

4.1 Doel

Algemeen doel is de bijdrage van indirecte lozingen aan de waterkwaliteitsproblematiek te beperken zodat KRW doelen worden gehaald en ZZS geen probleem vormen.

Dit plan is er op gericht om een impuls te geven aan de aanpak van indirecte lozingen in Gelderland. Dit als onderdeel van een gelaagde aanpak:

Landelijk: ontwikkeling van kennis en instrumenten

Rijn-Oost: afstemming van de aanpak

→ **Provinciaal: regie op een impuls voor de aanpak** ←
Regionaal: uitvoering door omgevingsdiensten en waterschappen

Uit de Quick Scan volgt dat er een inhaalslag nodig is. Dit plan van aanpak richt zich op het vormgeven van deze inhaalslag, op provinciaal niveau. Vertrekpunt daarbij zijn de bestaande taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de betrokken organisaties. Een tweede vertrekpunt is dat de inhaalslag in een periode van drie jaar wordt gemaakt. Beeld is dat na deze impulsperiode de werkzaamheden onderdeel gaan uitmaken van de reguliere werkpakketten zodat geen specifieke aanpak meer nodig is.

Dit plan van aanpak geeft een grove, concrete aanzet voor:

- De (gezamenlijke) uitvoeringsstrategie.
- Invulling van de programma-aanpak.
- Werkopdrachten voor de betrokken organisaties.
- Ramingen van inzet en kosten.

4.2 Uitvoeringsstrategie

De gezamenlijke uitvoeringsstrategie bestaat uit drie belangrijke onderdelen:

1. Keuzes in focus en prioritering.
2. Aanpak in actielijnen.
3. Aansturing, in meer of mindere mate, via een programma-aanpak.

De drie onderdelen zijn hieronder toegelicht en vormen ook de basis voor de ramingen in de volgende hoofdstukken.

Focus en prioritering

Om tot een effectieve aanpak te komen moeten keuzes worden gemaakt waar de aanpak zich op richt: op welke stoffen, wateren en bedrijven.

Het stoffenpakket¹ bestaat in de breedte uit de prioritaire stoffen en de specifiek verontreinigende stoffen van de KRW en ZZS. Wanneer ze worden aangetroffen wordt op deze stoffen geacteerd. Het is echter ondoenlijk om in de breedte naar al deze stoffen op zoek te gaan en/of al deze stoffen te monitoren. Daarom wordt als vertrekpunt voor de

¹ Zie ook toelichting op stoffen in de bijlage

aanpak / zoektocht een smaller stoffenpakket genomen. Deze bestaat uit de KRW prioritaire stoffen aangevuld met nutriënten en PFAS (in het bijzonder PFOS). Hier zijn aanvullingen of wijzigingen op mogelijk, afhankelijk van de regionale (afval)waterkwaliteitssituatie en/of aard van de (te vergunnen of controleren) bedrijfsactiviteiten. Op regionaal niveau zijn er verschillen in:

- welke stoffen beperkend zijn op het niveau van de waterlichamen.
- wat probleemstoffen zijn voor de drinkwaterwinning.
- de werking van rwzi's (specifieke kwetsbaarheid in de werking, investeringsprogramma en andere elementen uit de zuiveringsstrategie van de waterschappen).

De specifiek verontreinigende stoffen uit de KRW worden in de eerste aanleg niet meegenomen omdat de scope anders te breed wordt, ze een lastiger aangrijpingspunt vormen vanuit VTH oogpunt en de prioriteit wat minder is (inschatting van deskundigen). Bij regionale differentiatie, op het niveau van waterlichamen, of in brancheaanpakken kunnen deze stoffen wel naar voren komen.

Aan de hand van het basis stoffenpakket en regionale accenten worden relevante branches van bedrijven geselecteerd, waar de VTH-aanpak zich op focust. In de VTH-aanpak staat een brongerichte aanpak (het voorkomen en zoveel mogelijk beperken van lozingen) centraal. Daarbij worden ook relevante ZZS en eventueel aanvullende probleemstoffen uit de KRW, die specifiek bij die branches worden toegepast of ontstaan, in de aanpak meegenomen. Het stoffenpakket vormt ook de basis voor het meten en monitoren in de afvalwaterketen. Monitoringsgegevens en bronnenonderzoek leveren vervolgens weer input op voor de VTH-aanpak.

Vier actielijnen

Als eerste is bewustwording, beleidsvorming en communicatie een belangrijke actielijn, mede gericht op de samenwerking van partijen. Hiertoe moet ook bestuurlijke borging worden georganiseerd. Deze activiteiten zijn onderdeel van de algemene en ondersteunende activiteiten actielijn. Kennisontwikkeling bij medewerkers en het algemene programmamanagement (als daarvoor gekozen wordt) behoren ook tot deze lijn. Vanuit vergunningverlening is de inzet gericht op het verkrijgen van actuele vergunningen voor wat betreft indirecte lozingen van bedrijfsafvalwater.

Toezicht en handhaving richt zich daarnaast op de lozingen die meldingsplichtig zijn en op de overige relevante indirecte lozingen.

Monitoring, in de afvalwaterketen en rond rwzi's, is nodig om meer inzicht te verkrijgen in de bronnen en om te prioriteren in de aanpak.

Uit de Quick Scan komt naar voren dat een scherp inzicht in de problematiek en huidige VTH-situatie ontbreekt. Het is niet mogelijk om op dit moment een allesomvattende aanpak voor meerdere jaren neer te zetten. Daarom wordt flexibiliteit ingebouwd. Partijen gaan aan de slag en de ervaringen uit het eerste jaar / de eerste jaren zijn nodig om het vervolg te bepalen. De aanpak gaat uit van een bewust "leereffect".

Programma-aanpak

Voorstel is om de keuzes in stoffen, wateren en branches en de bovengenoemde vier actielijnen samen te brengen in een programma aanpak indirecte lozingen voor drie jaar.

Coördinerende of trekkende partij is de provincie. De andere partijen nemen deel in het programma en voeren de onderling overeengekomen acties uit.

De programma-aanpak kan meer of minder intensief worden uitgevoerd. Op hoofdlijnen is er keuze uit drie opties:

- A. **Basis:** partijen geven in de eerste plaats invulling aan de eigen taken en verantwoordelijkheden en stemmen onderling af. De provincie geeft vanuit haar eigen verantwoordelijkheid als bevoegd gezag opdracht voor de aanpak van indirecte lozingen van provinciale bedrijven. Daarnaast richt de provincie zich op bewustwording en communicatie over de taken van alle partijen.
- B. **Stimulerend:** Als A met daarbij een 'lichte' programma-aanpak met de nadruk op het afstemmen en coördineren van de inzet van partijen. De provincie maakt hier extra capaciteit voor vrij en stimuleert bijvoorbeeld opleidingen, brancheaanpakken en / of monitoring.
- C. **Gezamenlijk programma:** De provincie neemt het voortouw in het opstellen van een gezamenlijk programma, op basis van een samenwerkingsovereenkomst, met afspraken over doelen, inzet van mensen en middelen, in ieder geval voor de periode 2025 – 2027.

Optie C is uitgewerkt in dit plan van aanpak. Aan de hand van de ramingen voor optie C is ook een inschatting te maken van de inzet en kosten voor de opties A en B.

Verfijning en invulling uitvoeringstrategie

De hier beschreven algemene uitvoeringsstrategie moet verder worden ingevuld. Hoe gaan we het precies aanpakken op de onderdelen vergunningverlening, toezicht en monitoring en in onderlinge samenhang? De volgende hoofdstukken bevatten een eerste uitwerking.

5 Aanzet werkplan 2025-2027

5.1 Uitgangspunten

Dit hoofdstuk beschrijft wat er nodig is om een inhaalslag te maken. We gaan daarbij uit van een impulsperiode van 3 jaar (2025 -2027). Andere uitgangspunten zijn:

- Inzet vanuit de provincie Gelderland, 52 Gelderse gemeenten, 6 omgevingsdiensten, 3 waterschappen en Rijkswaterstaat.
- Betrokkenheid van 8 samenwerkingsregio's afvalwaterketen / DPRA werkregio's.
- Een raming van circa 1.100 relevante indirecte lozers in Gelderland.

Omdat het aantal betrokken bedrijven / lozers sterk bepalend is voor de gevraagde inzet volgt hieronder eerst een korte toelichting op de raming ervan. Het samenstellen van een bestand met IDL relevante lozers is één van de belangrijke opgaven in de aanpak. Op dit moment is er niet meer dan een indicatie beschikbaar.

Raming aantal IDL relevante bedrijven

Een eerste raming van het aantal bedrijven met relevante indirecte lozingen in Gelderland is opgenomen in onderstaande tabel. Relevant wil in dit geval zeggen: lozingen die potentieel van invloed zijn op de kwaliteit van het water waar (via de rwzi) op wordt geloosd. De gegevens in de tabel zijn gebaseerd op een benadering 'vanaf waterschapszijde' (bron o.a. *Impactanalyse overdracht indirecte lozingen, kerngroep indirecte lozingen Unie van Waterschappen, september 2024*). In het kader van genoemd onderzoek is een inventarisatie uitgevoerd onder de waterschappen en die gegevens zijn hier benut en bewerkt.

Tabel 1. Raming IDL relevante bedrijven in Gelderland op basis van waterschapsgegevens

Waterschap	Totaal aantal bedrijven	Aantal meet-bedrijven zuiveringsheff*	Raming vergunningpl Bedrijven**	Raming IDL relevant in GLD*** Meldings-plichtig	Vergunning-plichtig
Vallei en Veluwe	24.053	233	382	223	223
Rivierenland	25.367	70	278	185	185
Rijn en IJssel	15.640	59	152	145	145
Totaal	65.060	362	812	550	550

*) Bedrijven waarvan het geloosde afvalwater wordt bemeten t.b.v. het opleggen van de zuiveringsheffing

**) Raming van het aantal vergunningplichtige bedrijven voor het onderdeel lozing afvalwater

***) Raming van het aantal bedrijven in Gelderland (waterschappen zijn interprovinciaal)

Op basis van deze benadering bedraagt de raming 1.100 IDL relevante bedrijven in Gelderland, waarvan de helft vergunningplichtig en de andere helft meldingsplichtig is.

Vanuit de omgevingsdiensten is er meer zicht op de bedrijven zelf. In dat kader is er een eerste scan gedaan in de zaaksystemen (op basis van de zogenaamde BOR-codering = Besluit OmgevingsRecht) van de omgevingsdiensten. Dat levert een hoger aantal IDL-

relevante bedrijven op namelijk circa 3.150 in totaal. De onderverdeling naar omgevingsdienst en typering is weergegeven in de volgende tabellen.

*Tabel 2. Raming IDL relevante bedrijven in Gelderland
Op basis van gegevens van de omgevingsdiensten*

Omgevingsdienst	Indicatie aantal IDL relevante bedrijven
ODR	650
ODRN	350
ODRA	200
ODA	750
ODV	450
ODDV	750
Totaal	3.150

Tabel 3. Typering IDL relevante bedrijven in Gelderland

Typering IDL-bedrijf	Indicatie aantal	Indicatie %
Complex	200	6
Vergunningplichtig	500	16
Informatieplicht	50	2
Meldingsplicht	2150	68
Overig	250	8
Totaal	3.150	100

Voor 215 van de geraamde 3.150 bedrijven is de provincie bevoegd gezag. Voor het overige deel zijn dat de gemeenten.

Inschatting is dat de raming op basis van BOR-codes aan de ruime kant is en een (hoge) bovengrens aangeeft, nadere detaillering is nodig. De raming van tijd en kosten is daarom gebaseerd op **550 vergunningplichtige en 550 meldingsplichtige bedrijven** in Gelderland. Van de 550 vergunningplichtige bedrijven vallen er 215 onder provinciaal en 335 onder gemeentelijk bevoegd gezag. Voor alle meldingsplichtige bedrijven is een gemeente bevoegd gezag.

Raming uren en kosten

In de volgende paragrafen volgt een beschrijving van de werkzaamheden en capaciteitsramingen op basis van de actielijnen.

De benodigde inzet is weergegeven als een inspanning per jaar, gedurende de impulsperiode van drie jaar (2025-2027).

Dit mede om de vertaling naar jaarlijkse werkplannen eenvoudig te maken.

5.2 Algemene programma en ondersteunende activiteiten

Actoren

Provincie, gemeenten, omgevingsdiensten, waterschappen (en Rijkswaterstaat).

De opgave

De volgende algemene programma en ondersteunende activiteiten zijn nodig.

- Werk het programma verder uit, richt de programma-organisatie verder in en zorg voor programmamanagement en -coördinatie.
- Stel een communicatieplan op voor bewustwording van alle betrokken partijen, in het bijzonder de gemeenten. Betrek de samenwerkingsregio's afvalwaterketen / DPRA regio's (deze vallen samen).
- Voer het plan uit in 2025 en 2026.
- Zorg in combinatie met de communicatie voor bestuurlijke agendering via Rijn-Oost maar ook in bilaterale contacten provincie – gemeenten (coördinatie VTH) en provincie – waterschappen.
- Beschouw in hoeverre uitvoeringsbeleid kan helpen / gewenst is bij de aanpak. Stel zo nodig in 2026 en 2027 uitvoeringsbeleid / kaders voor de uitvoering op. Zorg voor koppeling met de mogelijkheden in de Omgevingswet / de omgevingsplannen.
- Zorg voor kennisontwikkeling bij medewerkers van de betrokken partijen, met name bij de omgevingsdiensten.

De provincie voert de programmaregie en is trekker van dit onderdeel, de intensiteit hiervan is afhankelijk van de keuze die hierin wordt gemaakt (zie paragraaf 4.2

Uitvoeringsstrategie, hier is rekening gehouden met optie C).

De uitvoering

De algemene programma- en ondersteunende activiteiten worden opgepakt vanuit een programmateam en zijn voor de periode van drie jaar geraamd.

Ondersteunende activiteiten

Het uit te werken [communicatieplan](#) is gericht op het betrekken van elke partij individueel. Daarnaast kan het effectief zijn om in samenwerking met branche- en intermediaire organisaties in te zetten op bewustwording en gedragsbeïnvloeding bij relevante bedrijven. Een substantieel deel van de bedrijven lijkt zich namelijk niet bewust van wat ze lozen en wat de milieu- en waterimpact daarvan is.

Bij het onderdeel [beleidsvorming](#) wordt aangehaakt bij de samenwerkingsregio's afvalwaterketen / DPRA regio's en/of het werkgebied van de omgevingsdiensten. Denk daarbij aan het opstellen kaders voor de uitvoering / uitvoeringsbeleid. Zo nodig wordt een koppeling gelegd met omgevingsplannen.

De invulling is mede afhankelijk van de wijze waarop verdere detaillering van de uitvoeringsaanpak (zie volgende paragrafen) plaatsvindt.

Wat betreft [kennisontwikkeling](#) moet een belangrijke slag worden geslagen bij het opleiden van de vergunningverleners en toezichthouders in het omgaan met en beoordelen van indirecte lozingen. Perspectief is dat toezicht op indirecte lozingen uiteindelijk onderdeel wordt van de integrale controles die bij bedrijven worden uitgevoerd. Daarnaast moet ook de kennis van vergunningverlening worden aangevuld, in de uitvoering liggen diverse vraagstukken waar ook op landelijk niveau aan wordt gewerkt.

- Er moet verbinding worden gelegd met landelijke gremia als: STOWA en ODNL academie.

- Daarnaast ligt het voor de hand om aansluiting te zoeken bij het Kennis InfraStructuur VTH initiatief van ODNL (o.a. opstart van een landsdelige vakgroep indirecte lozingen voor Overijssel en Gelderland).

Een indicatieve raming van de ondersteunende activiteiten is weergegeven in onderstaande tabel 4. Deze ondersteunende acties worden in de programmaperiode 2025 – 2027 uitgevoerd, zijn bedoeld voor de impulsperiode en zijn in die zin eenmalig. De inzet is teruggerekend naar een gemiddelde inzet in uren per jaar gedurende die periode en weergegeven op de laatste regel in de tabel.

Tabel 4. Indicatieve capaciteitsraming ondersteunende acties (impulsperiode 2025-2027)

Actie / inzet (uren)	Provin- cie	Gemeen- ten	Omgevings- diensten	Water- schappen	RWS	Totaal	Opmerking
Communicatieplan alg., opstellen en uitvoeren	80	830	240	120	40	1.310	Uitvoeren in 2025 en 2026
Communicatie en bewust- wording richting bedrijven	80	160	560	240	40	1.080	Uitvoeren in 2025 en 2026
Beleidsvorming	120	480	120	320	80	1.120	Uitvoeren in 2026 en 2027
Kennisontwikkeling			200 vv + 500 tz			700	Met € 30.000 opleidingskosten
Totaal in 3 jaar	280	1.470	1.620	680	160	4.210	
Totaal per jaar (afgerond)	90	490	540	230	50	1.400	

Programma-activiteiten

Naast deze ondersteunende acties is er sprake van algemene programma-werkzaamheden. Deze zijn in onderstaande tabel 5 opgenomen.

Tabel 5. Indicatieve capaciteitsraming programma-activiteiten (impulsperiode 2025-2027)

Actie / Inzet per jaar (uren)	Provin- cie	Gemeen- ten	Omgevings- diensten	Water- schappen	RWS	Totaal	Opmerking
Bestuurlijke agendering	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	Reguliere werkzaamheden
Programmamanagement	960					960	Werkbudget p.m.
Programmaondersteuning	480					480	
Deelname programmteam	100	100	200	200	100	700	Afvaardiging van de partners
Totaal gemiddeld per jaar	1540	100	200	200	100	2140	

Capaciteitsraming algemeen programma + ondersteunende activiteiten

Een raming van de *jaarlijkse* capaciteitsinzet in de programmaperiode 2025-2027 voor de algemene programma en ondersteunende werkzaamheden samen, staat in onderstaande tabel 6.

Tabel 6. *Indicatieve capaciteitsraming algemeen programma en ondersteunende activiteiten (impulsperiode 2025-2027)*

Actie / Inzet per jaar (uren)	Provin- cie	Gemeen- ten	Omgevings- diensten	Water- schappen	RWS	Totaal
Ondersteunende werkzaamheden	90	490	540	230	50	1.400
Algemeen programma	1.540	100	200	200	100	2.140
Totaal gemiddeld per jaar	1.630	590	740	430	150	3.540

5.3 Vergunningverlening

Actoren

Provincie, gemeenten, omgevingsdiensten, waterschappen.

De opgave

Bij vergunningverlening ligt de nadruk, als vanzelf, op vergunde situaties voor zowel provinciale als gemeentelijke bedrijven. Samen met toezicht en monitoring wordt de uitvoeringsstrategie verder gedetailleerd. De aanpak wordt verder begeleid vanuit een Vergunningenberaad (samenwerking omgevingsdiensten – waterschappen op het gebied van vergunningverlening). De opgave bestaat in ieder geval uit de volgende activiteiten:

- Algemene inventarisatie uitvoeren naar de actualiteit van bestaande vergunningen, de vergunde situatie op stoffenniveau in beeld brengen. Overall beeld (uit inventarisatiegesprekken) is: deze zijn niet actueel. De ZZS aanpak is veelal niet verwerkt.
- Bij bedrijven die een omgevingsvergunning hebben voor de lozing van afvalwater, de huidige vergunningen bezien, toetsen aan de bestaande situatie (toezicht) en waar nodig actualiseren zodat deze 'KRW-proof' zijn. De inzet is als volgt:
 - 2025: vergunningen provinciale bedrijven bezien, actualisatie in 2027 gereed.
 - 2026: vergunningen gemeentelijke bedrijven bezien, actualisatie in 2028 gereed.
- Uitwerking van een praktische handreiking/werkwijze voor actualisering van vergunningen op het thema bedrijfsafvalwater / KRW proof (zo nodig als groeimodel). Bij voorkeur wordt een dergelijke handreiking landelijk ontwikkeld. Daarom is het ook nodig input te leveren voor landelijke richtlijnen voor invulling van KRW proof vergunningen (ODNL).
Eventueel en zo nodig uitvoeringsbeleid formuleren en vaststellen.

- Werkafspraken maken voor ondersteuning van omgevingsdiensten door waterschappen bij vergunningverlening.

De uitvoering

De uit te voeren werkzaamheden zijn indicatief geraamd in onderstaande tabel. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen de activiteiten voor bedrijven onder provinciaal en gemeentelijk bevoegd gezag. De provinciale bedrijven behoren tot het takenpakket van ODRN en ODRA in afstemming met de waterschappen. Voor de gemeentelijke bedrijven zijn alle Gelderse omgevingsdiensten aan zet.

Tabel 7. *Indicatieve capaciteitsraming vergunningverlening, Impuls 2025 - 2027*

Actie / Inzet per jaar (uren)	Aantal	Omgevingsdiensten			Totaal	Water- schappen
		Vergun- ningen	Toe- zicht	Alge- meen		
Algemene uitvoeringsstrategie		40	20		60	
Vergunningenberaad		60	30	30	120	40
Provinciale bedrijven						
Uitvoeringsaanpak				80	80	80
Vergunningen bezien	215	720	320	40	1.190	p.m
Actualiseren*	89 (40%)	1.720	570	40	2.330	1.150
					(3.600)	
Gemeentelijke bedrijven						
Uitvoeringsaanpak				120	120	80
Vergunningen bezien	335	1.120	500	40	1.830	p.m.
Actualiseren*	134 (40%)	1.790	890	80	2.760	1.120
					(4.710)	
Totaal		5.440	2.340	430	8.490	2.470

*) Exclusief kosten bemonsteringen, eventueel voor rekening van bevoegd gezag.

5.4 Toezicht en handhaving

Actoren

Provincie, gemeenten, omgevingsdiensten, waterschappen en RWS.

De opgave

Bij toezicht ligt de nadruk op de meldingsplichtige lozingen en overige (niet vergunde) lozingen. Onder meer via branchebenaderingen en brononderzoeken. In het verlengde van toezicht is ook handhaving nodig. Die inzet is in dit stadium echter lastig te ramen.

Samen met vergunningverlening en monitoring wordt de uitvoeringsstrategie verder gedetailleerd. De aanpak wordt verder begeleid vanuit een Toezichtsberaad (samenwerking omgevingsdiensten – waterschappen op het gebied van toezicht en handhaving). Daarnaast bestaat de opgave in ieder geval uit de volgende activiteiten:

- Het ondersteunen van de actualisatie van vergunningen, onderdeel lozing (provinciale en gemeentelijke bedrijven).
- Een handreiking opstellen voor toezicht en handhaving, een bijdrage leveren aan en afstemmen met landelijke initiatieven (ODNL)
- Werkafspraken maken tussen omgevingsdienst(-en) en waterschap(-en) voor afstemming en wederzijdse ondersteuning bij toezicht.
- Zorg voor (extra) aandacht voor toezicht op indirecte lozingen bij reguliere controles.
 - Complexe provinciale inrichtingen: minimaal eenmaal per 3 jaar, volgens de branche toezichtplannen (met 7 branches).
 - Complexe gemeentelijke inrichtingen: minimaal eenmaal per 3 jaar, volgens de branche toezichtplannen (met 9 branches).
 - Overige vergunde gemeentelijke inrichtingen en meldingen: op basis van risicobenadering (indirecte lozingen prioriteren). Alle relevante bedrijven worden in elk geval in de periode 2025-2027 op dit aspect gecontroleerd.

Actie: checklist/procesblad indirecte lozingen opstellen / aanscherpen.

De check op meldingen kan in een aantal gevallen leiden tot het opleggen van maatwerkvoorschriften. Aangezien er op dit moment geen inzicht is in het aantal gevallen is dit onderdeel p.m. geraamd.

- Het uitvoeren van brononderzoeken rond probleemgebieden / rwzi's. De aanpak en uitvoering in overleg vast te stellen tussen waterschap en omgevingsdienst(-en). Maak nadere afspraken over bemonsteringen, waarbij het voor de hand ligt dat waterschappen hierin het voortouw nemen.
In de ramingen is uitgegaan van jaarlijks 1 brononderzoek per waterschapsgebied.
- Een brancheaanpak uitwerken voor alle lozingen (vergund, gemeld, overig).
Insteek: aanpak van 2 branches Gelderland-breed per jaar.
Bij een deel van de te controleren bedrijven: bemonsteren van het geloosde afvalwater om deze vervolgens te laten analyseren op stoffen die relevant zijn voor de specifieke bedrijfsbranche. Omgevingsdiensten nemen het voortouw.
- Aandacht voor preventie / voorlichting bij toezicht, inzet van stimulerend toezicht.
Inzet is om als eerste stap bedrijven te informeren/adviseren met als doel om de emissie van schadelijke stoffen te verminderen of geheel te voorkomen (zonder handhavingsmaatregelen).
- Bij geconstateerde overtredingen van geldende regels en vergunningvoorschriften over te gaan tot handhavende acties volgens de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht.

De uitvoering

De uit te voeren werkzaamheden zijn indicatief geraamd in onderstaande tabel. Het onderdeel Handhaving is als p.m. post opgenomen. Er worden ook kosten van bemonstering en analyses opgevoerd. Ook deze zijn lastig te ramen, maar in ieder geval substantieel. Over de inzet, planning en wijze van bemonstering en analyses – als onderdeel van het toezicht – moeten nadere werkafspraken worden gemaakt, waarbij naar

verwachting afstemming nodig is met de gespecialiseerde laboratoria die werken voor de waterschappen.

*Tabel 8. Indicatieve capaciteitsraming toezicht, focus op gemeentelijke bedrijven
Impuls 2025 - 2027*

Actie / Inzet per jaar (uren)	Aantal	Omgevingsdiensten				Water- schappen	Bemons- teringen
		Vergun- ningen	Toezicht	Alge- meen	Totaal		
Algemene uitvoeringsstrategie		20	40		60		
Toezihtsberaad		30	60	30	120	40	
Meldingen							
Uitvoeringsaanpak				120	120	80	
Meldingen check	550		1.650	40	1.690	p.m.	
Bronaanpak							
Uitvoeringsaanpak				240	240	240	
Brononderzoeken	3/jaar	240	720		960	720	€ 100.000
Branche aanpak							
Uitvoeringsaanpak				160	160		
Branches per jaar	2/jaar	160	900	160	1.220	200	€ 80.000
Handhaving		p.m.	p.m.		p.m.		
Totaal		450	3.370	750	4.570	1.280	€ 180.000

5.5 Monitoring

Actoren

Provincie, waterschappen, Rijkswaterstaat.

Optie: inzet werkgroep Monitoring Rijn-Oost.

De opgave

Monitoring is nodig ter ondersteuning van de VTH aanpak. De focus ligt op de afvalwaterketen en het effluent van rwzi's. Aangegeven is dat influentmetingen lastig zijn uit te voeren. Daarnaast ligt de focus op kwetsbare oppervlaktewateren en (drinkwaterwin)gebieden.

De aanpak moet worden afgestemd met bestaande monitoringsactiviteiten van de betrokken organisaties. Dat vraagt om transparantie ten aanzien van de bestaande monitoring (en monitoringsresultaten) over en weer. Bij de uitwerking van het monitoringsplan per waterschap wordt gezien in hoeverre een koppeling kan worden gelegd met reeds beschikbare meetgegevens van bijvoorbeeld waterbodems.

De opgave bestaat verder uit de volgende activiteiten:

- Het ontwikkelen van een algemene meetstrategie voor het 'basispakket stoffen' met als doel:
 - Inzicht verkrijgen in de aanwezigheid van de stoffen in het afvalwater.
 - Scherper inzicht in kwetsbare wateren, probleemgebieden en "kritische" rwzi's.
 - Het in beeld krijgen ('in de breedte') van belangrijke lozers. Op het niveau van de rioleringsstrengen in de afvalwaterketen gebeurt dit gekoppeld aan toezichtacties, bijvoorbeeld brononderzoek.
- Uitwerken van een gezamenlijk monitoringsprogramma uit met daarin:
 - Een nadere analyse van de aanwezigheid van genoemde stoffen in waterlichamen waar rwzi's op lozen.
 - Afhankelijk van de bevindingen uit het vorig punt aanvulling van het 'basispakket stoffen' per rwzi, voor Rijkswater in overleg tussen RWS en waterschappen.
 - Een planning voor bemonstering van effluent zodat alle rwzi's in de periode 2025 – 2027 in elk geval eenmaal worden bemeten.
- Afspraken maken over de uitvoering en financiering.

De uitvoering

De monitoringswerkzaamheden zijn indicatief geraamd in onderstaande tabel.

*Tabel 9. Indicatieve capaciteitsraming monitoring
Impulsperiode 2025 - 2027*

Actie / inzet (uren of €)	Pro- vincie	Waterschappen		RWS		Opmerking
		uren	€	uren	€	
Opstellen meetstrategie /monitoringsplan alg.	90	240		180		Eenmalig
Jaarlijkse bijstelling	p.m.	p.m.		p.m.		Regulier werk
Uitwerking monitoringsplan per ws		480		180		Eenmalig
Meerkosten bemonstering en analyses effluent			270.000		p.m.	Extra inzet € 90.000 per ws per jaar
Bemonstering en analyses waterlichamen			p.m.		p.m.	In reguliere begroting
Totaal	90 + p.m.	720 + p.m.	270.000 + p.m.	360 + p.m.	p.m.	
Gemiddeld per jaar	30	240	270.000	120		

6 Programma en organisatie

6.1 Algemeen

Voor de uitvoering zijn in eerste instantie de bevoegde gezagen, gemeenten en provincie, verantwoordelijk. Deze kunnen hiertoe de omgevingsdiensten opdracht geven. Daar moet echter kennis en kunde van het waterwerkveld worden opgebouwd. Waterschappen hebben deze kennis en kunde voor een belangrijk deel wel in huis, maar niet direct de (vrij inzetbare) capaciteit. Een vorm van samenwerking ligt voor de hand. In de praktijk is deze op uitvoerend niveau al aanwezig en weten omgevingsdiensten en waterschappen elkaar te vinden. Er ligt een behoorlijke en complexe opgave waarbij er ook bestuurlijke en management support nodig is voor totstandkoming van een effectieve samenwerking en extra inzet in de komende drie jaar.

6.2 Programma aanpak

Gelet op de urgentie, de aard van de opgave en de complexiteit van het werkveld stellen we een programma-aanpak voor. Deze kan meer of minder uitgebreid worden ingevuld (zie ook paragraaf 4.2). Voorstel is dat de provincie Gelderland optreedt als trekker van het programma [Grip op indirecte lozingen](#). Er draait een programmateam met daarnaast 3 inhoudelijke beraden die het programmateam voeden en acties uitzetten.

Programmamateam

Het programmateam besluit over de programma-organisatie en regelt de eerder benoemde algemene en ondersteunende activiteiten.

De mogelijke samenstelling is als volgt: de programmaleiding, programma ondersteuning, de trekkers van de drie inhoudelijke beraden, een extra lid namens de omgevingsdiensten, een namens de waterschappen en een deelnemer vanuit RWS.

Vergunningenberaad

Uitvoering opdracht vergunningen.

Deelnemers: omgevingsdiensten, waterschappen, RWS.

Trekker: ODRN.

Toezichts- en handhavingsberaad

Uitvoering opdracht toezicht en handhaving.

Deelnemers: omgevingsdiensten, waterschappen, RWS.

Trekker: ODRA.

Monitoringsberaad

Uitvoering opdracht monitoring.

Deelnemers: waterschappen, RWS, provincie.

Trekker: een van de waterschappen.

In de meest uitgebreide variant wordt het programma ondersteund door een samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken organisaties (provincie, waterschappen, RWS, omgevingsdiensten) voor de duur van drie jaar.

De samenwerkingsovereenkomst regelt in hoofdzaak:

- Het doel van de samenwerking
- De samenwerkingsorganisatie
- De inzet en bijdragen van partijen
- Rapportage en verantwoording

(Een dergelijke overeenkomst is in voorbereiding in Hollands Noorderkwartier).

Het Waternetwerk Veluwe is een initiatief waarin gemeenten, waterschap en provincie vanuit Veluwe Klimaatbestendig samenwerken aan bestrijding van droogte en verdroging op de Veluwe. Daarbij ligt de nadruk op kennisdelen, leren samenwerken als één overheid, het aankaarten van onbekende onderdelen en het aanjagen van beweging. Om specifieke items aan te pakken worden zogenaamde Deals gesloten (rond het ontvlechten van waterstromen, waterbesparing, etc.). In dit licht zou ook een deal Aanpak indirecte lozingen kunnen worden gesloten.

6.3 De inzet van partijen

In deze paragraaf wordt kort beschreven wat de inzet is van de diverse partijen op basis van de in het vorige hoofdstuk beschreven werkzaamheden.

Provincie

Voor de provincie is er nog een hoofdkeuze te maken, toegelicht in paragraaf 4.2. Hier is de optie uitgewerkt waarbij de provincie een impuls geeft aan de invulling van haar eigen taken en daarnaast optreedt als programmatrekker.

De provincie neemt het voortouw in werken aan draagvlak, bewustzijn en betrokkenheid vanuit de beleidstaken water en milieu, beheer diepe grondwater en coördinatie rol VTH. De andere partijen worden gewezen op hun taken en de beoogde taakinvulling. De provincie geeft zelf het voorbeeld door als bevoegd gezag opdracht te geven voor:

- actualisatie van vergunningen;
- het actief betrekken van indirecte lozingen in programmatisch toezicht;

bij provinciale inrichtingen. De provincie stimuleert de aanpak bij gemeentelijke bedrijven en is medefinancier van kennisontwikkeling, bijvoorbeeld door een eenmalige bijdrage aan opleidingskosten voor omgevingsdiensten. De provincie is mede initiator van een aantal brancheaanpakken en stimuleert brononderzoeken.

De provincie neemt het initiatief voor een samenwerkingsovereenkomst tussen alle betrokken partijen met afspraken over doelen, inzet van mensen en middelen, en een planning voor de periode 2025 – 2027. De provincie voert regie op de uitvoering van het programma, draagt zorg voor bestuurlijke verankering en stuurt op het nakomen van deze afspraken.

Waterschappen

Op de waterschappen wordt een beroep gedaan om als waterexpert de VTH acties voor aanpak van indirecte lozingen te ondersteunen en zelf brononderzoek op chemische stoffen te initiëren. Daarnaast wordt extra inzet gevraagd op meten en monitoren in

waterketen (rond rwzi 's) en het watersysteem. Dit laatste vanuit de rol als regionale watersysteembeheerder.

In de uitvoering betekent dit extra advisering op vergunningverlening en toezicht, assistentie bij bemonstering en analyse voor toezicht en handhaving.

RWS

Rijkswaterstaat wordt gevraagd extra inzet te plegen op het meten en monitoren in het watersysteem. Er zijn al plannen om intensiever te bemonsteren bij de lozingspunten van rwzi's. Het is van belang dat de resultaten worden gedeeld met de waterschappen zodat deze een bijdrage leveren aan brononderzoeken. Daarnaast wordt RWS gevraagd bij te dragen aan de kennisontwikkeling en advisering van omgevingsdiensten over de (VTH) aanpak van indirecte lozingen.

Gemeenten

De gemeenten zijn als bevoegd gezag verantwoordelijk voor toezicht op circa 80% van de relevante indirecte lozingen (raming op basis van dit onderzoek). Het belang van de aanpak moet worden geadresseerd, bijvoorbeeld via de afvalwaterketen samenwerkingsregio's (ambtelijk en bestuurlijk). Vanuit de rol van bevoegd gezag worden de gemeenten gevraagd om hun omgevingsdienst ontwikkelruimte te geven voor de aanpak van indirecte lozingen in de reguliere VTH taken, branche aanpakken en brononderzoeken. Vanuit de rioleringszorg kunnen gemeenten in de uitvoering ook een bijdrage leveren aan brononderzoeken door monitoring in de riolering en het initiëren van lokale projecten. Dit past binnen de uitvoering van stedelijke watertaken / de rioleringszorg.

Omgevingsdiensten

De omgevingsdiensten staan voor de grootste inspanning. In de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving, maar ook in kennisontwikkeling op het gebied van (afval)water en het opstellen van handreikingen etc.

Specifiek voor ODRN geldt: zij levert de trekker van het Vergunningenberaad en zorgt verbinding met de landelijke aanpak. ODRA levert in deze opzet de trekker van het toezichtsberaad en zorgt eveneens voor verbinding met de aanpak landelijk.

Nader moet worden gezien in hoeverre de Gelderse omgevingsdiensten vanaf 2026 gezamenlijk programma aanpak indirecte lozingen kunnen uitvoeren, of dat bijvoorbeeld wordt aangesloten bij het lopende Gelders programma complexe handhaving van bedrijven onder gemeentelijk bevoegd gezag.

7 Inzet, kostenraming en financiering

7.1 Overzicht inzet

Programmaperiode 2025-2027

De gevraagde inzet is in hoofdstuk 5 per uitvoeringslijn geraamd. In onderstaande tabel is de *jaarlijkse* inzet samengevat voor de periode 2025 – 2027.

Tabel 10. Overzicht jaarlijkse inzet aanpak indirecte lozingen per betrokken organisatie
Impulsperiode 2025 - 2027

Organisatie	Jaarlijkse inzet 2025 - 2027		Opmerking
	Capaciteit (uren)	Exploitatie-budget (€)	
Provincie	1.660	p.m.	Werkbudget programma niet geraamd
Gemeenten	590	p.m.	Inzet vanuit afvalwaterketen niet geraamd
Waterschappen	4.420	270.000	Exploitatie: meerkosten effluent bemonstering
RWS	270	p.m.	Exploitatie: extra inzet op monitoring p.m.
Inzet op prv bedrijven (uitvoering ODRN + ODRA)	3.600	p.m.	Exploitatie: kosten bemonsteringen p.m.
Inzet algemeen en gem bedrijven (uitvoering alle od.'s in Gld)	10.200	30.000 + p.m.	Exploitatie: kosten bemonsteringen p.m.
Totaal, afgerond	20.750 (ca. 16 fte)	300.000 + p.m.	

Doorkijk na 2027

In de periode na 2027 is de inhaalslag gemaakt en ontstaat een situatie waarin de VTH aanpak van indirecte lozingen onderdeel is van de 'reguliere' werkzaamheden met naar verwachting extra inzet op de volgende onderdelen:

- Vergunningverlening: onderdeel van het reguliere werk, extra specialisme in ondersteuning: extra 1 fte Gelderland breed (*indicatie*).
- Toezicht: extra inzet bij reguliere controles, met meer nazorg: 1 fte Gelderland breed (*indicatie*).
- Blijvende inzet op monitoring waterkwaliteit, tevens te benutten voor VTH trajecten: beperkte meerkosten. Raming: p.m.

- Specialisten team (waterexpertise), ter ondersteuning van VTH-activiteiten, op regionaal / Gelders niveau. Raming: p.m.

7.2 Kostenraming

De geraamde jaarlijkse inzet is in onderstaande tabel omgezet in kosten.

Eenvoudigheidshalve is het gemiddelde uurtarief gesteld op € 120,-. Dit past bij het zeer globale karakter van de ramingen. In de tabel zijn de kosten weergegeven van de partijen die de inzet plegen (horizontaal), en de partijen die de kosten dragen (financiers, verticaal). Zo worden alle kosten van de omgevingsdiensten doorbelast.

*Tabel 11. Overzicht kostenraming voor de betrokken partijen in Gelderland
Kosten van bemonsteringen niet en monitoring deels geraamd
Impulsperiode 2025 - 2027*

Financiers		Uitvoerende partijen					Totaal
Inzet (afgerond) in € per jaar gedurende 2025-2027							
	Provincie	Gemeen-ten	Water-schappen*	RWS	ODRN ODRA	Alle od.'s Gld	
Provincie	200.000				430.000		630.000
Gemeenten		70.000				1.250.000	1.320.000
Water-schappen*			530.000 + 270.000				800.000
RWS				35.000			35.000

*) Waterschappen: inzet in uren en meerkosten monitoring gesplitst

Gepoogd is om met de ramingen zoveel mogelijk de extra inzet en meerkosten in beeld te brengen. Daarbij valt niet uit te sluiten dat een deel van kosten te dekken valt uit bestaande budgetten en/of met behulp van prioritering van reguliere werkzaamheden. Verschillende waterschappen hebben inmiddels in hun begrotingen vanaf komend jaar (2025) bijvoorbeeld al rekening gehouden met intensivering/ uitbreiding van effluentmetingen bij rwzi's. Het precieze inzicht hierin ontbreekt op dit moment. Bovenstaand overzicht kan helpen om de opgave scherper in beeld te krijgen en tot onderlinge financiële afspraken te komen.

7.3 Financiering

De middelen zijn voor alle betrokken partijen een aandachtspunt. Het meest voor de gemeenten, met ombuigingsopgaven in het vooruitzicht. Mogelijk aanvullende bronnen van financiering zijn: (milieu)leges (op te leggen bij de aanvraag van nieuwe vergunningen), inzet van de rioleringsheffing bij gemeenten en wellicht op termijn nieuwe heffingsgrondslagen in waterschapsheffingen.

Er liggen koppelmogelijkheden. Voor gemeenten om de rioleringsheffing in te zetten voor een doelmatige werking van de riolering. Voor waterschappen om te koppelen met inzet op discrepantieonderzoek.

Bijlage Wettelijk kader en stoffen

Wettelijk kader

Indirecte lozingen van bedrijfsafvalwater zijn geregeld in de Omgevingswet. De regels zijn gebaseerd op milieubelastende activiteiten (MBA) en uitgewerkt in het Bal (Besluit Activiteiten Leefomgeving). Voor de lozing van ZZS zijn er in het Bal rechtstreeks werkende verplichtingen voor vermindering en reductie gekomen:

- Er geldt een minimalisatieverplichting vanuit de specifieke zorgplicht (artikel 2.11 van het Bal) voor alle MBA's. Iedereen die een milieubelastende activiteit uitvoert (bijvoorbeeld een bedrijf) is dan verplicht om o.a. alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging te treffen en de beste beschikbare technieken (BBT) toe te passen etc. Een bedrijf moet ook zelf uitzoeken wat in zijn geval onder de specifieke zorgplicht valt. Op het landelijke Informatiepunt Leefomgeving (<https://iplo.nl/thema/zeer-zorgwekkende-stoffenzzs/minimalisatieplicht-zeer-zorgwekkende-stoffen-bal/>) is aangegeven dat de minimalisatieverplichting voor ZZS onder de specifieke zorgplicht valt. Het bevoegd gezag kan, in specifieke gevallen, aanvullende maatregelen in maatwerk vastleggen. De toezichthouder van het bevoegd gezag moet tijdens een inspectie beoordelen of het bedrijf aan de minimalisatieverplichting voldoet.
- Er zijn specifieke MBA's waarvoor in hoofdstuk 3 van het Bal is bepaald dat moet worden voldaan aan de algemene regels voor zeer zorgwekkende stoffen (paragraaf 5.4.3 van het Bal). Bedrijven waarvoor deze MBA's gelden, moeten iedere vijf jaar een vermijdings- en reductieprogramma (VRP) opstellen. Dit geldt rechtstreeks voor 35 MBA's en voor zover deze MBA als vergunningplichtig is aangewezen. Als paragraaf 5.4.3 niet geldt voor de MBA, dan kan het bevoegd gezag de verplichting voor een vermijdings- en reductieprogramma opnemen als maatwerk- of vergunningvoorschrift. Het bevoegd gezag beoordeelt het VRP en bij akkoord volgt een goedkeuringsbesluit.

Op een bedrijf kunnen één of meerdere milieubelastende activiteiten (MBA's) van toepassing zijn. De MBA's van een bedrijf moeten eerst worden vastgesteld voordat de van toepassing zijnde wetgeving bepaald kan worden.

Voor indirecte lozingen is de provincie of de gemeente bevoegd gezag, met de omgevingsdienst als uitvoerende dienst. De waterschappen en Rijkswaterstaat hebben een niet bindende adviesbevoegdheid. Dit betekent dat het bevoegd gezag kan afwijken van het advies van de waterkwaliteitsbeheerder.

Zeet Zorgwekkende Stoffen

ZZS zijn geclassificeerd als de meest gevaarlijke stoffen voor mens en milieu omdat ze bijvoorbeeld de voortplanting belemmeren, kankerverwekkend zijn of zich in de voedselketen ophopen. De aanpak van ZZS-emissies van bedrijven bestaat uit minimalisatie door bronaanpak en reductiemaatregelen en een continue proces om te kijken of dit beter kan. Het streven is om ZZS uit de leefomgeving te weren. Dit kan door:

- Het uitfaseren van stoffen mondiaal of Europees: vervanging van risicovolle stoffen door minder gevaarlijke stoffen of technieken. Dit vindt plaats met REACH en in mondiale verdragen zoals het Verdrag van Stockholm.
- Restricties aan gebruik.
- Het stimuleren van innovatie waardoor minder ZZS worden gebruikt of uitgestoten.
- Restricties aan toelating: een deel van de ZZS-criteria is op Europees niveau reden voor niet-toelaten van gewasbeschermingsmiddelen en biociden; dit geldt ook voor (dier)geneesmiddelen.
- Emissie- en immissiebeperking: dit loopt via vergunningverlening of algemene regels.

Prioritaire stoffen KRW

De Europese Commissie heeft een lijst van stoffen opgesteld die in heel Europa met voorrang moeten worden aangepakt: de zogenaamde KRW lijst. Op de KRW lijst staan de stoffen die een groot risico vormen in en via het watermilieu. De meest risicovolle stoffen op de lijst zijn aangemerkt als prioritair gevaarlijk. De Europese Commissie heeft bepaald dat de lidstaten beheersmaatregelen moeten treffen, gericht op:

- het stoppen van emissies (vrijkomen) van de prioritair gevaarlijke stoffen;
- het verminderen van emissies (vrijkomen) van de prioritaire stoffen.

Stoffen komen op de Europese lijst als ze in meerdere lidstaten een probleem zijn.

De Commissie heeft voor de prioritaire stoffen milieukwaliteitsnormen vastgesteld. Er worden daarbij Jaargemiddelde Milieukwaliteitseisen (JG-MKE) en Milieukwaliteitseisen voor de Maximaal Aanvaardbare Concentratie (MAC-MKE) gehanteerd.

De prioritair gevaarlijke stoffen van de KRW-lijst zijn zeker ZZS en komen dus tevens voor op de ZZS-lijst van het RIVM. Er zijn een aantal specifieke stoffen die wel voorkomen op de KRW-lijst maar niet zijn aangemerkt als ZZS.

Specifiek verontreinigende stoffen KRW

Volgens de KRW moeten de lidstaten zelf ook de stoffen in kaart brengen die op nationaal niveau een probleem zijn en daarvoor maatregelen treffen. Dit zijn zogeheten specifiek verontreinigende stoffen. De doelen en maatregelen worden beschreven in stroomgebiedbeheerplannen.

Voor de kwaliteit van de Nederland-brede specifiek verontreinigende stoffen zijn normen op nationaal niveau vastgesteld als ondersteunende parameters voor de ecologische kwaliteit. Voor elk stroomgebied zijn stoffen geselecteerd afhankelijk van de specifieke situatie in het stroomgebied. In totaal staan er 77 stoffen op deze lijst, maar dat zijn er per stroomgebied minder. Het aantal gemeten stoffen varieert tussen 21 en 64, gemiddeld gaat het om 47 stoffen per waterlichaam.

Besluit kwaliteit Leefomgeving

De normen voor de KRW-stoffen en specifiek verontreinigende stoffen zijn vastgelegd in bijlage III en IIIa van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Bijlage III van het Bkl bevat omgevingswaarden voor prioritaire stoffen en voor bepaalde KRW-verontreinigende stoffen voor de chemische toestand van een KRW- oppervlaktewaterlichaam. Bijlage IIIa bevat indicatoren voor de goede ecologische kwaliteit.

Meer informatie
Buiten organisatieadvies
+31 26 – 35 47 887
contact@buitenorganisatieadvies.nl
www.buitenorganisatieadvies.nl

buiten
organisatieadvies